

Kotimaiset kielet

Oppimisen tavoitteet

Sisällysluettelo

ÄIDINKIELI	1
1. luokka	1
ÄIDINKIELI JA KIRJALLISUUS	1
2. luokka	9
ÄIDINKIELI JA KIRJALLISUUS	9
3. luokka	17
ÄIDINKIELI JA KIRJALLISUUS	17
4. luokka	25
ÄIDINKIELI JA KIRJALLISUUS	25
5. luokka	33
ÄIDINKIELI JA KIRJALLISUUS	33
6. luokka	41
ÄIDINKIELI JA KIRJALLISUUS	41
7. luokka	49
ÄIDINKIELI JA KIRJALLISUUS	49
8. luokka	58
ÄIDINKIELI JA KIRJALLISUUS	58
9. luokka	67
ÄIDINKIELI JA KIRJALLISUUS	67
SUOMI TOISENA KIELENÄ	77
1. luokka	77
SUOMI TOISENA KIELENÄ JA KIRJALLISUUS	77
2. luokka	84
SUOMI TOISENA KIELENÄ JA KIRJALLISUUS	84
3. luokka	90
SUOMI TOISENA KIELENÄ JA KIRJALLISUUS	90
4. luokka	97
SUOMI TOISENA KIELENÄ JA KIRJALLISUUS	97
5. luokka	104
SUOMI TOISENA KIELENÄ JA KIRJALLISUUS	104
6. luokka	111
SUOMI TOISENA KIELENÄ JA KIRJALLISUUS	111
7. luokka	118
SUOMI TOISENA KIELENÄ JA KIRJALLISUUS	118
8. luokka	127
SUOMI TOISENA KIELENÄ JA KIRJALLISUUS	127

9. luokka	137
SUOMI TOISENA KIELENÄ JA KIRJALLISUUS	137
RUOTSIN KIELI	147
3. luokka	147
RUOTSIN KIELI, A1, kielikylpyopetus	147
4. luokka	152
RUOTSIN KIELI, A1, kielikylpyopetus	152
5. luokka	156
RUOTSIN KIELI, A1, kielikylpyopetus	156
6. luokka	161
RUOTSIN KIELI, A1, kielikylpy	161
4. luokka	166
RUOTSIN KIELI, A2, VALINNAINEN	166
5. luokka	171
RUOTSIN KIELI, A2, VALINNAINEN	171
6. luokka	176
RUOTSIN KIELI, A2, VALINNAINEN	176
6. luokka	181
RUOTSIN KIELI, B1	181
7. luokka	184
RUOTSIN KIELI, A1	184
8. luokka	188
RUOTSIN KIELI, A1	188
9. luokka	193
RUOTSIN KIELI, A1	193
7. luokka	198
RUOTSIN KIELI, A2	198
8. luokka	201
RUOTSIN KIELI, A2	201
9. luokka	205
RUOTSIN KIELI, A2	205
7. luokka	209
RUOTSIN KIELI, B1	209
8. luokka	213
RUOTSIN KIELI, B1	213
9. luokka	217
RUOTSIN KIELI, B1	217

VIITTOMAKIELI	221
1. luokka	221
VIITTOMAKIELI JA KIRJALLISUUS	221
2. luokka	225
VIITTOMAKIELI JA KIRJALLISUUS	225
3. luokka	229
VIITTOMAKIELI JA KIRJALLISUUS	229
4. luokka	234
VIITTOMAKIELI JA KIRJALLISUUS	234
5. luokka	238
VIITTOMAKIELI JA KIRJALLISUUS	238
6. luokka	242
VIITTOMAKIELI JA KIRJALLISUUS	242
7. luokka	246
VIITTOMAKIELI JA KIRJALLISUUS	246
8. luokka	251
VIITTOMAKIELI JA KIRJALLISUUS	251
9. luokka	254
VIITTOMAKIELI JA KIRJALLISUUS	254

ÄIDINKIELI

1. luokka

ÄIDINKIELI JA KIRJALLISUUS

Tavoitteet	S	Opetuksen tavoitteet	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	L
1. luokka				
Vuorovaikutustilanteissa toimiminen				
T1 ohjata oppilasta vahvistamaan taitoaan toimia erilaisissa vuorovaikutustilanteissa	S1	Harjoitellaan kertomaan omista kokemuksista, havainnoista ja tunteista parille, pienelle ryhmälle ja luokalle. Harjoitellaan ympäristön kielellistä jäsentämistä. Harjoitellaan kysymään ja vastaamaan pari- ja ryhmätilanteissa. Harjoitellaan kuuntelemaan toista. Harjoitellaan kuuntelemisen taitoa satujen, tarinoiden ja ohjeiden ja leikkien parissa.	Oppilas harjoittelee kertomaan omista kokemuksistaan, havainnoistaan ja tunteistaan parille, pienelle ryhmälle ja luokalle. Oppilas harjoittelee kertomaan ympäristöstä. Oppilas harjoittelee kysymään ja vastaamaan pari- ja ryhmätyötilanteissa. Oppilas harjoittelee kuuntelemaan toista. Oppilas harjoittelee kuuntelemisen taitoa satujen, tarinoiden ja ohjeiden ja leikkien parissa.	L1 L2 L3
T2 opastaa oppilasta kehittämään kieltään ja mielikuvitustaan sekä vuorovaikutus- ja yhteistyötaitojaan tarjoamalla	S1	Opetellaan sana- ja käsitevarastoa systemaattisesti. Harjoitellaan parityöskentelyä, ryhmätyöskentelyä ja kokouskulttuuria.	Oppilas laajentaa sana- ja käsitevarastoaan systemaattisesti. Oppilas harjoittelee parityöskentelyä, ryhmätyöskentelyä ja kokouskulttuuria.	L1 L2 L7

mahdollisuuksia osallistua erilaisiin ryhmäviestintätilanteisiin ja tutustua niiden käytänteisiin		<p>Tutustutaan ryhmäviestinnän erilaisiin rooleihin.</p> <p>Harjoitellaan ryhmätyötaitoja (<i>esim. pelien, leikkien ja draaman keinoin</i>).</p>	Oppilas tutustuu ryhmäviestinnän erilaisiin rooleihin ja harjoittelee ryhmätyötaitoja (<i>esim. pelien, leikkien ja draaman keinoin</i>).	
T3 tukea oppilasta vahvistamaan ilmaisurohkeutta ja ohjata häntä ilmaisemaan itseään kokonaisvaltaisesti, myös draaman avulla	S1	<p>Opetellaan ilmaisutaitoja ohjatuissa ja vapaissa leikeissä.</p> <p>Tutustutaan lastenkirjallisuuteen ja -näytelmiin.</p> <p>Harjoitellaan lorujen ja runojen esittämistä.</p> <p>Harjoitellaan pieniä esityksiä (<i>esim. pantomiimia</i>).</p>	<p>Oppilas oppii ilmaisutaitoja ohjatuissa ja vapaissa leikeissä.</p> <p>Oppilas tutustuu lastenkirjallisuuteen ja -näytelmiin ilmaisun keinoin.</p> <p>Oppilas harjoittelee lorujen ja runojen esittämistä.</p> <p>Oppilas harjoittelee pieniä esityksiä (<i>esim. pantomiimia</i>).</p>	L1 L2 L7
T4 ohjata oppilasta rakentamaan viestijäkuvaansa ja ymmärtämään, että ihmiset viestivät eri tavoin	S1	<p>Tutustutaan erilaisiin viestintätapoihin; sanattomaan viestintään, kielelliseen viestintään ja eri viestintävälineiden käyttöön.</p> <p>Harjoitellaan eleiden ja äänenpainojen käyttöä viestinnässä.</p> <p>Harjoitellaan erilaisissa leikeissä ja peleissä ystävällistä viestintää (<i>esim. oikeudenmukaisuus, vastavuoroisuus sekä yhdenvertaisuus</i>).</p>	<p>Oppilas tutustuu erilaisiin viestintätapoihin; sanattomaan viestintään, kielelliseen viestintään ja eri viestintävälineiden käyttöön.</p> <p>Oppilas harjoittelee eleiden ja äänenpainojen käyttöä viestinnässä.</p> <p>Oppilas harjoittelee leikeissä ja peleissä ystävällistä viestintää (<i>esim. oikeudenmukaisuus, vastavuoroisuus sekä yhdenvertaisuus</i>).</p>	L1 L2 L7

Tekstien tulkitseminen				
<p>T5 ohjata ja innostaa oppilasta lukutaidon oppimisessa ja tekstien ymmärtämisen taitojen harjoittelussa sekä auttaa häntä tarkkailemaan omaa lukemistaan</p>	S2	<p>Harjoitellaan lukutaitoa yksin ja yhdessä parin ja ryhmän kanssa.</p> <p>Harjoitellaan äänne-kirjain-vastaavuutta, äänneiden erottelua, äänneiden kestojen erottamista, tavutusta ja äänneiden yhdistämistä peleihin, leikeihin ja kuuntelutehtäviin.</p> <p>Käytetään luki-taitoharjoitteissa käsitteitä äänne, kirjain, tavu, sana, virke, lopetusmerkki, otsikko, teksti ja kuva.</p> <p>Tarkastellaan erilaisia tarinoita ja tekstejä, ja harjoitellaan valitsemaan sopivaa luettavaa ikäkauden, mielenkiinnon kohteiden ja lukutaitotason mukaan.</p> <p>Harjoitellaan tekstin ennakoimista esim. kuvien ja otsikoiden avulla.</p>	<p>Oppilas harjoittelee lukutaitoa yksin ja yhdessä parin ja ryhmän kanssa.</p> <p>Oppilas oppii äänne-kirjain-vastaavuuden, äänneiden erottelun, äänneiden kestojen erottamisen, tavutuksen ja äänneiden yhdistämisen peleihin, leikeihin ja kuuntelutehtäviin.</p> <p>Oppilas harjoittelee luki-taitoharjoitteissa käyttämään käsitteitä äänne, kirjain, tavu, sana, virke, lopetusmerkki, otsikko, teksti ja kuva.</p> <p>Oppilas tarkastelee erilaisia tekstejä ja tarinoita.</p> <p>Oppilas harjoittelee valitsemaan itselleen sopivaa luettavaa.</p> <p>Oppilas harjoittelee tekstin ennakoimista esim. kuvien ja otsikoiden avulla.</p>	L1 L4 L5
<p>T6 ohjata oppilasta tarkastelemaan monimuotoisten tekstien merkityksiä ja rakenteita sekä laajentamaan sana- ja käsitevarantoaan tekstien tarkastelun yhteydessä</p>	S2	<p>Tarkastellaan ympäristön tekstejä.</p> <p>Tarkastellaan lastenkirjallisuutta, tietotekstejä, mediatekstejä ja niihin liittyviä kuvia.</p>	<p>Oppilas tarkastelee ympäristön tekstejä.</p> <p>Oppilas tarkastelee lastenkirjallisuutta, tietotekstejä, mediatekstejä ja niihin liittyviä kuvia.</p>	L1 L2 L4

		Kartutetaan sana- ja käsitevarastoa pilkkomalla ja tutkimalla tekstiä eri tavoin (<i>esim. sanojen merkityksen vaihtelu, päätteiden vaikutus sanan merkitykselle, yhdyssanat</i>).	Oppilas kartuttaa sana- ja käsitevarastoa pilkkomalla ja tutkimalla tekstiä (<i>esim. sanojen merkityksen vaihtelu, päätteiden vaikutus sanan merkitykselle, yhdyssanat</i>).	
T7 ohjata oppilasta hakemaan tietoa eri tavoin	S2	Etsitään tietoa ympäristöstä eri aistein. Harjoitellaan tiedon etsimistä kuvista, painetuista teksteistä ja mediateksteistä (<i>esim. omat mielenkiinnon kohteet, ryhmässä sovittu tutkimuskohde, luokan yhteinen projekti</i>). Opetellaan aakkoset ja harjoitellaan aakkosjärjestyksen käyttöä tiedon etsinnässä.	Oppilas etsii tietoa ympäristöstä eri aistein. Oppilas harjoittelee tiedon etsimistä erilaisista teksteistä (<i>esim. omat mielenkiinnon kohteet, ryhmässä sovittu tutkimuskohde, luokan yhteinen projekti</i>). Oppilas oppii aakkoset ja harjoittelee aakkosjärjestyksen käyttämistä.	L1 L4 L5
T8 kannustaa oppilasta kiinnostumaan lastenkirjallisuudesta, mediateksteistä ja muista teksteistä luomalla myönteisiä lukukokemuksia ja elämyksiä sekä tarjoamalla mahdollisuuksia tiedonhalun tyydyttämiseen sekä lukukokemusten jakamiseen	S2	Harjoitellaan lukutaito- ja ikätasolle sopivien tekstien lukemista yksin ja yhdessä. Harjoitellaan lukukokemuksesta kertomista. Tutustutaan kirjallisuuden ja kerronnan peruskäsitteisiin kauno- ja tietoteksti, päähenkilö, tapahtumapaikka ja juoni. Tutustutaan monipuolisesti ja säännöllisesti niin kotimaiseen kuin kansainväliseen lastenkirjallisuuteen.	Oppilas harjoittelee lukutaito- ja ikätasolle sopivien tekstien lukemista yksin ja yhdessä. Oppilas harjoittelee lukukokemuksesta kertomista. Oppilas tutustuu kirjallisuuden ja kerronnan peruskäsitteisiin kauno- ja tietoteksti, päähenkilö, tapahtumapaikka ja juoni. Oppilas tutustuu monipuolisesti kotimaiseen ja kansainväliseen lastenkirjallisuuteen.	L2 L4 L5
Tekstien tuottaminen				

<p>T9 rohkaista ja innostaa oppilasta kertomaan tarinoita ja mielipiteitä sekä kuvaamaan kokemuksiaan puhumalla, kirjoittamalla ja kuvien avulla</p>	<p>S3</p>	<p>Harjoitellaan kertomaan kokemuksista parille, ryhmälle ja luokalle.</p> <p>Harjoitellaan kertomuksen rakennetta yhdessä (<i>esim. pari- ja ryhmäkerronnan avulla tai saduttamalla</i>).</p> <p>Harjoitellaan mielipiteen esittämistä parille ja ryhmälle tutuista arkipäivän asioista eri välinein (<i>esim. videoitu viesti, kerronta, kuvan/symbolin käyttö</i>).</p> <p>Harjoitellaan kertomista kuvista ja kuvasarjoista yksin ja yhdessä.</p>	<p>Oppilas harjoittelee kertomaan kokemuksistaan muille.</p> <p>Oppilas harjoittelee kertomuksen rakennetta yhdessä (<i>esim. pari- ja ryhmäkerronnan avulla tai saduttamalla</i>).</p> <p>Oppilas harjoittelee mielipiteen esittämistä parille ja ryhmälle eri välinein (<i>esim. videoitu viesti, kerronta, kuvan/symbolin käyttö</i>).</p> <p>Oppilas harjoittelee kertomaan kuvista ja kuvasarjoista yksin ja yhdessä.</p>	<p>L1</p> <p>L4</p> <p>L5</p> <p>L7</p>
<p>T10 ohjata oppilasta tuottamaan yksinkertaisia kertovia, kuvaavia ja muita tekstejä, myös monimediaisissa ympäristöissä</p>	<p>S3</p>	<p>Muunnetaan yhdessä puhetta sanoiksi, tavuiksi ja äänteiksi.</p> <p>Harjoitellaan tavujen ja sanojen kirjoittamista.</p> <p>Harjoitellaan omien tarinoiden ja mielipiteiden, kokemusten ja havaintojen esittämistä kirjoittaen ja kuvien avulla yksin, parin kanssa ja ryhmässä.</p> <p>Harjoitellaan näppäintaitoja.</p>	<p>Oppilas hahmottaa puheesta äänteet, tavut ja sanat.</p> <p>Oppilas harjoittelee tavujen ja sanojen kirjoittamista.</p> <p>Oppilas harjoittelee omien tarinoiden, mielipiteiden, kokemusten ja havaintojen esittämistä eri tavoin yksin, parin kanssa ja ryhmässä.</p> <p>Oppilas harjoittelee näppäintaitoja.</p>	<p>L2</p> <p>L4</p> <p>L5</p>
<p>T11 opastaa oppilasta harjaannuttamaan käsin kirjoittamisen taitoa ja</p>	<p>S3</p>	<p>Harjaannutaan käyttämään oikeaa kynäotetta.</p>	<p>Oppilas harjaantuu käyttämään oikeaa kynäotetta.</p>	<p>L1</p> <p>L4</p>

<p>näppäintaitoja sekä ohjata oppilasta vähitellen tekstien suunnitteluun ja rakentamiseen sekä tuntemaan oikeinkirjoituksen perusasioita ja kirjoitettua kieltä koskevia sopimuksia</p>		<p>Harjoitellaan silmän ja käden koordinaatiota.</p> <p>Harjoitellaan suuria ja pieniä tekstauskirjaimia. Ohjataan kirjainten oikean muodon tuottamiseen.</p> <p>Harjoitellaan sanatason oikeinkirjoitusta.</p> <p>Harjoitellaan näppäintaitoja opetuspelien avulla.</p> <p>Harjoitellaan kertomuksen suunnittelua ryhmässä.</p>	<p>Oppilas harjoittelee silmän ja käden koordinaatiota.</p> <p>Oppilas harjoittelee suuria ja pieniä tekstauskirjaimia.</p> <p>Oppilas harjoittelee sanatason oikeinkirjoitusta.</p> <p>Oppilas harjoittelee näppäintaitoja opetuspelien avulla.</p> <p>Oppilas harjoittelee kertomuksen suunnittelua ryhmässä.</p>	<p>L5</p>
<p>Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen</p>				
<p>T12 kannustaa oppilasta kehittämään kielitietoisuuttaan ja kielen peruskäsitteiden tuntemusta sekä ohjata tekemään havaintoja puhutusta ja kirjoitetusta kielestä sekä auttaa huomaamaan, että omalla kielenkäytöllä on vaikutusta toisten käyttäytymiseen</p>	<p>S4</p>	<p>Kuunnellaan erityyppisiä tekstejä (<i>esim. lastensatuja Suomesta ja ulkomailta</i>).</p> <p>Havainnoidaan kuultua tekstiä, eritellään äänneitä tavuista ja tavuja sanoista sekä riimitellään.</p> <p>Tarjotaan mahdollisuuksia kuulla monipuolista kerrontaa kielen eri rekistereissä.</p>	<p>Oppilas kuuntelee erityyppisiä tekstejä (<i>esim. lastensatuja Suomesta ja ulkomailta</i>).</p> <p>Oppilas havainnoi kuultua tekstiä, erittelee äänneitä tavuista ja tavuja sanoista sekä riimittelee.</p>	<p>L2</p> <p>L4</p> <p>L7</p>

		<p>Havainnoidaan tapoja puhutella koulussa ja vapaa-ajalla.</p> <p>Havainnoidaan oman kielenkäytön vaikutusta vuorovaikutuksessa toisten kanssa leikein ja harjoittein (<i>esim. draaman keinoin</i>).</p>	<p>Oppilas tekee havaintoja eri puhetavoista koulussa ja vapaa-ajalla.</p> <p>Oppilas tekee havaintoja oman kielenkäytön vaikutusta vuorovaikutuksessa muiden kanssa (<i>esim. draaman keinoin</i>).</p>	
T13 innostaa oppilasta kuuntelemaan ja lukemaan lapsille suunnattua kirjallisuutta ja valitsemaan itseään kiinnostavaa luettavaa, kehittämään lukuharrastustaan sekä ohjata oppilasta kirjaston käyttöön	S4	<p>Harjoitellaan kuuntelemaan ja lukemaan monipuolisesti erilaista lapsille suunnattua kirjallisuutta ja mediatekstiä.</p> <p>Harjoitellaan valitsemaan ikä- ja lukutaitotason sekä oman mielenkiinnon mukaista luettavaa.</p> <p>Harjoitellaan jakamaan kokemuksia kuullusta ja luetusta.</p> <p>Tutustutaan kirjastoon.</p>	<p>Oppilas harjoittelee kuuntelemaan ja lukemaan monipuolisesti erilaista kirjallisuutta ja mediatekstiä.</p> <p>Oppilas harjoittelee valitsemaan oman mielenkiinnon mukaista luettavaa.</p> <p>Oppilas harjoittelee jakamaan kokemuksia kuullusta ja luetusta.</p> <p>Oppilas tutustuu kirjastoon.</p>	L2 L3 L4
T14 ohjata oppilasta arvostamaan omaa kieltään ja kulttuuriaan sekä kulttuurista moninaisuutta, tutustuttaa joihinkin lastenkulttuurin muotoihin ja innostaa niiden käyttäjäksi sekä kannustaa tuottamaan	S4	<p>Tutustutaan monipuolisesti omaan kieleen ja kulttuuriin.</p> <p>Tutustutaan johonkin lastenkulttuurin osa-alueeseen kuten pihaleikkeihin, sanaleikkeihin, loruihin ja runoihin.</p>	<p>Oppilas tutustuu omaan kieleen ja kulttuuriin.</p> <p>Oppilas tutustuu lastenkulttuurin osa-alueisiin kuten pihaleikkeihin, sanaleikkeihin, loruihin ja runoihin.</p> <p>Oppilas harjoittelee oman esityksen tekemistä yksin ja yhdessä.</p>	L1 L2 L4 L7

<p>omaa kulttuuria yhdessä muiden kanssa</p>	<p>Harjoitellaan oman esityksen tekemistä (<i>esim. loru, runo, video</i>) yksin ja yhdessä.</p> <p>Tutustutaan tapakulttuuriin.</p> <p>Tutustutaan johonkin</p>	<p>Oppilas tutustuu tapakulttuuriin.</p> <p>Oppilas tutustuu kansanperinteiden muotoihin (<i>esim. kansantarinat</i>).</p>	
--	--	--	--

2. luokka

ÄIDINKIELI JA KIRJALLISUUS

Tavoitteet	S	Opetuksen tavoitteet	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	L
2. luokka				
Vuorovaikutustilanteissa toimiminen				
T1 ohjata oppilasta vahvistamaan taitoaan toimia erilaisissa vuorovaikutustilanteissa	S1	<p>Harjoitellaan keskustelemaan parin ja ryhmän kanssa omista kokemuksista, tunteista ja havainnoista.</p> <p>Harjaannutaan jäsentämään ympäristöä kielellisesti.</p> <p>Harjoitellaan haastattelutilannetta.</p> <p>Harjoitellaan kuuntelemaan toista.</p> <p>Harjoitellaan kuuntelemisen taitoa satujen,</p>	<p>Oppilas harjoittelee keskustelemaan parin ja ryhmän kanssa omista kokemuksistaan havainnoistaan ja tunteistaan.</p> <p>Oppilas harjaantuu kertomaan ympäristöstä.</p> <p>Oppilas harjoittelee haastattelutilannetta.</p> <p>Oppilas harjoittelee kuuntelemaan toista.</p> <p>Oppilas harjoittelee kuuntelemisen taitoa satujen, tarinoiden ja ohjeiden ja leikkien parissa.</p>	L1 L2 L3

		tarinoiden, ohjeiden ja leikkien parissa.		
T2 opastaa oppilasta kehittämään kieltään ja mielikuvitustaan sekä vuorovaikutus- ja yhteistyötaitojaan tarjoamalla mahdollisuuksia osallistua erilaisiin ryhmäviestintätilanteisiin ja tutustua niiden käytänteisiin	S1	<p>Vahvistetaan sana- ja käsitevarastoa.</p> <p>Opetellaan keskustelun rakennetta, kysymistä ja vastaamista, vastavuoroisuutta.</p> <p>Harjoitellaan erilaisia rooleja ryhmäviestinnässä.</p> <p>Kehitetään ryhmätyötaitoja ja harjoitellaan kokouskulttuuria.</p>	<p>Oppilas vahvistaa sana- ja käsitevarastoaan.</p> <p>Oppilas harjoittelee keskustelun rakennetta, kysymistä ja vastaamista ja vastavuoroisuutta.</p> <p>Oppilas harjoittelee erilaisia rooleja ryhmäviestinnässä.</p> <p>Oppilas harjoittelee ryhmätyötaitoja ja kokouskulttuuria.</p>	L1 L2 L7
T3 tukea oppilasta vahvistamaan ilmaisurohkeutta ja ohjata häntä ilmaisemaan itseään kokonaisvaltaisesti, myös draaman avulla	S1	<p>Vahvistetaan ilmaisutaitoja ohjatuissa ja vapaissa leikeissä.</p> <p>Laajennetaan lastenkirjallisuuden tuntemusta.</p> <p>Harjoitellaan esiintymistä ohjatuissa esityksissä.</p> <p>Tutustutaan erilaisten tunnetilojen esittämiseen draamaleikeissä.</p>	<p>Oppilas kehittää ilmaisutaitoja ohjatuissa ja vapaissa leikeissä.</p> <p>Oppilas tutustuu laajemmin lastenkirjallisuuteen ja näytelmiin ilmaisun keinoin.</p> <p>Oppilas harjoittelee esiintymistä ohjatuissa esityksissä.</p> <p>Oppilas tutustuu erilaisten tunnetilojen esittämiseen draamaleikeissä.</p>	L1 L2 L7
T4 ohjata oppilasta rakentamaan viestijäkuvaansa	S1	Vahvistetaan eri viestintävälineiden käyttöä (<i>esim. sanomalehti- ja mediaviikko</i>).	Oppilas harjoittelee eri viestintävälineiden käyttöä (<i>esim. sanomalehti- ja mediaviikko</i>).	L1 L2

<p>ja ymmärtämään, että ihmiset viestivät eri tavoin</p>		<p>Kannustetaan käyttämään erilaisia ilmeitä, eleitä ja äänenpainoja omassa viestinnässä.</p> <p>Keskustellaan tunteista ja eleistä viestinnässä.</p> <p>Harjoitellaan erilaisissa peleissä ystävällistä viestintää.</p>	<p>Oppilas harjoittelee käyttämään erilaisia ilmeitä, eleitä ja äänenpainoja omassa viestinnässä.</p> <p>Oppilas harjoittelee keskustelemaan tunteista ja eleistä viestinnässä.</p> <p>Oppilas harjoittelee erilaisissa peleissä ystävällistä viestintää.</p>	<p>L7</p>
<p>Tekstien tulkitseminen</p>				
<p>T5 ohjata ja innostaa oppilasta lukutaidon oppimisessa ja tekstien ymmärtämisen taitojen harjoittelussa sekä auttaa häntä tarkkailemaan omaa lukemistaan</p>	<p>S2</p>	<p>Harjoitellaan lukutaitoa yksin ja yhdessä parin ja ryhmän kanssa.</p> <p>Harjoitellaan äänteiden keston erottelua sekä tavutusta pelein, leikein sekä tehtävin.</p> <p>Käytetään luki-taitoharjoitteissa käsitteitä äänne, kirjain, tavu, sana, virke, lopetusmerkki, otsikko, teksti ja kuva.</p> <p>Harjoitellaan valitsemaan mielekästä luettavaa.</p> <p>Harjoitellaan tekstin ymmärtämisen strategioita (esim. silmäily, lukeminen, kertaaminen).</p>	<p>Oppilas harjoittelee lukutaitoa yksin ja yhdessä parin ja ryhmän kanssa.</p> <p>Oppilas harjoittelee äänteiden keston erottelua ja tavutusta.</p> <p>Oppilas käyttää luki-taitoharjoitteissa käsitteitä äänne, kirjain, tavu, sana, virke, lopetusmerkki, otsikko, teksti ja kuva.</p> <p>Oppilas harjoittelee valitsemaan mielekästä luettavaa.</p> <p>Oppilas harjoittelee tekstin ymmärtämisen strategioita (esim. silmäily, lukeminen, kertaaminen).</p> <p>Oppilas harjoittelee lukusujuvuutta pelein, leikein ja tehtävin.</p>	<p>L1</p> <p>L4</p> <p>L5</p>

		Harjoitellaan lukusujuvuutta pelein, leikein ja tehtävin. Harjoitetaan äänetöntä lukemista.	Oppilas harjoittelee äänetöntä lukemista.	
T6 ohjata oppilasta tarkastelemaan monimuotoisten tekstien merkityksiä ja rakenteita sekä laajentamaan sana- ja käsitevarantoaan tekstien tarkastelun yhteydessä	S2	Tarkastellaan ympäristön tekstejä ja niiden merkityksiä. Tarkastellaan ja luetaan yksin ja yhdessä lastenkirjallisuutta, tietotekstejä ja mediatekstejä. Vahvistetaan sana- ja käsitevarastoa ja rohkaistaan käyttämään uusia ilmaisuja. Havainnoidaan sanojen taipumista.	Oppilas tarkastelee ympäristön tekstejä ja niiden merkityksiä. Oppilas tarkastelee ja lukee erilaisia tekstejä yksin ja yhdessä. Oppilas kartuttaa sana- ja käsitevarastoaan ja käyttää rohkeasti uusia ilmaisuja. Oppilas havainnoi sanojen taipumista.	L1 L2 L4
T7 ohjata oppilasta hakemaan tietoa eri tavoin	S2	Etsitään tietoa ympäristöstä eri aistein ja sanallistetaan havainnot. Harjoitellaan kuvan lukemista ja tekstilähtöistä tiedon etsintää. Harjaannutaan käyttämään aakkosjärjestystä tiedonhankinnassa. Tutustutaan sähköiseen tiedonhakuun ja tiedon arvottamiseen.	Oppilas etsii tietoa ympäristöstä ja sanallistaa havainnot. Oppilas harjoittelee kuvan lukemista ja tiedon etsintää. Oppilas harjaantuu käyttämään aakkosjärjestystä tiedonhankinnassa. Oppilas tutustuu sähköiseen tiedonhakuun ja tiedon arvottamiseen.	L1 L4 L5

<p>T8 kannustaa oppilasta kiinnostumaan lastenkirjallisuudesta, mediateksteistä ja muista teksteistä luomalla myönteisiä lukukokemuksia ja elämyksiä sekä tarjoamalla mahdollisuuksia tiedonhalun tyydyttämiseen sekä lukukokemusten jakamiseen</p>	<p>S2</p>	<p>Opetellaan lukemaan lukutaito- ja ikätasolle sopivia tekstejä yksin ja yhdessä.</p> <p>Kerrotaan lukukokemuksista parille ja ryhmälle (<i>esim. kirjavinkkaus, lukupiiri</i>).</p> <p>Harjoitellaan kirjallisuuden ja kerronnan peruskäsitteitä kauno- ja tietoteksti, päähenkilö, tapahtumapaikka ja -aika sekä pää- ja sivujuoni.</p> <p>Tutustutaan monipuolisesti ja säännöllisesti niin kotimaiseen kuin kansainväliseen lastenkirjallisuuteen.</p>	<p>Oppilas lukee luku- ja ikätasolle sopivia tekstejä yksin ja yhdessä.</p> <p>Oppilas kertoo lukukokemuksista parille ja ryhmälle (<i>esim. kirjavinkkaus, lukupiiri</i>).</p> <p>Oppilas harjoittelee kirjallisuuden ja kerronnan peruskäsitteitä.</p> <p>Oppilas tutustuu monipuolisesti kotimaiseen ja kansainväliseen lastenkirjallisuuteen.</p>	<p>L2</p> <p>L4</p> <p>L5</p>
<p>Tekstien tuottaminen</p>				
<p>T9 rohkaista ja innostaa oppilasta kertomaan tarinoita ja mielipiteitä sekä kuvaamaan kokemuksiin puhumalla, kirjoittamalla ja kuvien avulla</p>	<p>S3</p>	<p>Harjoitellaan kertomaan, kuvittamaan ja kirjoittamaan omista kokemuksista parille ja ryhmälle.</p> <p>Harjoitellaan mielipiteen esittämistä parille ja ryhmälle tutuista arkipäivän asioista eri välinein (<i>esim. videoitu viesti, kerronta, kuvan/symbolin käyttö</i>).</p> <p>Opetellaan kirjoittamaan kuvista ja kuvasarjoista.</p>	<p>Oppilas kertoo kokemuksistaan muille.</p> <p>Oppilas harjoittelee mielipiteen esittämistä parille ja ryhmälle eri välinein (<i>esim. videoitu viesti, kerronta, kuvan/symbolin käyttö</i>).</p> <p>Oppilas kertoo kuvista ja kuvasarjoista.</p>	<p>L1</p> <p>L4</p> <p>L5</p> <p>L7</p>

<p>T10 ohjata oppilasta tuottamaan yksinkertaisia kertovia, kuvaavia ja muita tekstejä, myös monimedialaisissa ympäristöissä</p>	<p>S3</p>	<p>Harjoitellaan sanojen ja virkkeiden kirjoittamista.</p> <p>Harjoitellaan kirjoittamaan yksin, parin ja ryhmän kanssa fakta- ja fiktiotekstejä sekä eri tarkoituksiin laadittuja tekstejä.</p> <p>Harjoitellaan näppäintaitoja.</p>	<p>Oppilas harjoittelee kirjoittamaan sanoja ja virkkeitä.</p> <p>Oppilas harjoittelee kirjoittamaan erilaisia tekstejä yksin, parin ja ryhmän kanssa.</p> <p>Oppilas harjoittelee näppäintaitoja.</p>	<p>L2</p> <p>L4</p> <p>L5</p>
<p>T11 opastaa oppilasta harjaannuttamaan käsin kirjoittamisen taitoa ja näppäintaitoja sekä ohjata oppilasta vähitellen tekstien suunnitteluun ja rakentamiseen sekä tuntemaan oikeinkirjoituksen perusasioita ja kirjoitettua kieltä koskevia sopimuksia</p>	<p>S3</p>	<p>Harjoitellaan oikeinkirjoituksen perusasioita ja kirjoitetun kielen sopimuksia (<i>esim. sanavälit, tavutus, virkkeessä iso alkukirjain ja lopetusmerkit, erisnimet</i>).</p> <p>Harjoitellaan oman tekstin suunnittelua yksin ja parin kanssa.</p> <p>Harjoitellaan näppäintaitoja kirjoitustehtävien ja opetuspelien avulla.</p>	<p>Oppilas harjoittelee oikeinkirjoituksen perusasioita ja kirjoitetun kielen sopimuksia (<i>esim. sanavälit, tavutus, virkkeessä iso alkukirjain ja lopetusmerkit, erisnimet</i>).</p> <p>Oppilas harjoittelee oman tekstin suunnittelua yksin ja parin kanssa.</p> <p>Oppilas harjoittelee näppäintaitoja kirjoitustehtävien ja opetuspelien avulla.</p>	<p>L1</p> <p>L4</p> <p>L5</p>
<p>Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen</p>				
<p>T12 kannustaa oppilasta kehittämään kielitietoisuuttaan ja kielen peruskäsitteiden tuntemusta sekä ohjata tekemään havaintoja puhutusta ja kirjoitetusta kielestä sekä</p>	<p>S4</p>	<p>Kuunnellaan, luetaan ja vertaillaan erityyppisiä fakta- ja fiktiotekstejä (<i>esim. lastensatuja Suomesta ja ulkomailta</i>).</p> <p>Havainnoidaan luettua tekstiä, eritellään ääniteitä tavuista ja tavuja sanoista sekä riimitellään.</p>	<p>Oppilas kuuntelee, lukee ja vertailee erityyppisiä fakta- ja fiktiotekstejä (<i>esim. lastensatuja Suomesta ja ulkomailta</i>).</p> <p>Oppilas havainnoi luettua tekstiä, erittelee ääniteitä tavuista ja tavuja sanoista sekä riimittelee.</p>	<p>L2</p> <p>L4</p> <p>L7</p>

<p>auttaa huomaamaan, että omalla kielenkäytöllä on vaikutusta toisten käyttymiseen</p>		<p>Tehdään havaintoja eri puhetavoista ja -tyyleistä koulussa ja vapaa-ajalla.</p> <p>Keskustellaan käytetyn kielen vaikutuksesta käyttäytymiseen.</p>	<p>Oppilas tekee havaintoja eri puhetavoista ja -tyyleistä koulussa ja vapaa-ajalla.</p> <p>Oppilas keskustelee käytetyn kielen vaikutuksesta käyttäytymiseen.</p>	
<p>T13 innostaa oppilasta kuuntelemaan ja lukemaan lapsille suunnattua kirjallisuutta ja valitsemaan itseään kiinnostavaa luettavaa, kehittämään lukuharrastustaan sekä ohjata oppilasta kirjaston käyttöön</p>	S4	<p>Harjaannutaan kuuntelemaan ja lukemaan monipuolisesti lastenkirjallisuutta ja lapsille suunnattuja mediatekstejä.</p> <p>Harjaannutaan valitsemaan ikä- ja lukutaitotasoon sopivaa lukemista mielenkiinnon mukaan.</p> <p>Keskustellaan luetusta ja sen tuottamista elämyksistä.</p> <p>Harjoitellaan käyttämään kirjastopalveluita.</p>	<p>Oppilas harjaantuu kuuntelemaan ja lukemaan monipuolisesti lastenkirjallisuutta ja lapsille suunnattuja mediatekstejä.</p> <p>Oppilas harjaantuu valitsemaan ikä- ja lukutaitotasoon sopivaa lukemista mielenkiinnon mukaan.</p> <p>Oppilas harjoittelee keskustelemaan luetusta ja sen tuottamista elämyksistä.</p> <p>Oppilas harjoittelee käyttämään kirjastopalveluita.</p>	L2 L3 L4
<p>T14 ohjata oppilasta arvostamaan omaa kieltään ja kulttuuriaan sekä kulttuurista moninaisuutta, tutustuttaa joihinkin lastenkulttuurin muotoihin ja innostaa niiden käyttä-</p>	S4	<p>Tutustutaan monipuolisesti omaan kieleen ja kulttuuriin sekä oman koulun tarjoamaan monikulttuuriseen maailmaan.</p> <p>Tutustutaan johonkin lastenkulttuurin osa-alueeseen (<i>esim. pihaleikit, sanaleikit, lorut ja runot</i>).</p>	<p>Oppilas tutustuu monipuolisesti omaan kieleen ja kulttuuriin sekä oman koulun tarjoamaan monikulttuuriseen maailmaan.</p> <p>Oppilas tutustuu johonkin lastenkulttuurin osa-alueeseen (<i>esim. pihaleikit, sanaleikit, lorut ja runot</i>).</p>	L1 L2 L4 L7

<p>jäksi sekä kannustaa tuottamaan omaa kulttuuria yhdessä muiden kanssa</p>	<p>Osallistutaan oman esityksen tekemiseen yksin ja yhdessä.</p> <p>Tarkastellaan, mitkä ovat nykypäivän hyviä tapoja.</p> <p>Tutustutaan johonkin kansanperinteen muotoon (<i>esim. kansantarinat, juhlat</i>).</p>	<p>Oppilas harjoittelee oman esityksen tekemistä yksin ja yhdessä.</p> <p>Oppilas tutustuu nykypäivän hyviin tapoihin.</p> <p>Oppilas tutustuu johonkin kansanperinteen muotoon (<i>esim. kansantarinat, juhlat</i>).</p>	
--	--	---	--

3. luokka

ÄIDINKIELI JA KIRJALLISUUS

Tavoitteet	S	Opetuksen tavoitteet	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	L
3. luokka				
Vuorovaikutustilanteissa toimiminen				
T1 opastaa oppilasta vahvistamaan taitoaan toimia rakentavasti erilaisissa viestintäympäristöissä ja ilmaisemaan mielipiteensä	S1	<p>Tutustutaan erilaisiin viestintäympäristöihin; koti, koulu, media ja sosiaalinen media.</p> <p>Harjoitellaan kertomaan omia ajatuksia ja mielipiteitä erilaisissa viestintäympäristöissä.</p> <p>Kehitetään aktiivista kuuntelua draama- ja vuorovaikutusharjoitusten avulla.</p> <p>Opetellaan rakentavan palautteen antamista ja vastaanottamista erilaisissa viestintäympäristöissä.</p>	<p>Oppilas tutustuu erilaisiin viestintäympäristöihin; koti, koulu, media ja sosiaalinen media.</p> <p>Oppilas harjoittelee kertomaan omia ajatuksiaan ja mielipiteitään erilaisissa viestintäympäristöissä.</p> <p>Oppilas harjoittelee aktiivisen kuuntelun taitoja draama- ja vuorovaikutusharjoitusten avulla.</p> <p>Oppilas oppii rakentavan palautteen antamista ja vastaanottamista erilaisissa viestintäympäristöissä.</p>	L1 L2 L7

<p>T2 ohjata oppilasta huomaamaan omien kielellisten ja viestinnällisten valintojensa vaikutuksia ja huomioimaan toisten tarpeita ryhmäviestintätilanteissa</p>	<p>S1</p>	<p>Kehitetään taitoa valita viestintätapa tilanteen mukaan.</p> <p>Vahvistetaan kohteliaita ja toiset huomioon ottavia vuorovaikutuksen keinoja.</p> <p>Harjoitellaan muiden näkökulmien huomioonottamista ryhmäviestintätilanteissa.</p> <p>Opetellaan äänenkäytön, viestien kohdentamisen ja kontaktinoton taitoja erilaisissa vuorovaikutustilanteissa.</p>	<p>Oppilas harjoittelee valitsemaan oikean viestitätävän tilanteen mukaan.</p> <p>Oppilas harjoittelee kohteliaita ja toiset huomioon ottavia vuorovaikutuksen keinoja.</p> <p>Oppilas oppii muiden näkökulmien huomioonottamista ryhmäviestintätilanteissa.</p> <p>Oppilas oppii äänenkäytön, viestien kohdentamisen ja kontaktinoton taitoja erilaisissa vuorovaikutustilanteissa.</p>	<p>L1 L2 L3 L7</p>
<p>T3 ohjata oppilasta käyttämään luovuuttaan ja ilmaisemaan itseään monipuolisesti erilaisissa viestintä- ja esitystilanteissa, myös draaman avulla</p>	<p>S1</p>	<p>Valmistetaan esityksiä yksin ja ryhmässä (<i>esim. esitelmä, vitsin tai runon esittäminen, kirjavinkkaus, näytelmä, elokuva, kuunnelma</i>).</p> <p>Käsitellään draaman keinoin ajankohtaisia aiheita, teemoja sekä kirjallisuuden herättämiä ajatuksia ja kokemuksia.</p> <p>Suunnitellaan ja toteutetaan oman luokan ja koulun kulttuuritoimintaa.</p>	<p>Oppilas valmistaa esityksiä yksin ja ryhmässä (<i>esim. esitelmä, vitsin tai runon esittäminen, kirjavinkkaus, näytelmä, elokuva, kuunnelma</i>).</p> <p>Oppilas oppii käsittelemään draaman keinoin ajankohtaisia aiheita, teemoja sekä kirjallisuuden herättämiä ajatuksia ja kokemuksia.</p> <p>Oppilas suunnittelee ja toteuttaa kulttuurin liittyvää toimintaa omassa luokassa ja koulussa.</p>	<p>L1 L2 L4 L7</p>
<p>T4 kannustaa oppilasta kehittämään myönteistä viestijäkuvaa sekä halua ja kykyä toimia erilaisissa,</p>	<p>S1</p>	<p>Harjoitellaan ottamaan vastaan palautetta omasta toiminnasta sekä antamaan rakentavaa palautetta muille.</p>	<p>Oppilas harjoittelee ottamaan vastaan palautetta omasta toiminnasta sekä antamaan rakentavaa palautetta muille.</p>	<p>L1 L2</p>

myös monimediaisissa vuorovaikutustilanteissa		<p>Kehitetään myönteistä viestijäkuvaa monimediaisissa vuorovaikutustilanteissa.</p> <p>Opiskellaan sähköisen maailman pelisääntöjä kuten yksityisyys ja tekijänoikeudet.</p>	<p>Oppilas harjoittelee myönteisen viestijäkuvan kehittämistä monimediaisissa vuorovaikutustilanteissa.</p> <p>Oppilas oppii sähköisen maailman pelisääntöjä kuten yksityisyys ja tekijänoikeudet.</p>	L3 L4
Tekstien tulkitseminen				
T5 ohjata oppilasta sujuvoittamaan lukutaitoaan ja käyttämään tekstin ymmärtämisen strategioita sekä tarkkailemaan ja arvioimaan omaa lukemistaan	S2	<p>Kehitetään lukusujuvuutta.</p> <p>Käytetään tietotekstien käsittelyssä tekstinymmärtämisen strategioita.</p> <p>Etsitään, kokeillaan ja käytetään omaan oppimiseen ja työskentelyyn parhaiten sopivia työtapoja ja -välineitä.</p> <p>Harjoitellaan etsimään tietoa useammasta eri lähteestä hakupalveluiden avulla.</p>	<p>Oppilas kehittää lukusujuvuuttaan.</p> <p>Oppilas käyttää tietotekstien käsittelyssä tekstinymmärtämisen strategioita.</p> <p>Oppilas etsii, kokeilee ja käyttää omaan oppimiseen ja työskentelyyn parhaiten sopivia työtapoja ja -välineitä.</p> <p>Oppilas harjoittelee etsimään tietoa useammasta eri lähteestä hakupalveluiden avulla.</p>	L1 L4 L5
T6 opastaa oppilasta kehittämään monimuotoisten tekstien erittelyn, arvioinnin ja tulkitsemisen taitoja ja laajentamaan sana- ja käsitevarantoaan sekä edistämään ajattelutaitojaan	S2	<p>Tutkitaan ja tutustutaan monipuolisesti eri tekstilajeihin ja niiden erityispiirteisiin erilaisissa viestintäympäristöissä (<i>esim. kertomus, satu, runo, sarjakuva, tietoteksti, uutinen, mainos</i>).</p> <p>Keskustellaan lukemisen herättämistä ajatuksista ja tunteista.</p>	<p>Oppilas tutkii ja tutustuu monipuolisesti eri tekstilajeihin ja niiden erityispiirteisiin erilaisissa viestintäympäristöissä (<i>esim. kertomus, satu, runo, sarjakuva, tietoteksti, uutinen, mainos</i>).</p> <p>Oppilas keskustelee lukemisen herättämistä ajatuksista ja tunteista.</p>	L1 L2 L4 L5

		<p>Kehitetään sana- ja käsitevarastoa.</p> <p>Tutustutaan sanojen luokitteluun merkityksen perusteella (sanaluokat).</p>	<p>Oppilas laajentaa sana- ja käsitevarastoaan.</p> <p>Oppilas tutustuu sanojen luokitteluun merkityksen perusteella (sanaluokat).</p>	
T7 ohjata oppilasta tiedonhankintaan, monipuolisten tiedonlähteiden käyttöön ja tiedon luotettavuuden arviointiin	S2	<p>Harjoitellaan tiedonhankintaa monipuolisesti eri tekstiympäristöistä.</p> <p>Harjoitellaan tiedonhankinnan strategioita.</p> <p>Harjoitellaan arvioimaan tietolähteiden luotettavuutta.</p>	<p>Oppilas harjoittelee hankkimaan monipuolista tietoa eri tekstiympäristöstä.</p> <p>Oppilas harjoittelee arvioimaan tietolähteiden luotettavuutta.</p>	L1 L4 L5
T8 kannustaa oppilasta kehittämään kirjallisuudentuntemusta ja kiinnostustaan lapsille ja nuorille tarkoitettua kirjallisuutta, media- ja muita tekstejä kohtaan, luomalla mahdollisuuksia myönteisiin lukukokemuksiin ja -elämyksiin, tiedonhalun tyydyttämiseen sekä lukukokemusten jakamiseen, myös	S2	<p>Luetaan ja kuunnellaan monipuolisia yhteisesti ja itse valittuja lasten kauno- ja tietokirjallisia tekstinäytteitä.</p> <p>Luetaan kokonaisteoksia.</p> <p>Harjoitellaan keskustelemaan ja jakamaan lukukokemuksen herättämiä ajatuksia monipuolisin työtavoin.</p> <p>Harjoitellaan käyttämään käsitteitä pää- ja sivuhenkilöt sekä tapahtumapaikka.</p>	<p>Oppilas lukee ja kuuntelee lasten kauno- ja tietokirjallisia tekstinäytteitä.</p> <p>Oppilas lukee kokonaisteoksia.</p> <p>Oppilas harjoittelee keskustelemaan ja jakamaan lukukokemuksen herättämiä ajatuksia monipuolisin työtavoin.</p> <p>Oppilas harjoittelee käyttämään käsitteitä pää- ja sivuhenkilöt sekä tapahtumapaikka.</p>	L1 L4 L5

monimediaisissa ympäristöissä				
Tekstien tuottaminen				
T9 rohkaista oppilasta ilmaisemaan kokemuksiinsa, ajatuksiinsa ja mielipiteitään ja vahvistamaan myönteistä kuvaa itsestään tekstien tuottajana	S3	<p>Pohditaan tekstien ja niiden kirjoittamisen merkitystä itselle ja omalle ympäristölle.</p> <p>Harjoitellaan taitoja toteuttaa itseään ja vaikuttaa asioihin kirjoittamisen keinoin.</p> <p>Harjoitellaan käyttämään kertomiselle, kuvaamiselle, ohjaavalle ja kantaa ottavalle ilmaisulle tyypillisiä kielellisiä ja tekstuaalisia piirteitä (mm. sanavalinnat).</p>	<p>Oppilas pohtii tekstien ja niiden kirjoittamisen merkitystä itselle ja omalle ympäristölle.</p> <p>Oppilas harjoittelee ilmaisemaan itseään ja vaikuttamaan asioihin kirjoittamalla.</p> <p>Oppilas harjoittelee käyttämään kertovalle, kuvaavalle, ohjaavalle ja kantaa ottavalle tekstile tyypillisiä kielellisiä ja tekstuaalisia piirteitä (mm. sanavalinnat).</p>	L1 L2 L4 L7
T10 kannustaa ja ohjata oppilasta kielentämään ajatuksiinsa ja harjoittelemaan kertovien, kuvaavien, ohjaavien ja yksinkertaisten kantaa ottavien tekstien tuottamista, myös monimediaisissa ympäristöissä	S3	<p>Tuotetaan sekä fiktiivisiä että ei-fiktiivisiä monimuotoisia tekstejä omien kokemusten, havaintojen, ajatusten ja mielipiteiden sekä toisten tekstien pohjalta (<i>esim. kertomus, kuvaus, esittely, runo, satu, tietoteksti</i>).</p> <p>Harjoitellaan kirjoittamaan opiskelussa tarvittavia tekstejä; vastauksen kirjoittaminen ja muistiinpanot.</p> <p>Harjoitellaan tekstien otsikointia, rakenteita ja kappalejakoja, sekä opitaan käyttämään niitä omissa teksteissä.</p>	<p>Oppilas tuottaa sekä fiktiivisiä että ei-fiktiivisiä monimuotoisia tekstejä omien kokemusten, havaintojen, ajatusten ja mielipiteiden sekä toisten tekstien pohjalta (<i>esim. kertomus, kuvaus, esittely, runo, satu, tietoteksti</i>).</p> <p>Oppilas harjoittelee kirjoittamaan opiskelussa tarvittavia tekstejä (<i>vastauksen kirjoittaminen ja muistiinpanot</i>).</p> <p>Oppilas harjoittelee tekstien otsikointia, rakenteita ja kappalejakoja ja käyttää niitä omissa teksteissään.</p>	L1 L4 L5 L7

		Käytetään tekstien tuottamisessa ja julkaisemisessa uutta teknologiaa ja mediaa.	Oppilas käyttää tekstien tuottamisessa ja julkaisemisessa uutta teknologiaa ja mediaa.	
T11 ohjata oppilasta edistämään käsinkirjoittamisen ja näppäintaitojen sujuvoitumista ja vahvistamaan kirjoitetun kielen, ja tekstien rakenteiden ja oikeinkirjoituksen hallintaa	S3	Vahvistetaan oikeinkirjoituksen perusasioita; sanatason oikeinkirjoitus, yhdyssanat, yleis- ja erisnimet, virkkeen iso alkukirjain ja lopetusmerkit. Tutustutaan ja käytetään omissa teksteissä kirjoitetun kielen peruskäsitteitä; otsikko, virke, puhe- ja kirjakieli. Sujuvoitetaan käsinkirjoittamista ja näppäintaitoja.	Oppilas vahvistaa oikeinkirjoitustaitojaan (<i>sanatason oikeinkirjoitus, yhdyssanat, yleis- ja erisnimet, virkkeen iso alkukirjain ja lopetusmerkit</i>). Oppilas tutustuu ja käyttää omissa teksteissään kirjoitetun kielen peruskäsitteitä (<i>otsikko, virke, puhe- ja kirjakieli</i>). Oppilas sujuvoittaa käsinkirjoittamis- ja näppäintaitoja.	L1 L4 L5
T12 kannustaa oppilasta kehittämään tekstin tuottamisen prosesseja ja taitoa arvioida omia tekstejä, tarjota mahdollisuuksia tekstien tuottamiseen yhdessä, rakentavan palautteen antamiseen ja saamiseen, ohjata ottamaan huomioon tekstin vastaanottaja sekä toimimaan eettisesti verkossa yksityisyyttä ja tekijänoikeuksia kunnioittaen	S3	Opiskellaan tekstin tuottamisen vaiheita; suunnittelu, kirjoittaminen, tarkistaminen. Tuotetaan erilaisia tekstejä yksin ja yhdessä (<i>esim. uutinen, runo, satu kertomus, tietoteksti</i>). Harjoitellaan tarkastelemaan ja arvioimaan omia tekstejä. Annetaan ja vastaanotetaan palautetta teksteistä. Opetellaan lähteiden käyttöä ja merkintää.	Oppilas oppii tekstin tuottamisen vaiheita (<i>suunnittelu, kirjoittaminen, tarkistaminen</i>). Oppilas tuottaa tekstejä yksin ja yhdessä (<i>esim. uutinen, runo, satu, kertomus, tietoteksti</i>). Oppilas harjoittelee tarkastelemaan ja arvioimaan omia tekstejään. Oppilas antaa ja vastaanottaa palautetta teksteistä. Oppilas harjoittelee lähteiden käyttöä ja merkitsemistä.	L2 L4 L5 L6

		Harjoitellaan toimimaan eettisesti verkossa yksityisyyttä kunnioittaen ja tekijänoikeuksia noudattaen.	Oppilas harjoittelee toimimaan eettisesti verkossa yksityisyyttä kunnioittaen ja tekijänoikeuksia noudattaen.	
Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen				
T13 ohjata oppilasta vahvistamaan kielitietoisuuttaan, innostaa häntä tutkimaan ja tarkkailemaan kieltä ja sen eri variantteja ja harjaannuttaa käyttämään käsitteitä, joiden avulla kielestä ja sen rakenteista puhutaan ja auttaa ymmärtämään kielellisten valintojen vaikutuksia	S4	<p>Tutkitaan kielen vaihtelua eri tilanteissa ja aiheen mukaan (<i>esim. viestintä lähipiirissä, julkinen asiointi, puhe- ja kirjoitetun kielen erot</i>).</p> <p>Harjoitellaan käyttämään kieleen ja sen rakenteisiin liittyviä käsitteitä.</p> <p>Pohditaan kielellisten valintojen merkitystä arjen tilanteissa.</p>	<p>Oppilas tutkii kielen vaihtelua eri tilanteissa ja aiheen mukaan (<i>esim. viestintä lähipiirissä, julkinen asiointi, puhe- ja kirjoitetun kielen erot</i>).</p> <p>Oppilas harjoittelee käyttämään kieleen ja sen rakenteisiin liittyviä käsitteitä.</p> <p>Oppilas pohtii kielellisten valintojen merkitystä arjen tilanteissa.</p>	L1 L2 L4
T14 kannustaa oppilasta laajentamaan tekstivalikoimaansa ja lukemaan lapsille ja nuorille suunnattua kirjallisuutta sekä rohkaista lukuharrastukseen ja lukuelämysten jakamiseen ja kirjaston aktiiviseen käyttöön	S4	<p>Luetaan monipuolisesti lasten kaunokirjallisuutta.</p> <p>Harjoitellaan keskustelua ja kokemuksien jakamista luetusta.</p> <p>Harjoitellaan kirjaston aktiivista ja monipuolista käyttöä.</p>	<p>Oppilas lukee monipuolisesti lasten kaunokirjallisuutta.</p> <p>Oppilas harjoittelee keskustelua ja kokemuksien jakamista luetusta.</p> <p>Oppilas harjoittelee kirjaston aktiivista ja monipuolista käyttöä.</p>	L2 L4 L5 L7

<p>T15 tukea oppilasta kielellisen ja kulttuurisen identiteetin rakentamisessa ja ohjata arvostamaan eri kulttuureja ja kieliä sekä luoda oppilaalle mahdollisuuksia media- ja kulttuuritarjontaan tutustumiseen sekä oman kulttuurin tuottamiseen</p>	<p>S4</p>	<p>Tutustutaan suomalaiseen kansanperinteeseen (<i>esim. kansansadut, lorut, perinneleikit</i>).</p> <p>Tutustutaan lapsille ja nuorille suunnattuun media- ja kulttuuritarjontaan.</p> <p>Harjoitellaan omien esitysten suunnittelua ja esitetään niitä.</p>	<p>Oppilas tutustuu suomalaiseen kansanperinteeseen (<i>esim. kansansadut, lorut, perinneleikit</i>).</p> <p>Oppilas tutustuu lapsille ja nuorille suunnattuun media- ja kulttuuritarjontaan.</p> <p>Oppilas harjoittelee omien esitysten suunnittelua ja esittämistä.</p>	<p>L2 L4 L6 L7</p>
--	-----------	---	--	--------------------------------

4. luokka

ÄIDINKIELI JA KIRJALLISUUS

Tavoitteet	S	Opetuksen tavoitteet	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	L
4. luokka				
Vuorovaikutustilanteissa toimiminen				
T1 opastaa oppilasta vahvistamaan taitoaan toimia rakentavasti erilaisissa viestintäympäristöissä ja ilmaisemaan mielipiteensä	S1	<p>Tutustutaan erilaisiin viestintäympäristöihin (<i>esim. koti, koulu, media, sosiaalinen media</i>).</p> <p>Harjoitellaan kertomaan omia ajatuksia ja mielipiteitä erilaisissa viestintäympäristöissä.</p> <p>Kehitetään aktiivista kuuntelua draama- ja vuorovaikutusharjoitusten avulla.</p> <p>Opetellaan rakentavan palautteen antamista ja vastaanottamista erilaisissa viestintäympäristöissä.</p>	<p>Oppilas tutustuu erilaisiin viestintäympäristöihin (<i>esim. koti, koulu, media, sosiaalinen media</i>).</p> <p>Oppilas harjoittelee kertomaan omia ajatuksia ja mielipiteitä erilaisissa viestintäympäristöissä.</p> <p>Oppilas kehittää aktiivista kuuntelua draama- ja vuorovaikutusharjoitusten avulla.</p> <p>Oppilas oppii rakentavan palautteen antamista ja vastaanottamista erilaisissa viestintäympäristöissä.</p>	L1 L2 L7

<p>T2 ohjata oppilasta huomaamaan omien kielellisten ja viestinnällisten valintojensa vaikutuksia ja huomioimaan toisten tarpeita ryhmäviestintätilanteissa</p>	<p>S1</p>	<p>Kehitetään taitoa valita viestintätapa tilanteen mukaan.</p> <p>Vahvistetaan kohteliaita ja toiset huomioon ottavia vuorovaikutuksen keinoja.</p> <p>Harjoitellaan muiden näkökulmien huomioonottamista ryhmäviestintätilanteissa.</p> <p>Opetellaan äänenkäytön, viestien kohdentamisen ja kontaktinoton taitoja erilaisissa vuorovaikutustilanteissa.</p>	<p>Oppilas oppii valitsemaan oikean viestintätavan tilanteen mukaan.</p> <p>Oppilas oppii kohteliaita ja toiset huomioon ottavia vuorovaikutuksen keinoja.</p> <p>Oppilas syventää taitoaan ottaa muiden näkökulmat huomioon ryhmäviestintätilanteissa.</p> <p>Oppilas oppii äänenkäytön, viestien kohdentamisen ja kontaktinoton taitoja erilaisissa vuorovaikutustilanteissa.</p>	<p>L1 L2 L3 L7</p>
<p>T3 ohjata oppilasta käyttämään luovuuttaan ja ilmaisemaan itseään monipuolisesti erilaisissa viestintä- ja esitystilanteissa, myös draaman avulla</p>	<p>S1</p>	<p>Valmistetaan esityksiä yksin ja ryhmässä (<i>esim. esitelmä, vitsin tai runon esittäminen, kirjavinkkaus, näytelmä, elokuva, kuunnelma</i>).</p> <p>Käsitellään draaman keinoin ajankohtaisia aiheita, teemoja sekä kirjallisuuden herättämiä ajatuksia ja kokemuksia.</p> <p>Suunnitellaan ja toteutetaan oman luokan ja koulun kulttuuritoimintaa.</p>	<p>Oppilas valmistaa esityksiä yksin ja ryhmässä (<i>esim. esitelmä, vitsin tai runon esittäminen, kirjavinkkaus, näytelmä, elokuva, kuunnelma</i>).</p> <p>Oppilas syventää taitojaan käsitellä draaman keinoin ajankohtaisia aiheita, teemoja sekä kirjallisuuden herättämiä ajatuksia ja kokemuksia.</p> <p>Oppilas suunnittelee ja toteuttaa kulttuuriin liittyvää toimintaa omassa luokassa ja koulussa.</p>	<p>L1 L2 L4 L7</p>
<p>T4 kannustaa oppilasta kehittämään myönteistä viestijäkuvaa sekä halua ja kykyä toimia erilaisissa,</p>	<p>S1</p>	<p>Harjoitellaan ottamaan vastaan palautetta omasta toiminnasta sekä antamaan rakentavaa palautetta muille.</p>	<p>Oppilas harjoittelee ottamaan vastaan palautetta omasta toiminnastaan sekä antamaan rakentavaa palautetta muille.</p>	<p>L1 L2</p>

myös monimediaisissa vuorovaikutustilanteissa		Kehitetään myönteistä viestijäkuvaa monimediaisissa vuorovaikutustilanteissa. Opiskellaan sähköisen maailman pelisääntöjä kuten yksityisyys ja tekijänoikeudet.	Oppilas harjoittelee myönteisen viestijäkuvan kehittämistä monimediaisissa vuorovaikutustilanteissa. Oppilas oppii sähköisen maailman pelisääntöjä, kuten yksityisyys ja tekijänoikeudet.	L3 L4
Tekstien tulkitseminen				
T5 ohjata oppilasta sujuvoittamaan lukutaitoaan ja käyttämään tekstin ymmärtämisen strategioita sekä tarkkailemaan ja arvioimaan omaa lukemistaan	S2	Kehitetään mekaanista ja funktionaalista lukutaitoa kokonaisvaltaisesti; lukunopeus, äänenkäyttö, lukustrategioiden valinta tekstilajin mukaan, eläytyvä lukeminen. Harjoitellaan käyttämään monipuolisesti eri tekstilajien tekstinymmärtämisen strategioita. Etsitään, kokeillaan ja käytetään omaan oppimiseen ja työskentelyyn parhaiten sopivia työtapoja ja -välineitä. Harjoitellaan etsimään tietoa useammasta eri lähteestä hakupalveluiden avulla.	Oppilas harjoittelee mekaanista ja funktionaalista lukutaitoa kokonaisvaltaisesti (<i>lukunopeus, äänenkäyttö, lukustrategioiden valinta tekstilajin mukaan, eläytyvä lukeminen</i>). Oppilas harjoittelee monipuolisesti eri tekstilajien tekstinymmärtämisen strategioita. Oppilas etsii, kokeilee ja käyttää omaan oppimiseen ja työskentelyyn parhaiten sopivia työtapoja ja -välineitä. Oppilas harjoittelee etsimään tietoa useammasta eri lähteestä hakupalveluiden avulla.	L1 L4 L5
T6 opastaa oppilasta kehittämään monimuotoisten tekstien erittelyn, arvioinnin ja tulkitsemisen taitoja ja laajentamaan sana- ja käsitevarantoaan	S2	Laajennetaan käsitystä tekstilajeista ja niiden erityispiirteistä erilaissa viestintäympäristöissä; kertomus, satu, runo, sarjakuva, tietoteksti, uutinen, mainos.	Oppilas laajentaa käsitystä tekstilajeista ja niiden erityispiirteistä erilaissa viestintäympäristöissä (<i>kertomus, satu, runo, sarjakuva, tietoteksti, uutinen, mainos</i>).	L1 L2 L4 L5

<p>sekä edistämään ajattelu- taitojaan</p>		<p>Tutkitaan ja syvennetään taitoja tulkita tekstejä yksin ja yhdessä pohtimalla ja vertailemalla monimuotoisia tekstejä.</p> <p>Laajennetaan sana- ja käsitevarastoa.</p> <p>Opetellaan luokittelemaan sanoja merkityksen ja muodon perusteella (sanaluokat).</p> <p>Harjoitellaan käyttämään verbin persoonamuotoja.</p>	<p>Oppilas tutkii ja syventää taitoja tulkita monimuotoisia tekstejä yksin.</p> <p>Oppilas laajentaa sana- ja käsitevarastoaan.</p> <p>Oppilas opettelee luokittelemaan sanoja merkityksen ja muodon perusteella (sanaluokat).</p> <p>Oppilas harjoittelee käyttämään verbin persoonamuotoja.</p>	
<p>T7 ohjata oppilasta tiedonhankintaan, monipuolisten tiedonlähteiden käyttöön ja tiedon luotettavuuden arviointiin</p>	<p>S2</p>	<p>Harjoitellaan tiedonhankintaa monipuolisesti eri tekstiympäristöistä (<i>esim. mediatekstit, kuvat, tieto- ja oppikirjat, painettu ja sähköinen materiaali</i>).</p> <p>Harjoitellaan tiedonhankinnan strategioita.</p> <p>Harjoitellaan arvioimaan kriittisesti tietolähteiden luotettavuutta.</p>	<p>Oppilas harjoittelee tiedonhankintaa monipuolisesti eri tekstiympäristöistä (<i>esim. mediatekstit, kuvat, tieto- ja oppikirjat, painettu ja sähköinen materiaali</i>).</p> <p>Oppilas harjoittelee arvioimaan kriittisesti tietolähteiden luotettavuutta.</p>	<p>L1 L4 L5</p>
<p>T8 kannustaa oppilasta kehittämään kirjallisuudentuntemusta ja kiinnostustaan lapsille ja nuorille tarkoitettua kirjallisuutta, media- ja muita tekstejä kohtaan, luomalla mahdollisuuksia</p>	<p>S2</p>	<p>Luetaan ja kuunnellaan monipuolisia yhteisesti ja itse valittuja lasten kauno- ja tietokirjallisia tekstinäytteitä.</p> <p>Luetaan kokonaisteoksia.</p>	<p>Oppilas lukee ja kuuntelee lasten kauno- ja tietokirjallisia tekstinäytteitä.</p> <p>Oppilas lukee kokonaisteoksia.</p>	<p>L1 L4 L5</p>

myönteisiin lukukokemuksiin ja -elämyksiin, tiedonhalun tyydyttämiseen sekä lukukokemuksen jakamiseen, myös monimediaisissa ympäristöissä		Harjoitellaan keskustelemaan ja jakamaan lukukokemuksen herättämiä ajatuksia monipuolisin työtavoin (<i>esim. lukupiiri, lukupäiväkirja, lukudiplomitehtävät, taideaineisiin integroivat tehtävät sosiaalisessa mediaympäristössä tapahtuva keskustelu</i>).	Oppilas harjoittelee keskustelemaan ja jakamaan lukukokemuksen herättämiä ajatuksia monipuolisin työtavoin (<i>esim. lukupiiri, lukupäiväkirja, lukudiplomitehtävät, taideaineisiin integroivat tehtävät sosiaalisessa mediaympäristössä tapahtuva keskustelu</i>).	
Tekstien tuottaminen				
T9 rohkaista oppilasta ilmaisemaan kokemuksiaan, ajatuksiaan ja mielipiteitään ja vahvistamaan myönteistä kuvaa itsestään tekstien tuottajana	S3	Pohditaan tekstien ja niiden kirjoittamisen merkitystä itselle ja omalle ympäristölle. Harjoitellaan taitoja toteuttaa itseä ja vaikuttaa asioihin kirjoittamisen keinoin. Harjoitellaan käyttämään kertomiselle, kuvaamiselle, ohjaavalle ja kantaa ottavalle ilmaisulle tyypillisiä kielellisiä ja tekstuaalisia piirteitä (mm. sanavalinnat ja sanajärjestys).	Oppilas pohtii tekstien ja niiden kirjoittamisen merkitystä itselle ja omalle ympäristölle. Oppilas harjoittelee ilmaisemaan itseään ja vaikuttamaan asioihin kirjoittamalla. Oppilas harjoittelee käyttämään kertovalle, kuvaavalle, ohjaavalle ja kantaa ottavalle tekstille tyypillisiä kielellisiä ja tekstuaalisia piirteitä (mm. sanavalinnat ja sanajärjestys).	L1 L2 L4 L7
T10 kannustaa ja ohjata oppilasta kielentämään ajatuksiaan ja harjoittelemaan kertovien, kuvaavien, ohjaavien ja yksinkertaisten kantaa ottavien tekstien tuottamista,	S3	Tuotetaan sekä fiktiivisiä että ei-fiktiivisiä monimuotoisia tekstejä omien kokemusten, havaintojen, ajatusten ja mielipiteiden sekä toisten tekstien pohjalta. Aiemmin opittujen tekstilajien lisäksi tutustutaan uutiseen ja arvosteluun.	Oppilas tuottaa sekä fiktiivisiä että ei-fiktiivisiä monimuotoisia tekstejä omien kokemusten, havaintojen, ajatusten ja mielipiteiden sekä toisten tekstien pohjalta. Aiemmin opittujen tekstilajien lisäksi tutustutaan uutiseen ja arvosteluun.	L1 L4 L5 L7

<p>myös monimediaisissa ympäristöissä</p>		<p>Harjoitellaan kirjoittamaan opiskelussa tarvittavia tekstejä; vastauksen kirjoittaminen, muistiinpanot, tiivistelmä ja lähdemerkinnät.</p> <p>Harjoitellaan tekstien otsikointia, rakenteita ja kappalejakoja sekä opitaan käyttämään niitä omissa teksteissä.</p> <p>Harjoitellaan käyttämään tekstien tuottamisessa ja julkaisemisessa uutta teknologiaa ja mediaa.</p>	<p>Oppilas harjoittelee kirjoittamaan opiskelussa tarvittavia tekstejä (vastauksen kirjoittaminen, muistiinpanot, tiivistelmä ja lähdemerkinnät).</p> <p>Oppilas harjoittelee tekstien otsikointia, rakenteita ja kappalejakoja ja käyttää niitä omissa teksteissä.</p> <p>Oppilas käyttää tekstien tuottamisessa ja julkaisemisessa uutta teknologiaa ja mediaa.</p>	
<p>T11 ohjata oppilasta edistämään käsikirjoittamisen ja näppäintaitojen sujuvoitumista ja vahvistamaan kirjoitetun kielen, ja tekstien rakenteiden ja oikeinkirjoituksen hallintaa</p>	<p>S3</p>	<p>Vahvistetaan oikeinkirjoituksen perusasioita; aiemmin opittujen sääntöjen lisäksi pilkku pää- ja sivulauseen välissä.</p> <p>Tutustutaan kirjoitetun kielen perusrakenteisiin ja käytetään niitä omissa teksteissä; aiemmin opittujen rakenteiden lisäksi persoona- ja aikamuodot tekstin aikasuhteiden ilmaisussa sekä kappalejako.</p> <p>Sujuvoitetaan käsikirjoittamista ja näppäintaitoja.</p>	<p>Oppilas vahvistaa oikeinkirjoitustaitojaan; aiemmin opittujen sääntöjen lisäksi pilkku pää- ja sivulauseen välissä.</p> <p>Oppilas harjoittelee kirjoitetun kielen perusrakenteita ja käyttää niitä omissa teksteissään; aiemmin opittujen rakenteiden lisäksi persoona- ja aikamuodot sekä kappalejako.</p> <p>Oppilas sujuvoittaa edelleen käsikirjoittamistaan ja näppäintaitojaan.</p>	<p>L1 L4 L5</p>
<p>T12 kannustaa oppilasta kehittämään tekstin tuottamisen prosesseja ja taitoa arvioida omia tekstejä, tarjota mahdollisuuksia tekstien tuotta-</p>	<p>S3</p>	<p>Opiskellaan tekstin tuottamisen vaiheita; suunnittelu, tekstin jäsentäminen, tarkistaminen.</p> <p>Tuotetaan tekstejä yksin ja yhdessä; aiempien tekstilajien lisäksi esimerkiksi kuvaus ja tiivistelmä.</p>	<p>Oppilas oppii tekstin tuottamisen vaiheita (suunnittelu, tekstin jäsentäminen, tarkistaminen).</p> <p>Oppilas tuottaa tekstejä yksin ja yhdessä; aiempien tekstilajien lisäksi esimerkiksi kuvaus ja tiivistelmä.</p>	<p>L2 L4 L5 L6</p>

<p>miseen yhdessä, rakentavan palautteen antamiseen ja saamiseen, ohjata ottamaan huomioon tekstin vastaanottaja sekä toimimaan eettisesti verkossa yksityisyyttä ja tekijänoikeuksia kunnioittaen</p>		<p>Harjoitellaan tarkastelemaan ja arvioimaan omia tekstejä.</p> <p>Annetaan ja vastaanotetaan palautetta teksteistä.</p> <p>Opetellaan lähteiden käyttöä ja merkintää.</p> <p>Harjoitellaan toimimaan eettisesti verkossa yksityisyyttä kunnioittaen ja tekijänoikeuksia noudattaen.</p>	<p>Oppilas tarkastelee ja arvioi omia tekstejään.</p> <p>Oppilas antaa ja vastaanottaa palautetta teksteistä.</p> <p>Oppilas harjoittelee lähteiden käyttöä ja merkitsemistä.</p> <p>Oppilas harjoittelee toimimaan eettisesti verkossa yksityisyyttä kunnioittaen ja tekijänoikeuksia noudattaen.</p>	
<p>Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen</p>				
<p>T13 ohjata oppilasta vahvistamaan kielitietoisuuttaan, innostaa häntä tutkimaan ja tarkkailemaan kieltä ja sen eri variantteja ja harjaannuttaa käyttämään käsitteitä, joiden avulla kielestä ja sen rakenteista puhutaan ja auttaa ymmärtämään kielellisten valintojen vaikutuksia</p>	<p>S4</p>	<p>Tutkitaan kielen vaihtelua eri tilanteissa ja aiheen mukaan (<i>esim. viestintä lähipiirissä, julkinen asiointi, puhe- ja kirjoitetun kielen erot</i>).</p> <p>Harjoitellaan käyttämään kieleen ja sen rakenteisiin liittyviä käsitteitä.</p> <p>Pohditaan kielellisten valintojen merkitystä arjen tilanteissa.</p>	<p>Oppilas tutkii kielen vaihtelua eri tilanteissa ja aiheen mukaan (esim. viestintä lähipiirissä, julkinen asiointi, puhe- ja kirjoitetun kielen erot).</p> <p>Oppilas harjoittelee käyttämään kieleen ja sen rakenteisiin liittyviä käsitteitä.</p> <p>Oppilas pohtii kielellisten valintojen merkitystä arjen tilanteissa.</p>	<p>L1 L2 L4</p>

<p>T14 kannustaa oppilasta laajentamaan tekstivalikoimaansa ja lukemaan lapsille ja nuorille suunnattua kirjallisuutta sekä rohkaista lukuharrastukseen ja lukuelämysten jakamiseen ja kirjaston aktiiviseen käyttöön</p>	<p>S4</p>	<p>Luetaan monipuolisesti lasten kaunokirjallisuutta.</p> <p>Harjoitellaan keskustelua ja kokemusten jakamista luetusta.</p> <p>Harjoitellaan kirjaston aktiivista ja monipuolista käyttöä.</p>	<p>Oppilas lukee monipuolisesti lasten kaunokirjallisuutta.</p> <p>Oppilas harjoittelee keskustelua ja kokemusten jakamista luetusta.</p> <p>Oppilas harjoittelee kirjaston aktiivista ja monipuolista käyttöä.</p>	<p>L2 L4 L5 L7</p>
<p>T15 tukea oppilasta kielellisen ja kulttuurisen identiteetin rakentamisessa ja ohjata arvostamaan eri kulttuureja ja kieliä sekä luoda oppilaalle mahdollisuuksia media- ja kulttuuritarjontaan tutustumiseen sekä oman kulttuurin tuottamiseen</p>	<p>S4</p>	<p>Tutustutaan suomalaiseen kansanperinteeseen (<i>esim. runot, hölmöläistarinat, vitsit</i>).</p> <p>Tutustutaan lapsille ja nuorille suunnattuun media- ja kulttuuritarjontaan.</p> <p>Kerrotaan ja jaetaan ajatuksia kiinnostavasta media- ja kulttuuritarjonnasta.</p> <p>Harjoitellaan omien esitysten suunnittelua ja esitetään niitä.</p>	<p>Oppilas tutustuu suomalaiseen kansanperinteeseen (esim. runot, hölmöläistarinat, vitsit).</p> <p>Oppilas tutustuu lapsille ja nuorille suunnattuun media- ja kulttuuritarjontaan.</p> <p>Oppilas jakaa ajatuksiaan kiinnostavasta media- ja kulttuuritarjonnasta.</p> <p>Oppilas suunnittelee omia esityksiä ja esittää niitä.</p>	<p>L2 L4 L6 L7</p>

5. luokka

ÄIDINKIELI JA KIRJALLISUUS

Tavoitteet	S	Opetuksen tavoitteet	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	L
5. luokka				
Vuorovaikutustilanteissa toimiminen				
T1 opastaa oppilasta vahvistamaan taitoaan toimia rakentavasti erilaisissa viestintäympäristöissä ja ilmaisemaan mielipiteensä	S1	<p>Harjoitellaan omien ajatusten ja mielipiteiden ilmaisemista eri keinoin; keskustelu, puhe, väittäly, mielipidekirjoitus, mainos ja sarjakuva.</p> <p>Kehitetään aktiivista kuuntelua draama- ja vuorovaikutusharjoitusten avulla.</p> <p>Opetellaan rakentavan palautteen antamista ja vastaanottamista erilaisissa viestintäympäristöissä.</p>	<p>Oppilas harjoittelee omien ajatustensa ja mielipiteidensä ilmaisemista eri keinoin. (Esim. keskustelu, puhe, väittäly, mielipidekirjoitus, mainos ja sarjakuva.)</p> <p>Oppilas kehittää aktiivisen kuuntelun taitojaan erilaisten harjoitusten avulla.</p> <p>Oppilas opettelee rakentavan palautteen antamista ja vastaanottamista erilaisissa viestintäympäristöissä.</p>	L1 L2 L7
T2 ohjata oppilasta huomaamaan omien kielellisten ja viestinnällisten valintojensa vaikutuksia ja	S1	Kehitetään taitoa valita viestintätapa tilanteen mukaan.	Oppilas kehittää viestintätavan valitsemisen taitoaan.	L1 L2 L3 L7

huomioimaan toisten tarpeita ryhmäviestintätilanteissa		<p>Vahvistetaan kohteliaita ja toiset huomioon ottavia vuorovaikutuksen keinoja.</p> <p>Harjoitellaan muiden näkökulmien huomioonottamista ryhmäviestintätilanteissa.</p> <p>Opetellaan äänenkäytön, viestien kohdentamisen ja kontaktinoton taitoja erilaisissa vuorovaikutustilanteissa.</p>	<p>Oppilas käyttää kohteliaita ja toiset huomioon ottavia vuorovaikutuksen keinoja sekä ottaa muiden näkökulmia huomioon.</p> <p>Oppilas harjoittelee äänenkäytön, viestien kohdentamisen ja kontaktinoton taitoja erilaisissa vuorovaikutustilanteissa.</p>	
T3 ohjata oppilasta käyttämään luovuuttaan ja ilmaisemaan itseään monipuolisesti erilaisissa viestintä- ja esitystilanteissa, myös draaman avulla	S1	<p>Valmistetaan esityksiä yksin ja ryhmässä (<i>esim. esitelmä, vitsin tai runon esittäminen, kirjavinkkaus, näytelmä, elokuva, kuunnelma</i>).</p> <p>Käsitellään draaman keinoin ajankohtaisia aiheita, teemoja sekä kirjallisuuden herättämiä ajatuksia ja kokemuksia.</p> <p>Suunnitellaan ja toteutetaan oman luokan ja koulun kulttuuritoimintaa.</p>	<p>Oppilas valmistaa esityksiä yksin ja ryhmässä. (<i>esim. esitelmä, vitsin tai runon esittäminen, kirjavinkkaus, näytelmä, elokuva, kuunnelma</i>).</p> <p>Oppilas käsittelee draaman keinoin ajankohtaisia aiheita, teemoja sekä kirjallisuuden herättämiä ajatuksia ja kokemuksia.</p> <p>Oppilas suunnittelee ja toteuttaa oman luokan ja koulun kulttuuritoimintaa.</p>	L1 L2 L4 L7
T4 kannustaa oppilasta kehittämään myönteistä viestijäkuvaa sekä halua ja kykyä toimia erilaisissa, myös monimediaisissa vuorovaikutustilanteissa	S1	<p>Harjoitellaan ottamaan vastaan palautetta omasta toiminnasta sekä antamaan rakentavaa palautetta muille.</p> <p>Kehitetään myönteistä viestijäkuvaa monimediaisissa vuorovaikutustilanteissa.</p>	<p>Oppilas harjaantuu ottamaan vastaan palautetta omasta toiminnastaan sekä antamaan rakentavaa palautetta muille.</p> <p>Oppilas kehittää myönteistä viestijäkuvaa itsestään monimediaisissa viestintätilanteissa</p>	L1 L2 L3 L4

		Opiskellaan sähköisen maailman pelisääntöjä kuten yksityisyys ja tekijänoikeudet.	Oppilas oppii sähköisen maailman pelisääntöjä.	
Tekstien tulkitseminen				
T5 ohjata oppilasta sujuvoittamaan lukutaitoaan ja käyttämään tekstin ymmärtämisen strategioita sekä tarkkailemaan ja arvioimaan omaa lukemistaan	S2	<p>Harjoitellaan valitsemaan itsenäisesti tekstilajin mukainen lukustrategia.</p> <p>Tarkkaillaan ja arvioidaan omaa lukemista lukuprosessin aikana.</p> <p>Etsitään, kokeillaan ja käytetään omaan oppimiseen ja työskentelyyn parhaiten sopivia työtapoja ja -välineitä.</p> <p>Harjoitellaan etsimään tietoa useammasta eri lähteestä hakupalveluiden avulla.</p> <p>Käytetään lähteitä oman tiedon tuottamisessa.</p> <p>Harjoitellaan tiedon kriittistä arviointia.</p>	<p>Oppilas harjaantuu valitsemaan itsenäisesti tekstilajin mukaisen lukustrategian.</p> <p>Oppilas tarkkailee ja arvioi omaa lukemistaan lukuprosessin aikana.</p> <p>Oppilas kokeilee ja oppii käyttämään omaan oppimiseen ja työskentelyyn parhaiten sopivia työtapoja ja -välineitä.</p> <p>Oppilas harjaantuu etsimään tietoa useammasta eri lähteestä hakupalveluiden avulla.</p> <p>Oppilas käyttää lähteitä oman tiedon tuottamisessa ja harjaantuu tiedon kriittisessä arvioinnissa.</p>	L1 L4 L5
T6 opastaa oppilasta kehittämään monimuotoisten tekstien erittelyn, arvioinnin ja tulkitsemisen taitoja ja laajentamaan sana- ja käsitevarantoaan	S2	Opitaan tunnistamaan ja nimeämään kaunokirjallisten tekstien sekä tieto- ja mediatekstien erityispiirteitä.	Oppilas oppii tunnistamaan ja nimeämään erilaisten tekstien erityispiirteitä.	L1 L2 L4 L5

<p>sekä edistämään ajattelutaitojaan</p>		<p>Tutkitaan monipuolisesti eri tekstilajeja ja harjoitellaan selittämään, vertailemaan ja pohtimaan sanojen, niiden synonyymien, kielikuvien, sanontojen ja käsitteiden merkityksiä ja hierarkioita.</p> <p>Laajennetaan sana- ja käsitevarastoa.</p> <p>Pohditaan ja harjoitellaan sijamuotojen merkitystä ja käyttöä; nominatiivi, genetiivi, partitiivi ja paikallissijat.</p> <p>Harjoitellaan käyttämään sekä nimeämään verbin aika- ja persoonamuotoja.</p>	<p>Oppilas tutustuu monipuolisesti eri tekstilajeihin ja harjoittelee selittämään, vertailemaan ja pohtimaan sanojen (esim. synonyymien, kielikuvien, sanontojen ja käsitteiden) merkityksiä ja hierarkioita.</p> <p>Oppilas laajentaa sana- ja käsitysvarastoaan.</p> <p>Oppilas pohtii ja harjoittelee perussijamuotojen sekä paikallissijojen merkitystä ja käyttöä.</p> <p>Oppilas harjoittelee verbin aika- ja persoonamuotojen käyttöä ja nimeämistä.</p>	
<p>T7 ohjata oppilasta tiedonhankintaan, monipuolisten tiedonlähteiden käyttöön ja tiedon luotettavuuden arviointiin</p>	<p>S2</p>	<p>Harjoitellaan tiedonhankintaa monipuolisesti eri tekstiympäristöistä (<i>esim. mediatekstit, kuvat, tieto- ja oppikirjat, painettu ja sähköinen materiaali</i>).</p> <p>Harjoitellaan tiedonhankinnan strategioita.</p> <p>Harjoitellaan arvioimaan kriittisesti tietolähteiden luotettavuutta.</p>	<p>Oppilas monipuolistaa tiedonhankintataitojaan eri tekstiympäristöistä.</p> <p>Oppilas harjoittelee arvioimaan kriittisesti tietolähteiden luotettavuutta.</p>	<p>L1 L4 L5</p>
<p>T8 kannustaa oppilasta kehittämään kirjallisuutta</p>	<p>S2</p>	<p>Luetaan ja kuunnellaan monipuolisesti yhteisesti ja itse valittua nuorten kauno- ja tietokirjallisuutta sekä mediatekstejä (<i>esim. mielipidekirjoitus, kolumni, artikkeli, blogit</i>).</p>	<p>Oppilas lukee ja kuuntelee monipuolisesti nuorten kauno- ja tietokirjallisuutta sekä mediatekstejä.</p>	<p>L1 L4</p>

dentuntemusta ja kiinnostustaan lapsille ja nuorille tarkoitettua kirjallisuutta, media- ja muita tekstejä kohtaan, luomalla mahdollisuuksia myönteisiin lukukokemuksiin ja -elämyksiin, tiedonhalun tyydyttämiseen sekä lukukokemusten jakamiseen, myös monimediaisissa ympäristöissä		<p>Harjoitellaan keskustelemaan ja jakamaan lukukokemuksen herättämiä ajatuksia monipuolisin työtavoin (<i>esim. lukupiiri, lukupäiväkirja, lukudiplomitehtävät, taideaineisiin integroivat tehtävät sosiaalisessa mediaympäristössä tapahtuva keskustelu</i>).</p> <p>Harjoitellaan käyttämään aiemmin opittujen kirjallisuuteen liittyvien käsitteiden lisäksi käsitteitä kertoja, aihe ja teema.</p>	<p>Oppilas keskustelelee ja jakaa lukukokemuksen herättämiä ajatuksiaan monipuolisin työtavoin.</p> <p>Oppilas harjaantuu käyttämään aiemmin opittuja kirjallisuuden käsitteitä sekä harjoittelee käyttämään käsitteitä kertoja, aihe ja teema.</p>	L5
Tekstien tuottaminen				
T9 rohkaista oppilasta ilmaisemaan kokemuksiaan, ajatuksiaan ja mielipiteitään ja vahvistamaan myönteistä kuvaa itsestään tekstien tuottajana	S3	<p>Pohditaan tekstien ja niiden kirjoittamisen merkitystä itselle ja omalle ympäristölle.</p> <p>Harjoitellaan taitoja toteuttaa itseä ja vaikuttaa asioihin kirjoittamisen keinoin.</p> <p>Harjoitellaan käyttämään kertomiselle, kuvaamiselle, ohjaavalle ja kantaa ottavalle ilmaisulle tyypillisiä kielellisiä ja tekstuaalisia piirteitä (mm. sanavalinnat, sanonnat ja sanajärjestys).</p>	<p>Oppilas pohtii tekstien ja niiden kirjoittamisen merkitystä itselleen ja omalle ympäristölleen.</p> <p>Oppilas ilmaisee itseään ja vaikuttaa asioihin kirjoittamalla.</p> <p>Oppilas harjoittelee käyttämään kertovalle, kuvaavalle, ohjaavalle ja kantaa ottavalle tekstile tyypillisiä kielellisiä ja tekstuaalisia piirteitä (mm. sanavalinnat, sanonnat ja sanajärjestys).</p>	L1 L2 L4 L7
T10 kannustaa ja ohjata oppilasta kielentämään ajatuksiaan ja harjoittelemaan kertovien, kuvaa-	S3	Tuotetaan sekä fiktiivisiä että ei-fiktiivisiä monimuotoisia tekstejä omien kokemusten, havaintojen, ajatusten ja mielipiteiden sekä toisten tekstien pohjalta. Aiemmin opittujen tekstilajien lisäksi tutustutaan mielipidekirjoitukseen, mainokseen ja näytelmään.	Oppilas tuottaa sekä fiktiivisiä että ei-fiktiivisiä monimuotoisia tekstejä omien kokemustensa, havaintojensa, ajatustensa ja mielipiteidensä sekä toisten tekstien pohjalta. Oppilas tutustuu mielipidekirjoitukseen, mainokseen ja näytelmään.	L1 L4 L5 L7

<p>vien, ohjaavien ja yksinkertaisten kantaa ottavien tekstien tuottamista, myös monimediaisissa ympäristöissä</p>		<p>Harjoitellaan kirjoittamaan opiskelussa tarvittavia tekstejä; muis-tiinpanot, määritelmät ja lähdemerkinnät.</p> <p>Harjoitellaan tekstien otsikointia, rakenteita ja kappalejako-a, sekä opitaan käyttämään niitä omissa teksteissä.</p> <p>Käytetään tekstien tuottamisessa ja julkaisemisessa uutta tekno-logiaa ja mediaa.</p>	<p>Oppilas harjaantuu opiskelussa tarvittavien tekstien kirjoittami- sessa.</p> <p>Oppilas harjoittelee tekstien otsikointia, rakenteita ja kappaleja- koa sekä oppii käyttämään niitä omissa teksteissään.</p> <p>Oppilas käyttää uutta teknologiaa ja mediaa tekstien tuottami- sessa ja julkaisemisessa.</p>	
<p>T11 ohjata oppilasta edis-tämään käsinkirjoittami-sen ja näppäintaitojen su-juvoitumista ja vahvista-maan kirjoitetun kielen, ja tekstien rakenteiden ja oi-keinkirjoituksen hallintaa</p>	<p>S3</p>	<p>Sujuvoitetaan oikeinkirjoituksen perusasioita.</p> <p>Tutustutaan kirjoitetun kielen perusrakenteisiin ja käytetään niitä omissa teksteissä; aiemmin opittujen rakenteiden lisäksi</p> <p>sivulausetyypit: konjunktiolause, relatiivilause, kysyvä sivulause, lauseen pääjäsenet: subjekti, predikaatti ja objekti.</p> <p>Vakiinnutetaan käsinkirjoittamista ja näppäintaitoja.</p>	<p>Oppilas sujuvoittaa oikeinkirjoitustaitojaan.</p> <p>Oppilas tutustuu kirjoitetun kielen perusrakenteisiin ja käyttää niitä omissa teksteissään. Oppilas tutustuu sivulausetyyppeihin sekä lauseen pääjäseniin.</p> <p>Oppilas kirjoittaa käsin ja näppäimistöllä.</p>	<p>L1 L4 L5</p>
<p>T12 kannustaa oppilasta kehittämään tekstin tuot-tamisen prosesseja ja tai-toa arvioida omia teks-tejä, tarjota mahdolli-suuksia tekstien tuottami-seen yhdessä, rakentavan</p>	<p>S3</p>	<p>Opiskellaan tekstin tuottamisen vaiheita; suunnittelu, tekstin jä-sentäminen ja muokkaaminen, tarkistaminen.</p> <p>Tuotetaan tekstejä yksin ja yhdessä; aiempien tekstilajien lisäksi esim. määritelmä ja näytelmän käsikirjoitus.</p>	<p>Oppilas oppii tekstin tuottamisen vaiheita: suunnittelu, tekstin jä-sentäminen ja muokkaaminen, tarkistaminen</p> <p>Oppilas tuottaa erilaisia tekstejä yksin ja yhdessä: aiempien teks-tilajien lisäksi esim. määritelmä ja näytelmän käsikirjoitus.</p>	<p>L2 L4 L5 L6</p>

<p>palautteen antamiseen ja saamiseen, ohjata otta- maan huomioon tekstin vastaanottaja sekä toimi- maan eettisesti verkossa yksityisyyttä ja tekijänoi- keuksia kunnioittaen</p>		<p>Harjoitellaan tarkastelemaan ja arvioimaan omia tekstejä.</p> <p>Annetaan ja vastaanotetaan palautetta teksteistä.</p> <p>Opetellaan lähteiden käyttöä ja merkintää.</p> <p>Ohjataan toimimaan eettisesti verkossa yksityisyyttä kunnioit- taen ja tekijänoikeuksia noudattaen.</p>	<p>Oppilas tarkastelee ja arvioi omia tekstejään sekä antaa ja vas- taanottaa palautetta teksteistä.</p> <p>Oppilas oppii lähteiden käyttöä ja merkitsemistä.</p> <p>Oppilas harjoittelee toimimaan verkossa eettisesti yksityisyyttä kunnioittaen ja tekijänoikeuksia noudattaen.</p>	
<p>Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtämi- nen</p>				
<p>T13 ohjata oppilasta vah- vistamaan kielitietoisuut- taan, innostaa häntä tut- kimaan ja tarkkailemaan kieltä ja sen eri variant- teja ja harjaannuttaa käyttämään käsitteitä, joi- den avulla kielestä ja sen rakenteista puhutaan ja auttaa ymmärtämään kie- lillisten valintojen vaiku- tuksia</p>	<p>S4</p>	<p>Tutkitaan sanojen ja ilmaisutapojen merkitystä viestinnässä.</p> <p>Vertaillaan suomea muiden, oppilaille tuttuun kielten piirteisiin.</p> <p>Harjoitellaan käyttämään kieleen ja sen rakenteisiin liittyviä käsit- teitä.</p>	<p>Oppilas tutustuu sanojen ja ilmaisutapojen merkitykseen viestin- nässä.</p> <p>Oppilas vertailee suomen kielen piirteitä muiden hänelle tuttuun kielten piirteisiin.</p> <p>Oppilas harjaantuu käyttämään kieleen ja sen rakenteisiin liittyviä käsitteitä.</p>	<p>L1 L2 L4</p>

<p>T14 kannustaa oppilasta laajentamaan tekstivalikoimaansa ja lukemaan lapsille ja nuorille suunnattua kirjallisuutta sekä rohkaista lukuharrastukseen ja lukuelämysten jakamiseen ja kirjaston aktiiviseen käyttöön</p>	<p>S4</p>	<p>Luetaan monipuolisesti nuorten kaunokirjallisuutta.</p> <p>Harjoitellaan keskustelua ja kokemuksien jakamista luetusta.</p> <p>Harjoitellaan kirjaston aktiivista ja monipuolista käyttöä.</p>	<p>Oppilas lukee monipuolisesti nuorten kaunokirjallisuutta.</p> <p>Oppilas keskustelee lukemastaan ja jakaa lukukokemuksiaan.</p> <p>Oppilas harjoittelee kirjaston aktiivista ja monipuolista käyttöä.</p>	<p>L2 L4 L5 L7</p>
<p>T15 tukea oppilasta kielellisen ja kulttuurisen identiteetin rakentamisessa ja ohjata arvostamaan eri kulttuureja ja kieliä sekä luoda oppilaalle mahdollisuuksia media- ja kulttuuritarjontaan tutustumiseen sekä oman kulttuurin tuottamiseen</p>	<p>S4</p>	<p>Tutustutaan suomalaiseen kansanperinteeseen (<i>esim. kalevalainen perinne</i>).</p> <p>Tutustutaan lapsille ja nuorille suunnattuun media- ja kulttuuritarjontaan.</p> <p>Kerrotaan ja jaetaan ajatuksia kiinnostavasta media- ja kulttuuritarjonnasta.</p> <p>Harjoitellaan omien esitysten suunnittelua ja esitetään niitä.</p>	<p>Oppilas tutustuu suomalaiseen kansanperinteeseen.</p> <p>Oppilas tutustuu lapsille ja nuorille suunnattuun media- ja kulttuuritarjontaan ja kertoo sekä jakaa ajatuksiaan niistä.</p> <p>Oppilas suunnittelee omia esityksiään ja esittää niitä.</p>	<p>L2 L4 L6 L7</p>

6. luokka

ÄIDINKIELI JA KIRJALLISUUS

Tavoitteet	S	Opetuksen tavoitteet	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	L
6. luokka				
Vuorovaikutustilanteissa toimiminen				
T1 opastaa oppilasta vahvistamaan taitoaan toimia rakentavasti erilaisissa viestintäympäristöissä ja ilmaisemaan mielipiteensä	S1	<p>Harjoitellaan omien ajatusten ja mielipiteiden ilmaisemista (<i>esim. puhe, väittely, mielipidekirjoitus, mainos, sarjakuva</i>).</p> <p>Kehitetään aktiivista kuuntelua draama- ja vuorovaikutusharjoitusten avulla.</p> <p>Opetellaan rakentavan palautteen antamista ja vastaanottamista erilaisissa viestintäympäristöissä.</p>	<p>Oppilas harjoittelee omien ajatustensa ja mielipiteidensä ilmaisemista eri keinoin.</p> <p>Oppilas kehittää edelleen aktiivisen kuuntelun taitojaan erilaisien harjoitusten avulla.</p> <p>Oppilas opettelee rakentavan palautteen antamista ja vastaanottamista erilaisissa viestintäympäristöissä.</p>	L1 L2 L7
T2 ohjata oppilasta huomaamaan omien kielellisten ja viestinnällisten valintojensa vaikutuksia ja	S1	<p>Kehitetään taitoa valita viestintätapa tilanteen mukaan.</p> <p>Vahvistetaan kohteliaita ja toiset huomioon ottavia vuorovaikutuksen keinoja.</p>	<p>Oppilas kehittää viestintätavan valitsemisen taitoaan.</p> <p>Oppilas käyttää kohteliaita ja toiset huomioon ottavia vuorovaikutuksen keinoja sekä ottaa muiden näkökulmia huomioon.</p>	L1 L2 L3 L7

huomioimaan toisten tarpeita ryhmäviestintätilanteissa		<p>Harjoitellaan muiden näkökulmien huomioonottamista ryhmäviestintätilanteissa.</p> <p>Opetellaan äänenkäytön, viestien kohdentamisen ja kontaktinoton taitoja erilaisissa vuorovaikutustilanteissa.</p>	Oppilas harjoittelee äänenkäytön, viestien kohdentamisen ja kontaktinoton taitoja erilaisissa vuorovaikutustilanteissa.	
T3 ohjata oppilasta käyttämään luovuuttaan ja ilmaisemaan itseään monipuolisesti erilaisissa viestintä- ja esitystilanteissa, myös draaman avulla	S1	<p>Valmistetaan esityksiä yksin ja ryhmässä (<i>esim. esitelmä, vitsin tai runon esittäminen, kirjavinkkaus, näytelmä, elokuva, kuunnelma</i>).</p> <p>Käsitellään draaman keinoin ajankohtaisia aiheita, teemoja sekä kirjallisuuden herättämiä ajatuksia ja kokemuksia.</p> <p>Suunnitellaan ja toteutetaan oman luokan ja koulun kulttuuritoimintaa.</p> <p>Suunnitellaan ja toteutetaan oma valmisteltu puheenvuoro tai esitys.</p>	<p>Oppilas valmistaa esityksiä yksin ja ryhmässä.</p> <p>Oppilas syventää taitojaan käsitellä draaman keinoin ajankohtaisia aiheita, teemoja sekä kirjallisuuden herättämiä ajatuksia ja kokemuksia.</p> <p>Oppilas osallistuu oman luokan ja koulun kulttuuritoiminnan suunnitteluun ja toteutukseen.</p> <p>Oppilas suunnittelee ja toteuttaa oman valmistellun puheenvuoron tai esityksen.</p>	L1 L2 L4 L7
T4 kannustaa oppilasta kehittämään myönteistä viestijäkuvaa sekä halua ja kykyä toimia erilaisissa, myös monimediaisissa vuorovaikutustilanteissa	S1	<p>Harjoitellaan ottamaan vastaan palautetta omasta toiminnasta sekä antamaan rakentavaa palautetta muille.</p> <p>Kehitetään myönteistä viestijäkuvaa monimediaisissa vuorovaikutustilanteissa.</p>	<p>Oppilas harjaantuu ottamaan vastaan palautetta omasta toiminnastaan sekä antamaan rakentavaa palautetta muille.</p> <p>Oppilas kehittää edelleen myönteistä viestijäkuvaa itsestään monimediaisissa vuorovaikutustilanteissa.</p>	L1 L2 L3 L4

		Opiskellaan sähköisen maailman pelisääntöjä kuten yksityisyys ja tekijänoikeudet.	Oppilas laajentaa tietojaan sähköisen maailman pelisäännöistä.	
Tekstien tulkitseminen				
T5 ohjata oppilasta sujuvoittamaan lukutaitoaan ja käyttämään tekstin ymmärtämisen strategioita sekä tarkkailemaan ja arvioimaan omaa lukemistaan	S2	<p>Harjaannutaan lukemaan sujuvasti monimuotoisia tekstejä (<i>esim. painetut ja sähköiset sekä lineaariset ja epälineaariset tekstit</i>).</p> <p>Harjoitellaan valitsemaan lukustrategia tekstilajin mukaan.</p> <p>Tarkkaillaan ja arvioidaan omaa lukemista lukuprosessin aikana.</p> <p>Etsitään, kokeillaan ja käytetään omaan oppimiseen ja työskentelyyn parhaiten sopivia työtapoja ja -välineitä.</p> <p>Harjoitellaan etsimään tietoa useammasta eri lähteestä hakupalveluiden avulla.</p> <p>Käytetään lähteitä oman tiedon tuottamisessa.</p> <p>Harjoitellaan tiedon kriittistä arviointia.</p>	<p>Oppilas harjaantuu lukemaan sujuvasti monimuotoisia tekstejä.</p> <p>Oppilas valitsee itsenäisesti tekstilajin mukaisen lukustrategian.</p> <p>Oppilas tarkkailee ja arvioi omaa lukemistaan lukuprosessin aikana.</p> <p>Oppilas kokeilee ja käyttää omaan oppimiseen ja työskentelyyn parhaiten sopivia työtapoja ja -välineitä.</p> <p>Oppilas etsii tietoa useammasta eri lähteestä hakupalveluiden avulla.</p> <p>Oppilas käyttää lähteitä oman tiedon tuottamisessa ja harjaantuu tiedon kriittisessä arvioinnissa.</p>	L1 L4 L5

<p>T6 opastaa oppilasta kehittämään monimuotoisten tekstien erittelyn, arvioinnin ja tulkitsemisen taitoja ja laajentamaan sana- ja käsitevarantoaan sekä edistämään ajattelutaitojaan</p>	<p>S2</p>	<p>Tutkitaan ja harjoitellaan tunnistamaan kertovien, kuvaavien, ohjaavien ja yksinkertaisten kantaa ottavien tekstien kielellisiä ja tekstuaalisia piirteitä erilaisissa viestintäympäristöissä.</p> <p>Laajennetaan sana- ja käsitevarastoa.</p> <p>Kerrataan sanojen luokittelua merkityksen ja muodon perusteella (sanaluokat), verbien taipumista persoona- ja aikamuodoissa sekä nominien taipumista sijamuodoissa.</p>	<p>Oppilas tutustuu kertovien, kuvaavien, ohjaavien ja yksinkertaisten kantaa ottavien tekstien kielellisiin ja tekstuaalisiin piirteisiin erilaisissa viestintäympäristöissä ja harjoittelee tunnistamaan niitä.</p> <p>Oppilas laajentaa sana- ja käsitevarantoaan.</p> <p>Oppilas kertaa sanaluokat, verbien persoona- ja aikamuodot sekä sijamuotoja.</p>	<p>L1 L2 L4 L5</p>
<p>T7 ohjata oppilasta tiedonhankintaan, monipuolisten tiedonlähteiden käyttöön ja tiedon luotettavuuden arviointiin</p>	<p>S2</p>	<p>Harjoitellaan tiedonhankintaa monipuolisesti eri tekstiympäristöistä (<i>esim. mediatekstit, kuvat, tieto- ja oppikirjat, painettu ja sähköinen materiaali</i>).</p> <p>Harjoitellaan tiedonhankinnan strategioita.</p> <p>Harjoitellaan arvioimaan kriittisesti tietolähteiden luotettavuutta.</p>	<p>Oppilas hankkii monipuolisesti tietoa eri tekstiympäristöistä.</p> <p>Oppilas harjoittelee arvioimaan kriittisesti tietolähteiden luotettavuutta.</p>	<p>L1 L4 L5</p>
<p>T8 kannustaa oppilasta kehittämään kirjallisuudentuntemusta ja kiinnostustaan lapsille ja nuorille tarkoitettua kirjallisuutta, media- ja muita tekstejä kohtaan, luomalla mahdollisuuksia myönteisiin lukukokemuksiin ja -elämyksiin, tiedonhalun tyydyttämiseen sekä lukukokemusten jakamiseen,</p>	<p>S2</p>	<p>Luetaan ja kuunnellaan monipuolisesti yhteisesti ja itse valittua nuorten kauno- ja tietokirjallisuutta sekä mediatekstejä (<i>esim. mielipidekirjoitus, kolumni, artikkeli, blogit</i>).</p> <p>Harjoitellaan keskustelemaan ja jakamaan lukukokemuksen herättämiä ajatuksia monipuolisin työtavoin (<i>esim. lukupiiri, lukupäiväkirja, lukudiplomitehtävät, taideaineisiin integroivat tehtävät sosiaalisessa mediaympäristössä tapahtuva keskustelu</i>).</p>	<p>Oppilas lukee ja kuuntelee monipuolisesti nuorten kauno- ja tietokirjallisuutta sekä mediatekstejä.</p> <p>Oppilas keskustelelee ja jakaa lukukokemuksen herättämiä ajatuksiaan monipuolisin työtavoin.</p>	<p>L1 L4 L5</p>

myös monimediaisissa ympäristöissä		Harjoitellaan käyttämään tottuneesti kirjallisuuden keskeisiä käsitteitä.	Oppilas syventää taitoaan käyttää kirjallisuuden keskeisiä käsitteitä.	
Tekstien tuottaminen				
T9 rohkaista oppilasta ilmaisemaan kokemuksiinsa, ajatuksiinsa ja mielipiteitään ja vahvistamaan myönteistä kuvaa itsestään tekstien tuottajana	S3	<p>Pohditaan tekstien ja niiden kirjoittamisen merkitystä itselle ja omalle ympäristölle.</p> <p>Harjoitellaan taitoja toteuttaa itseä ja vaikuttaa asioihin kirjoittamisen keinoin.</p> <p>Harjoitellaan käyttämään kertomiselle, kuvaamiselle, ohjaavalle ja kantaa ottavalle ilmaisulle tyypillisiä kielellisiä ja tekstuaalisia piirteitä (mm. sanavalinnat, sanonnat ja sanajärjestys).</p>	<p>Oppilas pohtii tekstien ja niiden kirjoittamisen merkitystä itselleen ja omalle ympäristölleen.</p> <p>Oppilas ilmaisee itseään ja vaikuttaa asioihin kirjoittamalla.</p> <p>Oppilas harjaantuu käyttämään kertovalle, kuvaavalle, ohjaavalle ja kantaa ottavalle tekstile tyypillisiä kielellisiä ja tekstuaalisia piirteitä (mm. sanavalinnat, sanonnat ja sanajärjestys).</p>	L1 L2 L4 L7
T10 kannustaa ja ohjata oppilasta kielentämään ajatuksiinsa ja harjoittelemaan kertovien, kuvaavien, ohjaavien ja yksinkertaisten kantaa ottavien tekstien tuottamista, myös monimediaisissa ympäristöissä	S3	<p>Tuotetaan sekä fiktiivisiä että ei-fiktiivisiä monimuotoisia tekstejä omien kokemusten, havaintojen, ajatusten ja mielipiteiden sekä toisten tekstien pohjalta.</p> <p>Harjoitellaan kirjoittamaan opiskelussa tarvittavia tekstejä; muis-tiinpanot, määritelmä, tiivistelmä ja lähdemerkinnät.</p> <p>Harjoitellaan tekstien otsikointia, rakenteita ja kappalejakoja, sekä opitaan käyttämään niitä omissa teksteissä.</p>	<p>Oppilas tuottaa sekä fiktiivisiä että ei-fiktiivisiä monimuotoisia tekstejä omien kokemustensa, havaintojensa, ajatustensa ja mielipiteidensä sekä toisten tekstien pohjalta.</p> <p>Oppilas syventää taitojaan opiskelussa tarvittavien tekstien kirjoittamisessa.</p> <p>Oppilas harjaantuu otsikoimaan tekstejä, käyttämään niissä erilaisia rakenteita sekä tekemään kappalejakoja.</p>	L1 L4 L5 L7

		Käytetään tekstien tuottamisessa ja julkaisemisessa uutta teknologiaa ja mediaa.	Oppilas käyttää uutta teknologiaa ja mediaa tekstien tuottamisessa ja julkaisemisessa.	
T11 ohjata oppilasta edistämään käsikirjoittamisen ja näppäintaitojen sujuvoitumista ja vahvistamaan kirjoitetun kielen, ja tekstien rakenteiden ja oikeinkirjoituksen hallintaa	S3	Käytetään omien tekstien tuottamisessa oikeinkirjoituksen perussääntöjä ja kirjoitetun kielen perusrakenteita. Vahvistetaan taitoa kirjoittaa sujuvasti ja selkeästi käsin. Varmistetaan tarvittavat näppäintaidot.	Oppilas sujuvoittaa edelleen oikeinkirjoitustaitojaan sekä käyttää omista teksteistään kirjoitetun kielen perusrakenteita. Oppilas kirjoittaa selkeästi käsin sekä näppäimistöllä.	L1 L4 L5
T12 kannustaa oppilasta kehittämään tekstin tuottamisen prosesseja ja taitoa arvioida omia tekstejä, tarjota mahdollisuuksia tekstien tuottamiseen yhdessä, rakentavan palautteen antamiseen ja saamiseen, ohjata otta- maan huomioon tekstin vastaanottaja sekä toimimaan eettisesti verkossa yksityisyyttä ja tekijänoikeuksia kunnioittaen	S3	Harjoitellaan tekstin tuottamisen perusvaiheita; suunnittelu, tekstin jäsentäminen ja muokkaaminen sekä tarkistaminen. Tuotetaan monipuolisesti erilaisia tekstejä yksin ja yhdessä. Harjoitellaan tarkastelemaan ja arvioimaan omia tekstejä. Annetaan ja vastaanotetaan palautetta teksteistä. Opetellaan lähteiden käyttöä ja merkintää. Ohjataan toimimaan eettisesti verkossa yksityisyyttä kunnioittaen ja tekijänoikeuksia noudattaen.	Oppilas harjoittelee tekstin tuottamisen vaiheita. Oppilas vahvistaa taitoaan tuottaa erilaisia tekstejä yksin ja yhdessä. Oppilas tarkastelee ja arvioi omia tekstejään sekä antaa ja vastaanottaa palautetta teksteistä. Oppilas oppii lähteiden käyttöä ja merkitsemistä. Oppilas tiedostaa, miten verkossa toimitaan yksityisyyttä kunnioittaen ja tekijänoikeuksia noudattaen.	L2 L4 L5 L6

Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen				
T13 ohjata oppilasta vahvistamaan kielitietoisuuttaan, innostaa häntä tutkimaan ja tarkkailemaan kieltä ja sen eri variantteja ja harjaannuttaa käyttämään käsitteitä, joiden avulla kielestä ja sen rakenteista puhutaan ja auttaa ymmärtämään kielellisten valintojen vaikutuksia	S4	Harjoitellaan tekemään havaintoja ja kuvailemaan tekstien kielellisiä piirteitä. Harjoitellaan käyttämään opittuja käsitteitä teksteissä ja puheessa.	Oppilas havainnoi ja kuvailee tekstien kielellisiä piirteitä sekä käyttää niihin liittyviä käsitteitä teksteissään ja puheessaan.	L1 L2 L4
T14 kannustaa oppilasta laajentamaan tekstivalikoimaansa ja lukemaan lapsille ja nuorille suunnattua kirjallisuutta sekä rohkaista lukuharrastukseen ja lukuelämysten jakamiseen ja kirjaston aktiiviseen käyttöön	S4	Luetaan monipuolista nuorten kaunokirjallisuutta. Keskustellaan ja jaetaan kokemuksia luetusta. Harjoitellaan kirjaston aktiivista ja monipuolista käyttöä.	Oppilas lukee monipuolisesti nuorten kaunokirjallisuutta. Oppilas keskusteleo lukemastaan ja jakaa lukukokemuksiaan. Oppilas harjoittelee kirjaston aktiivista ja monipuolista käyttöä.	L2 L4 L5 L7
T15 tukea oppilasta kielellisen ja kulttuurisen identiteetin rakentamisessa ja ohjata arvostamaan eri kulttuureja ja kieliä sekä	S4	Tutustutaan muihin kulttuureihin ja kieliin sekä vertaillaan suomea muiden, oppilaille tuttuun kielten piirteisiin.	Oppilas tutustuu muihin kulttuureihin ja kieliin sekä vertailee suomen kielen piirteitä muiden itselleen tuttuun kielten piirteisiin.	L2 L4 L6 L7

<p>luoda oppilaalle mahdollisuuksia media- ja kulttuuritarjontaan tutustumiseen sekä oman kulttuurin tuottamiseen</p>		<p>Kerrotaan ja jaetaan ajatuksia kiinnostavasta media- ja kulttuuritarjonnasta.</p> <p>Suunnitellaan ja esitetään omia esityksiä.</p>	<p>Oppilas kertoo ja jakaa ajatuksiaan media- ja kulttuuritarjonnasta.</p> <p>Oppilas suunnittelee ja esittää omia esityksiään.</p>	
---	--	--	---	--

7. luokka

ÄIDINKIELI JA KIRJALLISUUS

Tavoitteet	S	Opetuksen tavoitteet	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	L
7. luokka				
Vuorovaikutustilanteissa toimiminen				
T1 ohjata oppilasta laajentamaan taitoaan toimia tavoitteellisesti, motivoituneesti, eettisesti ja rakentavasti erilaisissa viestintäympäristöissä	S1	<p>Harjoitellaan vuorovaikutusta erilaisissa ryhmissä ja viestintäympäristöissä (<i>esim. pareittain, ryhmissä, koko luokan kesken, myös esim. sosiaalisessa mediassa</i>).</p> <p>Harjoitellaan koulun ja arkielämän viestintätilanteita (<i>esim. puheenvuoron ja mielipiteen esittäminen ja perusteleminen</i>).</p> <p>Opetellaan rakentavaa palautteen antamista ja vastaanottamista.</p>	<p>Oppilas osallistuu vuorovaikutukseen erilaisissa ryhmissä ja viestintäympäristöissä (<i>esim. pareittain, ryhmissä, koko luokan kesken, myös esim. sosiaalisessa mediassa</i>).</p> <p>Oppilas harjaantuu toimimaan koulun ja arkielämän viestintätilanteissa (<i>esim. puheenvuoron ja mielipiteen esittäminen ja perusteleminen</i>).</p> <p>Oppilas harjoittelee rakentavan palautteen antamista ja vastaanottamista.</p>	L2 L3 L6 L7

<p>T2 kannustaa oppilasta monipuolistamaan ryhmäviestintätaitojaan ja kehittämään taitojaan perustella näkemyksiään sekä kielellisiä ja viestinnällisiä valintojaan</p>	<p>S1</p>	<p>Harjoitellaan erilaisia ongelmanratkaisuun ja tavoitteelliseen lopputulokseen tähtääviä tilanteita.</p> <p>Kerrataan puhumisen ja kuuntelemisen perustaitoja erilaisissa tilanteissa (<i>esim. ryhmätyö, neuvottelu, ideointi</i>).</p>	<p>Oppilas osaa toimia erilaisissa ongelmanratkaisuun ja tavoitteelliseen lopputulokseen tähtäävissä tilanteissa.</p> <p>Oppilas hallitsee puhumisen ja kuuntelemisen perustaidot erilaisissa tilanteissa (<i>esim. ryhmätyö, neuvottelu, ideointi</i>).</p>	<p>L1 L2 L3 L7</p>
<p>T3 ohjata oppilasta monipuolistamaan taitojaan ilmaista itseään erilaisissa viestintä- ja esitystilanteissa, myös draaman keinoin.</p>	<p>S1</p>	<p>Harjoitellaan itsensä ilmaisemista yksin, ryhmässä ja ryhmän jäsenenä, myös monikulttuurisessa ympäristössä.</p> <p>Harjoitellaan draamallista ilmaisua (<i>esim. ilmaisuharjoitusten ja dramatisoinnin avulla</i>).</p> <p>Opetellaan laatimaan puhe-esitys.</p> <p>Harjoitellaan havainnollistamisen keinoja (<i>esim. puhe-esityksen elävöittämistä kuvin, videoin</i>).</p> <p>Harjoitellaan myös spontaania ilmaisua (<i>esim. improvisaatiota</i>).</p>	<p>Oppilas osaa ilmaista itseään yksin, ryhmässä ja ryhmän jäsenenä, myös monikulttuurisessa ympäristössä.</p> <p>Oppilas harjoittelee draamallista ilmaisua (<i>esim. ilmaisuharjoitusten ja dramatisoinnin avulla</i>).</p> <p>Oppilas pystyy laatimaan puhe-esityksen.</p> <p>Oppilas oppii havainnollistamisen keinoja (<i>esim. puhe-esityksen elävöittämistä kuvin, videoin</i>) ja myös spontaania ilmaisua (<i>esim. improvisaatiota</i>).</p>	<p>L1 L2 L3 L7</p>

<p>T4 kannustaa oppilasta syventämään viestijäkuvaansa niin, että hän oppii havainnoimaan omaa viestintäänsä, tunnistamaan vahvuuksiaan sekä kehittämisalueitaan erilaisissa, myös monimediaisissa viestintäympäristöissä</p>	<p>S1</p>	<p>Havainnoidaan itseä kielen käyttäjänä.</p> <p>Harjoitellaan tunnistamaan omia vahvuuksia ja kehittämisalueita omassa viestinnässä.</p>	<p>Oppilas havainnoi itseään kielen käyttäjänä.</p> <p>Oppilas oppii tunnistamaan omia vahvuuksiaan ja kehittämisalueita omassa viestinnässä.</p>	<p>L1 L2 L6 L7</p>
<p>Tekstien tulkitseminen</p>				
<p>T5 ohjata oppilasta kehittämään tekstien ymmärtämisessä, tulkinnassa ja analysoimisessa tarvittavia strategioita ja metakognitiivisia taitoja sekä taitoa arvioida oman lukemisensa kehittämistarpeita</p>	<p>S2</p>	<p>Harjoitellaan tekstin lukemisen ja ymmärtämisen taitoja työskentelemällä aktiivisesti monimuotoisten tekstien parissa.</p> <p>Arvioidaan ja kehitetään monilukutaitoa.</p>	<p>Oppilas kehittää tekstin lukemisen ja ymmärtämisen taitoja työskentelemällä aktiivisesti monimuotoisten tekstien parissa.</p> <p>Oppilas oppii arvioimaan ja kehittämään monilukutaitoaan.</p>	<p>L1 L2 L3</p>
<p>T6 tarjota oppilaille monipuolisia mahdollisuuksia valita, käyttää, tulkita ja arvioida monimuotoisia kaunokirjallisia, asia- ja mediatekstejä</p>	<p>S2</p>	<p>Totutellaan lukemaan erilaisia monimuotoisia tekstejä painetussa ja sähköisessä materiaalissa.</p> <p>Tutustutaan kertovan, kuvailevan, ohjaavan ja arvioivan tekstin tulkitsemiseen (<i>esim. romaani, novelli, satu, kuvaus, ohje, kuva, arvostelu</i>).</p>	<p>Oppilas tottuu lukemaan erilaisia monimuotoisia tekstejä painetussa ja sähköisessä materiaalissa.</p> <p>Oppilas tutustuu kertovan, kuvailevan, ohjaavan ja arvioivan tekstin tulkitsemiseen (<i>esim. romaani, novelli, satu, kuvaus, ohje, kuva, arvostelu</i>).</p>	<p>L1 L2 L4 L5</p>

<p>T7 ohjata oppilasta kehittämään erittelevää ja kriittistä lukutaitoa, harjaannuttaa oppilasta tekemään havaintoja teksteistä ja tulkitsemaan niitä tarkoituksenmukaisia käsitteitä käyttäen sekä vakiinnuttamaan ja laajentamaan sana- ja käsitevarantoa</p>	<p>S2</p>	<p>Harjoitellaan kriittistä lukutaitoa ja pohditaan erilaisten tekstien tavoitetta, tehtävää ja merkitystä.</p> <p>Sujuvoitetaan kaunokirjallisuuden analysointia (esim. käyttämällä käsitteitä <i>juoni, henkilöt, miljöö, teema, kertoja, näkökulma</i>).</p>	<p>Oppilas harjoittelee kriittistä lukutaitoa ja oppii pohtimaan erilaisten tekstien tavoitetta, tehtävää ja merkitystä.</p> <p>Oppilas kehittää kaunokirjallisuuden analysointitaitojaan (esim. käyttämällä käsitteitä <i>juoni, henkilöt, miljöö, teema, kertoja, näkökulma</i>).</p>	<p>L1 L2 L4</p>
<p>T8 kannustaa oppilasta kehittämään taitoaan arvioida erilaisista lähteistä hankkimaansa tietoa ja käyttämään sitä tarkoituksenmukaisella tavalla</p>	<p>S2</p>	<p>Totutellaan etsimään tietoa tarvittavasta aiheesta eri lähteitä hyödyntäen (esim. <i>oppi- ja tietokirjat, media, painettu ja sähköinen materiaali</i>).</p> <p>Harjoitellaan tiedonhaun eri vaiheita.</p> <p>Harjoitellaan erilaisten tietolähteiden käyttöä ja lähteiden luotettavuuden arviointia.</p> <p>Opetellaan esittämään eri lähteistä saatu tieto omin sanoin.</p>	<p>Oppilas harjoittelee etsimään tietoa tarvittavasta aiheesta eri lähteitä hyödyntäen (esim. <i>oppi- ja tietokirjat, media, painettu ja sähköinen materiaali</i>).</p> <p>Oppilas kehittää tiedonhakupaitojaan eli harjoittelee erilaisten tietolähteiden käyttöä ja lähteiden luotettavuuden arviointia.</p> <p>Oppilas oppii esittämään eri lähteistä saatua tietoa omin sanoin.</p> <p>Oppilas erottaa faktan ja mielipiteen lähde-tekstissä (esim. <i>lähteiden luotettavuus</i>).</p>	<p>L2 L4 L5 L6</p>

		Opetellaan erottamaan faktan ja mielipiteen ero lähdetekstissä (<i>esim. lähteiden luotettavuus</i>).		
T9 kannustaa oppilasta laajentamaan kiinnostusta itselle uudenlaisia fiktiivisiä kirjallisuus- ja tekstilajityyppejä kohtaan ja monipuolistamaan luku-, kuuntelu- ja katselukokemuksiaan ja niiden jakamisen keinoja sekä syventämään ymmärrystä fiktion keinoista	S2	<p>Luetaan nuortenkirjallisuutta ja harjoitellaan kaunokirjallisuuden analysointia opittuja käsitteitä käyttäen.</p> <p>Luetaan kokonaisteoksia ja lyhyempiä kaunokirjallisia tekstejä.</p> <p>Saadaan elämyksiä kirjallisuuden, elokuvien ja teatterin parissa sekä totutaan jakamaan luku- ja katselukokemuksia.</p> <p>Kehitytään kirjastonkäyttäjänä.</p>	<p>Oppilas lukee nuortenkirjallisuutta ja harjoittelee kaunokirjallisuuden analysointia opittuja käsitteitä käyttäen.</p> <p>Oppilas pystyy lukemaan kokonaisteoksia ja lyhyempiä kaunokirjallisia tekstejä.</p> <p>Oppilas saa elämyksiä kirjallisuuden, elokuvien ja teatterin parissa sekä tottuu jakamaan luku- ja katselukokemuksia.</p> <p>Oppilas kehittyy kirjastonkäyttäjänä.</p>	L1 L2 L4 L5
Tekstien tuottaminen				
T10 rohkaista oppilasta ilmaisemaan ajatuksiaan kirjoittamalla ja tuottamalla monimuotoisia tekstejä sekä auttaa oppilasta tunnistamaan omia vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan tekstin tuottajana	S3	Harjoitellaan ilmaisemaan omia ajatuksia ja näkemyksiä myös kirjallisesti.	<p>Oppilas harjoittelee ilmaisemaan omia ajatuksiaan ja näkemyksiään myös kirjallisesti.</p> <p>Oppilas asettaa itselleen tavoitteita kirjoittajana ja oppii arvioimaan omaa tekstiä sekä</p>	L2 L4 L5 L7

		Asetetaan itselle tavoitteita kirjoittajana ja opetellaan arvioimaan omaa tekstiä sekä kirjoitusvaiheessa että valmiina arviointikriteerien pohjalta.	kirjoitusvaiheessa että valmiina arviointikriteerien pohjalta.	
T11 tarjota oppilaalle tilaisuuksia tuottaa kertovia, kuvaavia, ohjaavia ja erityisesti kantaa ottavia ja pohtivia tekstejä, myös monimediaisissa ympäristöissä, ja auttaa oppilasta valitsemaan kuhunkin tekstilajiin ja tilanteeseen sopivia ilmaisutapoja	S3	Harjoitellaan erilaisten tekstilajien tuottamista myös sähköisessä ympäristössä (<i>esim. kertovat ja kuvailevat tekstit</i>). Kerrataan verbien persoona- ja aikamuotojen käyttämistä tekstissä tarkoituksenmukaisella tavalla.	Oppilas harjoittelee erilaisten tekstilajien tuottamista myös sähköisessä ympäristössä (<i>esim. kertovat ja kuvailevat tekstit</i>). Oppilas osaa käyttää verbien persoona- ja aikamuotoja tekstissä tarkoituksenmukaisella tavalla.	L2 L4 L5
T12 ohjata oppilasta vahvistamaan tekstin tuottamisen prosesseja, tarjota oppilaalle tilaisuuksia tuottaa tekstiä yhdessä muiden kanssa sekä rohkaista oppilasta vahvistamaan taitoa antaa ja ottaa vastaan palautetta sekä arvioida itseään tekstin tuottajana	S3	Harjoitellaan erilaisten tekstilajien tuottamisen vaiheita (<i>esim. käsitekartan laatiminen, suunnittelu, otsikointi, jaksotus ja kappalejako</i>). Totutellaan arvioimaan omaa työskentelyä ja antamaan ja saamaan vertaispalautetta (<i>esim. pari- ja prosessikirjoittaminen</i>).	Oppilas harjoittelee erilaisten tekstilajien tuottamisen vaiheita (<i>esim. käsitekartan laatiminen, suunnittelu, otsikointi, jaksotus ja kappalejako</i>). Oppilas oppii arvioimaan omaa työskentelyään ja antamaan ja saamaan vertaispalautetta (<i>esim. pari- ja prosessikirjoittaminen</i>).	L2 L4 L5 L6
T13 ohjata oppilasta edistämään kirjoittamisen sujuvoittamista ja vahvistamaan tieto- ja viestintäteknologian käyttötaitoa tekstien tuottamisessa, syventämään ymmärrystään kirjoittamisesta viestintänä ja vahvistamaan	S3	Kerrataan yleiskielen sujuvaa kirjoittamista (<i>esim. välimerkit, yhdyssanat, isot ja pienet alkukirjaimet, pronomien viittaussuhteet</i>).	Oppilas oppii kirjoittamaan yleiskieltä sujuvasti (<i>esim. välimerkit, yhdyssanat, isot ja pienet alkukirjaimet, pronomien viittaussuhteet</i>).	L2 L4 L5 L6

yleiskielen hallintaa antamalla tietoa kirjoitetun kielen konventioista		Kerrataan virkkeiden ja lauseiden rajoihin ja rakenteisiin liittyviä asioita. Harjoitellaan kirjoittamista käsin ja tieto- ja viestintäteknologiaa apuna käyttäen.	Oppilas ymmärtää virkkeiden ja lauseiden rajoihin ja rakenteisiin liittyviä asioita. Oppilas kirjoittaa selkeästi käsin ja tieto- ja viestintäteknologiaa apuna käyttäen.	
T14 harjaannuttaa oppilasta vahvistamaan tiedon hallinnan ja käyttämisen taitoja ja monipuolistamaan lähteiden käyttöä ja viitetaustapojen hallintaa omassa tekstissä sekä opastaa oppilasta toimimaan eettisesti verkossa yksityisyyttä ja tekijänoikeuksia kunnioittaen	S3	Harjoitellaan tiedonhakuja ja tiedon hallintaa mm. opettelemalla arvioimaan erilaisten lähteiden luotettavuutta. Tutustutaan lähdeluettelon laatimiseen. Tutustutaan eettiseen verkon käyttöön (<i>esim. netiketti, tietoturva-asiat, tekijänoikeudet</i>).	Oppilas harjoittelee tiedonhakuja ja tiedon hallintaa mm. opettelemalla arvioimaan erilaisten lähteiden luotettavuutta. Oppilas tutustuu lähdeluettelon laatimiseen. Oppilas syventää tietoaan eettisestä verkon käytöstä (<i>esim. netiketti, tietoturva-asiat, tekijänoikeudet</i>).	L2 L4 L5 L7
Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen				
T15 ohjata oppilasta syventämään kielitietoisuuttaan ja kiinnostumaan kielen ilmiöistä, auttaa oppilasta tunnistamaan kielen rakenteita, eri rekistereitä, tyylipiirteitä ja	S4	Harjoitellaan suomen kielen muoto- ja lauserakenteen perusasioita kertaamalla sanaluokat ja niiden taipuminen.	Oppilas harjoittelee suomen kielen muoto- ja lauserakenteen perusasioita kertaamalla sanaluokat ja niiden taipumisen.	L1 L2 L4

<p>sävyjä ja ymmärtämään kielellisten valintojen merkityksiä ja seurauksia</p>		<p>Havainnoidaan puhe- ja kirjakielen eroja.</p> <p>Havainnoidaan kielenkäyttöä kaunokirjallisuudessa.</p> <p>Kerrataan lauseen rakenteeseen liittyviä asioita (<i>esim. pää- ja sivulauseen erot ja rajat</i>).</p>	<p>Oppilas osaa havainnoida puhe- ja kirjakielen eroja sekä kielenkäyttöä kaunokirjallisuudessa.</p> <p>Oppilas ymmärtää lauseen rakenteeseen liittyviä asioita (<i>esim. pää- ja sivulauseen erot ja rajat</i>) ja oppii hyödyntämään niitä omassa tekstissään.</p>	
<p>T16 kannustaa oppilasta avartamaan kirjallisuus- ja kulttuurinäkemystään, tutustuttaa häntä kirjallisuuden historiaan ja nykykirjallisuuteen, kirjallisuuden eri lajeihin sekä auttaa häntä pohtimaan kirjallisuuden ja kulttuurin merkitystä omassa elämässään, tarjota oppilaalle mahdollisuuksia luku- ja muiden kulttuurielämysten hankkimiseen ja jakamiseen</p>	<p>S4</p>	<p>Tutustutaan kaunokirjallisuuden päälajeihin: proosaan, lyriikkaan ja draamaan.</p> <p>Harjoitellaan kaunokirjallisuuden merkityksen ymmärtämistä tutustumalla erilaisiin nuortenkirjoihin.</p> <p>Opetellaan löytämään itselle sopivaa luettavaa mm. yhteistyössä kirjaston kanssa.</p> <p>Saadaan tukea oman lukuharrastuksen kehittämisessä.</p>	<p>Oppilas tutustuu kaunokirjallisuuden päälajeihin: proosaan, lyriikkaan ja draamaan.</p> <p>Oppilas harjoittelee kaunokirjallisuuden merkityksen ymmärtämistä tutustumalla erilaisiin nuortenkirjoihin.</p> <p>Oppilas oppii löytämään itselle sopivaa luettavaa mm. yhteistyössä kirjaston kanssa.</p> <p>Oppilas oppii kehittämään omaa lukuharrastustaan.</p>	<p>L1 L2 L4</p>

<p>T17 ohjata oppilas tutustumaan Suomen kielelliseen ja kulttuuriseen monimuotoisuuteen, suomen kielen taustaan ja piirteisiin ja auttaa oppilasta pohtimaan äidinkielen merkitystä sekä tiedostamaan omasta kielellisestä ja kulttuurisesta identiteetistään sekä innostaa oppilasta aktiiviseksi kulttuuritarjonnan käyttäjäksi ja tekijäksi</p>	<p>S4</p>	<p>Pohditaan omaa kielellistä ja kulttuurista identiteettiä lukijana, kielen käyttäjänä ja kieliyhteisön jäsenenä.</p> <p>Tutustutaan Suomen ja Turun kulttuurielämään ja sen monimuotoisuuteen.</p> <p>Saadaan tukea ja kannustusta kulttuuritarjonnan seuraamisessa ja käyttämisessä, omaa ilmaisurohkeutta unohtamatta.</p>	<p>Oppilas oppii pohtimaan omaa kielellistä ja kulttuurista identiteettiään lukijana, kielen käyttäjänä ja kieliyhteisön jäsenenä.</p> <p>Oppilas tutustuu Suomen ja Turun kulttuurielämään ja sen monimuotoisuuteen.</p> <p>Oppilas oppii seuraamaan ja käyttämään kulttuuritarjontaa, omaa ilmaisurohkeutta unohtamatta.</p>	<p>L2 L4 L6 L7</p>
---	-----------	--	--	--------------------------------

8. luokka

ÄIDINKIELI JA KIRJALLISUUS

Tavoitteet	S	Opetuksen tavoitteet	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	L
8. luokka				
Vuorovaikutustilanteissa toimiminen				
T1 ohjata oppilasta laajentamaan taitoaan toimia tavoitteellisesti, motivoituneesti, eettisesti ja rakentavasti erilaisissa viestintäympäristöissä	S1	<p>Harjoitellaan vuorovaikutusta erilaisissa ryhmissä ja viestintäympäristöissä (<i>esim. pareittain, ryhmissä, koko luokan kesken, sosiaalisessa mediassa</i>).</p> <p>Opetellaan asiallista mielipiteen ilmaisua suullisesti ja kirjallisesti myös ryhmässä.</p> <p>Kehitetään palautteenantamistaitoja.</p>	<p>Oppilas kehittää vuorovaikutustaitojaan erilaisissa ryhmissä ja viestintäympäristöissä (<i>esim. pareittain, ryhmissä, koko luokan kesken, sosiaalisessa mediassa</i>).</p> <p>Oppilas oppii asiallista mielipiteen ilmaisua suullisesti ja kirjallisesti myös ryhmässä.</p> <p>Oppilas syventää taitojaan antaa rakentavaa palautetta ja vastaanottaa sitä.</p>	L2 L3 L6 L7

<p>T2 kannustaa oppilasta monipuolistamaan ryhmäviestintätaitojaan ja kehittämään taitojaan perustella näkemyksiään sekä kielellisiä ja viestinnällisiä valintojaan</p>	<p>S1</p>	<p>Laajennetaan viestintätaitoja painottuen mielipiteen ilmaisemiseen ja argumentointiin (<i>esim. laatimalla mielipidetekstejä tai puheita</i>).</p> <p>Harjoitellaan erilaisia puheviestintätilanteita (<i>esim. väittely, neuvottelu, kokous ja niihin sopivia kielellisiä valintoja kuten erilaiset kokouspuheenvuorot, puhe- ja yleiskielen valinta</i>).</p>	<p>Oppilas laajentaa viestintätaitojaan painotuen mielipiteen ilmaisemiseen ja argumentointiin (<i>esim. laatimalla mielipidetekstejä tai puheita</i>).</p> <p>Oppilas oppii hallitsemaan lisää erilaisia puheviestintätilanteita (<i>esim. väittely, neuvottelu, kokous ja niihin sopivat kielelliset valinnat, kuten erilaiset kokouspuheenvuorot, puhe- ja yleiskielen valinta</i>).</p>	<p>L1 L2 L3 L7</p>
<p>T3 ohjata oppilasta monipuolistamaan taitojaan ilmaista itseään erilaisissa viestintä- ja esitystilanteissa, myös draaman keinoin.</p>	<p>S1</p>	<p>Kehitetään omaa ilmaisua erilaisissa viestintä- ja esitystilanteissa, myös monikulttuurisessa ympäristössä.</p> <p>Monipuolistetaan omaa draamallista ilmaisua (<i>esim. laatimalla dialogeja, näytelmiä, videoita</i>).</p> <p>Kehitetään havainnollistamisen taitoja (<i>esim. puheesityksen elävöittämistä kuvin ja videoin</i>).</p> <p>Harjoitellaan spontaania ilmaisua valmistettujen esitysten lisäksi (<i>esim. improvisaatiota</i>).</p>	<p>Oppilas kehittää omaa ilmaisuaan erilaisissa viestintä- ja esitystilanteissa, myös monikulttuurisessa ympäristössä.</p> <p>Oppilas oppii monipuolistamaan omaa draamallista ilmaisuaan (<i>esim. laatimalla dialogeja, näytelmiä, videoita</i>).</p> <p>Oppilas syventää havainnollistamisen taitojaan (<i>esim. puheesityksen elävöittämistä kuvin ja videoin</i>).</p>	<p>L1 L2 L3 L7</p>

			Oppilas harjoittelee spontaania ilmaisua valmistettujen esitysten lisäksi (<i>esim. improvisaatiota</i>).	
T4 kannustaa oppilasta syventämään viestijäkuvaansa niin, että hän oppii havainnoimaan omaa viestintäänsä, tunnistamaan vahvuuksiaan sekä kehittämisalueitaan erilaisissa, myös monimediaisissa viestintäympäristöissä	S1	Syvennetään kuvaa itsestä viestijänä (<i>esim. tekstien tuottajana ja tulkitsijana sekä median käyttäjänä</i>). Hyödynnetään omia vahvuuksia ja kehitetään omaa viestintää (<i>esim. itse- ja vertaisarviointia käyttämällä</i>).	Oppilas syventää kuvaa itsestään viestijänä (<i>esim. tekstien tuottajana ja tulkitsijana sekä median käyttäjänä</i>). Oppilas havainnoi omia vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan viestinnässä (<i>esim. itse- ja vertaisarviointia käyttämällä</i>).	L1 L2 L6 L7
Tekstien tulkitseminen				
T5 ohjata oppilasta kehittämään tekstien ymmärtämisessä, tulkinnessa ja analysoimisessa tarvittavia strategioita ja metakognitiivisia taitoja sekä taitoa arvioida oman lukemisensa kehittämistarpeita	S2	Syvennetään tekstin ymmärtämisen taitoja, opetellaan nimeämään kehittämiskohteita ja sovelletaan opittua kaikessa opiskelussa. Tutustutaan erilaisiin tekstilajeihin, mm. kantaaottaviin teksteihin ja mediateksteihin (<i>esim. mielipideteksti, kolumni, mediatekstit, uutinen</i>). Arvioidaan ja kehitetään omaa monilukutaitoa.	Oppilas oppii syventämään tekstin ymmärtämisen taitojaan, nimeämään kehittämiskohteita ja soveltamaan opittua kaikessa opiskelussa. Oppilas tutustuu erilaisiin tekstilajeihin, esim. mielipideteksteihin, kolumneihin, uutiseen ja muihin mediateksteihin.	L1 L2 L3

			Oppilas arvioi ja kehittää omaa monilukutaitoaan.	
T6 tarjota oppilaalle monipuolisia mahdollisuuksia valita, käyttää, tulkita ja arvioida monimuotoisia kaunokirjallisia, asia- ja mediatekstejä	S2	<p>Luetaan monipuolisesti erilaisia monimuotoisia tekstejä painetussa ja sähköisessä materiaalissa.</p> <p>Kehitytään erityisesti kantaaottavien tekstien lukijana ja tulkitsijana.</p> <p>Opetellaan tunnistamaan ja ymmärtämään myös mediateksteistä vallankäytön ja propagandan keinoja.</p>	<p>Oppilas osaa lukea monipuolisesti erilaisia monimuotoisia tekstejä painetussa ja sähköisessä materiaalissa.</p> <p>Oppilas kehittyy erityisesti kantaaottavien tekstien lukijana ja tulkitsijana.</p> <p>Oppilas tunnistaa myös mediateksteistä vallankäytön ja propagandan keinoja ja ymmärtää niitä.</p>	L1 L2 L4 L5
T7 ohjata oppilasta kehittämään erittelevää ja kriittistä lukutaitoa, harjaannuttaa oppilasta tekemään havaintoja teksteistä ja tulkitsemaan niitä tarkoituksenmukaisia käsitteitä käyttäen sekä vakiinnuttamaan ja laajentamaan sana- ja käsitevarantoa	S2	<p>Luetaan ja tulkitaan yhä monimuotoisempia tekstejä ja ymmärretään niiden tavoite, tehtävä ja merkitys (<i>esim. kantaaottavat tekstit, tyypillisimmät lehtitekstit, mainokset ja muut audiovisuaaliset tekstit, sosiaalisen median tekstit</i>).</p> <p>Kehitetään kaunokirjallisten sekä asia- ja mediatekstien analysointitaitoja.</p> <p>Kehitetään kriittistä lukutaitoa.</p>	<p>Oppilas lukee ja tulkitsee yhä monimuotoisempia tekstejä ja ymmärtää niiden tavoitteita, tehtäviä ja merkityksiä (<i>esim. kantaaottavat tekstit, tyypillisimmät lehtitekstit, mainokset ja muut audiovisuaaliset tekstit, sosiaalisen median tekstit</i>).</p> <p>Oppilas kehittää kaunokirjallisten sekä asia- ja mediatekstien analysointitaitoja ja kriittistä lukutaitoa.</p>	L1 L2 L4

<p>T8 kannustaa oppilasta kehittämään taitoaan arvioida erilaisista lähteistä hankkimaansa tietoa ja käyttämään sitä tarkoituksenmukaisella tavalla</p>	<p>S2</p>	<p>Harjoitellaan erilaisten tekstien tulkitsemista painottaen mediatekstejä tiedon lähteinä (<i>esim. tekstin laatijan henkilökohtaisten tavoitteiden ja näkökulman vaikutus tekstiin</i>).</p> <p>Kehitetään taitoa tunnistaa esim. suostuttelun, asenteiden ja affektiivisuuden vaikutusta tekstiin.</p>	<p>Oppilas harjoittelee erilaisten tekstien tulkitsemista, erityisesti käyttämään mediatekstejä tiedon lähteinä (<i>esim. tekstin laatijan henkilökohtaisten tavoitteiden ja näkökulman vaikutus tekstiin</i>).</p> <p>Oppilas kehittää taitoaan tunnistaa esim. suostuttelun, asenteiden ja affektiivisuuden vaikutusta tekstiin.</p>	<p>L2 L4 L5 L6</p>
<p>T9 kannustaa oppilasta laajentamaan kiinnostusta itselle uudenlaisia fiktiivisiä kirjallisuus- ja tekstilajityyppejä kohtaan ja monipuolistamaan luku-, kuuntelu- ja katselukokemuksiaan ja niiden jakamisen keinoja sekä syventämään ymmärrystä fiktion keinoista</p>	<p>S2</p>	<p>Luetaan ja tulkitaan kokonaisteoksia ja lyhyempiä kaunokirjallisia tekstejä.</p> <p>Saadaan elämyksiä kirjallisuuden ja elokuvien parissa sekä totutaan jakamaan luku- ja katselukokemuksia.</p> <p>Kehitytään kirjastonkäyttäjänä.</p>	<p>Oppilas lukee ja tulkitsee kokonaisteoksia ja lyhyempiä kaunokirjallisia tekstejä.</p> <p>Oppilas saa elämyksiä kirjallisuuden ja elokuvien parissa sekä tottuu jakamaan luku- ja katselukokemuksia.</p> <p>Oppilas kehittyy kirjastonkäyttäjänä.</p>	<p>L1 L2 L4 L5</p>
<p>Tekstien tuottaminen</p>				
<p>T10 rohkaista oppilasta ilmaisemaan ajatuksiaan kirjoittamalla ja tuottamalla monimuotoisesti</p>	<p>S3</p>	<p>Kehitetään mielipiteen ilmaisua kirjallisesti ja suullisesti.</p>	<p>Oppilas kehittää mielipiteen ilmaisuaan kirjallisesti ja suullisesti.</p>	<p>L2 L4</p>

<p>toisia tekstejä sekä auttaa oppilasta tunnistamaan omia vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan tekstin tuottajana</p>		<p>Laajennetaan ilmaisua myös mediaympäristöön (<i>esim. laatimalla videoita, mainoksia, uutisia</i>).</p> <p>Kehitetään taitoa arvioida omaa tekstiä sekä kirjoitusvaiheessa että valmiina arviointikriteerien pohjalta.</p>	<p>Oppilas laajentaa ilmaisuaan myös mediaympäristöön (<i>esim. laatimalla videoita, mainoksia, uutisia</i>).</p> <p>Oppilas kehittää taitoaan arvioida omaa tekstiään sekä kirjoitusvaiheessa että valmiina arviointikriteerien pohjalta.</p>	<p>L5 L7</p>
<p>T11 tarjota oppilaalle tilaisuuksia tuottaa kertovia, kuvaavia, ohjaavia ja erityisesti kantaa ottavia ja pohtivia tekstejä, myös monimediaisissa ympäristöissä, ja auttaa oppilasta valitsemaan kuhunkin tekstilajiin ja tilanteeseen sopivia ilmaisutapoja</p>	<p>S3</p>	<p>Laajennetaan kirjallisen ilmaisun taitoja harjoittelemalla pohtivia, kantaa ottavia ja mediaan liittyviä tekstejä (<i>esim. essee, mielipideteksti, aineistopohjainen teksti, audiovisuaaliset, digitaaliset tekstit</i>).</p> <p>Harjoitellaan varmuuden ja epävarmuuden ilmaisemista tekstissä (<i>esim. modusten käyttö</i>).</p> <p>Opetellaan tiedostamaan vaikuttamisen mahdollisuuksia ja vastuuta kaikessa viestinnässä.</p>	<p>Oppilas laajentaa kirjallisen ilmaisun taitojaan harjoittelemalla pohtivia, kantaa ottavia ja mediaan liittyviä tekstejä (<i>esim. essee, mielipideteksti, aineistopohjainen teksti, audiovisuaaliset, digitaaliset tekstit</i>).</p> <p>Oppilas harjoittelee varmuuden ja epävarmuuden ilmaisemista tekstissä (<i>esim. modusten käyttö</i>).</p> <p>Oppilas tiedostaa vaikuttamisen mahdollisuudet ja vastuun kaikessa viestinnässä.</p>	<p>L2 L4 L5</p>
<p>T12 ohjata oppilasta vahvistamaan tekstin tuottamisen prosesseja, tarjota oppilaalle tilaisuuksia tuottaa tekstiä yhdessä muiden kanssa sekä rohkaista oppilasta vahvista-</p>	<p>S3</p>	<p>Kehitetään ja laajennetaan taitoja kirjoittajana (<i>esim. harjoit-telemalla otsikointia ja asioiden sujuvaa esittämisyjärjestystä</i>).</p>	<p>Oppilas kehittää ja laajentaa taitojaan kirjoittajana (<i>esim. harjoittelemalla otsikointia ja asioiden sujuvaa esittämisyjärjestystä</i>).</p>	<p>L2 L4 L5 L6</p>

maan taitoa antaa ja ottaa vastaan palautetta sekä arvioida itseään tekstin tuottajana		Kehitetään palautteen antamisen ja vastaanottamisen taitoja. Kehitetään taitoja tuottaa tekstejä eri kohderyhmille ja eri tarkoituksiin.	Oppilas syventää palautteen antamisen ja vastaanottamisen taitojaan. Oppilas kehittää taitojaan tuottaa tekstejä eri kohderyhmille ja eri tarkoituksiin.	
T13 ohjata oppilasta edistämään kirjoittamisen sujuvoittamista ja vahvistamaan tieto- ja viestintäteknologian käyttötaitoa tekstien tuottamisessa, syventämään ymmärrystään kirjoittamisesta viestintänä ja vahvistamaan yleiskielen hallintaa antamalla tietoa kirjoitetun kielen konventioista	S3	Kerrataan aikaisemmillä luokilla harjoiteltuja kirjoitetun kielen sääntöjä. Kehitetään kirjallisen viestinnän taitoja myös tieto- ja viestintäteknologiaa apuna käyttäen.	Oppilas kerta-aikaisemmillä luokilla harjoiteltuja kirjoitetun kielen sääntöjä. Oppilas kehittää kirjallisen viestinnän taitojaan myös tieto- ja viestintäteknologiaa apuna käyttäen.	L2 L4 L5 L6
T14 harjaannuttaa oppilasta vahvistamaan tiedon hallinnan ja käyttämisen taitoja ja monipuolistamaan lähteiden käyttöä ja viitetaustapojen hallintaa omassa tekstissä sekä opastaa oppilasta toimimaan eettisesti verkossa yksityisyyttä ja tekijänoikeuksia kunnioittaen	S3	Kehitetään tiedon etsimisen, analysoimisen ja arvioinnin taitoja. Opetellaan arvioimaan mediatekstien luotettavuutta ja suhtautumaan niihin kriittisesti (<i>esim. propaganda, manipulointi, muut viestinnälliset vallankäytön keinot</i>).	Oppilas kehittää tiedon etsimisen, analysoimisen ja arvioinnin taitojaan. Oppilas opettelee arvioimaan mediatekstien luotettavuutta ja suhtautumaan niihin kriittisesti (<i>esim. propaganda, manipulointi, muut viestinnälliset vallankäytön keinot</i>).	L2 L4 L5 L7
Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen				

<p>T15 ohjata oppilasta syventämään kielitietoisuuttaan ja kiinnostumaan kielen ilmiöistä, auttaa oppilasta tunnistamaan kielen rakenteita, eri rekistereitä, tyylipiirteitä ja sävyjä ja ymmärtämään kielellisten valintojen merkityksiä ja seurauksia</p>	<p>S4</p>	<p>Syvennetään lauseen rakenteen tuntemusta (<i>esim. lausekkeet, lauseenjäsenet, määritteet</i>).</p> <p>Opetellaan ymmärtämään kielen tyylipiirteitä (<i>esim. synonyymit, metaforat, symbolit, vertaukset, personifikaatiot</i>).</p>	<p>Oppilas syventää lauseen rakenteen tuntemustaan (<i>esim. lausekkeet, kaikki lauseenjäsenet, määritteet</i>).</p> <p>Oppilas opettelee ymmärtämään kielen tyylipiirteitä (<i>esim. synonyymit, metaforat, symbolit, vertaukset, personifikaatiot</i>).</p>	<p>L1 L2 L4</p>
<p>T16 kannustaa oppilasta avartamaan kirjallisuus- ja kulttuurinäkemystään, tutustuttaa häntä kirjallisuuden historiaan ja nykykirjallisuuteen, kirjallisuuden eri lajeihin sekä auttaa häntä pohtimaan kirjallisuuden ja kulttuurin merkitystä omassa elämässään, tarjota oppilaalle mahdollisuuksia luku- ja muiden kulttuurielämysten hankkimiseen ja jakamiseen</p>	<p>S4</p>	<p>Tutustutaan taide-elämän ja kirjallisuuden keskeisiin käsitteisiin.</p> <p>Totutaan seuraamaan sekä paikallista että valtakunnallista kulttuuritarjontaa.</p> <p>Kehitetään taitoa löytää itselle sopivaa luettavaa.</p> <p>Laajennetaan kirjallisuuskäsitystä tutustumalla kaunokirjallisuuden eri genreihin (<i>esim. dekkari-, fantasia-, scifi- ja kauhukirjallisuus</i>).</p>	<p>Oppilas tutustuu taide-elämän ja kirjallisuuden keskeisiin käsitteisiin.</p> <p>Oppilas tottuu seuraamaan sekä paikallista että valtakunnallista kulttuuritarjontaa.</p> <p>Oppilas kehittää taitoaan löytää itselle sopivaa luettavaa.</p> <p>Oppilas laajentaa kirjallisuuskäsitystään tutustumalla kaunokirjallisuuden eri genreihin (<i>esim. dekkari-, fantasia-, scifi- ja kauhukirjallisuus</i>).</p>	<p>L1 L2 L4</p>
<p>T17 ohjata oppilas tutustumaan Suomen kielelliseen ja kulttuuriseen monimuotoisuuden, suomen kielen taustaan ja piirteisiin ja</p>	<p>S4</p>	<p>Opetellaan tunnistamaan kulttuurisuuntauksia ja alakulttuureita.</p>	<p>Oppilas tunnistaa kulttuurisuuntauksia ja alakulttuureita.</p>	<p>L2 L4</p>

<p>auttaa oppilasta pohtimaan äidinkielen merkitystä sekä tiedostumaan omasta kielellisestä ja kulttuurisesta identiteetistään sekä innostaa oppilasta aktiiviseksi kulttuuritarjonnan käyttäjäksi ja tekijäksi</p>		<p>Tutustutaan mediaan osana kulttuuria.</p> <p>Harjoitellaan myös itse tuottamaan kulttuuria (<i>esim. videot, näytelmät</i>).</p> <p>Saadaan tukea oman kulttuurisen näkemyksen hahmottamisessa.</p>	<p>Oppilas tutustuu mediaan osana kulttuuria.</p> <p>Oppilas harjoittelee myös itse tuottamaan kulttuuria (<i>esim. videot, näytelmät</i>).</p> <p>Oppilas kehittyy oman kulttuurisen näkemyksensä hahmottamisessa.</p>	<p>L6 L7</p>
---	--	--	---	------------------

9. luokka

ÄIDINKIELI JA KIRJALLISUUS

Tavoitteet 9. luokka	S	Opetuksen tavoitteet	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	L
Vuorovaikutustilanteissa toimiminen				
T1 ohjata oppilasta laajentamaan taitoaan toimia tavoitteellisesti, motivoituneesti, eettisesti ja rakentavasti erilaisissa viestintäympäristöissä	S1	<p>Harjoitellaan vuorovaikutusta erilaisissa ryhmissä ja viestintäympäristöissä (<i>esim. pareittain, ryhmissä, koko luokan kesken ja sosiaalisessa mediassa</i>).</p> <p>Syvennetään mielipiteen eettistä ilmaisua myös koulun ulkopuolisissa viestintätilanteissa.</p> <p>Monipuolistetaan erilaisten viestintätilanteiden hallintaa, myös jatko-opiskeluun ja työelämään</p>	<p>Oppilas hallitsee vuorovaikutuksen erilaisissa ryhmissä ja viestintäympäristöissä, myös jatko-opiskeluun ja työelämään liittyvissä harjoituksissa (<i>esim. pareittain, ryhmissä, koko luokan kesken ja sosiaalisessa mediassa, työpaikkahaastattelussa, erilaisissa ryhmätyö- ja ongelmanratkaisutilanteissa</i>).</p> <p>Oppilas osaa ilmaista mielipiteensä eettisesti myös koulun ulkopuolisissa viestintätilanteissa.</p>	L2 L3 L6 L7

		<p>liittyvissä harjoituksissa (<i>esim. työpaikkahaastattelu, erilaiset ryhmätyö- ja ongelmanratkaisutilanteet</i>).</p> <p>Syvennetään palautteenantamistaitoja.</p>	<p>Oppilas osaa antaa ja vastaanottaa palautetta ja hyödyntää sitä omassa ilmaisussaan.</p>	
<p>T2 kannustaa oppilasta monipuolistamaan ryhmäviestintätaitojaan ja kehittämään taitojaan perustella näkemyksiään sekä kielellisiä ja viestinnällisiä valintojaan</p>	S1	<p>Syvennetään viestintätaitoja koulussa ja koulun ulkopuolisissa tilanteissa (<i>esim. havainnollistettuja puhe-esityksiä, ryhmäkeskusteluja, neuvotteluja ja erilaisia suullisen viestinnän tilanteita harjoittelemalla</i>).</p> <p>Monipuolistetaan taitoa ilmaista ja perustella omia näkemyksiä sekä valita tilanteeseen sopivat kielelliset keinot.</p>	<p>Oppilas syventää viestintätaitojaan koulussa ja koulun ulkopuolisissa tilanteissa (<i>esim. havainnollistettuja puhe-esityksiä, ryhmäkeskusteluja, neuvotteluja ja erilaisia suullisen viestinnän tilanteita harjoittelemalla</i>).</p> <p>Oppilas monipuolistaa taitoaan ilmaista ja perustella omia näkemyksiään sekä valita tilanteeseen sopivat kielelliset keinot.</p>	<p>L1</p> <p>L2</p> <p>L3</p> <p>L7</p>
<p>T3 ohjata oppilasta monipuolistamaan taitojaan ilmaista itseään erilaisissa viestintä- ja esitystilanteissa, myös draaman keinoin.</p>	S1	<p>Syvennetään omaa ilmaisua monipuolistamalla viestintä- ja draamataitoja, myös monikulttuurisessa ympäristössä.</p> <p>Tutustutaan teatteriin taidemuotona ja harjoitellaan sen keinoja omassa ilmaisussa (<i>esim. dramatisointi, dialogi, monologi</i>).</p>	<p>Oppilas syventää omaa ilmaisuaan monipuolistamalla viestintä- ja draamataitojaan, myös monikulttuurisessa ympäristössä.</p> <p>Oppilas tutustuu teatteriin taidemuotona ja harjoittelee sen keinoja omassa ilmaisussaan (<i>esim. dramatisoimalla, dialogissa, monologiassa</i>).</p>	<p>L1</p> <p>L2</p> <p>L3</p> <p>L7</p>

		<p>Syvennetään havainnollistamisen taitoja (<i>esim. puhe-esityksen elävöittämistä kuvin ja videoin</i>).</p> <p>Kehitetään ja monipuolistetaan myös spontaania ilmaisua (<i>esim. improvisaatiota</i>).</p>	<p>Oppilas syventää havainnollistamisen taitojaan (<i>esim. puhe-esityksen elävöittämistä kuvin ja videoin</i>).</p> <p>Oppilas kehittää ja monipuolistaa myös spontaania ilmaisuaan (<i>esim. improvisaatio-taitoaan</i>).</p>	
<p>T4 kannustaa oppilasta syventämään viestijäkuvaansa niin, että hän oppii havainnoimaan omaa viestintäänsä, tunnistamaan vahvuuksiaan sekä kehittämisalueitaan erilaisissa, myös monimediaisissa viestintäympäristöissä</p>	S1	<p>Tunnistetaan omia kieli- ja viestintätaitoja sekä niiden kehittämiskohteita (<i>esim. itse- ja vertaisarviointia käyttämällä</i>).</p> <p>Monipuolistetaan kuvaa itsestä erilaisissa, myös jatko-opiskeluun ja työelämään liittyvissä viestintätilanteissa ja -ympäristöissä (<i>esim. harjoittelemalla työpaikkahaastatteluja</i>).</p>	<p>Oppilas tunnistaa omia kieli- ja viestintätaitojaan sekä niiden kehittämiskohteita (<i>esim. itse- ja vertaisarviointia käyttämällä</i>).</p> <p>Oppilas monipuolistaa kuvaa itsestään erilaisissa, myös jatko-opiskeluun ja työelämään liittyvissä viestintätilanteissa ja -ympäristöissä (<i>esim. harjoittelemalla työpaikkahaastatteluja</i>).</p>	L1 L2 L6 L7
Tekstien tulkitseminen				
<p>T5 ohjata oppilasta kehittämään tekstien ymmärtämisessä, tulkinassa ja analysoimissa</p>	S2	<p>Arvioidaan aktiivisesti omaa monilukutaitoa erilaisten tekstien parissa, opetellaan nimeämään kehittämiskohteita ja sovelletaan opittua kaikessa opiskelussa.</p>	<p>Oppilas arvioi aktiivisesti omaa monilukutaitoaan erilaisten tekstien parissa, nimeää kehittämiskohteita lukutaidossaan ja soveltaa opittua kaikessa opiskelussa.</p>	L1 L2 L3

<p>sessä tarvittavia strategioita ja metakognitiivisia taitoja sekä taitoa arvioida oman lukemisensa kehittämistarpeita</p>		<p>Tutustutaan myös aikuisille suunnattuihin teksteihin.</p> <p>Tutustutaan myös vaativiin tekstilajeihin (<i>esim. allegoriset, ironiset ja satiiriset tekstit, intertekstuaaliset viittaukset</i>).</p>	<p>Oppilas tuntee myös aikuisille suunnattuja tekstejä.</p> <p>Oppilas tuntee myös vaativien tekstilajien keinoja (<i>esim. allegoriset, ironiset ja satiiriset tekstit, intertekstuaaliset viittaukset</i>).</p>	
<p>T6 tarjota oppilaalle monipuolisia mahdollisuuksia valita, käyttää, tulkita ja arvioida monimuotoisia kaunokirjallisia, asia- ja media tekstejä</p>	<p>S2</p>	<p>Syvennetään taitoja erilaisten monimuotoisten tekstien lukijana ja tulkitsijana.</p> <p>Havainnoidaan tekstejä ja niiden ilmaisukeinoja.</p> <p>Hyödynnetään teksteistä tehtyjä havaintoja ja erilaisia ilmaisukeinoja omissa teksteissä.</p>	<p>Oppilas osaa tehdä havaintoja erilaisista monimuotoisista teksteistä ja niiden ilmaisukeinoista sekä tulkita näitä tekstejä.</p> <p>Oppilas hyödyntää teksteistä tehtyjä havaintoja ja erilaisia ilmaisukeinoja omissa teksteissään.</p>	<p>L1 L2 L4 L5</p>
<p>T7 ohjata oppilasta kehittämään erittelevää ja kriittistä lukutaitoa, harjaannuttaa oppilasta tekemään havaintoja teksteistä ja tulkitsemaan niitä tarkoituksenmukaisia käsitteitä käyttäen sekä vakiinnuttamaan ja laajentamaan sana- ja käsitevarantoa</p>	<p>S2</p>	<p>Luetaan ja tulkitaan yhä monimuotoisempia tekstejä ja ymmärretään niiden tavoite, tehtävä ja merkitys (<i>esim. pohtivat tekstit</i>).</p> <p>Syvennetään tekstien tulkittamiseen tarkoitettujen käsitteiden käyttöä (<i>esim. teema ja symboliikka</i>).</p>	<p>Oppilas ymmärtää ja tulkitsee yhä monimuotoisempia tekstejä ja niiden tavoitteita, tehtäviä ja merkityksiä (<i>esim. pohtivia tekstejä</i>).</p> <p>Oppilas osaa käyttää tekstien tulkittamiseen tarkoitettuja käsitteitä (<i>esim. teema ja symboliikka</i>).</p>	<p>L1 L2 L4</p>

		Syvennetään kriittistä lukutaitoa.	Oppilas syventää kriittistä lukutaitoaan.	
T8 kannustaa oppilasta kehittämään taitoaan arvioida erilaisista lähteistä hankkimaansa tietoa ja käyttämään sitä tarkoituksenmukaisella tavalla	S2	Harjoitellaan käyttämään opittuja tiedonhaun taitoja soveltaen niitä opiskelussa ja arjessa. Syvennetään taitoa arvioida erilaisia kielellisiä vaikuttamiskeinoja teksteissä.	Oppilas osaa käyttää oppimiaan tiedonhaun taitoja ja soveltaa niitä opiskelussa ja arjessa. Oppilas osaa arvioida erilaisia kielellisiä vaikuttamiskeinoja teksteissä.	L2 L4 L5 L6
T9 kannustaa oppilasta laajentamaan kiinnostusta itselle uudentlaisia fiktiivisiä kirjallisuus- ja tekstilajityyppejä kohtaan ja monipuolistamaan luku-, kuuntelu- ja katselukokemuksiaan ja niiden jakamisen keinoja sekä syventämään ymmärrystä fiktion keinoista	S2	Laajennetaan lukuharrastusta oman kieli- ja/tai kulttuuriperinnön pohjalta. Luetaan ja tulkitaan kokonaisteoksia ja lyhyempiä kaunokirjallisia tekstejä. Saadaan elämyksiä kirjallisuuden, teatterin ja elokuvien parissa sekä totutaan jakamaan luku- ja katselukokemuksia. Syvennetään kirjastonkäyttötaitoja.	Oppilas laajentaa lukuharrastustaan oman kieli- ja/tai kulttuuriperintönsä pohjalta. Oppilas lukee ja tulkitsee kokonaisteoksia ja lyhyempiä kaunokirjallisia tekstejä. Oppilas saa elämyksiä kirjallisuuden, teatterin ja elokuvien parissa sekä tottuu jakamaan luku- ja katselukokemuksia. Oppilas syventää kirjastonkäyttötaitojaan.	L1 L2 L4 L5

		Opetellaan liittämään tekstejä erilaisiin konteksteihin (<i>esim. aikakausiin ja tyyliuuntiin</i>).	Oppilas osaa liittää tekstejä erilaisiin konteksteihin (<i>esim. aikakausiin ja tyyliuuntiin</i>).	
Tekstien tuottaminen				
T10 rohkaista oppilasta ilmaisemaan ajatuksiaan kirjoittamalla ja tuottamalla monimuotoisia tekstejä sekä auttaa oppilasta tunnistamaan omia vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan tekstin tuottajana	S3	Harjoitellaan itsensä arvioimista kirjoittajana ja tekstien tuottajana. Syvennetään taitoja tuottaa niin suullista kuin kirjallistakin tekstiä. Opetellaan tunnistamaan ja arvioimaan omia vahvuuksia ja kehittämisen tarpeita kirjoittajana ja tekstien tuottajana.	Oppilas osaa arvioida itseään kirjoittajana ja tekstien tuottajana. Oppilas syventää taitojaan tuottaa niin suullista kuin kirjallistakin tekstiä. Oppilas osaa tunnistaa ja arvioida omia vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan kirjoittajana ja tekstien tuottajana.	L2 L4 L5 L7
T11 tarjota oppilaalle tilaisuuksia tuottaa kertovia, kuvaavia, ohjaavia ja erityisesti kantaa ottavia ja pohtivia tekstejä, myös monimediaisissa ympäristöissä, ja auttaa oppilasta valitsemaan kuhunkin tekstilajiin ja tilanteeseen sopivia ilmaisutapoja	S3	Syvennetään kirjoittamisen taitoja (<i>esim. harjoittelemalla pohtivia ja aineistopohjaisia tekstejä</i>). Opetellaan erilaisiin tilanteisiin sopivien kielellisten valintojen merkityksen ymmärtämistä (<i>esim. erilaisiin tekstilajeihin ja viestintätilanteisiin sopivaa kieltä</i>).	Oppilas syventää kirjoittamisen taitojaan (<i>esim. harjoittelemalla pohtivia ja aineistopohjaisia tekstejä</i>). Oppilas ymmärtää erilaisiin tilanteisiin sopivien kielellisten valintojen merkitystä (<i>esim. erilaisiin tekstilajeihin ja viestintätilanteisiin sopivaa kieltä</i>).	L2 L4 L5

<p>T12 ohjata oppilasta vahvistamaan tekstin tuottamisen prosesseja, tarjota oppilaalle tilaisuuksia tuottaa tekstiä yhdessä muiden kanssa sekä rohkaista oppilasta vahvistamaan taitoa antaa ja ottaa vastaan palautetta sekä arvioida itseään tekstin tuottajana</p>	<p>S3</p>	<p>Syvennetään tekstin tuottamisen taitoja tavallisimmissa tekstilajeissa (<i>esim. kertomus, kuvaus, tiivistelmä, määritelmä, mielipideteksti, essee, raportti</i>).</p> <p>Syvennetään omien vahvuuksien ja kehittämisen kohteiden tunnistamista sekä osataan käyttää tätä tietoa hyväksi.</p>	<p>Oppilas osaa tuottaa tavallisimpia tekstilajeja (<i>esim. kertomus, kuvaus, tiivistelmä, määritelmä, mielipideteksti, essee, raportti</i>).</p> <p>Oppilas tunnistaa omia vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteitaan sekä osaa käyttää tätä tietoa hyväksi.</p>	<p>L2 L4 L5 L6</p>
<p>T13 ohjata oppilasta edistämään kirjoittamisen sujuvoittamista ja vahvistamaan tieto- ja viestintäteknologian käyttötaitoa tekstien tuottamisessa, syventämään ymmärrystään kirjoittamisesta viestintänä ja vahvistamaan yleiskielen hallintaa antamalla tietoa kirjoitetun kielen konventioista</p>	<p>S3</p>	<p>Hahmotetaan yhä laajemmin kirjoitetun ja puhutun kielen eroja ja pyritään noudattamaan kirjoitetun kielen sääntöjä kaikissa kirjallisissa tuotoksissa.</p> <p>Syvennetään sujuvan kirjoittamisen taitoja harjoittelemalla jatko-opiskeluun ja työelämään liittyvien tekstien laatimista (<i>esim. raportti, hakemus</i>).</p> <p>Hyödynnetään tieto- ja viestintäteknologiaa kirjallisessa viestinnässä.</p>	<p>Oppilas hahmottaa yhä laajemmin kirjoitetun ja puhutun kielen eroja ja pyrkii noudattamaan kirjoitetun kielen sääntöjä kaikissa kirjallisissa tuotoksissa.</p> <p>Oppilas syventää sujuvan kirjoittamisen taitoja harjoittelemalla jatko-opiskeluun ja työelämään liittyvien tekstien laatimista (<i>esim. raportti, hakemus</i>).</p> <p>Oppilas kirjoittaa sujuvasti käsin ja hyödynittää tieto- ja viestintäteknologiaa tekstien tuottamisessa.</p>	<p>L2 L4 L5 L6</p>
<p>T14 harjaannuttaa oppilasta vahvistamaan tiedon hallinnan ja käyttämisen taitoja ja</p>	<p>S3</p>	<p>Syvennetään taitoa etsiä tarkoituksenmukaista tietoa ja arvioida tiedon luotettavuutta.</p>	<p>Oppilas osaa etsiä tarkoituksenmukaista tietoa ja arvioida tiedon luotettavuutta.</p>	<p>L2 L4</p>

<p>monipuolistamaan lähteiden käyttöä ja viit- taustapojen hallintaa omassa tekstissä sekä opastaa oppilasta toimimaan eettisesti ver- kossa yksityisyyttä ja tekijänoikeuksia kunni- oittaen</p>		<p>Harjoitellaan aineiston käyttöä ja lähteiden merkitsemistä.</p> <p>Kehitytään viestijänä myös eettisestä näkökul- masta saamalla lisää tietoa sananvapaudesta, tekijänoikeuksista ja eettisestä toiminnasta ver- kossa.</p>	<p>Oppilas osaa käyttää aineistoa ja merkitä lähteet.</p> <p>Oppilas osaa viestiä myös eettisesti. Hänellä on tietoa sananvapaudesta, tekijänoikeuk- sista ja eettisestä toiminnasta verkossa.</p>	<p>L5 L7</p>
<p>Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen</p>				
<p>T15 ohjata oppilasta syventämään kielitie- toisuuttaan ja kiinnostumaan kielen ilmi- öistä, auttaa oppilasta tunnistamaan kielen rakenteita, eri rekistereitä, tyyli- piirteitä ja sävyjä ja ymmärtämään kielellisten valinto- jen merkityksiä ja seurauksia</p>	<p>S4</p>	<p>Saadaan tietoa Suomen ja maailman kielitilan- teesta ja kielen muuttumisesta.</p> <p>Ymmärretään kielen asema omassa kielikun- nassa.</p> <p>Syvennetään taitoa ymmärtää ja käyttää suo- men kielen äänne-, muoto- ja lauserakennetta tarkoituksenmukaisella tavalla (<i>esim. sujuvat lauserakenteet, lauseenvastikkeet</i>).</p>	<p>Oppilaalla on käsitys Suomen ja maailman kielitalanteesta ja kielen muuttumisesta.</p> <p>Oppilas ymmärtää kielen aseman omassa kielikunnassa.</p> <p>Oppilas syventää taitoaan ymmärtää ja käyt- tää suomen kielen äänne-, muoto- ja lau- serakennetta tarkoituksenmukaisella tavalla (<i>esim. sujuvat lauserakenteet, lauseenvastik- keet</i>).</p>	<p>L1 L2 L4</p>

<p>T16 kannustaa oppilasta avartamaan kirjallisuus- ja kulttuurinäkemystään, tutustuttaa häntä kirjallisuuden historiaan ja nykykirjallisuuteen, kirjallisuuden eri lajeihin sekä auttaa häntä pohtimaan kirjallisuuden ja kulttuurin merkitystä omassa elämässään, tarjoa oppilaalle mahdollisuuksia luku- ja muiden kulttuurielämysten hankkimiseen ja jakamiseen</p>	<p>S4</p>	<p>Tutustutaan kulttuurin käsitteeseen ja sen eri ilmenemis- muotoihin (<i>esim. kansanperinne, elokuva, teatteri, puhekuulttuuri, mediakulttuuri</i>).</p> <p>Opetellaan tuntemaan keskeisiä kotimaisia kirjailijoita ja heidän teoksiaan.</p> <p>Tutustutaan kirjallisuuden historian pääasioihin.</p> <p>Harjoitellaan klassikoiden ja aikuisille suunnatun nykykirjallisuuden lukemista ja tulkitsemista.</p> <p>Harjoitellaan tunnistamaan taiteen tyyliuuntauksia, kuten romantiikkaa ja realismia.</p>	<p>Oppilas ymmärtää kulttuurin käsitteenä ja tuntee sen eri ilmenemismuotoja (<i>esim. kansanperinne, elokuva, teatteri, puhekuulttuuri, mediakulttuuri</i>).</p> <p>Oppilas tuntee keskeisiä kotimaisia kirjailijoita, heidän teoksiaan ja kirjallisuuden historian pääpiirteissään.</p> <p>Oppilas pystyy lukemaan ja tulkitsemaan klassikoita ja aikuisille suunnattua nykykirjallisuutta.</p> <p>Oppilas tunnistaa taiteen tyyliuuntauksia, kuten romantiikan ja realismin.</p>	<p>L1 L2 L4</p>
<p>T17 ohjata oppilas tutustumaan Suomen kielelliseen ja kulttuuriseen monimuotoisuuteen, suomen kielen taustaan ja piirteisiin ja auttaa oppilasta pohtimaan äidinkielen merkitystä sekä tiedostumaan omasta kielellisestä ja kulttuurisesta identiteetistään sekä innostaa oppilasta aktiiviseksi kulttuuritarjonnan käyttäjäksi ja tekijäksi</p>	<p>S4</p>	<p>Tutustutaan keskeisiin Suomen ja Turun kulttuurielämään vaikuttaneisiin henkilöihin.</p> <p>Tutustutaan suomen kielen alueelliseen, sosiaaliseen ja tilanteenmukaiseen vaihteluun, erityisenä painotuksena oman murretaustan ja nuorisokielen tarkastelu.</p>	<p>Oppilas tutustuu keskeisiin Suomen ja Turun kulttuurielämään vaikuttaneisiin henkilöihin.</p> <p>Oppilas tunnistaa suomen kielen alueellista, sosiaalista ja tilanteenmukaista vaihtelua, erityisesti omaan murretaustaan ja nuorisokielehen liittyen.</p>	<p>L2 L4 L6 L7</p>

	<p>Rakennetaan omaa identiteettiä niin monikulttuurisessa ja -kielisessä Turussa, Suomessa kuin koko maailmassakin.</p> <p>Saadaan tietoa suomen kielen historiasta ja ominaispiirteistä (<i>esim. sanaston rakentuminen, sanojen muodostuminen ja suomen kielen erot muihin kieliin verrattuna</i>).</p>	<p>Oppilas rakentaa omaa identiteettiään niin monikulttuurisessa ja -kielisessä Turussa, Suomessa kuin koko maailmassakin.</p> <p>Oppilas tuntee suomen kielen historiaa ja ominaispiirteitä (<i>esim. sanaston rakentuminen, sanojen muodostuminen ja suomen kielen erot muihin kieliin verrattuna</i>).</p>
--	---	---

SUOMI TOISENA KIELENÄ

1. luokka

SUOMI TOISENA KIELENÄ JA KIRJALLISUUS

Tavoitteet	S	Opetuksen tavoitteet	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	L
1. luokka				
Vuorovaikutustilanteissa toimiminen				
T1 rohkaista oppilasta harjoittamaan vuorovaikutus- ja yhteistyötaitoja erilaisissa koulun ja muun arjen vuorovaikutustilanteissa sekä vahvistamaan kuuntelun ja kuullun ymmärtämisen taitojaan	S1	<p>Harjoitellaan kuuntelemaan toisia ja oppimaan toisilta viestijöiltä.</p> <p>Harjoitellaan vastavuoroisuutta kerronnassa.</p> <p>Harjoitellaan kysymyksen rakennetta ja vastaamista.</p> <p>Harjoitellaan kohteliasta kielenkäyttöä kaikissa viestintätilanteissa.</p>	<p>Oppilas oppii kuuntelemaan toisia.</p> <p>Oppilas oppii vastavuoroisuutta kerronnassa (<i>kysyminen ja vastaaminen</i>).</p> <p>Oppilas oppii kohteliasta kielenkäyttöä kaikissa viestintätilanteissa.</p> <p>Oppilas ymmärtää kuulemansa kouluarjessa.</p>	<p>L2</p> <p>L4</p>

		<p>Harjoitellaan kuullun ymmärtämistä.</p> <p>Käytetään preesensia kerronnassa.</p> <p>Harjoitellaan kuuntelemaan satuja ja tarinoita ja keskustellaan kuullusta.</p>	<p>Oppilas oppii kuuntelemaan satuja ja tarinoita ja keskustelemaan kuullusta.</p>	
<p>T2 harjaannuttaa ja rohkaista oppilasta kertomaan ajatuksistaan ja tunteistaan ja keskustelemaan erilaisista aiheista sekä vahvistamaan niissä tarvittavaa sanastoa ja ilmaisua.</p>	S1	<p>Harjoitellaan kertomaan omista tunteista ja kokemuksista parille ja ryhmälle.</p> <p>Harjoitellaan keskustelutilanteita parin ja ryhmän kanssa esim. oman mielipiteen kertomista ja perustelemista.</p> <p>Opetellaan keskustelussa tarvittavaa sanastoa.</p>	<p>Oppilas osaa nimetä tunteitaan.</p> <p>Oppilas oppii kommunikoimaan arjessa erilaisissa puhetilanteissa.</p> <p>Oppilas oppii arjen tilanteissa tarvittavaa sanastoa.</p>	<p>L1</p> <p>L2</p> <p>L7</p>
<p>T3 kannustaa oppilasta vahvistamaan kielellistä ja kehollista ilmaisurohkeutta ja mielikuvitusta ohjaamalla oppilasta osallistumaan ja ilmaisemaan itseään kokonaisvaltaisesti, myös draaman keinoin</p>	S1	<p>Harjoitellaan omista havainnoista ja kokemuksista kertomista.</p> <p>Harjoitellaan erilaisia kielenkäyttötilanteita.</p> <p>Harjoitellaan ääntämistä.</p> <p>Opetellaan vuorovaikutustaitoja.</p>	<p>Oppilaalla on kyky tulla ymmärretyksi arjen tilanteissa.</p> <p>Oppilas oppii arjen tilanteiden vuorovaikutustaitoja.</p> <p>Oppilas osallistuu vuorovaikutusharjoituksiin draaman avulla.</p> <p>Oppilas harjaantuu kehittämään ääntämistään vuorovaikutusharjoitusten avulla.</p>	<p>L1</p> <p>L2</p> <p>L7</p>

		Käsitellään draaman avulla satuja, tarinoita, loruja ja tietotekstejä.		
Tekstien tulkitseminen				
T4 innostaa ja ohjata oppilasta lukutaidon oppimiseen ja sana- ja käsitevarannon kartuttamiseen	S2	<p>Harjoitellaan lukutaitoa (<i>esim. rinnakkain käts-menetelmää ja liu'uttamista sekä kokosanamenetelmää</i>).</p> <p>Harjoitellaan käsitteitä äänne, kirjain, tavu, sana, virke ja lopetusmerkki.</p> <p>Laajennetaan sana- ja käsitevarastoa (<i>esim. tarinoiden kuva- ja äänimaailma, selkotarinat netistä, mediasovellukset, joissa opiskeltavaan kirjaimeen/äänteeseen liittyy myös ääni ja kuva, luokkahuoneen huonekalujen ja asioiden nimeäminen</i>).</p>	<p>Oppilas oppii lukemaan mekaanisesti sanatasolla.</p> <p>Oppilas tunnistaa käsitteitä äänne, kirjain, tavu, sana, virke ja lopetusmerkki.</p> <p>Oppilaalla on riittävä perussanasto sanatason luetun ymmärtämiseen.</p>	L1 L2 L4
T5 kannustaa oppilasta lukemaan ikäkaudelle ja kielitaidolle sopivia tekstejä ja kirjallisuutta ja keskustelemaan lukemastaan	S2	<p>Harjoitellaan erilaisten tekstien lukemista (<i>esim. kuvakirjat, lasten verkkolehdet, sadut, selkotekstiset tarinat</i>).</p> <p>Harjoitellaan kertomaan omasta lukukokemuksesta parille ja/tai ryhmälle (<i>esim. lukupiiri tai kirjavinkkaus</i>).</p> <p>Tutustutaan tapoihin ilmaista aikaa, järjestystä ja paikkaa erityisesti kertovissa ja kuvaavissa teksteissä.</p>	<p>Oppilas oppii ymmärtämään ikätasoisesti erilaisia tekstejä sekä luettuina että kuultuna. (<i>Kuullut tekstit ovat esimerkiksi yksinkertaista opetuspuhetta sekä ääneen luettua kaunokirjallisuutta.</i>)</p> <p>Oppilas tutustuu monipuolisesti lastenkirjallisuuteen.</p> <p>Oppilas keskustelee lukemastaan ja kuulemastaan kirjallisuudesta.</p> <p>Oppilas harjaantuu tunnistamaan tapoja ilmaista aikaa, järjestystä ja paikkaa erityisesti kertovissa ja kuvaavissa teksteissä.</p>	L2 L4

Tekstien tuottaminen				
T6 ohjata oppilasta harjoittelemaan eri tekstilajien ja niissä tarvittavan sanaston ja kieliopillisten rakenteiden tuottamista	S3	<p>Tutustutaan eri aihepiirien sanastoihin ja etsitään sanoille ylä- ja alakäsitteitä.</p> <p>Tutustutaan erilaisiin tekstilajeihin (<i>esim. kertomus, satu, kommentti, ohje, kauppalista, tekstiviesti, mainos, postikortti</i>).</p>	<p>Oppilas oppii eri aihepiirien sanastoa ja hahmottaa ylä- ja alakäsitteitä.</p> <p>Oppilas ymmärtää, että on erilaisia tekstilajeja (<i>esim. kertomus, satu, kommentti, ohje, kauppalista, tekstiviesti, mainos, postikortti</i>).</p>	L2 L4
T7 ohjata oppilasta harjoittelemaan käsin kirjoittamisen taitoa ja näppäintaitoja sekä tekstien suunnittelun ja tuottamisen taitoja	S3	<p>Harjoitellaan käsin kirjoittamista.</p> <p>Harjoitellaan näppäintaitoja.</p> <p>Harjoitellaan suunnittelemaan ja tuottamaan omia tekstejä yksin ja yhdessä.</p>	<p>Oppilas oppii kirjoittamaan käsin sanatasolla.</p> <p>Oppilas oppii näppäintaitoja.</p> <p>Oppilas osaa suunnitella tekstiään (teksti voi olla myös suullinen).</p>	L4 L5
T8 kannustaa oppilasta harjoittelemaan oikeinkirjoituksen perusasioita	S3	<p>Harjoitellaan sanojen tavuttamista.</p> <p>Tutustutaan isoon alkukirjaimeen ja päättövälimerkkien sekä sanavälien käyttöön kirjoittamisessa.</p>	<p>Oppilas ymmärtää äänne-kirjain-vastaavuuden ja tunnistaa kuulemansa äänten.</p> <p>Oppilas osaa kirjoittaa sanatasolla oikein.</p> <p>Oppilas ymmärtää taivutuksen merkityksen (teksti voi olla myös kuultu).</p>	L1 L4 L5
Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen				

<p>T9 innostaa oppilasta edistämään kielitietoisuuttaan tekemällä havaintoja erilaisista puhe- tavoista omassa lähipiirissään sekä auttaa oppilasta huomaamaan, että omalla kielenkäytöllä on vaikutusta toisten kielelliseen käyttäytymiseen</p>		<p>Pohditaan kielen ja kulttuurin merkitystä koulun vuorovaikutustilanteissa.</p> <p>Opiskellaan keskustelussa tarvittavia kielitiedon käsitteitä; sana, lause, virke, kysymys, vastaus ja kiello.</p> <p>Harjoitellaan yhdessä, miten puhutaan ystävien kanssa, miten puhutaan vanhemmille ja miten keskustellaan vieraiden kanssa.</p>	<p>Oppilas ymmärtää, että kieltä käytetään eri tavalla eri tilanteissa.</p> <p>Oppilas hallitsee kohteliaan kielenkäytön keinoja ikätasoisesti.</p> <p>Oppilas tunnistaa kielen keskeisiä rakenteita, kuten sana, virke, kysymys ja kiello.</p>	<p>L4</p> <p>L6</p> <p>L7</p>
<p>T10 innostaa oppilasta kuuntelemaan ja lukemaan ikäkaudelle ja kielitaidolle sopivaa kirjallisuutta ja ohjata oppilasta valitsemaan häntä itseään kiinnostavaa luettavaa sekä opastaa kirjaston käyttöön ja lastenkulttuuriin tutustumiseen</p>	<p>S3</p>	<p>Harjoitellaan valitsemaan itseä kiinnostavia kirjoja.</p> <p>Harjoitellaan valitsemaan sopivaa luettavaa ikä- ja lukutaitotaso sekä mielenkiinnon kohteet huomioiden.</p> <p>Tutustutaan lähikirjastoon.</p>	<p>Oppilas löytää itseään kiinnostavaa kirjallisuutta.</p> <p>Oppilas tutustuu lähikirjastoon.</p>	<p>L2</p> <p>L4</p>
<p>T11 ohjata oppilasta tunnistamaan ja arvostamaan eri kieliä ja kulttuureita omassa ympäristössään ja eläytymään erilaisten ihmisten asemaan ja elämäntilanteisiin</p>	<p>S4</p>	<p>Tutustutaan suomalaisiin kertomuksiin, leikkeihin ja juhliin sekä mahdollisuuksien mukaan oman kulttuurin vastaaviin asioihin.</p> <p>Esitellään oman kodin kulttuurin juhlaperinnettä.</p>	<p>Oppilas tuntee suomalaista juhlaperinnettä.</p> <p>Oppilas tuntee muita kieliä ja kulttuureja.</p>	<p>L2</p>

Kielen käyttö kaiken oppimisen tukena				
T12 auttaa oppilasta rakentamaan myönteistä käsitystä itsestä viestijänä, lukijana, tekstien tuottajana sekä kielenopijana	S5	<p>Vertaillaan suomen kieltä ja omaa äidinkieltä.</p> <p>Tuotetaan tekstejä oppilaan omista mielenkiinnon kohteista.</p>	<p>Oppilas on tietoinen kielellisestä ympäristöstään.</p> <p>Oppilas pyrkii käyttämään kieltä tilanteisiin sopivalla tavalla.</p>	<p>L1</p> <p>L2</p> <p>L4</p>
T13 ohjata oppilasta kehittämään kielitaitoaan eri oppiaineissa ja perehtymään koulussa tärkeisiin tekstilajeihin ja niiden ominaispiirteisiin	S5	<p>Tutustutaan oppimistilanteiden kielenkäyttötapoihin.</p> <p>Tutustutaan eri oppiaineiden teksteihin ja niiden tyyliin.</p> <p>Harjoitellaan yksinkertaisia tiedonhankintatehtäviä ympäristöstä ja kuvista yksin ja ryhmässä.</p> <p>Harjoitellaan hyödyntämään viestintäteknologiaa.</p>	<p>Oppilaan kielitaito on riittävä kielitietoisien, yksinkertaisen opetuksen seuraamiseen.</p> <p>Oppilas ymmärtää tuetusti eri oppiaineiden kuultuja tekstejä.</p> <p>Oppilas osallistuu yksinkertaisiin tiedonhankintatehtäviin ympäristössä ja kuvia havainnoimalla.</p>	<p>L1</p> <p>L2</p> <p>L4</p>
T14 ohjata oppilasta havainnoimaan itseään kielenkäyttäjänä sekä arvioimaan omaa kielenoppimistaan		<p>Harjoitellaan tieto- ja viestintäteknologian hyödyntämistä tiedonhankinnassa, oppimisessa ja oman oppimisen arvioinnissa (<i>esim. keskusteluharjoitusten videointi</i>).</p> <p>Harjoitellaan systemaattisesti itsearviointia ja tavoitteiden asettamista yksin ja yhdessä.</p>	<p>Oppilaan kielitaito kehittyy.</p> <p>Oppilas harjaantuu käyttämään kaikkia osaamiaan kieliä oppimisessaan.</p>	<p>L1</p> <p>L2</p> <p>L4</p>

		Hyödynnetään omaa äidinkieltä itsearvioinnissa.		
--	--	---	--	--

2. luokka

SUOMI TOISENA KIELENÄ JA KIRJALLISUUS

Tavoitteet	S	Opetuksen tavoitteet	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	L
2. luokka				
Vuorovaikutustilanteissa toimiminen				
T1 rohkaista oppilasta harjoittamaan vuorovaikutus- ja yhteistyötaitoja erilaisissa koulun ja muun arjen vuorovaikutustilanteissa sekä vahvistamaan kuuntelun ja kuullun ymmärtämisen taitojaan	S1	Harjoitellaan vuorovaikutusta ja opetellaan toimimaan ryhmässä. Opetellaan kohteliasta kielenkäyttöä kaikissa viestintätilanteissa. Harjoitellaan kuullun ymmärtämistä. Harjoitellaan käyttämään mennyttä aikamuotoa kertomisessa.	Oppilas oppii toimimaan ryhmässä. Oppilas oppii kohteliasta kielenkäyttöä kaikissa viestintätilanteissa. Oppilas ymmärtää kuulemaansa kouluarjessa sekä kielitietoista opetuspuhetta oppitunneilla. Oppilas harjaantuu ymmärtämään mennyttä aikamuotoa kerronnassa. Oppilas oppii kuuntelemaan satuja ja tarinoita ja keskustelemaan kuullusta.	L2 L4

		Harjoitellaan kuuntelemaan satuja ja tarinoita ja keskustellaan kuullusta.		
T2 harjaannuttaa ja rohkaista oppilasta kertomaan ajatuksistaan ja tunteistaan ja keskustelemaan erilaisista aiheista sekä vahvistamaan niissä tarvittavaa sanastoa ja ilmaisua.	S1	Tarkastellaan ja tulkitaan tunneilmauksia. Harjoitellaan keskustelemaan eri aiheista (<i>esim. päätetään keskusteluaiheesta yhdessä ryhmän mielenkiinnon mukaan tai äänestetään keskusteltavasta aihealueesta/teemasta ja hankitaan siihen liittyvää sanastoa keskustelun tueksi</i>). Vahvistetaan keskusteluissa tarvittavaa sanastoa.	Oppilas osaa kertoa omista tunteistaan ja kokemuksistaan parille ja ryhmälle myös haastavissa tilanteissa. Oppilas oppii osallistumaan keskusteluun yhdessä sovitusta teemasta. Oppilas oppii arjen tilanteissa tarvittavaa sanastoa.	L1 L2 L7
T3 kannustaa oppilasta vahvistamaan kielellistä ja kehollista ilmaisurohkeutta ja mielikuvitusta ohjaamalla oppilasta osallistumaan ja ilmaisemaan itseään kokonaisvaltaisesti, myös draaman keinoin	S1	Harjoitellaan kertomaan omista havainnoista ja kokemuksista. Harjoitellaan erilaisia kielenkäyttötilanteita. Harjoitellaan ääntämistä. Vahvistetaan vuorovaikutustaitoja. Käsitellään draaman avulla satuja, tarinoita, loruja ja tietotekstejä.	Oppilas oppii kertomaan arjen tarpeistaan ja toimistaan sekä kertomaan esimerkiksi viikonlopustaan ja harrastuksestaan. Oppilas harjaantuu kehittämään ääntämistään vuorovaikutusharjoitusten avulla. Oppilas oppii sekä arjen että opetustilanteiden vuorovaikutustaitoja. Oppilas osallistuu vuorovaikutusharjoituksiin draaman avulla.	L1 L2 L7

Tekstien tulkitseminen				
T4 innostaa ja ohjata oppilasta lukutaidon oppimiseen ja sana- ja käsitevarannon kartuttamiseen	S2	<p>Harjoitellaan lukutaitoa (<i>esim. tavutason sujuva lukeminen, aikapaineinen toistolukeminen, parilukeminen</i>).</p> <p>Harjoitellaan käsitteitä äänne, kirjain, tavu, sana, virke, lopetusmerkki, teksti, kuva, otsikko ja kappale.</p> <p>Laajennetaan sana- ja käsitevarastoa.</p>	<p>Oppilas osaa lukea mekaanisesti kokonaisia virkkeitä.</p> <p>Oppilaalla on riittävä perussanasto yksinkertaisten virkkeitten ymmärtämiseen.</p> <p>Oppilas tunnistaa käsitteet äänne, kirjain, tavu, sana, virke ja lopetusmerkki.</p>	L1 L2 L4
T5 kannustaa oppilasta lukemaan ikäkaudelle ja kielitaidolle sopivia tekstejä ja kirjallisuutta ja keskustelemaan lukemastaan	S2	<p>Harjoitellaan lukemaan erilaisia tekstejä (<i>esim. kuvakirjat, lasten verkkolehdet, sadut, selkotekstiset tarinat</i>).</p> <p>Harjoitellaan kertomaan omasta lukukokemuksesta parille ja/tai ryhmälle.</p> <p>Harjoitellaan tekstinymmärtämisen strategioita.</p> <p>Tarkastellaan tietotekstien rakennetta.</p> <p>Harjoitellaan kaunokirjallisuuden ja tietokirjallisuuden lukemista.</p>	<p>Oppilas oppii ymmärtämään ikätasoisesti erilaisia tekstejä sekä luetuina että kuultuna. (<i>Kuullut tekstit ovat esimerkiksi yksinkertaista ope- tuspuhetta sekä ääneen luettua kaunokirjallisuutta.</i>)</p> <p>Oppilas keskustelee lukemastaan ja kuulemastaan kirjallisuudesta</p> <p>Oppilas tutustuu monipuolisesti lastenkirjallisuuteen.</p> <p>Oppilas harjaantuu käyttämään kerronnan peruskäsitteitä (<i>päähenkilö, tapahtumapaikka, -aika ja juoni</i>).</p>	L2 L4

		Tutustutaan kerronnan peruskäsitteisiin; päähenkilö, tapahtumapaikka, -aika ja juoni.		
Tekstien tuottaminen				
T6 ohjata oppilasta harjoittelemaan eri tekstilajien ja niissä tarvittavan sanaston ja kieliopillisten rakenteiden tuottamista	S3	<p>Opetellaan eri aihepiirien sanastoa. Etsitään sanoille ylä- ja alakäsitteitä.</p> <p>Tutustutaan erilaisten tekstilajien kielellisiin tyylihin, sanastoon, fraseologiaan ja kieliopillisiin rakenteisiin.</p> <p>Tutustutaan eri tekstilajien sanastoon ja rakenteeseen.</p>	<p>Oppilas oppii eri aihepiirien sanastoa ja hahmottaa ylä- ja alakäsitteitä.</p> <p>Oppilas tunnistaa erilaisia tekstilajeja (<i>esim. kertomus, satu, kommentti, ohje, kauppalista, tekstiviesti, mainos, postikortti</i>).</p>	L2 L4
T7 ohjata oppilasta harjoittelemaan käsin kirjoittamisen taitoa ja näppäintaitoja sekä tekstien suunnittelun ja tuottamisen taitoja	S3	<p>Harjoitellaan suunnittelemaan ja tuottamaan erilaisia tekstilajeja yksin ja ryhmässä.</p> <p>Harjoitellaan näppäintaitoja.</p>	<p>Oppilas suunnittelee ja tuottaa tuetusti erilaisia tekstilajeja. Teksti voi olla myös suullinen.</p> <p>Oppilas oppii näppäintaitoja.</p>	L4 L5
T8 kannustaa oppilasta harjoittelemaan oikeinkirjoituksen perusasioita	S3	<p>Harjoitellaan eri tekstien kielellisiä rakenteita.</p> <p>Harjoitellaan virketason oikeinkirjoitusta.</p>	<p>Oppilas osaa taivuttaa sanoja ja ymmärtää taivutuksen merkityksen.</p> <p>Oppilas pystyy tuottamaan yksinkertaisia merkityksellisiä virkeitä.</p>	L1 L4 L5
Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen				

<p>T9 innostaa oppilasta edistämään kielitietoisuuttaan tekemällä havaintoja erilaisista puhe- tavoista omassa lähipiirissään sekä auttaa oppilasta huomaamaan, että omalla kielenkäytöllä on vaikutusta toisten kielelliseen käyttäytymiseen</p>	<p>S4</p>	<p>Harjoitellaan havaitsemaan eri kieliä ja puhetapoja koulussa, mediassa ja vapaa-ajalla.</p> <p>Opetellaan keskustelussa tarvittavia kielitiedon käsitteitä; sana, lause, virke, kysymys, vastaus, kieltö.</p>	<p>Oppilas ymmärtää, että kieltä käytetään eri tavalla eri tilanteissa.</p> <p>Oppilas ymmärtää, että puhuttu ja kirjoitettu kieli eroavat toisistaan.</p> <p>Oppilas hallitsee kohteliaan kielenkäytön keinoja ikätasoisesti.</p> <p>Oppilas tunnistaa kielen keskeisiä rakenteita, kuten sana, virke, kysymys ja kieltö.</p>	<p>L4 L6 L7</p>
<p>T10 innostaa oppilasta kuuntelemaan ja luke- maan ikäkaudelle ja kieli- taidolle sopivaa kirjalli- suutta ja ohjata oppilasta valitsemaan häntä itse- ään kiinnostavaa luetta- vaa sekä opastaa kirjas- ton käyttöön ja lasten- kulttuuriin tutustumiseen</p>	<p>S3</p>	<p>Harjoitellaan valitsemaan sopivaa luettavaa ikä- ja lukutaito- taso sekä mielenkiinnon kohteet huomioiden.</p> <p>Harjoitellaan käyttämään kirjastopalveluita.</p>	<p>Oppilas löytää itseään kiinnostavaa kirjallisuutta.</p> <p>Oppilas tutustuu lähikirjastoon.</p>	<p>L2 L4</p>
<p>T11 ohjata oppilasta tun- nistamaan ja arvosta- maan eri kieliä ja kulttuu- reita omassa ympäristös- sään ja eläytymään eri- laisten ihmisten asemaan ja elämäntilanteisiin</p>	<p>S4</p>	<p>Harjoitellaan pohtimaan kielen ja kulttuurin merkitystä kuul- luissa ja luetuissa teksteissä.</p> <p>Tutustuaan vieraiden kulttuureiden juhliin, kertomuksiin ja leikkeihin.</p>	<p>Oppilas tuntee suomalaista juhlaperinnettä ja kulttuuria.</p> <p>Oppilas tuntee muita kieliä ja kulttuureja.</p>	<p>L2</p>
<p>Kielen käyttö kaiken op- pimisen tukena</p>				

<p>T12 auttaa oppilasta rakentamaan myönteistä käsitystä itsestä viestijänä, lukijana, tekstien tuottajana sekä kielenopijana</p>	<p>S5</p>	<p>Vertaillaan suomen kieltä ja omaa äidinkieltä.</p> <p>Tuotetaan tekstejä oppilaan omista mielenkiinnon kohteista.</p>	<p>Oppilas on tietoinen kielellisestä ympäristöstään.</p> <p>Oppilas pyrkii käyttämään kieltä tilanteisiin sopivalla tavalla.</p>	<p>L1 L2 L4</p>
<p>T13 ohjata oppilasta kehittämään kielitaitoaan eri oppiaineissa ja perehtymään koulussa tärkeisiin tekstilajeihin ja niiden ominaispiirteisiin</p>	<p>S5</p>	<p>Tutustutaan eri oppiaineiden teksteihin ja niiden tyyleihin.</p> <p>Harjoitellaan yksinkertaisia tiedonhankintatehtäviä ympäristöstä ja kuvista ja teksteistä yksin ja ryhmässä.</p> <p>Harjoitellaan tiedon kertomista toisille.</p> <p>Harjoitellaan hyödyntämään viestintäteknologiaa.</p>	<p>Oppilaan kielitaito on riittävä kielitietoisien opetuspuheen seuraamiseen.</p> <p>Oppilas ymmärtää tuetusti lukuaineiden yksinkertaisia tekstejä.</p> <p>Oppilas osallistuu yksinkertaisiin tiedonhankintatehtäviin ympäristöä ja kuvia havainnoimalla.</p>	<p>L1 L2 L4</p>
<p>T14 ohjata oppilasta havainnoimaan itseään kielenkäyttäjänä sekä arvioidaan omaa kielenoppimistaan</p>		<p>Harjoitellaan tieto- ja viestintäteknologian hyödyntämistä tiedonhankinnassa, oppimisessa ja oman oppimisen arvioinnissa (<i>esim. keskusteluharjoitusten videointi</i>).</p> <p>Harjoitellaan systemaattisesti itsearviointia ja tavoitteiden asettamista yksin ja yhdessä.</p> <p>Hyödynnetään omaa äidinkieltä itsearvioinnissa.</p>	<p>Oppilas pystyy arvioimaan omaa kielitaitoaan ja kehitystään.</p> <p>Oppilas harjaantuu käyttämään kaikkia osaamiaan kieliä oppimisessaan.</p>	<p>L1 L2 L4</p>

3. luokka

SUOMI TOISENA KIELENÄ JA KIRJALLISUUS

Tavoitteet	S	Opetuksen tavoitteet	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	L
3. luokka				
Vuorovaikutustilanteissa toimiminen				
T1 ohjata oppilasta vahvistamaan ilmaisuvaramiaan ja taitoaan ilmaista mielipiteensä ja toimia rakentavasti koulun ja muun arjen vuorovaikutustilanteissa	S1	<p>Laajennetaan sana-, käsite- ja fraasivarastoa.</p> <p>Harjoitellaan kuvailemaan ja kertomaan omia ajatuksia ja mielipiteitä perusteluineen eri tilanteissa.</p> <p>Harjoitellaan keskustelutaitoja: keskustelun rakentamista ja keskustelun viemistä eteenpäin eri tilanteissa.</p>	<p>Oppilas kehittää sana-, käsite- ja fraasivarastoaan.</p> <p>Oppilas pystyy kommunikoimaan arjessa erilaisissa puhetilanteissa.</p> <p>Oppilas osaa kuvailla ja perustella omia ajatuksiaan.</p> <p>Oppilas osaa keskustelutaitojen perusteet ja osaa toimia vuorovaikutustilanteissa.</p>	L1 L2 L4
T2 innostaa oppilasta vahvistamaan kasvokkaisen vuorovaikutuksen, opetuspuheen ja kuultujen	S1	<p>Harjoitellaan ottamaan huomioon muut erilaisissa suullisissa viestintätilanteissa (<i>esim. kohteliaisuus, äänenkäyttö ja toisten kuunteleminen</i>).</p> <p>Harjoitellaan ottamaan huomioon oman ilmaisutavan vaikutukset.</p>	<p>Oppilas oppii ottamaan huomioon muut erilaisissa suullisissa viestintätilanteissa (<i>esim. kohteliaisuus, äänenkäyttö ja toisten kuunteleminen</i>).</p>	L1 L2 L4

tekstien kuuntelu- ja ymmärtämistaitojaan		Harjoitellaan ymmärtämään ja hyödyntämään viestinnän erilaisia keinoja (<i>esim. vaikuttaminen koulun arjessa</i>).	Oppilas oppii ottamaan huomioon oman ilmaisutavan vaikutukset. Oppilas oppii ymmärtämään ja hyödyntämään viestinnän erilaisia keinoja (<i>esim. vaikuttaminen koulun arjessa</i>).	
T3 ohjata oppilasta ilmaisemaan itseään monipuolisesti sanallisia ja ei-sanallisia ilmaisukeinoja käyttäen sekä käyttämään luovuuttaan ja ottamaan huomioon myös muut osallistujat	S1	Harjoitellaan itseilmaisua eri tavoin eri tilanteissa (<i>esim. ei-sanalliset ilmaisukeinot ja muiden osallistujien huomioiminen</i>). Harjoitellaan monipuolista itseilmaisua ryhmässä, parin kanssa ja yksin (<i>esim. draamatyöskentely</i>). Harjoitellaan erilaisten esitysten suunnittelua ja toteutusta.	Oppilas osaa sanoittaa tunteitaan ja keskustella myös ristiriitaitilanteissa. Oppilas kehittää monipuolista itseilmaisua ryhmässä, parin kanssa ja yksin (<i>esim. draamatyöskentely</i>). Oppilas osallistuu erilaisten esitysten suunnitteluun ja toteutukseen.	L2
Tekstien tulkitseminen				
T4 ohjata oppilasta sujuvoittamaan lukutaitoaan ja käyttämään tietoaan tekstilajeista tekstien erittelemisessä ja tiedon luotettavuuden arvioinnissa itsenäisesti ja ryhmässä	S2	Harjoitellaan monipuolisia työskentelytapoja hyödyntäen erilaisten kirjallisuuden lajien sujuvaa lukemista, tunnistamista sekä niiden sisällön ymmärtämistä ja luotettavuuden arviointia (<i>esim. kauno- ja tietokirjallisuus, kertomus</i>).	Oppilaalla on riittävä mekaaninen lukutaito kokonaisten tekstien lukemiseen. Oppilas tutustuu monipuolisesti lastenkirjallisuuteen.	L1 L4
T5 kannustaa oppilasta kehittämään taitoaan tulkita puhuttuja ja kirjoitettua	S2	Harjoitellaan eri tavoin tulkitsemaan erilaista kirjoitettua ja puhuttua kieltä käyttämällä erilaisia strategioita (<i>esim. silmäily, kuvan ja kuvatekstin lukeminen; ilmeet, eleet, äänenpaino ja -sävy sekä voimakkuus</i>).	Oppilas harjaantuu eri tavoin tulkitsemaan erilaista kirjoitettua ja puhuttua kieltä käyttämällä erilaisia strategioita (<i>esim. silmäily, kuvan ja kuvatekstin lukeminen; ilmeet, eleet, äänenpaino ja -sävy sekä voimakkuus</i>).	L2 L4

tuja tekstejä erilaisissa tilanteissa tarkoituksenmukaisia luku- ja ymmärtämisstrategioita käyttäen			Oppilas keskustelee ja kirjoittaa lukemastaan ja kuulemastaan kirjallisuudesta.	
T6 ohjata oppilasta päättävään tekstien tulkintaan sekä laajentamaan sana- ja käsitevarantoaan	S2	Harjoitellaan eri tavoin erilaisten tekstien päättelevää tulkintaa. Jatketaan sana-, käsite- ja fraasivaraston laajentamista. Tutustutaan sanojen luokitteluun merkityksen perusteella (<i>esim. sanaluokat</i>).	Oppilas oppii erilaisten tekstien päättelevää tulkintaa. Oppilaalla on riittävä perussanasto yksinkertaisten tekstien ymmärtämiseen. Oppilas oppii sanojen luokittelua merkityksen perusteella (<i>esim. sanaluokat</i>).	L1 L2 L4
Tekstien tuottaminen				
T7 innostaa oppilasta edistämään käsinkirjoittamisen ja näppäintaitojen sujuvoitumista ja tuottamaan arjessa ja koulussa tarvittavia monimuotoisia tekstejä yksin ja ryhmässä	S3	Vahvistetaan kirjainten ja sanojen oikeinkirjoitusta. Sujuvoitetaan käsinkirjoitus- ja näppäintaitoja. Harjoitellaan kirjoittamaan eri tekstilajien yksinkertaisia tekstejä yksin, parin kanssa ja ryhmässä (<i>esim. kertova, kuvaava ja ohjaava tekstilaji; tarinan jatkaminen, postikortti</i>). Harjoitellaan tuottamaan tekstejä eri aistikanavia ja monipuolisia virikkeitä hyödyntäen (<i>esim. musiikki, kuvat, kertomus</i>).	Oppilas oppii kirjainten ja sanojen oikeinkirjoitusta. Oppilas kehittää käsinkirjoitus- ja näppäintaitojaan. Oppilas pystyy tuottamaan yksinkertaisia merkityksellisiä tekstejä eri tekstilajeissa (<i>esim. kertova, kuvaava ja ohjaava tekstilaji, tarinan jatkaminen, postikortti</i>). Oppilas oppii tuottamaan tekstejä eri aistikanavia ja monipuolisia virikkeitä hyödyntäen (<i>esim. musiikki, kuvat, kertomus</i>).	L1 L4 L5

<p>T8 auttaa oppilasta syventämään taitoaan suunnitella ja tuottaa tekstejä itsenäisesti ja ryhmässä sekä käyttämään monipuolisesti niissä tarvittavaa sanastoa ja kieliopillisia rakenteita</p>	<p>S3</p>	<p>Harjoitellaan tuottamaan suunnitelmallisia ja tekstilajeiltaan monipuolisia kirjoitelmia yksin, parin kanssa ja ryhmässä.</p> <p>Tutustutaan kirjoittamisprosessiin; suunnittelu, kirjoittaminen, palautteen antaminen ja vastaanottaminen sekä puhtaaksi kirjoittaminen.</p> <p>Harjoitellaan kirjoitetun kielen piirteitä ja sääntöjä omista teksteistä; sanasto, fraasit, kieliopilliset rakenteet, kokonainen lause ja otsikointi.</p>	<p>Oppilas osaa suunnitella lajinomaisen tekstin.</p> <p>Oppilas oppii kirjoittamisprosessin vaiheita: suunnittelu, kirjoittaminen, palautteen antaminen ja vastaanottaminen sekä puhtaaksi kirjoittaminen.</p> <p>Oppilas harjaantuu käyttämään kirjoitetun kielen piirteitä ja sääntöjä omista teksteissään (<i>sanasto, fraasit, kieliopilliset rakenteet, kokonainen lause ja otsikointi</i>).</p>	<p>L1 L2 L4</p>
<p>T9 ohjata oppilasta tarkastelemaan ja arvioimaan omia tekstejään sekä kehittämään taitoa antaa ja vastaanottaa palautetta</p>	<p>S3</p>	<p>Harjoitellaan omien tekstien arviointia ja muokkaamista itsearviointin perusteella (<i>esim. lausejako, tekstimäärän kasvattaminen</i>).</p> <p>Luetaan ja kuunnellaan muiden tuottamia tekstejä ja harjoitellaan ryhmässä vertaisarviointia ja positiivisen palautteen antamista.</p> <p>Harjoitellaan tekstin muokkaamista palautteen perusteella.</p>	<p>Oppilas oppii omien tekstien arviointia ja muokkaamista itsearviointin perusteella (<i>esim. lausejako, tekstimäärän kasvattaminen</i>).</p> <p>Oppilas harjaantuu lukemaan ja kuuntelemaan muiden tuottamia tekstejä ja oppii vertaisarviointia ryhmässä sekä positiivisen palautteen antamista.</p> <p>Oppilas oppii tekstin muokkaamista palautteen perusteella.</p>	<p>L1 L2 L4</p>
<p>Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen</p>				

<p>T10 ohjata oppilasta vahvistamaan kielitietoisuuttaan ja havainnoimaan kielenkäytön tilanteista vaihtelua, eri kielten piirteitä ja puhutun ja kirjoitetun suomen säännönmukaisuuksia</p>	<p>S4</p>	<p>Tutkitaan kielen vaihtelua eri tilanteissa monipuolisia tekstejä luki- ja kuunnellen (<i>esim. kielenkäyttö koulussa ja vapaa-aikana</i>).</p> <p>Ohjataan oppilasta huomaamaan puhutun ja kirjoitetun kielen ero.</p> <p>Pohditaan sanojen, ilmausten ja tekstien merkityksiä ryhmässä.</p> <p>Tutustutaan kielitiedon alkeisiin (<i>esim. sanojen yhdistäminen yhdyssanoiksi, sanaluokista verbit, substantiivit ja adjektiivit</i>).</p> <p>Havainnoidaan kielen keskeisiä säännönmukaisuuksia (<i>esim. nomini-, verbi- ja lausetyyppien tai analogian mallien avulla</i>).</p> <p>Vertaillaan suomea oman äidinkielen piirteisiin.</p>	<p>Oppilas tunnistaa kielen vaihtelua eri tilanteissa sekä luetuissa että kuunnelluissa teksteissä (<i>esim. kielenkäyttö koulussa ja vapaa-aikana</i>).</p> <p>Oppilas oppii huomaamaan puhutun ja kirjoitetun kielen eroja.</p> <p>Oppilas oppii pohtimaan ryhmässä sanojen, ilmausten ja tekstien merkityksiä.</p> <p>Oppilas osaa kielitiedon alkeet ja kielen keskeiset säännönmukaisuudet (<i>esim. sanojen yhdistäminen yhdyssanoiksi, sanaluokista verbit, substantiivit ja adjektiivit</i>).</p> <p>Oppilas tunnistaa kielen keskeisiä säännönmukaisuuksia (<i>esim. nomini-, verbi- ja lausetyyppien tai analogian mallien avulla</i>).</p> <p>Oppilas oppii vertailemaan suomea oman äidinkielen piirteisiin.</p>	<p>L2 L4</p>
<p>T11 innostaa oppilasta tutustumaan monipuolisesti kirjallisuuteen ja kulttuuriin ja kannustaa lukemaan lapsille ja nuorille suunnattua kirjallisuutta sekä rohkaista lukuelä-</p>	<p>S4</p>	<p>Tutustutaan kirjastoon ohjatuilla kirjastovierailuilla.</p> <p>Harjoitellaan löytämään ikäkauteen ja omiin kiinnostuksen kohteisiin sopivaa kirjallisuutta sekä jakamaan lukukokemuksia yhteisesti.</p>	<p>Oppilas tutustuu kirjastoon ohjatuilla kirjastovierailuilla.</p> <p>Oppilas harjaantuu löytämään ikäkauteen ja omiin kiinnostuksen kohteisiinsa sopivaa kirjallisuutta sekä jakamaan lukukokemuksia yhteisesti.</p>	<p>L2</p>

mysten jakamiseen ja kirjaston aktiiviseen käyttöön		Tutustutaan ikäkauteen sopiviin elokuvaan, mediateksteihin sekä kansan- ja nykyperinteeseen.	Oppilas oppii tutustumaan ikäkauteen sopiviin elokuvaan, mediateksteihin sekä kansan- ja nykyperinteeseen.	
Kielen käyttö kaiken oppimisen tukena				
T12 ohjata oppilasta havainnoimaan koulun ja muun ympäristön kulttuurista monimuotoisuutta sekä tukea oppilaan monikielistä ja -kulttuurista identiteettiä ja rohkaista hyödyntämään ja kehittämään omaa kielirepertuaaria	S4	<p>Tutustutaan suomalaiseen kulttuuriin vuodenvuorokierrojuhlien ja tapahtumien kautta.</p> <p>Tutustutaan monipuolisesti oman koulun ja sen lähialueen kotikansainvälisyyteen.</p> <p>Vahvistetaan kieli- ja kulttuuri-identiteetin rakentumista.</p>	<p>Oppilas oppii tutustumaan suomalaiseen kulttuuriin vuodenvuorokierrojuhlien ja tapahtumien kautta.</p> <p>Oppilas harjaantuu tutustumaan monipuolisesti oman koulun ja sen lähialueen kotikansainvälisyyteen.</p> <p>Oppilas oppii kieli- ja kulttuuri-identiteetin rakentumista.</p>	L2 L4
T13 innostaa oppilasta vahvistamaan myönteistä käsitystä itsestään kielenkäyttäjänä ja kielenoppijana sekä asettamaan oppimistavoitteita	S5	<p>Harjoitellaan käyttämään kielitaitoa monipuolisesti koulun ja arjen tilanteissa.</p> <p>Vahvistetaan kielen eri osa-alueita monipuolisesti (<i>esim. lukemalla, kirjoittamalla, kuuntelemalla ja puhumalla</i>).</p> <p>Harjoitellaan asettamaan kielenkäytön oppimistavoitteita sekä seuraamaan niiden toteutumista (<i>esim. läksyjen teon säännöllisyys, oppitunnilla osallistuminen, suomen kielen käyttäminen vapaa-aikana, kuten suomenkielisen kirjallisuuden lukeminen ja median seuraaminen</i>).</p>	<p>Oppilas on tietoinen kielellisestä ympäristöstään ja pyrkii käyttämään kieltä tilanteisiin sopivilla tavoilla.</p> <p>Oppilas kehittää osaamistaan kielen eri osa-alueilla monipuolisesti (<i>esim. lukemalla, kirjoittamalla, kuuntelemalla ja puhumalla</i>).</p> <p>Oppilas pystyy arvioimaan omaa kielitaitoaan ja kehitystään (<i>esim. läksyjen teon säännöllisyys, oppitunnilla osallistuminen, suomen kielen käyttäminen vapaa-aikana, kuten suomenkielisen kirjallisuuden lukeminen ja median seuraaminen</i>).</p>	L1 L2 L7

<p>T14 ohjata oppilasta havaitsemaan, miten kieltä käytetään eri oppiaineissa</p>	<p>S5</p>	<p>Harjoitellaan havainnoimaan eri oppiaineiden kielellisiä ilmaisutapoja.</p> <p>Harjoitellaan ymmärtämään oppiaineiden keskeisiä käsitteitä sekä omaksumaan niitä.</p>	<p>Oppilas tuntee eri oppiaineiden kielellisiä ilmaisutapoja ja keskeisiä käsitteitä.</p> <p>Oppilaan kielitaito on riittävä lukuaineiden yksinkertaisten tekstien ymmärtämiseen.</p>	<p>L4 L7</p>
<p>T15 kannustaa oppilasta kehittämään tietojaan ja kielellisiä keinojaan itseohjautuvaan työskentelyyn, tiedonhakuun ja tiedon jäsentämiseen itsenäisesti ja ryhmässä</p>	<p>S5</p>	<p>Harjoitellaan käyttämään eri tavoin monipuolisia tiedonhankintakeinoja sekä vertailemaan ja arvioimaan tietoa kriittisesti ja käyttämään sitä vastuullisesti.</p> <p>Harjoitellaan hyödyntämään kielitaitoa opiskelussa.</p> <p>Harjoitellaan itseohjautuvuutta ja jatkuvaa oppimista.</p>	<p>Oppilas tuntee tiedonhankintakeinoja.</p> <p>Oppilas pyrkii hyödyntämään kielitaitoaan oppimisessa.</p> <p>Oppilas harjoittelee itseohjautuvuutta ja jatkuvaa oppimista.</p>	<p>L1 L6 L7</p>

4. luokka

SUOMI TOISENA KIELENÄ JA KIRJALLISUUS

Tavoitteet	S	Opetuksen tavoitteet	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	L
4. luokka				
Vuorovaikutustilanteissa toimiminen				
T1 ohjata oppilasta vahvistamaan ilmaisuvaramaahan ja taitoahan ilmaista mielipiteensä ja toimia rakentavasti koulun ja muun arjen vuorovaikutustilanteissa	S1	<p>Laajennetaan sana-, käsite- ja fraasivarastoa.</p> <p>Harjoitellaan kuvailemaan ja kertomaan omia ajatuksia ja mielipiteitä perusteluineen eri tilanteissa.</p> <p>Harjoitellaan keskustelutaitoja, keskustelun rakentamista ja keskustelun viemistä eteenpäin eri tilanteissa.</p>	<p>Oppilas kehittää sana-, käsite- ja fraasivarastoaan.</p> <p>Oppilas oppii kuvailemaan ja kertomaan omia ajatuksiaan ja mielipiteitään perusteluineen eri tilanteissa.</p> <p>Oppilas oppii keskustelutaitoja, keskustelun rakentamista ja keskustelun viemistä eteenpäin eri tilanteissa.</p>	L1 L2 L4
T2 innostaa oppilasta vahvistamaan kasvokkaisen vuorovaikutuksen, opetuspuheen ja kuultujen tekstien kuuntelu- ja ymmärtämistaitojaan	S1	<p>Harjoitellaan ottamaan huomioon muut erilaisissa suullisissa viestintätilanteissa (<i>esim. kohteliaisuus, äänenkäyttö ja toisten kuunteleminen</i>).</p> <p>Harjoitellaan ottamaan huomioon oman ilmaisutavan vaikutukset.</p>	<p>Oppilas harjaantuu ottamaan huomioon muut erilaisissa suullisissa viestintätilanteissa (<i>esim. kohteliaisuus, äänenkäyttö ja toisten kuunteleminen</i>).</p> <p>Oppilas harjaantuu ottamaan huomioon oman ilmaisutapansa vaikutuksia.</p>	L1 L2 L4

		Harjoitellaan ymmärtämään ja hyödyntämään viestinnän erilaisia keinoja (<i>esim. vaikuttaminen koulun arjessa</i>).	Oppilas oppii ymmärtämään ja hyödyntämään viestinnän erilaisia keinoja (<i>esim. vaikuttaminen koulun arjessa</i>).	
T3 ohjata oppilasta ilmaisemaan itseään monipuolisesti sanallisia ja ei-sanallisia ilmaisukeinoja käyttäen sekä käyttämään luovuuttaan ja ottamaan huomioon myös muut osallistujat	S1	Harjoitellaan itseilmaisua eri tavoin eri tilanteissa (<i>esim. ei-sanalliset ilmaisukeinot ja muiden osallistujien huomioiminen</i>). Harjoitellaan monipuolista itseilmaisua ryhmässä, parin kanssa ja yksin (<i>esim. draamatyöskentely</i>). Harjoitellaan erilaisten esitysten suunnittelua ja toteutusta.	Oppilas oppii itseilmaisua eri tavoin eri tilanteissa (<i>esim. ei-sanalliset ilmaisukeinot ja muiden osallistujien huomioiminen</i>). Oppilas oppii monipuolista itseilmaisua ryhmässä, parin kanssa ja yksin (<i>esim. draamatyöskentely</i>). Oppilas osallistuu erilaisten esitysten suunnitteluun ja toteutukseen.	L2
Tekstien tulkitseminen				
T4 ohjata oppilasta sujuvoittamaan lukutaitoaan ja käyttämään tietoaan tekstilajeista tekstien erittelemisessä ja tiedon luotettavuuden arvioinnissa itsenäisesti ja ryhmässä	S2	Harjoitellaan monipuolisia työskentelytapoja hyödyntäen erilaisten kirjallisuuden lajien sujuvaa lukemista, tunnistamista sekä niiden sisällön ymmärtämistä ja luotettavuuden arviointia (<i>esim. kauno- ja tietokirjallisuus sekä näytelmäteksti</i>).	Oppilas harjaantuu käyttämään monipuolisia työskentelytapoja hyödyntäen erilaisten kirjallisuuden lajien sujuvaa lukemista, tunnistamista sekä niiden sisällön ymmärtämistä ja luotettavuuden arviointia (<i>esim. kauno- ja tietokirjallisuus sekä näytelmäteksti</i>).	L1 L4
T5 kannustaa oppilasta kehittämään taitoaan tulkita puhuttuja ja kirjoitettuja tekstejä erilaisissa ti-	S2	Harjoitellaan eri tavoin tulkitsemaan erilaista kirjoitettua ja puhuttua kieltä käyttämällä erilaisia strategioita (<i>esim. silmäily, kuvan ja kuvatekstin lukeminen; ilmeet, eleet, äänenpaino ja -sävy sekä voimakkuus</i>).	Oppilas harjaantuu tulkitsemaan erilaista kirjoitettua ja puhuttua kieltä käyttämällä erilaisia strategioita (<i>esim. silmäily, kuvan ja kuvatekstin lukeminen, ilmeet, eleet, äänenpaino ja -sävy sekä voimakkuus</i>).	L2 L4

lanteissa tarkoituksenmukaisia luku- ja ymmärtämisstrategioita käyttäen				
T6 ohjata oppilasta päättävään tekstien tulkintaan sekä laajentamaan sana- ja käsitevarantoaan	S2	<p>Harjoitellaan eri tavoin erilaisten tekstien päättelevää tulkintaa (<i>esim. lukukokemuksien pohtiminen ja vertaileminen sekä johtopäätösten tekeminen teksteistä</i>).</p> <p>Jatketaan sana-, käsite- ja fraasivaraston laajentamista.</p> <p>Harjoitellaan sanojen luokittelemista merkityksen ja muodon perusteella (<i>esim. sanaluokat</i>).</p> <p>Tutkitaan verbin persoonamuotoja.</p>	<p>Oppilas oppii eri tavoin erilaisten tekstien päättelevää tulkintaa (<i>esim. lukukokemuksien pohtiminen ja vertaileminen sekä johtopäätösten tekeminen teksteistä</i>).</p> <p>Oppilas kehittää sana-, käsite- ja fraasivarastoaan.</p> <p>Oppilas oppii sanojen luokittelemista merkityksen ja muodon perusteella (<i>esim. sanaluokat</i>).</p> <p>Oppilas oppii verbin persoonamuotoja.</p>	L1 L2 L4
Tekstien tuottaminen				
T7 innostaa oppilasta edistämään käsinkirjoittamisen ja näppäintaitojen sujuvoitumista ja tuottamaan arjessa ja koulussa tarvittavia monimuotoisia tekstejä yksin ja ryhmässä	S3	<p>Vahvistetaan kirjainten ja sanojen oikeinkirjoitusta.</p> <p>Sujuvoitetaan käsinkirjoitus- ja näppäintaitoja.</p> <p>Harjoitellaan kirjoittamaan eri tekstilajien yksinkertaisia tekstejä yksin, parin kanssa ja ryhmässä (<i>esim. kertova, kuvaava ja ohjaava tekstilaji; tarinan jatkaminen, kirje, päiväkirja</i>).</p>	<p>Oppilas oppii kirjainten ja sanojen oikeinkirjoitusta.</p> <p>Oppilas kehittää käsinkirjoitus- ja näppäintaitojaan.</p> <p>Oppilas harjaantuu kirjoittamaan eri tekstilajien yksinkertaisia tekstejä yksin, parin kanssa ja ryhmässä (<i>esim. kertova, kuvaava ja ohjaava tekstilaji, tarinan jatkaminen, kirje, päiväkirja</i>).</p>	L1 L4 L5

		Harjoitellaan tuottamaan tekstejä eri aistikanavia ja monipuolisia virikkeitä hyödyntäen (<i>esim. musiikki, kuvat, kertomus</i>).	Oppilas oppii tuottamaan tekstejä eri aistikanavia ja monipuolisia virikkeitä hyödyntäen (<i>esim. musiikki, kuvat, kertomus</i>).	
T8 auttaa oppilasta syventämään taitoaan suunnitella ja tuottaa tekstejä itsenäisesti ja ryhmässä sekä käyttämään monipuolisesti niissä tarvittavaa sanastoa ja kieliopillisia rakenteita	S3	Harjoitellaan tuottamaan suunnitelmallisia ja tekstilajeiltaan monipuolisia pidempiä kirjoitelmia yksin, parin kanssa ja ryhmässä. Jatketaan kirjoittamisprosessiin tutustumista; suunnittelu, kirjoittaminen, palautteen antaminen ja vastaanottaminen, puhtaaksi kirjoittaminen. Harjoitellaan kirjoitetun kielen sääntöjä omissa teksteissä (<i>esim. sanasto, fraasit, kieliopilliset rakenteet, kappalejako, otsikointi</i>).	Oppilas oppii tuottamaan suunnitelmallisia ja tekstilajeiltaan monipuolisia pidempiä kirjoitelmia yksin, parin kanssa ja ryhmässä. Oppilas kehittää kirjoittamisprosessin vaiheiden (<i>suunnittelu, kirjoittaminen, palautteen antaminen ja vastaanottaminen, puhtaaksi kirjoittaminen</i>) tuntemustaan. Oppilas harjaantuu käyttämään kirjoitetun kielen sääntöjä omissa teksteissään (<i>esim. sanasto, fraasit, kieliopilliset rakenteet, kappalejako, otsikointi</i>).	L1 L2 L4
T9 ohjata oppilasta tarkastelemaan ja arvioimaan omia tekstejään sekä kehittämään taitoa antaa ja vastaanottaa palautetta	S3	Harjoitellaan omien tekstien arviointia ja muokkaamista itsearvioinnin perusteella (<i>esim. kappalejako</i>). Harjoitellaan vertaisarviointia parin kanssa yhteisesti sovittujen kriteerien mukaisesti (<i>esim. positiivinen palaute, lisäkysymykset</i>). Harjoitellaan vertaisarvioinnin vastaanottamista. Harjoitellaan tekstin muokkaamista palautteen perusteella.	Oppilas oppii omien tekstien arviointia ja muokkaamista itsearvioinnin perusteella (<i>esim. kappalejako</i>). Oppilas oppii vertaisarviointia parin kanssa yhteisesti sovittujen kriteerien mukaisesti (<i>esim. positiivinen palaute, lisäkysymykset</i>). Oppilas oppii vertaisarvioinnin vastaanottamista. Oppilas oppii tekstin muokkaamista palautteen perusteella.	L1 L2 L4

Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen				
<p>T10 ohjata oppilasta vahvistamaan kielitietoisuutta ja havainnoimaan kielenkäytön tilanteista vaihtelua, eri kielten piirteitä ja puhutun ja kirjoitetun suomen säännönmukaisuuksia</p>	<p>S4</p>	<p>Tutkitaan kielen vaihtelua eri tilanteissa monipuolisia tekstejä lukien ja kuunnellen (<i>esim. kielenkäyttö koulussa ja vapaa-aikana</i>).</p> <p>Harjoitellaan huomaamaan puhutun ja kirjoitetun kielen ero.</p> <p>Pohditaan sanojen, ilmausten ja tekstien merkityksiä ryhmässä.</p> <p>Laajennetaan tutustumista kielitietoon (<i>esim. yhdyslause, sanaluokista pronominit, numeraalit ja partikkelit</i>).</p> <p>Havainnoidaan kielen keskeisiä säännönmukaisuuksia (<i>esim. nomini-, verbi- ja lausetyyppien tai analogian mallien avulla</i>).</p> <p>Vertaillaan suomea oppilaan oman äidinkielen piirteisiin.</p>	<p>Oppilas oppii kielen vaihtelua eri tilanteissa monipuolisia tekstejä lukien ja kuunnellen (<i>esim. kielenkäyttö koulussa ja vapaa-aikana</i>).</p> <p>Oppilas harjaantuu huomaamaan puhutun ja kirjoitetun kielen eroja.</p> <p>Oppilas oppii pohtimaan sanojen, ilmausten ja tekstien merkityksiä ryhmässä.</p> <p>Oppilas harjaantuu tutustumaan kielitietoon laajemmin (<i>esim. yhdyslause, sanaluokista pronominit, numeraalit ja partikkelit</i>).</p> <p>Oppilas oppii havainnoimaan kielen keskeisiä säännönmukaisuuksia (<i>esim. nomini-, verbi- ja lausetyyppien tai analogian mallien avulla</i>).</p> <p>Oppilas osaa vertailla suomea oppilaan oman äidinkielen piirteisiin.</p>	<p>L2 L4</p>
<p>T11 innostaa oppilasta tutustumaan monipuolisesti kirjallisuuteen ja kulttuuriin ja kannustaa lukemaan lapsille ja nuorille</p>	<p>S4</p>	<p>Tutustutaan kirjastoon ja osallistutaan ohjattuihin kirjastovierailuihin.</p>	<p>Oppilas tutustuu kirjastoon ja osallistuu ohjattuihin kirjastovierailuihin.</p>	<p>L2</p>

suunnattua kirjallisuutta sekä rohkaista lukuelämyksen jakamiseen ja kirjaston aktiiviseen käyttöön		Harjoitellaan löytämään ikäkauteen ja omiin kiinnostuksiin sopivaa kirjallisuutta sekä jakamaan lukukokemuksia yhteisesti. Tutustutaan ikäkauteen sopiviin elokuviin, mediateksteihin sekä kansan- ja nykyperinteeseen.	Oppilas harjaantuu löytämään ikäkauteen ja omiin kiinnostuksen kohteisiinsa sopivaa kirjallisuutta sekä jakamaan lukukokemuksia yhteisesti. Oppilas oppii tutustumaan ikäkauteen sopiviin elokuviin, mediateksteihin sekä kansan- ja nykyperinteeseen.	
Kielen käyttö kaiken oppimisen tukena				
T12 ohjata oppilasta havainnoimaan koulun ja muun ympäristön kulttuurista monimuotoisuutta sekä tukea oppilaan monikielistä ja -kulttuurista identiteettiä ja rohkaista hyödyntämään ja kehittämään omaa kielirepertuaaria	S4	Tutustutaan suomalaiseen kulttuuriin vuodenvaihtojuhlien ja tapahtumien kautta. Tutustutaan monipuolisesti oman koulun ja sen lähialueen kotikansainvälisyyteen. Vahvistetaan kieli- ja kulttuuri-identiteetin rakentumista.	Oppilas oppii tuntemaan suomalaista kulttuuria vuodenvaihtojuhlien ja tapahtumien kautta. Oppilas oppii tutustumaan monipuolisesti oman koulun ja sen lähialueen kotikansainvälisyyteen. Oppilas ymmärtää kieli- ja kulttuuri-identiteetin rakentumista.	L2 L4
T13 innostaa oppilasta vahvistamaan myönteistä käsitystä itsestään kielenkäyttäjänä ja kielenoppijana sekä asettamaan oppimistavoitteita	S5	Harjoitellaan käyttämään kielitaitoa monipuolisesti koulun ja arjen tilanteissa. Vahvistetaan kielen eri osa-alueita monipuolisesti (<i>esim. lukemalla, kirjoittamalla, kuuntelemalla ja puhumalla</i>). Harjoitellaan asettamaan kielenkäytön oppimistavoitteita sekä seuraamaan niiden toteutumista (<i>esim. läksyjen teon säännöllisyys,</i>	Oppilas harjaantuu käyttämään kielitaitoa monipuolisesti koulun ja arjen tilanteissa. Oppilas kehittää kielen eri osa-alueita monipuolisesti (<i>esim. lukemalla, kirjoittamalla, kuuntelemalla ja puhumalla</i>). Oppilas harjaantuu asettamaan kielenkäytön oppimistavoitteita sekä seuraamaan niiden toteutumista (<i>esim. läksyjen teon</i>	L1 L2 L7

		<i>oppitunnilla osallistuminen, suomen kielen käyttäminen vapaa-aikana, kuten suomenkielisen kirjallisuuden lukeminen ja median seuraaminen).</i>	<i>säännöllisyys, oppitunnilla osallistuminen, suomen kielen käyttäminen vapaa-aikana, kuten suomenkielisen kirjallisuuden lukeminen ja median seuraaminen).</i>	
T14 ohjata oppilasta havaitsemaan, miten kieltä käytetään eri oppiaineissa	S5	Harjoitellaan havainnoimaan eri oppiaineiden kielellistä ilmaisutapaa. Harjoitellaan ymmärtämään oppiaineiden keskeisiä käsitteitä sekä ottamaan niitä omaan käyttöön.	Oppilas harjaantuu havainnoimaan eri oppiaineiden kielellistä ilmaisutapaa. Oppilas oppii ymmärtämään oppiaineiden keskeisiä käsitteitä sekä ottamaan niitä omaan käyttöön.	L4 L7
T15 kannustaa oppilasta kehittämään tietojaan ja kielellisiä keinojaan itseohjautuvaan työskentelyyn, tiedonhakuun ja tiedon jäsentämiseen itsenäisesti ja ryhmässä	S5	Harjoitellaan käyttämään eri tavoin monipuolisia tiedonhankintakeinoja sekä vertailemaan ja arvioimaan tietoa kriittisesti ja käyttämään sitä vastuullisesti. Harjoitellaan hyödyntämään kielitaitoa opiskelussa. Harjoitellaan itseohjautuvuutta ja jatkuvaa oppimista.	Oppilas oppii käyttämään eri tavoin monipuolisia tiedonhankintakeinoja sekä vertailemaan ja arvioimaan tietoa kriittisesti ja käyttämään sitä vastuullisesti. Oppilas oppii hyödyntämään kielitaitoaan opiskelussa. Oppilas kehittää itseohjautuvuuttaan ja jatkuvaa oppimista.	L1 L6 L7

5. luokka

SUOMI TOISENA KIELENÄ JA KIRJALLISUUS

Tavoitteet	S	Opetuksen tavoitteet	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	L
5. luokka				
Vuorovaikutustilanteissa toimiminen				
T1 ohjata oppilasta vahvistamaan ilmaisuvaramaan ja taitoaan ilmaista mielipiteensä ja toimia rakentavasti koulun ja muun arjen vuorovaikutustilanteissa	S1	<p>Laajennetaan sana-, käsite- ja fraasivarastoa.</p> <p>Harjoitellaan kuvailemaan ja kertomaan omia ajatuksia ja mielipiteitä perusteluineen eri tilanteissa.</p> <p>Harjoitellaan keskustelutaitoja, keskustelun rakentamista ja keskustelun viemistä eteenpäin eri tilanteissa.</p>	<p>Oppilas kehittää sana-, käsite- ja fraasivarastoaan.</p> <p>Oppilas harjaantuu kuvailemaan ja kertomaan omia ajatuksiaan ja mielipiteitään perusteluineen eri tilanteissa.</p> <p>Oppilas oppii keskustelutaitoja, keskustelun rakentamista ja keskustelun viemistä eteenpäin eri tilanteissa.</p>	L1 L2 L4
T2 innostaa oppilasta vahvistamaan kasvokkaisen vuorovaikutuksen, opetuspuheen ja kuultujen tekstien kuuntelu- ja ymmärtämistaitojaan	S1	<p>Harjoitellaan ottamaan huomioon muut erilaisissa suullisissa viestintätilanteissa (<i>esim. kohteliaisuus, äänenkäyttö ja toisten kuunteleminen</i>).</p> <p>Harjoitellaan ottamaan huomioon oman ilmaisutavan vaikutukset.</p>	<p>Oppilas harjaantuu ottamaan huomioon erilaisissa suullisissa viestintätilanteissa (<i>esim. kohteliaisuus, äänenkäyttö ja toisten kuunteleminen</i>).</p> <p>Oppilas harjaantuu ottamaan huomioon oman ilmaisutapansa vaikutuksia.</p>	L1 L2 L4

		Harjoitellaan ymmärtämään ja hyödyntämään viestinnän erilaisia keinoja (<i>esim. vaikuttaminen medialähtöisesti</i>).	Oppilas oppii ymmärtämään ja hyödyntämään viestinnän erilaisia keinoja (<i>esim. vaikuttaminen medialähtöisesti</i>).	
T3 ohjata oppilasta ilmaisemaan itseään monipuolisesti sanallisia ja ei-sanallisia ilmaisukeinoja käyttäen sekä käyttämään luovuuttaan ja ottamaan huomioon myös muut osallistujat	S1	Harjoitellaan itseilmaisua eri tavoin eri tilanteissa (<i>esim. ei-sanalliset ilmaisukeinot ja luovuus kokonaisilmaisussa</i>). Harjoitellaan monipuolista itseilmaisua ryhmässä, parin kanssa ja yksin (<i>esim. draamatyöskentely</i>). Harjoitellaan erilaisten esitysten suunnittelua ja toteutusta (<i>esim. draama- ja tietopohjaiset esitelmät</i>).	Oppilas oppii itseilmaisua eri tavoin eri tilanteissa (<i>esim. ei-sanalliset ilmaisukeinot ja luovuus kokonaisilmaisussa</i>). Oppilas oppii monipuolista itseilmaisua ryhmässä, parin kanssa ja yksin (<i>esim. draamatyöskentely</i>). Oppilas osallistuu erilaisten esitysten suunnitteluun ja toteutukseen (<i>esim. draama- ja tietopohjaiset esitelmät</i>).	L2
Tekstien tulkitseminen				
T4 ohjata oppilasta sujuvoittamaan lukutaitoaan ja käyttämään tietoaan tekstilajeista tekstien erittelemisessä ja tiedon luotettavuuden arvioinnissa itsenäisesti ja ryhmässä	S2	Harjoitellaan monipuolisia työskentelytapoja hyödyntäen erilaisten kirjallisuuden lajien sujuvaa lukemista, tunnistamista sekä niiden sisällön ymmärtämistä ja luotettavuuden arviointia (<i>esim. kauno- ja tietokirjallisuus sekä vaikuttamaan pyrkivä teksti</i>).	Oppilas harjaantuu käyttämään monipuolisia työskentelytapoja hyödyntäen erilaisten kirjallisuuden lajien sujuvaa lukemista, tunnistamista sekä niiden sisällön ymmärtämistä ja luotettavuuden arviointia (<i>esim. kauno- ja tietokirjallisuus sekä vaikuttamaan pyrkivä teksti</i>).	L1 L4
T5 kannustaa oppilasta kehittämään taitoaan tulkita puhuttuja ja kirjoitettuja tekstejä erilaisissa ti-	S2	Harjoitellaan tulkitsemaan monenlaista kirjoitettua ja puhuttua kieltä käyttämällä erilaisia strategioita (<i>esim. käsitekartta, ilmeet, eleet, äänenpaino ja -sävy, äänen voimakkuus sekä ironia</i>).	Oppilas harjaantuu tulkitsemaan monenlaista kirjoitettua ja puhuttua kieltä käyttämällä erilaisia strategioita (<i>esim. käsitekartta, ilmeet, eleet, äänenpaino ja -sävy, äänen voimakkuus sekä ironia</i>).	L2 L4

lanteissa tarkoituksenmukaisia luku- ja ymmärtämisstrategioita käyttäen				
T6 ohjata oppilasta päättelävään tekstien tulkintaan sekä laajentamaan sana- ja käsitevarantoaan	S2	<p>Laajennetaan eri tavoin erilaisten tekstien päättelevää tulkintaa (<i>esim. synonyymien, kielikuvien, sanontojen ja käsitteiden merkityksien ja hierarkioiden tutkiminen ja selittäminen</i>).</p> <p>Jatketaan sana-, käsite- ja fraasivaraston laajentamista.</p> <p>Pohditaan ja harjoitellaan sijamuotojen merkitystä ja käyttöä (<i>esim. nominatiivi, genetiivi, partitiivi ja paikallissijat</i>).</p> <p>Harjoitellaan käyttämään sekä nimeämään verbin aika- ja persoonamuotoja.</p>	<p>Oppilas kehittää eri tavoin erilaisten tekstien päättelevää tulkintaa (<i>esim. synonyymien, kielikuvien, sanontojen ja käsitteiden merkityksien ja hierarkioiden tutkiminen ja selittäminen</i>).</p> <p>Oppilas kehittää sana-, käsite- ja fraasivarastoaan.</p> <p>Oppilas oppii pohtimaan sijamuotojen merkitystä ja käyttöä (<i>esim. nominatiivi, genetiivi, partitiivi ja paikallissijat</i>).</p> <p>Oppilas oppii käyttämään sekä nimeämään verbin aika- ja persoonamuotoja.</p>	L1 L2 L4
Tekstien tuottaminen				
T7 innostaa oppilasta edistämään käsinkirjoittamisen ja näppäintaitojen sujuvoitumista ja tuottamaan arjessa ja koulussa tarvittavia monimuotoisia tekstejä yksin ja ryhmässä	S3	<p>Vahvistetaan kirjainten ja sanojen oikeinkirjoitusta.</p> <p>Vahvistetaan käsinkirjoitus- ja näppäintaitoja sujuviksi.</p> <p>Harjoitellaan kirjoittamaan eri tekstilajien laajempia ja monipuolisempia tekstejä yksin, parin kanssa ja ryhmässä (<i>esim. kertova, kuvaava, ohjaava ja kantaa ottava tekstilaji, mielipidekirjoitus</i>).</p>	<p>Oppilas kehittää kirjainten ja sanojen oikeinkirjoitustaan.</p> <p>Oppilas kehittää käsinkirjoitus- ja näppäintaitojaan sujuviksi.</p> <p>Oppilas oppii kirjoittamaan eri tekstilajien laajempia ja monipuolisempia tekstejä yksin, parin kanssa ja ryhmässä (<i>esim. kertova, kuvaava, ohjaava ja kantaa ottava tekstilaji, mielipidekirjoitus</i>).</p>	L1 L4 L5

		Harjoitellaan tuottamaan tekstejä eri aistikanavia ja monipuolisia virikkeitä hyödyntäen (<i>esim. musiikki, kuvat, sanomalehti</i>).	Oppilas oppii tuottamaan tekstejä eri aistikanavia ja monipuolisia virikkeitä hyödyntäen (<i>esim. musiikki, kuvat, sanomalehti</i>).	
T8 auttaa oppilasta syventämään taitoaan suunnitella ja tuottaa tekstejä itsenäisesti ja ryhmässä sekä käyttämään monipuolisesti niissä tarvittavaa sanastoa ja kieliopillisia rakenteita	S3	Harjoitellaan tuottamaan suunnitelmallisia ja tekstilajeiltaan monipuolisia aikaisempaa pidempiä ja vaativampia kirjoitelmia yksin, parin kanssa ja ryhmässä. Vahvistetaan kirjoittamisprosessin suunnittelua (<i>esim. käsitekartta</i>). Harjoitellaan kirjoitetun kielen sääntöjä omissa teksteissä (<i>esim. sanasto, fraasit, kieliopilliset rakenteet, virke, kappalejako, otsikointi</i>).	Oppilas oppii tuottamaan suunnitelmallisia ja tekstilajeiltaan monipuolisia aikaisempaa pidempiä ja vaativampia kirjoitelmia yksin, parin kanssa ja ryhmässä. Oppilas oppii kirjoittamisprosessin suunnittelua (<i>esim. käsitekartta</i>). Oppilas osaa hyödyntää kirjoitetun kielen sääntöjä omissa teksteissään (<i>esim. sanasto, fraasit, kieliopilliset rakenteet, virke, kappalejako, otsikointi</i>).	L1 L2 L4
T9 ohjata oppilasta tarkastelemaan ja arvioimaan omia tekstejään sekä kehittämään taitoa antaa ja vastaanottaa palautetta	S3	Harjoitellaan omien tekstien arviointia ja muokkaamista itsearvioinnin perusteella (<i>esim. looginen eteneminen</i>). Harjoitellaan vertaisarviointia eri näkökulmista (<i>esim. positiivinen palaute ja tekstin parannusehdotukset</i>). Harjoitellaan vertaisarvioinnin vastaanottamista. Harjoitellaan tekstin muokkaamista palautteen perusteella.	Oppilas oppii omien tekstien arviointia ja muokkaamista itsearvioinnin perusteella (<i>esim. looginen eteneminen</i>). Oppilas oppii vertaisarviointia eri näkökulmista (<i>esim. positiivinen palaute ja tekstin parannusehdotukset</i>). Oppilas oppii vertaisarvioinnin vastaanottamista. Oppilas oppii tekstin muokkaamista palautteen perusteella.	L1 L2 L4

Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen				
<p>T10 ohjata oppilasta vahvistamaan kielitietoisuuttaan ja havainnoimaan kielenkäytön tilanteista vaihtelua, eri kielten piirteitä ja puhutun ja kirjoitetun suomen säännönmukaisuuksia</p>	<p>S4</p>	<p>Tutkitaan sanojen ja ilmaisutapojen merkitystä viestinnässä monipuolisesti tekstejä lukien ja kuunnellen (<i>esim. arkiviestintä ja julkinen asiointi</i>).</p> <p>Harjoitellaan huomaamaan puhutun ja kirjoitetun kielen ero.</p> <p>Pohditaan sanojen, ilmausten ja tekstien merkityksiä ryhmässä ja parin kanssa.</p> <p>Laajennetaan kielitiedon tuntemusta (<i>esim. pää- ja sivulauseet, lauseen pääjäsenet, sanaluokista adverbis</i>).</p> <p>Havainnoidaan kielen keskeisiä säännönmukaisuuksia (<i>esim. nomini-, verbi- ja lausetyyppien tai analogian mallien avulla</i>).</p> <p>Vertaillaan suomea muiden, oppilaalle tuttujen kielten piirteisiin (<i>esim. verbin persoonamuodon ilmaiseminen</i>).</p>	<p>Oppilas oppii tutkimaan sanojen ja ilmaisutapojen merkitystä viestinnässä monipuolisesti tekstejä lukien ja kuunnellen (<i>esim. arkiviestintä ja julkinen asiointi</i>).</p> <p>Oppilas oppii huomaamaan puhutun ja kirjoitetun kielen eroja.</p> <p>Oppilas oppii pohtimaan sanojen, ilmausten ja tekstien merkityksiä ryhmässä ja parin kanssa.</p> <p>Oppilas kehittää kielitiedon tuntemustaan (<i>esim. pää- ja sivulauseet, lauseen pääjäsenet, sanaluokista adverbis</i>).</p> <p>Oppilas oppii havainnoimaan kielen keskeisiä säännönmukaisuuksia (<i>esim. nomini-, verbi- ja lausetyyppien tai analogian mallien avulla</i>).</p> <p>Oppilas osaa vertailla suomea muiden, oppilaalle tuttujen kielten piirteisiin (<i>esim. verbin persoonamuodon ilmaiseminen</i>).</p>	<p>L2 L4</p>
<p>T11 innostaa oppilasta tutustumaan monipuolisesti kirjallisuuteen ja kulttuu-</p>	<p>S4</p>	<p>Tutustutaan kirjastoon ja osallistutaan ohjattuihin kirjastovierailuihin.</p>	<p>Oppilas tutustuu kirjastoon ja osallistuu ohjattuihin kirjastovierailuihin.</p>	<p>L2</p>

riin ja kannustaa luke- maan lapsille ja nuorille suunnattua kirjallisuutta sekä rohkaista lukuelä- mysten jakamiseen ja kir- jaston aktiiviseen käyt- töön		Harjoitellaan löytämään ikäkauteen ja omiin kiinnostuksen kohteisiin sopivaa kirjallisuutta sekä jakamaan lukukokemuksia yhteisesti. Tutustutaan ikäkauteen sopiviin elokuvaan, mediateksteihin sekä kansan- ja nykyperinteeseen.	Oppilas harjaantuu löytämään ikäkauteen ja omiin kiinnostuksen kohteisiinsa sopivaa kirjallisuutta sekä jakamaan lukukokemuksia yhteisesti. Oppilas oppii tutustumaan ikäkauteen sopiviin elokuvaan, mediateksteihin sekä kansan- ja nykyperinteeseen.	
Kielen käyttö kaiken op- pimisen tukena				
T12 ohjata oppilasta ha- vainnoimaan koulun ja muun ympäristön kulttuu- rista monimuotoisuutta sekä tukea oppilaan moni- kielistä ja -kulttuurista identiteettiä ja rohkaista hyödyntämään ja kehittä- mään omaa kielirepertu- aaria	S4	Tutustutaan suomalaiseen kulttuuriin vuodenvuorokierrojuhlien ja tapahtumien kautta. Tutustutaan monipuolisesti oman koulun ja sen lähialueen kotikansainvälisyyteen. Vahvistetaan kieli- ja kulttuuri-identiteetin rakentumista.	Oppilas oppii tuntemaan suomalaista kulttuuria vuodenvuorokierrojuhlien ja tapahtumien kautta. Oppilas oppii tutustumaan monipuolisesti oman koulun ja sen lähialueen kotikansainvälisyyteen. Oppilas ymmärtää kieli- ja kulttuuri-identiteetin rakentumista.	L2 L4
T13 innostaa oppilasta vahvistamaan myönteistä käsitystä itsestään kielen- käyttäjänä ja kielenoppi- jana sekä asettamaan op- pimistavoitteita	S5	Harjoitellaan käyttämään kielitaitoa monipuolisesti koulun ja arjen tilanteissa. Vahvistetaan kielen eri osa-alueita monipuolisesti (<i>esim. lukemalla, kirjoittamalla, kuuntelemalla ja puhumalla</i>). Harjoitellaan asettamaan kielenkäytön oppimistavoitteita sekä seuraamaan niiden toteutumista (<i>esim. läksyjen teon säännöllisyys,</i>	Oppilas oppii käyttämään kielitaitoa monipuolisesti koulun ja arjen tilanteissa. Oppilas kehittää kielen eri osa-alueita monipuolisesti (<i>esim. lukemalla, kirjoittamalla, kuuntelemalla ja puhumalla</i>). Oppilas harjaantuu asettamaan kielenkäytön oppimistavoitteita sekä seuraamaan niiden toteutumista (<i>esim. läksyjen teon</i>	L1 L2 L7

		<i>oppitunnilla osallistuminen, suomen kielen käyttäminen vapaa-aikana, kuten suomenkielisen kirjallisuuden lukeminen ja median seuraaminen).</i>	<i>säännöllisyys, oppitunnilla osallistuminen, suomen kielen käyttäminen vapaa-aikana, kuten suomenkielisen kirjallisuuden lukeminen ja median seuraaminen).</i>	
T14 ohjata oppilasta havaitsemaan, miten kieltä käytetään eri oppiaineissa	S5	Harjoitellaan havainnoimaan eri oppiaineiden kielellisiä ilmaisutapoja. Harjoitellaan ymmärtämään oppiaineiden keskeisiä käsitteitä sekä omaksumaan niitä.	Oppilas oppii havainnoimaan eri oppiaineiden kielellisiä ilmaisutapoja. Oppilas oppii ymmärtämään oppiaineiden keskeisiä käsitteitä sekä omaksumaan niitä.	L4 L7
T15 kannustaa oppilasta kehittämään tietojaan ja kielellisiä keinojaan itseohjautuvaan työskentelyyn, tiedonhakuun ja tiedon jäsentämiseen itsenäisesti ja ryhmässä	S5	Harjoitellaan käyttämään eri tavoin monipuolisia tiedonhankintakeinoja sekä vertailemaan ja arvioimaan tietoa kriittisesti ja käyttämään sitä vastuullisesti. Harjoitellaan hyödyntämään kielitaitoa opiskelussa. Harjoitellaan itseohjautuvuutta ja jatkuvaa oppimista.	Oppilas oppii käyttämään eri tavoin monipuolisia tiedonhankintakeinoja sekä vertailemaan ja arvioimaan tietoa kriittisesti ja käyttämään sitä vastuullisesti. Oppilas oppii hyödyntämään kielitaitoa opiskelussa. Oppilas kehittää itseohjautuvuuttaan ja jatkuvaa oppimista.	L1 L6 L7

6. luokka

SUOMI TOISENA KIELENÄ JA KIRJALLISUUS

Tavoitteet	S	Opetuksen tavoitteet	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	L
6. luokka				
Vuorovaikutustilanteissa toimiminen				
T1 ohjata oppilasta vahvistamaan ilmaisuvaramiaan ja taitoaan ilmaista mielipiteensä ja toimia rakentavasti koulun ja muun arjen vuorovaikutustilanteissa	S1	<p>Laajennetaan sana-, käsite- ja fraasivarastoa.</p> <p>Harjoitellaan kuvailemaan ja kertomaan omia ajatuksia ja mielipiteitä perusteluineen eri tilanteissa.</p> <p>Harjoitellaan keskustelutaitoja, keskustelun rakentamista ja keskustelun viemistä eteenpäin eri tilanteissa.</p>	<p>Oppilas kehittää sana-, käsite- ja fraasivarastoaan.</p> <p>Oppilas harjaantuu kuvailemaan ja kertomaan omia ajatuksiaan ja mielipiteitään perusteluineen eri tilanteissa.</p> <p>Oppilas oppii keskustelutaitoja, keskustelun rakentamista ja keskustelun viemistä eteenpäin eri tilanteissa.</p>	L1 L2 L4
T2 innostaa oppilasta vahvistamaan kasvokkaisen vuorovaikutuksen, opetuspuheen ja kuultujen tekstien kuuntelu- ja ymmärtämistaitojaan	S1	<p>Harjoitellaan ottamaan huomioon muut erilaisissa suullisissa viestintätilanteissa (<i>esim. kohteliaisuus, äänenkäyttö ja toisten kuunteleminen</i>).</p> <p>Harjoitellaan ottamaan huomioon oman ilmaisutavan vaikutukset.</p>	<p>Oppilas oppii ottamaan huomioon erilaisissa suullisissa viestintätilanteissa (<i>esim. kohteliaisuus, äänenkäyttö ja toisten kuunteleminen</i>).</p> <p>Oppilas harjaantuu ottamaan huomioon oman ilmaisutapansa vaikutuksia.</p>	L1 L2 L4

		Harjoitellaan ymmärtämään ja hyödyntämään viestinnän erilaisia keinoja (<i>esim. vaikuttaminen medialähtöisesti</i>).	Oppilas ymmärtää opetuspuhetta ja muuta kuulemaansa, kun tilanne tai aihe on ennestään tuttu tai ymmärtämistä tuetaan. Oppilas harjaantuu ymmärtämään ja hyödyntämään viestinnän erilaisia keinoja (<i>esim. vaikuttaminen medialähtöisesti</i>).	
T3 ohjata oppilasta ilmaisemaan itseään monipuolisesti sanallisia ja ei-sanallisia ilmaisukeinoja käyttäen sekä käyttämään luovuuttaan ja ottamaan huomioon myös muut osallistujat	S1	Harjoitellaan itseilmaisua eri tavoin eri tilanteissa (<i>esim. ei-sanalliset ilmaisukeinot ja luovuus kokonaisilmaisussa</i>). Harjoitellaan monipuolista itseilmaisua ryhmässä, parin kanssa ja yksin (<i>esim. draamatyöskentely</i>). Harjoitellaan erilaisten esitysten suunnittelua ja toteutusta (<i>esim. draama- ja tietopohjaiset esitelmät</i>). Harjoitellaan suunnittelemaan ja toteuttamaan oma puhe-esitys.	Oppilas oppii ilmaisemaan itseään eri tavoin eri tilanteissa (<i>esim. ei-sanalliset ilmaisukeinot ja luovuus kokonaisilmaisussa</i>). Oppilas oppii monipuolista itseilmaisua ryhmässä, parin kanssa ja yksin (<i>esim. draamatyöskentely</i>). Oppilas osallistuu erilaisten esitysten suunnitteluun ja toteutukseen (<i>esim. draama- ja tietopohjaiset esitelmät</i>). Oppilas osallistuu suullisen esityksen suunnitteluun ja harjoitteluun.	L2
Tekstien tulkitseminen				
T4 ohjata oppilasta sujuvoittamaan lukutaitoaan ja käyttämään tietoaan tekstilajeista tekstien erittelemisessä ja tiedon luotettavuuden arvioinnissa itsenäisesti ja ryhmässä	S2	Harjoitellaan monipuolisia työskentelytapoja hyödyntäen erilaisten kirjallisuuden lajien sekä tekstityyppien ja -lajien sujuvaa lukemista, tunnistamista sekä niiden sisällön ymmärtämistä ja luotettavuuden arviointia (<i>esim. kauno- ja tietokirjallisuus; mainos ja mielipidekirjoitus</i>)	Oppilas harjaantuu käyttämään monipuolisia työskentelytapoja hyödyntäen erilaisten kirjallisuuden lajien sekä tekstityyppien ja -lajien sujuvaa lukemista, tunnistamista sekä niiden sisällön ymmärtämistä ja luotettavuuden arviointia (<i>esim. kauno- ja tietokirjallisuus, mainos ja mielipidekirjoitus</i>).	L1 L4

T5 kannustaa oppilasta kehittämään taitoaan tulkita puhuttuja ja kirjoitettuja tekstejä erilaisissa tilanteissa tarkoituksenmukaisia luku- ja ymmärtämisstrategioita käyttäen	S2	Harjoitellaan tulkitsemaan erilaista kirjoitettua ja puhuttua kieltä käyttämällä erilaisia strategioita (<i>esim. käsitekartta, tiivistelmä, kielikuvat; ilmeet, eleet, äänenpaino, -sävy ja -voimakkuus, ironia</i>).	Oppilas harjaantuu tulkitsemaan erilaista kirjoitettua ja puhuttua kieltä käyttämällä erilaisia strategioita (<i>esim. käsitekartta, tiivistelmä, kielikuvat; ilmeet, eleet, äänenpaino, -sävy ja -voimakkuus, ironia</i>).	L2 L4
T6 ohjata oppilasta päättävään tekstien tulkintaan sekä laajentamaan sana- ja käsitevarantoaan	S2	Syvennetään erilaisten tekstien päättävää tulkintaa (<i>esim. tutkimalla ja selittämällä synonyymien, kielikuvien, sanontojen ja käsitteiden merkityksiä ja hierarkioita</i>). Jatketaan sana-, käsite- ja fraasivaraston laajentamista. Kerrataan sanojen luokittelua merkityksen ja muodon perusteella (<i>esim. sanaluokat</i>), verbien taipumista persoona- ja aikamuodoissa sekä nominien taipumista sijamuodoissa.	Oppilas osaa erilaisten tekstien päättävää tulkintaa (<i>esim. tutkimalla ja selittämällä synonyymien, kielikuvien, sanontojen ja käsitteiden merkityksiä ja hierarkioita</i>). Oppilas kehittää sana-, käsite- ja fraasivarastoaan laajemmaksi. Oppilas osaa luokitella sanoja merkityksen ja muodon perusteella (<i>esim. sanaluokat</i>), taivuttaa verbejä persoona- ja aikamuodoissa sekä taivuttaa nomineita sijamuodoissa.	L1 L2 L4
Tekstien tuottaminen				
T7 innostaa oppilasta edistämään käsinkirjoittamisen ja näppäintaitojen sujuvoitumista ja tuottamaan arjessa ja koulussa tarvittavia monimuotoisia tekstejä yksin ja ryhmässä	S3	Vahvistetaan kirjainten ja sanojen oikeinkirjoitusta. Vahvistetaan käsinkirjoitus- ja näppäintaitoja sujuviksi. Harjoitellaan kirjoittamaan eri tekstilajien laajempia ja monipuolisempia tekstejä yksin, parin kanssa ja ryhmässä (<i>esim. kertova, kuvaava, ohjaava ja kantaa ottava tekstilaji; tiivistelmä</i>).	Oppilas kehittää kirjainten ja sanojen oikeinkirjoitustaan. Oppilas osaa sujuvasti käsinkirjoitus- ja näppäintaitoja. Oppilas oppii kirjoittamaan eri tekstilajien laajempia ja monipuolisempia tekstejä yksin, parin kanssa ja ryhmässä (<i>esim. kertova, kuvaava, ohjaava ja kantaa ottava tekstilaji, tiivistelmä</i>).	L1 L4 L5

		Harjoitellaan tuottamaan tekstejä eri aistikanavia ja monipuolisia virikkeitä hyödyntäen (<i>esim. musiikki, kuvat, aikakauslehti</i>).	Oppilas oppii tuottamaan tekstejä eri aistikanavia ja monipuolisia virikkeitä hyödyntäen (<i>esim. musiikki, kuvat, aikakauslehti</i>).	
T8 auttaa oppilasta syventämään taitoaan suunnitella ja tuottaa tekstejä itsenäisesti ja ryhmässä sekä käyttämään monipuolisesti niissä tarvittavaa sanastoa ja kieliopillisia rakenteita	S3	Harjoitellaan tuottamaan johdonmukaisia ja sujuvasti eteneviä tekstilajeiltaan monipuolisia aiempaa pidempiä ja vaativampia kirjoitelmia yksin, parin kanssa ja ryhmässä. Vahvistetaan kirjoittamisprosessin suunnittelua (<i>esim. käsitekartta</i>). Harjoitellaan kirjoitetun kielen sääntöjä omissa teksteissä (<i>esim. sanasto, fraasit, kieliopilliset rakenteet, virke, kappalejako, otsikointi</i>).	Oppilas oppii tuottamaan yksin, parin kanssa ja ryhmässä johdonmukaisia ja sujuvasti eteneviä kirjoitelmia, jotka ovat tekstilajeiltaan monipuolisia, aiempaa pidempiä ja vaativampia. Oppilas kehittää kirjoittamisprosessin suunnitteluaan (<i>esim. käsitekartta</i>). Oppilas harjaantuu käyttämään kirjoitetun kielen sääntöjä omissa teksteissään (<i>esim. sanasto, fraasit, kieliopilliset rakenteet, virke, kappalejako, otsikointi</i>).	L1 L2 L4
T9 ohjata oppilasta tarkastelemaan ja arvioimaan omia tekstejään sekä kehittämään taitoa antaa ja vastaanottaa palautetta	S3	Harjoitellaan omien tekstien arviointia ja muokkaamista itsearvioinnin perusteella (<i>esim. sisällön johdonmukaisuus</i>). Harjoitellaan ja syvennetään vertaisarviointia eri näkökulmista (<i>esim. tekstin parannus- ja muokkausehdotukset</i>). Harjoitellaan vertaisarvioinnin vastaanottamista. Harjoitellaan tekstin muokkaamista palautteen perusteella.	Oppilas kehittää omien tekstiensä arviointia ja muokkaamista itsearvioinnin perusteella (<i>esim. sisällön johdonmukaisuus</i>). Oppilas oppii vertaisarviointia eri näkökulmista (<i>esim. tekstin parannus- ja muokkausehdotukset</i>). Oppilas harjaantuu vastaanottamaan vertaisarviointia. Oppilas harjaantuu muokkaamaan tekstiään palautteen perusteella.	L1 L2 L4

Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen				
T10 ohjata oppilasta vahvistamaan kielitietoisuutta ja havainnoimaan kielenkäytön tilanteista vaihtelua, eri kielten piirteitä ja puhutun ja kirjoitetun suomen säännönmukaisuuksia	S4	<p>Harjoitellaan tekemään havaintoja monipuolisista kielenkäytön tilanteista ja kuvailemaan niitä.</p> <p>Harjoitellaan huomaamaan puhutun ja kirjoitetun kielen ero.</p> <p>Pohditaan sanojen, ilmausten ja tekstien merkityksiä ryhmässä, parin kanssa ja yksin.</p> <p>Syvennetään kielitiedon tuntemusta (<i>esim. sanojen johtaminen, sijamuodot, lauseen pääjäsenet</i>).</p> <p>Havainnoidaan kielen keskeisiä säännönmukaisuuksia (<i>esim. nomini-, verbi- ja lausetyyppien tai analogian mallien avulla</i>).</p> <p>Vertaillaan suomea muiden, oppilaalle tuttujen kielten piirteisiin (<i>esim. sijamuodot</i>).</p>	<p>Oppilas oppii tekemään havaintoja monipuolisista kielenkäytön tilanteista ja kuvailemaan niitä.</p> <p>Oppilas oppii huomaamaan puhutun ja kirjoitetun kielen eroja.</p> <p>Oppilas oppii pohtimaan sanojen, ilmausten ja tekstien merkityksiä ryhmässä, parin kanssa ja yksin.</p> <p>Oppilas kehittää kielitiedon tuntemustaan (<i>esim. sanojen johtaminen, sijamuodot, lauseen pääjäsenet</i>).</p> <p>Oppilas oppii havainnoimaan kielen keskeisiä säännönmukaisuuksia (<i>esim. nomini-, verbi- ja lausetyyppien tai analogian mallien avulla</i>).</p> <p>Oppilas osaa vertailla suomea muiden, oppilaalle tuttujen kielten piirteisiin (<i>esim. sijamuodot</i>) sekä osaa antaa esimerkkejä ympäristönsä kielistä ja murteista.</p>	L2 L4
T11 innostaa oppilasta tutustumaan monipuolisesti	S4	Tutustutaan kirjastoon ja osallistutaan ohjattuihin kirjastovierailuihin.	Oppilas tutustuu kirjastoon ja osallistuu ohjattuihin kirjastovierailuihin.	L2

<p>kirjallisuuteen ja kulttuuriin ja kannustaa lukemaan lapsille ja nuorille suunnattua kirjallisuutta sekä rohkaista lukuelämysten jakamiseen ja kirjaston aktiiviseen käyttöön</p>		<p>Harjoitellaan löytämään ikäkauteen ja omiin kiinnostuksen kohteisiin sopivaa kirjallisuutta sekä jakamaan lukukokemuksia yhteisesti.</p> <p>Tutustutaan ikäkauteen sopiviin elokuvaan, mediateksteihin sekä kansan- ja nykyperinteeseen.</p>	<p>Oppilas osaa löytää ikäkauteen ja omiin kiinnostuksen kohteisiinsa sopivaa kirjallisuutta sekä jakaa lukukokemuksia yhteisesti.</p> <p>Oppilas oppii tutustumaan ikäkauteen sopiviin elokuvaan, mediateksteihin sekä kansan- ja nykyperinteeseen.</p>	
<p>Kielen käyttö kaiken oppimisen tukena</p>				
<p>T12 ohjata oppilasta havainnoimaan koulun ja muun ympäristön kulttuurista monimuotoisuutta sekä tukea oppilaan monikielistä ja -kulttuurista identiteettiä ja rohkaista hyödyntämään ja kehittämään omaa kielirepertuaaria</p>	<p>S4</p>	<p>Tutustutaan suomalaiseen kulttuuriin vuodenvaihtojuhlien ja tapahtumien kautta.</p> <p>Tutustutaan monipuolisesti koulun ja sen lähialueen kotikansainvälisyyteen.</p> <p>Vahvistetaan kieli- ja kulttuuri-identiteetin rakentumista.</p>	<p>Oppilas ymmärtää suomalaista kulttuuria vuodenvaihtojuhlien ja tapahtumien kautta.</p> <p>Oppilas oppii tutustumaan monipuolisesti koulun ja sen lähialueen kotikansainvälisyyteen.</p> <p>Oppilas osaa kuvailla omaa ja elinympäristönsä monikielisyttä sekä kulttuurista monimuotoisuutta.</p> <p>Oppilas ymmärtää kieli- ja kulttuuri-identiteetin rakentumista.</p>	<p>L2 L4</p>
<p>T13 innostaa oppilasta vahvistamaan myönteistä käsitystä itsestään kielenkäyttäjänä ja kielenoppijana sekä asettamaan oppimistavoitteita</p>	<p>S5</p>	<p>Harjoitellaan käyttämään kielitaitoa monipuolisesti koulun ja arjen tilanteissa.</p> <p>Vahvistetaan kielen eri osa-alueita monipuolisesti (<i>esim. lukemalla, kirjoittamalla, kuuntelemalla ja puhumalla</i>).</p>	<p>Oppilas osaa käyttää kielitaitoaan monipuolisesti koulun ja arjen tilanteissa.</p> <p>Oppilas kehittää kielen eri osa-alueita monipuolisesti (<i>esim. lukemalla, kirjoittamalla, kuuntelemalla ja puhumalla</i>).</p>	<p>L1 L2 L7</p>

		Harjoitellaan asettamaan kielenkäytön oppimistavoitteita sekä seuraamaan niiden toteutumista (<i>esim. läksyjen teon säännöllisyys, oppitunnilla osallistuminen, suomen kielen käyttäminen vapaa-aikana kuten suomenkielisen kirjallisuuden lukeminen ja median seuraaminen</i>).	Oppilas oppii asettamaan itselleen ohjatusti kielenkäytön oppimistavoitteita sekä seuraamaan niiden toteutumista (<i>esim. läksyjen teon säännöllisyys, oppitunnilla osallistuminen, suomen kielen käyttäminen vapaa-aikana kuten suomenkielisen kirjallisuuden lukeminen ja median seuraaminen</i>).	
T14 ohjata oppilasta havaitsemaan, miten kieltä käytetään eri oppiaineissa	S5	Harjoitellaan havainnoimaan eri oppiaineiden kielellistä ilmaisutapaa. Harjoitellaan ymmärtämään oppiaineiden keskeisiä käsitteitä sekä ottamaan niitä omaan käyttöön.	Oppilas oppii havainnoimaan eri oppiaineiden kielellistä ilmaisutapaa ja osaa kuvailla, millaisista osista oppiaineiden tekstit rakentuvat. Oppilas ymmärtää oppiaineiden keskeisiä käsitteitä sekä osaa ottaa niitä omaan käyttöön.	L4 L7
T15 kannustaa oppilasta kehittämään tietojaan ja kielellisiä keinojaan itseohjautuvaan työskentelyyn, tiedonhakuun ja tiedon jäsentämiseen itsenäisesti ja ryhmässä	S5	Harjoitellaan käyttämään eri tavoin monipuolisia tiedonhankintakeinoja sekä vertailemaan ja arvioimaan tietoa kriittisesti ja käyttämään sitä vastuullisesti. Harjoitellaan hyödyntämään kielitaitoa opiskelussa. Harjoitellaan itseohjautuvuutta ja jatkuvaa oppimista.	Oppilas oppii käyttämään eri tavoin monipuolisia tiedonhankintakeinoja sekä vertailemaan ja arvioimaan tietoa kriittisesti ja käyttämään sitä vastuullisesti. Oppilas osaa tuottaa sovitusta aihepiiristä hankkimansa tiedon pohjalta jäsennellyn suullisen tai kirjallisen tekstin itsenäisesti tai ryhmässä. Oppilas oppii hyödyntämään kielitaitoa opiskelussa. Oppilas ymmärtää itseohjautuvuutta ja jatkuvaa oppimista.	L1 L6 L7

7. luokka

SUOMI TOISENA KIELENÄ JA KIRJALLISUUS

Tavoitteet 7. luokka	S	Opetuksen tavoitteet	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	L
Vuorovaikutustilanteissa toimiminen				
T1 rohkaista oppilasta kehittämään taitoaan toimia tavoitteellisesti, eettisesti ja vuorovaikutussuhdetta rakentaen koulun ja yhteiskunnan vuorovaikutustilanteissa	S1	<p>Tutkitaan ja käytetään kieltä osana toimintaa: kussakin toiminnassa tarvittavat kiteytyneet fraasit ja ilmaukset, tuttavallisuuden ja muodollisuuden ilmaiseminen, vahvistaminen ja pehmentäminen mielipiteen ilmaisussa, tiivistämisen keinot ja toisen puheeseen viittaaminen.</p> <p>Toimitaan koulun ja yhteiskunnan tuttavallisissa ja muodollisissa vuorovaikutustilanteissa tavoitteellisesti, eettisesti ja vuorovaikutussuhdetta rakentaen (<i>esim.</i></p>	<p>Oppilas oppii tutkimaan ja käyttämään kieltä osana toimintaa: kussakin toiminnassa tarvittavat kiteytyneet fraasit ja ilmaukset, tuttavallisuuden ja muodollisuuden ilmaiseminen, vahvistaminen ja pehmentäminen mielipiteen ilmaisussa, tiivistämisen keinot ja toisen puheeseen viittaaminen.</p> <p>Oppilas oppii toimimaan koulun ja yhteiskunnan tuttavallisissa ja muodollisissa vuorovaikutustilanteissa tavoitteellisesti, eettisesti ja vuorovaikutussuhdetta rakentaen</p>	L1 L2 L4

		<p><i>erilaiset keskustelut, neuvottelu, kokous, väittely, haastattelu).</i></p> <p>Harjoitellaan argumentoimaan, selostamaan ja referoimaan.</p>	<p><i>(esim. erilaiset keskustelut, neuvottelu, kokous, väittely, haastattelu).</i></p> <p>Oppilas harjaantuu argumentoimaan, selostamaan ja referoimaan.</p>	
T2 ohjata oppilasta syventämään muodollisten puhetilanteiden, opetuspuheen ja median puhuttujen tekstien ymmärtämistaitoja	S1	<p>Harjoitellaan muodollisten puhetilanteiden, opetuspuheen ja median puhuttujen tekstien ymmärtämistaitoja.</p> <p>Harjoitellaan kriittistä suhtautumista kuultuun sekä kuullun käyttöä oman ilmaisun mallina.</p>	<p>Oppilas oppii muodollisten puhetilanteiden, opetuspuheen ja median puhuttujen tekstien ymmärtämistaitoja.</p> <p>Oppilas harjaantuu suhtautumaan kriittisesti kuultuun sekä käyttämään kuultua oman ilmaisun mallina.</p>	L2 L4 L5
T3 kannustaa oppilasta kehittämään esiintymistaitojaan ja taitoaan ilmaista itseään erilaisissa tilanteissa tavoitteellisesti ja erilaisia ilmaisukeinoja hyödyntäen	S1	<p>Harjoitellaan valmistelevaan ja toteuttamaan itsenäisesti puhe-esityksiä.</p> <p>Kehitetään esiintymis- ja itseilmaisutaitoja erilaisissa tilanteissa tavoitteellisesti ja erilaisia kokonaisilmaisun keinoja hyödyntäen <i>(esim. kehon, äänen ja tilan keinot).</i></p> <p>Harjoitellaan puhe-esityksen havainnollistamista.</p>	<p>Oppilas harjaantuu valmistelevaan ja toteuttamaan itsenäisesti puhe-esityksiä.</p> <p>Oppilas kehittää esiintymis- ja itseilmaisutaitoja erilaisissa tilanteissa tavoitteellisesti ja erilaisia kokonaisilmaisun keinoja hyödyntäen <i>(esim. kehon, äänen ja tilan keinot).</i></p> <p>Oppilas harjaantuu havainnollistamaan puhe-esitystä.</p>	L2

Tekstien tulkitseminen				
T4 ohjata oppilasta hyödyntämään tekstilajitietoutta tekstien tulkinnassa, laajentamaan sana- ja käsitevarantoaan, käyttämään tehokkaasti lukustrategioita ja päättämään tekstin merkityksiä tekstuaalisten, sanastollisten ja kieliopillisten vihjeiden perusteella	S2	Harjoitellaan tunnistamaan kertovia ja kuvaavia tekstejä ja erittelemään niiden kielellisiä piirteitä.	Oppilas harjaantuu tunnistamaan kertovia ja kuvaavia tekstejä ja erittelemään niiden kielellisiä piirteitä.	L1 L2 L4
		Tutustutaan erilaisten tekstien tavoitteisiin ja tarkoitukseen.	Oppilas harjaantuu tunnistamaan erilaisten tekstien tavoitteita ja tarkoitusta.	
		Laajennetaan sana- ja käsitevarastoa lukemalla erilaisia opiskelun kannalta merkityksellisiä tekstilajeja (<i>esim. oppiaineiden tekstit, mediatekstit, kaunokirjallisuus</i>).	Oppilas oppii laajentamaan sana- ja käsitevarastoaan lukemalla erilaisia opiskelun kannalta merkityksellisiä tekstilajeja (<i>esim. oppiaineiden tekstit, mediatekstit, kaunokirjallisuus</i>).	
		Tutustutaan eri teksti- ja kirjallisuudenlajien lukemiseen ja analysointiin soveltuviin lukustrategioihin.	Oppilas harjaantuu käyttämään erilaisia lukustrategioita eri tekstilajien ja eri kirjallisuudenlajien lukemiseen ja analysointiin.	
T5 ohjata oppilasta kriittiseen tekstien tulkintaan itsenäisesti ja ryhmässä	S2	Harjoitellaan tarkastelemaan tekstejä niissä esiintyvien arvojen, ideologioiden ja vaikuttamiskeinojen kannalta (<i>esim.</i>	Oppilas harjaantuu tarkastelemaan tekstejä niissä esiintyvien arvojen, ideologioiden ja vaikuttamiskeinojen kannalta (<i>esim.</i>	L1 L2 L4

		<p><i>näkökulman, lauseen rakenteen, henkilöiden ja asioiden nimeämisen vaikutus tekstin tulkintaan).</i></p> <p>Harjoitellaan erilaisten tekstien tulkintaa itsenäisesti ja ryhmässä (<i>esim. luotettavuus, tavoite, tehtävä, merkitys</i>).</p> <p>Harjoitellaan tekemään tekstistä päätelmiä tekstuaalisten, sanastollisten ja kielipillisten vihjeiden perusteella, ja tehdään tekstistä kysymyksiä.</p> <p>Harjoitellaan omien ja muiden kirjoittamien tekstien analysointia, palautteen antoa ja vastaanottamista.</p>	<p><i>näkökulman, lauseen rakenteen, henkilöiden ja asioiden nimeämisen vaikutus tekstin tulkintaan).</i></p> <p>Oppilas oppii erilaisten tekstien tulkintaa itsenäisesti ja ryhmässä (<i>esim. luotettavuus, tavoite, tehtävä, merkitys</i>).</p> <p>Oppilas harjaantuu tekemään tekstistä päätelmiä tekstuaalisten, sanastollisten ja kielipillisten vihjeiden perusteella.</p> <p>Oppilas oppii omien ja muiden kirjoittamien tekstien analysointia, palautteen antoa ja vastaanottamista.</p>	
Tekstien tuottaminen				
T6 ohjata oppilasta vahvistamaan taitoa suunnitella, tuottaa ja muokata tekstejä itsenäisesti ja ryhmässä sekä hyödyntämään eri tekstilajeja omien tekstien malleina ja lähteinä	S3	Harjoitellaan tuottamaan sekä itsenäisesti että ryhmässä erilaisia tekstejä, joissa hyödynnetään tietämystä kertovan ja kuvaavan tekstin tekstilajipiirteistä.	Oppilas harjaantuu tuottamaan sekä itsenäisesti että ryhmässä erilaisia tekstejä, joissa hyödynnetään tietämystä kertovan ja kuvaavan tekstin tekstilajipiirteistä.	L1 L2 L4

		Harjoitellaan kirjoittamisprosessin vaiheita (<i>suunnittelu, tuotto, muokkaus</i>) sekä erilaisten tietolähteiden käyttöä (<i>esim. kriittisyys, eettisyys</i>).	Oppilas harjaantuu kirjoittamaan vaihteitain (<i>suunnittelu, tuotto, muokkaus</i>) sekä käyttämään erilaisia tietolähteitä <i>kriittisyys, eettisyys</i>).	
T7 auttaa oppilasta vakiinnuttamaan kirjoitetun yleiskielen normien ja eri tekstilajeissa tarvittavan sanaston ja kieliopillisten rakenteiden hallintaa	S3	Harjoitellaan tuottamaan ymmärrettäviä ja yhtenäisiä tekstejä. Harjoitellaan kirjoitetun kielen perussääntöjä. Harjoitellaan käyttämään sanastoa, fraseologiaa ja kieliopillisia rakenteita. Harjoitellaan valitsemaan tekstiin sopivia ilmaisutapoja (<i>esim. kielen rekisterit</i>).	Oppilas harjaantuu tuottamaan ymmärrettäviä ja yhtenäisiä tekstejä. Oppilas harjaantuu kirjoitetun kielen perussääntöihin. Oppilas harjaantuu käyttämään sanastoa, fraseologiaa ja kieliopillisia rakenteita. Oppilas harjaantuu valitsemaan tekstiin sopivia ilmaisutapoja (<i>esim. kielen rekisterit</i>).	L2 L3
Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen				
T8 ohjata oppilasta syventämään kielitietoisuuttaan ja kiinnostumaan kielen ilmiöistä, auttaa oppilasta tunnistamaan kielen rakenteita, eri rekistereitä, tyyli- ja sävyjä ja ymmärtämään kielellisten valintojen merkityksiä ja seurauksia	S4	Havainnoidaan kielen keskeisiä säännön- mukaisuuksia (<i>esim. nomini-, verbi- ja lausetyyppien tai analogian mallien avulla</i>).	Oppilas oppii ymmärtämään kielen keskeisiä säännön- mukaisuuksia (<i>esim. nomini-, verbi- ja lausetyyppien tai analogian mallien avulla</i>).	L4

		<p>Pohditaan tekstien kielellisten ja tekstuaalisten piirteiden merkityksiä.</p> <p>Harjoitellaan kuvailemaan tekstien kielellisiä ja tekstuaalisia piirteitä.</p> <p>Harjoitellaan tunnistamaan kielen tyyli- piirteitä.</p> <p>Harjoitellaan havaitsemaan kielen eri rekisterien ja tyylien välisiä eroja.</p> <p>Harjoitellaan tekemään päätelmiä kielen merkityksistä ja rakenteista (<i>lauseenjäsennys, modaalisuus, rektio</i>) sekä kielellisten valintojen vaikutuksesta tekstin sävyyn (<i>esim. modaalisuus</i>).</p>	<p>Oppilas harjaantuu ymmärtämään tekstien kielellisten ja tekstuaalisten piirteiden merkityksiä.</p> <p>Oppilas harjaantuu kuvailemaan tekstien kielellisiä ja tekstuaalisia piirteitä.</p> <p>Oppilas harjaantuu tunnistamaan kielen tyyli- piirteitä.</p> <p>Oppilas harjaantuu havaitsemaan kielen eri rekisterien ja tyylien välisiä eroja.</p> <p>Oppilas harjaantuu tekemään päätelmiä kielen merkityksistä ja rakenteista (<i>lauseenjäsennys, modaalisuus, rektio</i>) sekä kielellisten valintojen vaikutuksesta tekstin sävyyn (<i>esim. modaalisuus</i>).</p>	
T9 innostaa oppilasta tutustumaan kirjallisuuden lajeihin, suomalaiseen kirjallisuuteen, sen historiaan ja yhteyksiin maailmankirjallisuuteen sekä ohjata tunnistamaan tekstin suhteita toisiin teksteihin	S4	<p>Tutustutaan kirjallisuuden lajeihin.</p> <p>Luetaan oman ikäkauden kirjallisuutta.</p>	<p>Oppilas harjaantuu erottamaan kirjallisuuden lajeja.</p> <p>Oppilas oppii lukemaan oman ikäkauden kirjallisuutta.</p>	L2

<p>T10 auttaa oppilasta avartamaan kulttuurinäkemystään ja erittelemään koulun ja yhteiskunnan monikielisyyttä ja kulttuurista monimuotoisuutta sekä tunnistamaan kulttuurien samanlaisuuksia ja erilaisten ilmiöiden kulttuurisidonnaisuutta</p>	<p>S4</p>	<p>Pohditaan kulttuurin käsitettä ja sen ilmenemismuotoja.</p> <p>Hyödynnetään paikallista kulttuuritarjontaa.</p> <p>Tutustutaan koulun monikielisyyteen ja kulttuuriseen monimuotoisuuteen.</p> <p>Tutustutaan kotikansainvälisyyteen (<i>esim. juhlapäivät, tavat, ruokakulttuuri, pukeutuminen ja musiikki</i>) ja vahvistetaan kulttuurisen monimuotoisuuden ymmärrystä vertailemalla kulttuurisia kokemuksia eri puolilta maailmaa.</p> <p>Vertaillaan suomea oppilaille tuttuihin kieliin ja tutkitaan, miten kielet vaikuttavat toisiinsa.</p> <p>Tutustutaan elokuvaan, teatteriin ja mediakulttuuriin.</p>	<p>Oppilas harjaantuu pohtimaan kulttuurin käsitettä ja sen ilmenemismuotoja.</p> <p>Oppilas oppii hyödyntämään paikallista kulttuuritarjontaa.</p> <p>Oppilas harjaantuu ymmärtämään koulun monikielisyyttä ja kulttuurista monimuotoisuutta.</p> <p>Oppilas harjaantuu ymmärtämään kulttuurista monimuotoisuutta vertailemalla kulttuurisia kokemuksia eri puolilta maailmaa.</p> <p>Oppilas harjaantuu vertaamaan suomea itselleen tuttuihin kieliin ja ymmärtää, miten kielet vaikuttavat toisiinsa.</p> <p>Oppilas tutustuu elokuvaan, teatteriin ja mediakulttuuriin.</p>	<p>L2</p>
---	-----------	--	---	-----------

		Tutkitaan kriittisesti median toimintatapoja omassa elämässä ja yhteiskunnassa.	Oppilas harjaantuu mediakriittisyyteen ja tunnistaa median toimintatapoja liittyen omaan elämäänsä sekä laajemmin yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen.	
Kielen käyttö kaiken oppimisen tukena				
T11 ohjata oppilasta vakiinnuttamaan myönteistä käsitystä itsestään viestijänä, lukijana, tekstien tuottajana sekä kielenoppijana, ohjata häntä näkemään ja vertaamaan erilaisia oppimistyyylejä ja tapoja sekä oppimaan muilta	S5	<p>Pohditaan omia vahvuuksia ja kehittämiskohteita viestijänä, lukijana, tekstien tuottajana sekä kielenoppijana.</p> <p>Harjoitellaan asettamaan itselle oppimistavoitteita.</p> <p>Tutustutaan erilaisiin oppimistyyyleihin.</p> <p>Jaetaan omaa osaamista ja opitaan muilta.</p> <p>Harjoitellaan hyödyntämään kielitaitoa opiskelussa.</p>	<p>Oppilas oppii pohtimaan omia vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan viestijänä, lukijana, tekstien tuottajana sekä kielenoppijana.</p> <p>Oppilas harjaantuu asettamaan itselleen oppimistavoitteita.</p> <p>Oppilas tunnistaa erilaisia oppimistyyylejä harjaantuu löytämään niistä itselleen sopivia.</p> <p>Oppilas harjaantuu jakamaan omaa osaamistaan ja oppimaan muilta.</p>	L1 L2 L7

			Oppilas harjaantuu hyödyntämään kielitaitoa opiskelussa.	
T12 ohjata oppilasta havainnoimaan, miten kieltä käytetään eri tiedonaloilla	S5	<p>Tutustutaan eri tiedonalojen tapoihin käyttää kieltä.</p> <p>Harjoitellaan eri tiedonalojen tekstien lukemisen, kirjoittamisen, kuuntelemisen ja puhumisen taitoja.</p> <p>Vertaillaan arkikielen ja eri tiedonalojen tapoja käyttää kieltä.</p>	<p>Oppilas harjaantuu ymmärtämään eri tiedonalojen tapoja käyttää kieltä.</p> <p>Oppilas oppii eri tiedonalojen tekstien lukemisen, kirjoittamisen, kuuntelemisen ja puhumisen taitoja.</p> <p>Oppilas harjaantuu tunnistamaan ja ymmärtämään arkikielen ja eri tiedonalojen kielten eroja.</p>	L1 L4 L6
T13 kannustaa oppilasta kehittämään tiedonhankintataitoja, oman työskentelyn suunnittelua, jäsentämistä ja arviointia itsenäisesti ja ryhmässä	S5	<p>Käytetään tieto- ja viestintäteknologiaa tiedonhankinnassa, oppimisessa ja oman oppimisen arvioinnissa.</p> <p>Kehitetään tiedonhankintataitoja, oman työskentelyn suunnittelua, jäsentämistä ja arviointia itsenäisesti ja ryhmässä.</p>	<p>Oppilas oppii käyttämään tieto- ja viestintäteknologiaa tiedonhankinnassa, oppimisessa ja oman oppimisen arvioinnissa.</p> <p>Oppilas oppii kehittämään tiedonhankintataitojaan, oman työskentelynsä suunnittelua, jäsentämistä ja arviointia sekä itsenäisesti että ryhmässä.</p>	L1 L5 L6

8. luokka

SUOMI TOISENA KIELENÄ JA KIRJALLISUUS

Tavoitteet	S	Opetuksen tavoitteet	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	L
8. luokka				
Vuorovaikutustilanteissa toimiminen				
T1 rohkaista oppilasta kehittämään taitoaan toimia tavoitteellisesti, eettisesti ja vuorovaikutussuhdetta rakentaen koulun ja yhteiskunnan vuorovaikutustilanteissa	S1	Tutkitaan ja käytetään kieltä osana toimintaa: kussakin toiminnassa tarvittavat kiteytyneet fraasit ja ilmaukset, tuttavallisuuden ja muodollisuuden ilmaiseminen, modaalisuus sekä vahvistaminen ja pehmentäminen mielipiteen ilmaisussa, tiivistämisen keinot ja toisen puheeseen viittaaminen. Toimitaan koulun ja yhteiskunnan tuttavallisissa ja muodollisissa vuorovaikutustilanteissa tavoitteellisesti, eettisesti ja vuorovaikutussuhdetta rakentaen (<i>esim.</i>	Oppilas oppii tutkimaan ja käyttämään kieltä osana toimintaa: kussakin toiminnassa tarvittavat kiteytyneet fraasit ja ilmaukset, tuttavallisuuden ja muodollisuuden ilmaiseminen, modaalisuus sekä vahvistaminen ja pehmentäminen mielipiteen ilmaisussa, tiivistämisen keinot ja toisen puheeseen viittaaminen. Oppilas oppii toimimaan koulun ja yhteiskunnan tuttavallisissa ja muodollisissa vuorovaikutustilanteissa tavoitteellisesti, eettisesti ja vuorovaikutussuhdetta rakentaen	L1 L2 L4

		erilaiset keskustelut, neuvottelu, kokous, väittely, haastattelu).	(esim. erilaiset keskustelut, neuvottelu, kokous, väittely, haastattelu).	
		Harjoitellaan argumentoimaan, selostamaan ja referoimaan.	Oppilas harjaantuu argumentoimaan, selostamaan ja referoimaan.	
T2 ohjata oppilasta syventämään muodollisten puhetilanteiden, opetuspuheen ja median puhuttujen tekstien ymmärtämistaitoja	S1	Harjoitellaan muodollisten puhetilanteiden, opetuspuheen ja median puhuttujen tekstien ymmärtämistaitoja.	Oppilas oppii muodollisten puhetilanteiden, opetuspuheen ja median puhuttujen tekstien ymmärtämistaitoja.	L2 L4 L5
		Harjoitellaan kriittistä suhtautumista kuultuun sekä kuullun käyttöä oman ilmaisun mallina.	Oppilas oppii kriittistä suhtautumista kuultuun sekä kuullun käyttöä oman ilmaisun mallina.	
T3 kannustaa oppilasta kehittämään esiintymistaitojaan ja taitoaan ilmaista itseään erilaisissa tilanteissa tavoitteellisesti ja erilaisia ilmaisukeinoja hyödyntäen	S1	Valmistellaan ja toteutetaan itsenäisesti puhe-esityksiä.	Oppilas valmistelee ja toteuttaa itsenäisesti puhe-esityksiä.	L2
		Kehitetään esiintymis- ja itseilmaisutaitoja erilaisissa tilanteissa tavoitteellisesti ja erilaisia kokonaisilmaisun keinoja hyödyntäen (esim. kehon, äänen ja tilan keinot).	Oppilas kehittää esiintymis- ja itseilmaisutaitojaan erilaisissa tilanteissa tavoitteellisesti ja erilaisia kokonaisilmaisun keinoja hyödyntäen (esim. kehon, äänen ja tilan keinot).	
		Harjoitellaan puhe-esityksen havainnollistamista.	Oppilas oppii havainnollistamaan puhe-esitystä.	

Tekstien tulkitseminen				
T4 ohjata oppilasta hyödyntämään tekstilajitietoutta tekstien tulkinnassa, laajentamaan sana- ja käsitevarantoon, käyttämään tehokkaasti lukustrategioita ja päättämään tekstin merkityksiä tekstuaalisten, sanastollisten ja kielipillisten vihjeiden perusteella	S2	<p>Harjoitellaan tunnistamaan kertovia, kuvaavia, ohjaavia ja kantaa ottavia tekstejä ja erittelemään niiden kielellisiä piirteitä tarkoituksenmukaisia käsitteitä käyttäen.</p> <p>Vertaillaan erilaisten tekstien tavoitteita ja tarkoitusperiä.</p> <p>Laajennetaan sana- ja käsitevarastoa lukemalla erilaisia opiskelun ja yhteiskunnan kannalta merkityksellisiä tekstilajeja (<i>esim. oppiaineiden tekstit, mediatekstit, kaunokirjallisuus</i>).</p> <p>Harjoitellaan eri teksti- ja kirjallisuudenlajien lukemiseen ja analysointiin soveltuvia lukustrategioita.</p>	<p>Oppilas oppii tunnistamaan kertovia, kuvaavia, ohjaavia ja kantaa ottavia tekstejä ja erittelemään niiden kielellisiä piirteitä tarkoituksenmukaisia käsitteitä käyttäen.</p> <p>Oppilas oppii tunnistamaan erilaisten tekstien tavoitteita ja tarkoitusperiä.</p> <p>Oppilas oppii laajentamaan sana- ja käsitevarastoon lukemalla erilaisia opiskelun ja yhteiskunnan kannalta merkityksellisiä tekstilajeja. (<i>esim. oppiaineiden tekstit, mediatekstit, kaunokirjallisuus</i>).</p> <p>Oppilas oppii eri teksti- ja kirjallisuudenlajien lukemiseen ja analysointiin soveltuvia lukustrategioita.</p>	L1 L2 L4

<p>T5 ohjata oppilasta kriittiseen tekstien tulkintaan itsenäisesti ja ryhmässä</p>	<p>S2</p>	<p>Harjoitellaan tarkastelemaan tekstejä niissä esiintyvien arvojen, ideologioiden ja vaikuttamiskeinojen kannalta (<i>esim. näkökulman, lauseen rakenteen, henkilöiden ja asioiden nimeämisen ja kielikuvien vaikutus tekstin tulkintaan</i>).</p> <p>Harjoitellaan erilaisten tekstien kriittistä tulkintaa itsenäisesti ja ryhmässä (<i>esim. luotettavuus, tavoite, tehtävä, merkitys</i>).</p> <p>Harjoitellaan tekemään tekstistä päätelmiä tekstuaalisten, sanastollisten ja kieliopillisten vihjeiden perusteella, ja tehdään tekstistä kriittisiä kysymyksiä.</p> <p>Harjoitellaan omien ja muiden kirjoittamien tekstien analysointia, palautteen antoa ja vastaanottamista.</p>	<p>Oppilas oppii tarkastelemaan tekstejä niissä esiintyvien arvojen, ideologioiden ja vaikuttamiskeinojen kannalta (<i>esim. näkökulman, lauseen rakenteen, henkilöiden ja asioiden nimeämisen ja kielikuvien vaikutus tekstin tulkintaan</i>).</p> <p>Oppilas oppii erilaisten tekstien kriittistä tulkintaa itsenäisesti ja ryhmässä (<i>esim. luotettavuus, tavoite, tehtävä, merkitys</i>).</p> <p>Oppilas oppii tekemään tekstistä päätelmiä tekstuaalisten, sanastollisten ja kieliopillisten vihjeiden perusteella. Oppilas oppii tekstikriittisyyttä ja kyseenalaistamista.</p> <p>Oppilas oppii omien ja muiden kirjoittamien tekstien analysointia, palautteen antoa ja vastaanottamista.</p>	<p>L1 L2 L4</p>
<p>Tekstien tuottaminen</p>				

<p>T6 ohjata oppilasta vahvistamaan taitoa suunnitella, tuottaa ja muokata tekstejä itsenäisesti ja ryhmässä sekä hyödyntämään eri tekstilajeja omien tekstien malleina ja lähteinä</p>	<p>S3</p>	<p>Syvennetään taitoja tuottaa sekä itsenäisesti että ryhmässä erilaisia tekstejä, joissa hyödynnetään tietämystä kertovan, kuvaavan, ohjaavan ja kantaa ottavan tekstin tekstilajipiirteistä.</p> <p>Harjoitellaan kirjoittamisprosessin vaiheita (<i>suunnittelu, tuotto, muokkaus</i>) sekä erilaisten tietolähteiden käyttöä (<i>esim. kriittisyys, eettisyys</i>).</p>	<p>Oppilas oppii syventämään taitojaan tuottaa sekä itsenäisesti että ryhmässä erilaisia tekstejä, joissa hyödynnetään tietämystä kertovan, kuvaavan, ohjaavan ja kantaa ottavan tekstin tekstilajipiirteistä.</p> <p>Oppilas oppii kirjoittamisprosessin vaiheita (<i>suunnittelu, tuotto, muokkaus</i>) sekä erilaisten tietolähteiden käyttöä (<i>esim. kriittisyys, eettisyys</i>).</p>	<p>L1 L2 L4</p>
<p>T7 auttaa oppilasta vakiinnuttamaan kirjoitetun yleiskielen normien ja eri tekstilajeissa tarvittavan sanaston ja kieliopillisten rakenteiden hallintaa</p>	<p>S3</p>	<p>Harjoitellaan tuottamaan ymmärrettäviä ja yhtenäisiä tekstejä.</p> <p>Harjoitellaan kirjoitetun kielen perussääntöjä.</p> <p>Harjoitellaan käyttämään sanastoa, fraseologiaa ja kieliopillisia rakenteita monipuolisesti.</p> <p>Harjoitellaan valitsemaan tekstiin sopivia ilmaisutapoja (<i>esim. kielen rekisterit</i>).</p>	<p>Oppilas oppii tuottamaan ymmärrettäviä ja yhtenäisiä tekstejä.</p> <p>Oppilas oppii kirjoitetun kielen perussääntöjä.</p> <p>Oppilas oppii käyttämään sanastoa, fraseologiaa ja kieliopillisia rakenteita monipuolisesti.</p> <p>Oppilas oppii valitsemaan tekstiin sopivia ilmaisutapoja (<i>esim. kielen rekisterit</i>).</p>	<p>L2 L3</p>
<p>Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen</p>				

<p>T8 ohjata oppilasta syventämään kielitietoisuuttaan ja kiinnostumaan kielen ilmiöistä, auttaa oppilasta tunnistamaan kielen rakenteita, eri rekistereitä, tyyli- piirteitä ja sävyjä ja ymmärtämään kielellisten valintojen merkityksiä ja seurauksia</p>	<p>S4</p>	<p>Havainnoidaan kielen keskeisiä säännön- mukaisuuksia (<i>esim. nomini-, verbi- ja lause- tyyppien tai analogian mallien avulla</i>).</p> <p>Pohditaan tekstien kielellisten ja tekstuaalisten piirteiden merkityksiä.</p> <p>Harjoitellaan kuvailemaan tekstien kielellisiä ja tekstuaalisia piirteitä.</p> <p>Harjoitellaan tunnistamaan kielen tyyli- piirteitä.</p> <p>Harjoitellaan havaitsemaan ja kuvailemaan kielen eri rekisterien ja tyylien välisiä eroja.</p> <p>Harjoitellaan tekemään päätelmiä kielen merkityksistä ja rakenteista (<i>lauseen- jäsenitys, modaalisuus, rektio</i>) sekä kielellisten valintojen vaikutuksesta tekstin sävyyn (<i>esim. modaalisuus</i>).</p>	<p>Oppilas oppii kielen keskeisiä säännön- mukaisuuksia (<i>esim. nomini-, verbi- ja lause- tyyppien tai analogian mallien avulla</i>).</p> <p>Oppilas oppii ymmärtämään tekstien kielellisten ja tekstuaalisten piirteiden merkityksiä.</p> <p>Oppilas oppii kuvailemaan tekstien kielellisiä ja tekstuaalisia piirteitä.</p> <p>Oppilas oppii tunnistamaan kielen tyyli- piirteitä.</p> <p>Oppilas oppii havaitsemaan ja kuvailemaan kielen eri rekisterien ja tyylien välisiä eroja.</p> <p>Oppilas oppii tekemään päätelmiä kielen merkityksistä ja rakenteista (<i>lauseenjäsenitys, modaalisuus, rektio</i>) sekä kielellisten</p>	<p>L4</p>
--	-----------	--	--	-----------

			valintojen vaikutuksesta tekstin sävyyn (<i>esim. modaalisuus</i>).	
T9 innostaa oppilasta tutustumaan kirjallisuuden lajeihin, suomalaiseen kirjallisuuteen, sen historiaan ja yhteyksiin maailmankirjallisuuteen sekä ohjata tunnistamaan tekstin suhteita toisiin teksteihin	S4	Tutustutaan kirjallisuuden lajeihin. Luetaan oman ikäkauden kirjallisuutta.	Oppilas oppii tunnistamaan kirjallisuuden lajeja. Oppilas oppii lukemaan oman ikäkautensa kirjallisuutta.	L2
T10 auttaa oppilasta avartamaan kulttuurinäkemystään ja erittelemään koulun ja yhteiskunnan monikielisyttä ja kulttuurista monimuotoisuutta sekä tunnistamaan kulttuurien samanlaisuuksia ja erilaisten ilmiöiden kulttuurisidonnaisuutta	S4	Laajennetaan kulttuurikäsitystä. Hyödynnetään paikallista kulttuuritarjontaa. Tutustutaan koulun ja yhteiskunnan monikielisyyteen ja kulttuuriseen monimuotoisuuteen. Tutustutaan kotikansainvälisyyteen (<i>esim. juhlapäivät, tavat, ruokakulttuuri, pukeutuminen ja musiikki</i>) ja vahvistetaan kulttuurisen monimuotoisuuden ymmärrystä vertailemalla kulttuurisia kokemuksia eri puolilta maailmaa.	Oppilas oppii laajentamaan kulttuurikäsitystään. Oppilas oppii hyödyntämään paikallista kulttuuritarjontaa. Oppilas oppii ymmärtämään koulun ja yhteiskunnan monikielisyttä ja kulttuurista monimuotoisuutta. Oppilas oppii ymmärtämään kulttuurista monimuotoisuutta vertailemalla kulttuurisia kokemuksia eri puolilta maailmaa.	L2

		<p>Vertaillaan suomea oppilaille tuttuihin kieliin ja tutkitaan, miten kielet vaikuttavat toisiinsa.</p> <p>Tutustutaan elokuvaan, teatteriin ja mediakulttuuriin.</p> <p>Tutkitaan kriittisesti median toimintatapoja omassa elämässä ja yhteiskunnassa.</p>	<p>Oppilas oppii, miten kielet vaikuttavat toisiinsa.</p> <p>Oppilas tunnistaa elokuvan, teatterin ja mediakulttuurin keinoja.</p> <p>Oppilas oppii tutkimaan ja arvioimaan kriittisesti median toimintatapoja sekä omassa elämässään että yhteiskunnassa.</p>	
Kielen käyttö kaiken oppimisen tukena				
<p>T11 ohjata oppilasta vakiinnuttamaan myönteistä käsitystä itsestään viestijänä, lukijana, tekstien tuottajana sekä kielenoppijana, ohjata häntä näkemään ja vertaamaan erilaisia oppimistyyylejä ja tapoja sekä oppimaan muilta</p>	S5	<p>Tunnistetaan omia vahvuuksia ja kehittämiskohteita viestijänä, lukijana, tekstien tuottajana sekä kielenoppijana.</p> <p>Osataan asettaa itselle oppimistavoitteita.</p> <p>Tutustutaan erilaisiin oppimistyyyleihin.</p>	<p>Oppilas tunnistaa omia vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan viestijänä, lukijana, tekstien tuottajana sekä kielenoppijana.</p> <p>Oppilas osaa asettaa itselleen oppimistavoitteita.</p>	<p>L1</p> <p>L2</p> <p>L7</p>

		<p>Jaetaan omaa osaamista ja opitaan muilta.</p> <p>Harjoitellaan hyödyntämään kielitaitoa opiskelussa.</p>	<p>Oppilas tunnistaa erilaisia oppimistyyliä oppii löytämään niistä itselleen sopivia.</p> <p>Oppilas osaa jakaa omaa osaamistaan ja oppia muilta.</p> <p>Oppilas osaa hyödyntää kielitaitoaan opiskelussa.</p>	
T12 ohjata oppilasta havainnoimaan, miten kieltä käytetään eri tiedonaloilla	S5	<p>Havainnoidaan, miten kieltä käytetään eri tiedonaloilla.</p> <p>Vahvistetaan eri tiedonalojen tekstien lukemisen, kirjoittamisen, kuuntelemisen ja puhumisen taitoja.</p> <p>Vertaillaan arkikielen ja eri tiedonalojen tapoja käyttää kieltä.</p>	<p>Oppilas ymmärtää, miten kieltä käytetään eri tiedonaloilla.</p> <p>Oppilas oppii lukemaan, kirjoittamaan, kuuntelemaan ja puhumaan eri tiedonalojen tekstejä.</p> <p>Oppilas tunnistaa ja ymmärtää arkikielen ja eri tiedonalojen kielten eroja.</p>	L1 L4 L6
T13 kannustaa oppilasta kehittämään tiedonhankintataitoja, oman työskentelyn suunnittelua, jäsentämistä ja arviointia itsenäisesti ja ryhmässä	S5	Käytetään tieto- ja viestintäteknologiaa tiedonhankinnassa, oppimisessa ja oman oppimisen arvioinnissa.	Oppilas oppii käyttämään tieto- ja viestintäteknologiaa tiedonhankinnassa, oppimisessa ja oman oppimisensa arvioinnissa.	L1 L5 L6

		Kehitetään tiedonhankintataitoja, oman työskentelyn suunnittelua, jäsentämistä ja arviointia itsenäisesti ja ryhmässä.	Oppilas oppii kehittämään tiedonhankintataitojaan, oman työskentelynsä suunnittelua, jäsentämistä ja arviointia itsenäisesti ja ryhmässä.	
--	--	--	---	--

9. luokka

SUOMI TOISENA KIELENÄ JA KIRJALLISUUS

Tavoitteet 9. luokka	S	Opetuksen tavoitteet	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	L
Vuorovaikutustilanteissa toimiminen				
T1 rohkaista oppilasta kehittämään taitoaan toimia tavoitteellisesti, eettisesti ja vuorovaikutussuhdetta rakentaen koulun ja yhteiskunnan vuorovaikutustilanteissa	S1	<p>Tutkitaan ja käytetään kieltä osana toimintaa: kussakin toiminnassa tarvittavat kiteytyneet fraasit ja ilmaukset, tuttavallisuuden ja muodollisuuden ilmaiseminen, modaalisuus sekä vahvistaminen ja pehmentäminen mielipiteen ilmaisussa, tiivistämisen keinot ja toisen puheeseen viittaaminen.</p> <p>Toimitaan koulun ja yhteiskunnan tuttavallisissa ja muodollisissa vuorovaikutustilanteissa tavoitteellisesti, eettisesti ja vuorovaikutussuhdetta rakentaen (<i>esim.</i></p>	<p>Oppilas osaa tutkia ja käyttää kieltä osana toimintaa: kussakin toiminnassa tarvittavat kiteytyneet fraasit ja ilmaukset, tuttavallisuuden ja muodollisuuden ilmaiseminen, modaalisuus sekä vahvistaminen ja pehmentäminen mielipiteen ilmaisussa, tiivistämisen keinot ja toisen puheeseen viittaaminen.</p> <p>Oppilas toimii koulun ja yhteiskunnan tuttavallisissa ja muodollisissa vuorovaikutustilanteissa tavoitteellisesti, eettisesti ja vuorovaikutussuhdetta rakentaen (<i>esim.</i></p>	L1 L2 L4

		<i>erilaiset keskustelut, neuvottelu, kokous, väittely, haastattelu).</i>	<i>erilaiset keskustelut, neuvottelu, kokous, väittely, haastattelu).</i>	
		Argumentoidaan, selostetaan ja referoidaan.	Oppilas argumentoi, selostaa ja referoi.	
T2 ohjata oppilasta syventämään muodollisten puhetilanteiden, opetuspuheen ja median puhuttujen tekstien ymmärtämistaitoja	S1	Syvennetään muodollisten puhetilanteiden, opetuspuheen ja median puhuttujen tekstien ymmärtämistaitoja.	Oppilas osaa kehittää muodollisten puhetilanteiden, opetuspuheen ja median puhuttujen tekstien ymmärtämistaitojaan.	L2 L4 L5
		Harjoitellaan kriittistä suhtautumista kuultuun sekä kuullun käyttöä oman ilmaisun mallina.	Oppilas osaa suhtautua kriittisesti kuultuun sekä osaa käyttää kuultua oman ilmaisunsa mallina.	
T3 kannustaa oppilasta kehittämään esiintymistaitojaan ja taitoaan ilmaista itseään erilaisissa tilanteissa tavoitteellisesti ja erilaisia ilmaisukeinoja hyödyntäen	S1	Valmistellaan ja toteutetaan itsenäisesti puhe-esityksiä.	Oppilas osaa valmistella ja toteuttaa itsenäisesti puhe-esityksiä.	L2
		Kehitetään esiintymis- ja itseilmaisutaitoja erilaisissa tilanteissa tavoitteellisesti ja erilaisia kokonaisilmaisun keinoja hyödyntäen (<i>esim. kehon, äänen ja tilan keinot</i>).	Oppilas osaa kehittää esiintymis- ja itseilmaisutaitojaan erilaisissa tilanteissa tavoitteellisesti ja erilaisia kokonaisilmaisun keinoja hyödyntäen (<i>esim. kehon, äänen ja tilan keinot</i>).	
		Harjoitellaan puhe-esityksen havainnollistamista.	Oppilas osaa havainnollistaa puhe-esitystä.	

Tekstien tulkitseminen				
T4 ohjata oppilasta hyödyntämään tekstilajitietoutta tekstien tulkinnassa, laajentamaan sana- ja käsitevarantoon, käyttämään tehokkaasti lukustrategioita ja päättämään tekstin merkityksiä tekstuaalisten, sanastollisten ja kielipiillisten vihjeiden perusteella	S2	Tunnistetaan erilaisia tekstilajeja ja kuvaillaan kertovan, kuvaavan, ohjaavan, kantaa ottavan ja pohtivan tekstin piirteitä tarkoituksenmukaisia käsitteitä käyttäen.	Oppilas osaa tunnistaa erilaisia tekstilajeja ja osaa kuvailla kertovan, kuvaavan, ohjaavan, kantaa ottavan ja pohtivan tekstin piirteitä tarkoituksenmukaisia käsitteitä käyttäen.	L1
		Tarkastellaan tekstejä kriittisesti ja ymmärretään, että teksteillä on erilaisia tavoitteita ja tarkoitusperiä.	Oppilas osaa tarkastella tekstejä kriittisesti ja ymmärtää, että teksteillä on erilaisia tavoitteita ja tarkoitusperiä.	L2
		Syvennetään sana- ja käsitevarastoa lukemalla erilaisia opiskelun ja yhteiskunnan kannalta merkityksellisiä tekstilajeja (<i>esim. oppiaineiden tekstit, mediatekstit, kaunokirjallisuus</i>).	Oppilas osaa syventää sana- ja käsitevarastoaan lukemalla erilaisia opiskelun ja yhteiskunnan kannalta merkityksellisiä tekstilajeja (<i>esim. oppiaineiden tekstit, mediatekstit, kaunokirjallisuus</i>).	L4
		Käytetään eri teksti- ja kirjallisuudenlajien lukemiseen ja analysointiin soveltuvia lukustrategioita.	Oppilas osaa käyttää eri teksti- ja kirjallisuudenlajien lukemiseen ja analysointiin soveltuvia lukustrategioita.	
			Oppilas osaa tunnistaa kirjallisuuden tyyli- virtauksia	

		Harjoitellaan kirjallisuuden tyylivirtausten tunnistamista.		
T5 ohjata oppilasta kriittiseen tekstien tulkintaan itsenäisesti ja ryhmässä	S2	<p>Tarkastellaan tekstejä niissä esiintyvien arvojen, ideologioiden ja vaikuttamiskeinojen kannalta (<i>esim. näkökulman, lauseen rakenteen, henkilöiden ja asioiden nimeämisen, sekä kielikuvien ja ironian vaikutus tekstin tulkintaan</i>).</p> <p>Tulkitaan kriittisesti erilaisia tekstejä itsenäisesti ja ryhmässä (<i>esim. luotettavuus, tavoite, tehtävä, merkitys</i>).</p> <p>Päätellään tekstin merkityksiä tekstuaalisten, sanastollisten ja kieliopillisten vihjeiden perusteella, ja tehdään tekstistä kriittisiä kysymyksiä.</p> <p>Analysoidaan omia ja muiden kirjoittamia tekstejä sekä annetaan ja vastaanotetaan palautetta.</p>	<p>Oppilas osaa tarkastella tekstejä niissä esiintyvien arvojen, ideologioiden ja vaikuttamiskeinojen kannalta (<i>esim. näkökulman, lauseen rakenteen, henkilöiden ja asioiden nimeämisen, sekä kielikuvien ja ironian vaikutus tekstin tulkintaan</i>).</p> <p>Oppilas osaa tulkita erilaisia tekstejä kriittisesti sekä itsenäisesti että ryhmässä (<i>esim. luotettavuus, tavoite, tehtävä, merkitys</i>).</p> <p>Oppilas osaa päätellä tekstin merkityksiä tekstuaalisten, sanastollisten ja kieliopillisten vihjeiden perusteella. Oppilas osaa tehdä tekstistä kriittisiä kysymyksiä.</p> <p>Oppilas osaa analysoida omia ja muiden kirjoittamia tekstejä sekä osaa antaa ja vastaanottaa palautetta.</p>	L1 L2 L4
Tekstien tuottaminen				

<p>T6 ohjata oppilasta vahvistamaan taitoa suunnitella, tuottaa ja muokata tekstejä itsenäisesti ja ryhmässä sekä hyödyntämään eri tekstilajeja omien tekstien malleina ja lähteinä</p>	<p>S3</p>	<p>Tuotetaan sekä itsenäisesti että ryhmässä erilaisia tekstejä, joissa hyödynnetään tietämystä kertovan, kuvaavan, kantaa ottavan, ohjaavan ja pohtivan tekstin tekstilajipiirteistä.</p> <p>Vakiinnutetaan kirjoittamisprosessin vaiheita (<i>suunnittelu, tuotto, muokkaus</i>) sekä erilaisten tietolähteiden käyttöä (<i>esim. kriittisyys, eettisyys</i>).</p>	<p>Oppilas osaa tuottaa sekä itsenäisesti että ryhmässä erilaisia tekstejä, joissa hyödynnetään tietämystä kertovan, kuvaavan, kantaa ottavan, ohjaavan ja pohtivan tekstin tekstilajipiirteistä.</p> <p>Oppilas hallitsee kirjoittamisprosessin vaiheet (<i>suunnittelu, tuotto, muokkaus</i>) sekä erilaisten tietolähteiden käytön (<i>esim. kriittisyys, eettisyys</i>).</p>	<p>L1 L2 L4</p>
<p>T7 auttaa oppilasta vakiinnuttamaan kirjoitetun yleiskielen normien ja eri tekstilajeissa tarvittavan sanaston ja kieliopillisten rakenteiden hallintaa</p>	<p>S3</p>	<p>Opetellaan tuottamaan ymmärrettäviä ja yhtenäisiä tekstejä.</p> <p>Vakiinnutetaan kirjoitetun kielen perussääntöjä.</p> <p>Käytetään sanastoa, fraseologiaa ja kieliopillisia rakenteita monipuolisesti (<i>esim. infiniittiset rakenteet tiiviin ilmaisun keinoina</i>).</p> <p>Valitaan tekstiin sopivia ilmaisutapoja (<i>esim. kielen rekisterit</i>).</p>	<p>Oppilas osaa tuottaa ymmärrettäviä ja yhtenäisiä tekstejä.</p> <p>Oppilas osaa kirjoitetun kielen perussääntöjä.</p> <p>Oppilas osaa käyttää sekä sanastoa, fraseologiaa että kieliopillisia rakenteita monipuolisesti (<i>esim. infiniittiset rakenteet tiiviin ilmaisun keinoina</i>).</p> <p>Oppilas osaa valita tekstiin sopivia ilmaisutapoja (<i>esim. kielen rekisterit</i>).</p>	<p>L2 L3</p>

Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen				
T8 ohjata oppilasta syventämään kielitietoisuuttaan ja kiinnostumaan kielen ilmiöistä, auttaa oppilasta tunnistamaan kielen rakenteita, eri rekistereitä, tyyli- piirteitä ja sävyjä ja ymmärtämään kielellisten valintojen merkityksiä ja seurauksia	S4	Havainnoidaan kielen keskeisiä säännön- mukaisuuksia (<i>esim. nomini-, verbi- ja lausetyyppien tai analogian mallien avulla</i>). Pohditaan tekstien kielellisten ja tekstuaalisten piirteiden merkityksiä. Kuvaillaan tekstien kielellisiä ja tekstuaalisia piirteitä. Tunnistetaan kielen tyyli- piirteitä. Kuvaillaan kielen eri rekisterien ja tyylien välisiä eroja.	Oppilas osaa havainnoida kielen keskeisiä säännönmukaisuuksia (<i>esim. nomini-, verbi- ja lausetyyppien tai analogian mallien avulla</i>). Oppilas osaa pohtia tekstien kielellisten ja tekstuaalisten piirteiden merkityksiä. Oppilas osaa kuvailla tekstien kielellisiä ja tekstuaalisia piirteitä. Oppilas tunnistaa kielen tyyli- piirteitä. Oppilas osaa kuvailla kielen eri rekisterien ja tyylien välisiä eroja.	L4
T9 innostaa oppilasta tutustumaan kirjallisuuden lajeihin, suomalaiseen kirjallisuuteen, sen historiaan ja	S4	Opetellaan tuntemaan suomalaista kirjallisuutta ja sen tärkeimpiä vaiheita.	Oppilas tuntee suomalaista kirjallisuutta ja sen tärkeimpiä vaiheita.	L2

<p>yhteyksiin maailmankirjallisuuteen sekä ohjata tunnistamaan tekstin suhteita toisiin teksteihin</p>		<p>Opetellaan tiedostamaan tekstien suhde toisiin teksteihin.</p> <p>Opetellaan ymmärtämään suomalaisen kirjallisuuden yhteys maailmankirjallisuuteen.</p>	<p>Oppilas tiedostaa tekstien suhteen toisiin teksteihin.</p> <p>Oppilas ymmärtää suomalaisen kirjallisuuden yhteyden maailmankirjallisuuteen.</p>	
<p>T10 auttaa oppilasta avartamaan kulttuurinäkemyksensä ja erittelemään koulun ja yhteiskunnan monikielisyyttä ja kulttuurista monimuotoisuutta sekä tunnistamaan kulttuurien samanlaisuuksia ja erilaisten ilmiöiden kulttuurisidonnaisuutta</p>	<p>S4</p>	<p>Kuvaillaan kulttuurin monimuotoisuutta, ja perustellaan yhteiskunnan monikielisyyden merkitystä.</p> <p>Hyödynnetään paikallista kulttuuritarjontaa.</p> <p>Eritellään koulun ja yhteiskunnan monikielisyyttä ja kulttuurista monimuotoisuutta.</p> <p>Tutustutaan kotikansainvälisyyteen (<i>esim. juhlapäivät, tavat, ruokakulttuuri, pukeutuminen ja musiikki</i>) ja vahvistetaan kulttuurisen monimuotoisuuden ymmärrystä vertailemalla kulttuurisia kokemuksia eri puolilta maailmaa.</p>	<p>Oppilas osaa kuvailla kulttuurin monimuotoisuutta, ja perustella yhteiskunnan monikielisyyden merkitystä.</p> <p>Oppilas osaa hyödyntää paikallista kulttuuritarjontaa.</p> <p>Oppilas osaa eritellä koulun ja yhteiskunnan monikielisyyttä ja kulttuurista monimuotoisuutta.</p> <p>Oppilas ymmärtää kulttuurista monimuotoisuutta ja osaa vertailla kulttuurisia kokemuksia eri puolilta maailmaa.</p>	<p>L2</p>

		<p>Vertaillaan suomea oppilaille tuttuihin kieliin, ja tutkitaan, miten kielet vaikuttavat toisiinsa.</p> <p>Tutustutaan Suomen kielitilanteeseen ja kielen kehityksen päävaiheisiin.</p> <p>Tutustutaan elokuvaan, teatteriin ja mediakulttuuriin.</p> <p>Tutkitaan kriittisesti median toimintatapoja omassa elämässä ja yhteiskunnassa.</p>	<p>Oppilas osaa vertailla suomea tuttuihin kieliin, ja ymmärtää, että kielet vaikuttavat toisiinsa.</p> <p>Oppilas tuntee Suomen kielitilannetta ja kielen kehityksen päävaiheita.</p> <p>Oppilas tuntee elokuvan, teatterin ja mediakulttuuriin keinoja.</p> <p>Oppilas osaa tutkia kriittisesti median toimintatapoja suhteessa omaan elämäänsä ja yhteiskuntaan.</p>	
Kielen käyttö kaiken oppimisen tukena				
T11 ohjata oppilasta vakiinnuttamaan myönteistä käsitystä itsestään viestijänä, lukijana, tekstien tuottajana sekä kielenoppijana, ohjata häntä näkemään ja vertaamaan erilaisia oppimistyyylejä ja tapoja sekä oppimaan muilta	S5	Opetellaan tunnistamaan omat vahvuudet ja kehittämiskohteet viestijänä, lukijana, tekstien tuottajana sekä kielenoppijana.	Oppilas osaa tunnistaa omat vahvuutensa ja kehittämiskohteensa viestijänä, lukijana, tekstien tuottajana sekä kielenoppijana.	L1 L2 L7

		<p>Opetellaan asettamaan itselle oppimistavoitteita.</p> <p>Tunnistetaan ja vertaillaan erilaisia oppimistyytlejä.</p> <p>Jaetaan omaa osaamista ja opitaan muilta.</p> <p>Opetellaan hyödyntämään kielitaitoa opiskelussa.</p>	<p>Oppilas osaa asettaa itselleen oppimistavoitteita.</p> <p>Oppilas osaa tunnistaa ja vertailla erilaisia oppimistyytlejä.</p> <p>Oppilas osaa jakaa omaa osaamistaan ja oppia muilta.</p> <p>Oppilas osaa hyödyntää kielitaitoaan opiskelussa.</p>	
T12 ohjata oppilasta havainnoimaan, miten kieltä käytetään eri tiedonaloilla	S5	<p>Tunnistetaan eri tiedonalojen tapoja käyttää kieltä.</p> <p>Vahvistetaan eri tiedonalojen tekstien lukemisen, kirjoittamisen, kuuntelemisen ja puhumisen taitoja.</p> <p>Vertaillaan arkikielen ja eri tiedonalojen tapoja käyttää kieltä.</p>	<p>Oppilas tunnistaa eri tiedonalojen tapoja käyttää kieltä.</p> <p>Oppilas ymmärtää ikätasolleen suunnattua kognitiivisesti vaativaa kieltä, mutta tarvitsee kontekstin tukea</p> <p>Oppilas osaa vertailla arkikielen ja eri tiedonalojen tapoja käyttää kieltä.</p>	L1 L4 L6

<p>T13 kannustaa oppilasta kehittämään tiedonhankintataitoja, oman työskentelyn suunnittelua, jäsentämistä ja arviointia itsenäisesti ja ryhmässä</p>	<p>S5</p>	<p>Käytetään tieto- ja viestintäteknologiaa tiedonhankinnassa, oppimisessa ja oman oppimisen arvioinnissa.</p> <p>Etsitään tietoa monipuolisesti eri lähteistä, sekä suunnitellaan, jäsenetään ja arvioidaan omaa työskentelyä itsenäisesti ja ryhmän jäsenenä.</p>	<p>Oppilas osaa käyttää tieto- ja viestintäteknologiaa tiedonhankinnassa, oppimisessa ja oman oppimisen arvioinnissa.</p> <p>Oppilas osaa etsiä tietoa monipuolisesti eri lähteistä, sekä suunnitella, jäsentää ja arvioida omaa työskentelyään itsenäisesti ja ryhmän jäsenenä.</p>	<p>L1 L5 L6</p>
---	-----------	---	--	-------------------------

RUOTSIN KIELI

3. luokka

RUOTSIN KIELI, A1, kielikylpyopetus

Ruotsin kieltä A1- kielenä voi opiskella Luostarivuoren koulun kielikylpyluokilla. Kyseessä on varhainen täydellinen kielikylpy. Kielikylpyopetuksesta tarkemmin Luostarivuoren koulun koulukohtaisessa opetussuunnitelmassa luvussa 10.1.

Kielikylpyopetukseen liittyvät esimerkinomaiset tarkennukset merkattu sinisellä vinokursiivilla.

Tavoitteet	S	Opetuksen tavoitteet	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	L
3. luokka				
Kasvu kulttuuriseen moninaisuuteen ja kielitietoisuuteen				
T1 kannustaa oppilasta kiinnostumaan lähiympäristön, Suomen ja Pohjoismaiden kielellisestä ja kulttuurisesta runsaudesta sekä suomen ja ruotsin asemasta kansalliskielinä	S1	Tutustutaan eri kieliin ja pohditaan omia kieli- ja kulttuurikokemuksia. Tutustutaan Suomen ja Pohjoismaiden pääkieliin. Tutustutaan suomenruotsin ja ruotsinruotsin eroavaisuuksiin. Tutustutaan ruotsin ja muiden pohjoismaisten kielten sukulaissuhteisiin. <i>Hyödynnetään Turun kaksikielistä kulttuuritarjontaa mm. elämäskuvierailuissa.</i>	Oppilas osaa pohtia omia kokemuksiaan kohtaamisissa eri kieli- ja kulttuuritaustan omaavien ihmisten kanssa. Oppilas tiedostaa Suomen kaksikielisyyden ja ruotsin kielen aseman Pohjoismaissa. Oppilas tietää, että Pohjoismaissa puhutaan useita eri kieliä.	L2
T2 motivoida oppilasta arvostamaan omaa kieltä ja kulttuuritaustansa sekä maailman kielellistä ja kulttuurista moninaisuutta	S1	Pohditaan omia kielikokemuksia koti- ja ulkomaisissa kohtaamisissa. Tutustutaan ympäröivän yhteisön suomenruotsalaisuuteen ja sen kulttuuriin.	Oppilas osaa pohtia omia kokemuksiaan kohtaamisissa eri kieli- ja kulttuuritaustan omaavien ihmisten kanssa. Oppilas ymmärtää, että kotikaupungista löytyy kaksikielisiä palveluita.	L2

suutta ja kohtaamaan ihmisiä ilman arvottavia ennakko-oletuksia.		Harjoitellaan arvostavaa kielenkäyttöä vuorovaikutustilanteissa mm. leikin ja draaman avulla.	Oppilas osallistuu opetuksessa vuorovaikutustilanteisiin, joissa harjoitellaan arvostavaa ja kohdeltiasta kielenkäyttöä.	
T3 ohjata oppilasta havaitsemaan kieliä yhdistäviä ja erottavia ilmiöitä sekä tukea oppilaan kielellisen uteliaisuuden ja päättelykyvyn kehittymistä	S1	Tutustutaan erilaisiin tapoihin kirjoittaa vierailta kielillä. Tehdään havaintoja ruotsin kielen ja äidinkielen tai muiden kielten rakenteellisista, sanastollisista tai muista eroista ja yhtäläisyyksistä. Pohditaan monikielisyttä omassa arjessa. Vertaillaan suomenruotsin ja ruotsinruotsin eroja.	Oppilas osaa pohtia monikielisyttä omassa arjessa. Oppilas oppii havainnoimaan sanastollisia ja rakenteellisia eroja ja yhtäläisyyksiä suomen ja ruotsin välillä. Oppilas oppii vertailemaan suomenruotsin ja ruotsinruotsin välisiä eroja.	L1 L4
T4 ohjata oppilasta löytämään ruotsinkielistä aineistoa	S1	Keskustellaan, miten ruotsin kieltä voi harjoitella koulun ulkopuolella käyttäen eri viestintävälineitä. Tutustutaan ruotsinkielisiin aineistoihin, joita löytyy omasta koulusta ja Turun kaksikielisestä tarjonnasta (<i>kirjasto, museot</i>).	Oppilas tiedostaa, miten ruotsia voi harjoitella koulun ulkopuolella käyttäen eri viestintävälineitä. Oppilas tiedostaa, että on olemassa omalle ikätasolle sopivaa ruotsinkielistä aineistoa	L4 L5
Kielenopiskelutaidot				
T5 tutustua yhdessä opetuksen tavoitteisiin ja luoda salliva opiskeluympäristö, jossa tärkeintä on viestin välittyminen sekä kannustava yhdessä oppiminen	S2	Opetellaan suunnittelemaan yhdessä opetuksen tavoitteisiin tähtäävää toimintaa. Harjoitellaan autenttisia kielenkäyttötilanteita, jotka nähdään aitoina ja tarkoituksenmukaisina. Opetellaan antamaan ja ottamaan vastaan palautetta kannustavassa ilmapiirissä.	Oppilas tuntee opetuksen tavoitteita ja osallistuu tavoitteiden mukaisen toiminnan suunnitteluun. Oppilas osallistuu erilaisiin kielenkäyttötilanteisiin yksin, pareittain ja ryhmissä myönteisessä ilmapiirissä. Oppilas oppii antamaan ja ottamaan vastaan palautetta kannustavassa ilmapiirissä.	L1 L7

		Harjoitellaan kaikkia kielitaidon osa-alueita, jolloin opitaan omia vahvuuksia.		
T6 ohjata oppilasta ottamaan vastuuta omasta kielenopiskelustaan ja kannustaa oppilasta harjaannuttamaan kielitaitoaan rohkeasti ja myös tieto- ja viestintäteknologiaa käyttäen sekä kokeilla, millaiset tavat oppia kieliä sopivat kullekin parhaiten	S2	Harjoitellaan aktiivisista toimijuutta, itsenäistä vastuunottoa, itsearviointia sekä vertaisarviointia. Opetellaan käyttämään tieto- ja viestintäteknologian keinoja kielen oppimisen tukena. Rohkaistaan oppilasta osallistumaan keskusteluihin monenlaisista aiheista.	Oppilas oppii havainnoimaan ja arvioimaan omaa oppimistaan sekä edistymistään sekä opettelee vertaisarvioinnin tapoja. Oppilas harjaantuu käyttämään tieto- ja viestintäteknologiaa kielen oppimisen tukena.	L5 L6
Kehittyvä kielitaito, taito toimia vuorovaikutuksessa				
T7 järjestää oppilaille tilaisuuksia harjoitella eri viestintäkanavia käyttäen suullista ja kirjallista viestintää ja vuorovaikutusta	S3	Harjoitellaan kohteliasta kielenkäyttöä ja aktiivista kuuntelua rutiinomaisissa viestintätilanteissa. <i>Ohjataan ja kannustetaan käyttämään kielikylpykieltä kaikissa luokkatoiminnossa ja osana koulupäivän aikana tehtyjä vierailuja, juhlia, teemapäiviä ja kummitoiminnassa.</i>	Oppilas osaa rutiinomaiset kohteliaan kielenkäytön fraasit ja harjaantuu käyttämään niitä luokkatilanteissa.	L2 L4 L5 L7
T8 tukea oppilasta kielellisten viestintästrategioiden käytössä	S3	Harjoitellaan eleiden ja ilmeiden hyödyntämistä sekä selvennyksen tai toiston pyytämistä. <i>Ohjataan hyödyntämään kaikkia osattuja kieliä tukena viestinnässä kielikylpykielellä.</i>	Oppilas oppii hyödyntämään intonaatiota, eleitä, ilmeitä ja ympäristöä viestintätilanteissa. Oppilas oppii hyödyntämään kaikkia osaamiaan kieliä viestintänsä tukena.	L2 L4

T9 auttaa oppilasta laajentamaan kohteliaaseen kielenkäyttöön kuuluvien ilmausten tuntemustaan	S3	<p>Harjoitellaan informaaleja kielenkäyttötilanteita ja kohteliasta kielenkäyttöä rutiininomaisissa tilanteissa.</p> <p>Huomioidaan kulttuurien väliset erot.</p> <p><i>Kielikylpyluokassa ohjataan oppilasta kommunikoimaan ruotsiksi aina rutiininomaisissa luokkatilanteissa ja päivittäin toistuvissa ilmauksissa.</i></p>	Oppilas oppii rutiininomaisia kohteliaan kielenkäytön ilmauksia.	L2 L4
Kehittyvä kielitaito, taito tulkita tekstejä				
T10 rohkaista oppilaita tulkitsemaan ikätasolle sopivia ja itseään kiinnostavia puhuttuja ja kirjoitettuja tekstejä	S3	<p>Opetellaan kuulemaan ja lukemaan monenlaisista aiheista.</p> <p>Opetellaan löytämään ruotsinkielistä materiaalia esim. ympäröivästä yhteiskunnasta, verkosta ja kirjastosta.</p> <p>Opetellaan ymmärtämään sanastoa ja ilmaisuja sisältävää tekstiä asiayhteyden tukemana.</p> <p>Sanastoa ja rakenteita opetellaan tekstien yhteydessä. <i>Kielikylpyopetuksessa oppiaineille tyypillistä sanastoa opiskellaan ruotsiksi myös muissa oppiaineissa, jotka opiskellaan kielikylpykielellä.</i></p>	<p>Oppilas oppii kuuntelemaan ja lukemaan keskeistä sanastoa ja ilmaisuja sisältäviä tekstejä eri aiheista, lähtökohtana oppilaiden kiinnostuksen kohteet ja jokapäiväinen elämänpiiri.</p> <p>Oppilas tunnistaa ja päättelee viestien ydinsisältöjä asiayhteyden tukeutuen (<i>esim. eleet ja ilmeet, intonaatio, osattujen kielten hyödyntäminen</i>).</p>	L4
Kehittyvä kielitaito, taito tuottaa tekstejä				
T11 tarjota oppilaalle runsaasti tilaisuuksia harjoitella ikätasolle sopivaa pienimuotoista puhumista ja kirjoittamista kiinnittäen huomiota myös ääntämiseen ja tekstin sisällön kannalta	S3	<p>Laajennetaan perussanastoa ja harjoitellaan tilannesidonnaisia ilmauksia sekä peruskieliopin aineksia.</p> <p>Opetellaan tuottamaan erilaisia yksinkertaisia tekstejä.</p> <p>Harjoitellaan ruotsin kielen tärkeimpiä suomen kielestä poikkeavia äänneitä ja niiden ääntämistä.</p> <p>Hyödynnetään vertaistukea ja erilaisia oppimisympäristöjä ääntämisen ja kirjoittamisen harjoittelussa.</p>	<p>Oppilas oppii puhumalla ja kirjoittamalla jokapäiväiseen elämänpiiriinsä kuuluvaa sanastoa ja yksinkertaisia lauseita.</p> <p>Oppilas tunnistaa yksinkertaisia perusrakenteita erilaisten tekstien kautta.</p> <p>Oppilas oppii ruotsin kielen ääntämisen eri osaluokkia (<i>esim. äänneet ja intonaatio</i>).</p>	L3 L4 L5 L7

oleellisimpiin rakenteisiin					
-----------------------------	--	--	--	--	--

4. luokka

RUOTSIN KIELI, A1, kielikylpyopetus

Tavoitteet	S	Opetuksen tavoitteet	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	L
4. luokka				
Kasvu kulttuuriseen moninaisuuteen ja kielitietoisuuteen				
T1 kannustaa oppilasta kiinnostumaan lähiympäristön, Suomen ja Pohjoismaiden kielellisestä ja kulttuurisesta runsaudesta sekä suomen ja ruotsin asemasta kansalliskielinä	S1	Tutustutaan eri kieliin ja pohditaan omia kieli- ja kulttuurikokemuksia. Opitaan, mitkä ovat Suomen ja Pohjoismaiden pääkielet ja tutustutaan niihin. Tutustutaan ruotsin ja muiden pohjoismaisten kielten sukulaisuussuhteisiin. <i>Hyödynnetään Turun kaksikielistä kulttuuritarjontaa mm. elämyspölkuvierailuissa.</i>	Oppilas osaa pohtia omia kokemuksiaan kohtaamisissa eri kieli- ja kulttuuritaustan omaavien ihmisten kanssa. Oppilas tiedostaa Suomen kaksikielisyyden ja ruotsin kielen aseman Pohjoismaissa. Oppilas osaa nimetä Pohjoismaissa puhutut kielet.	L2
T2 motivoida oppilasta arvostamaan omaa kieli- ja kulttuuritaustansa sekä maailman kielellistä ja kulttuurista moninaisuutta ja kohtaamaan ihmisiä ilman arvottavia ennakkooletuksia.	S1	Pohditaan omia kielikokemuksia koti- ja ulkomaisissa kohtaamisissa. Tutustutaan ympäröivän yhteisön suomenruotsalaisuuteen ja sen kulttuuriin. Harjoitellaan arvostavaa kielenkäyttöä vuorovaikutustilanteissa mm. leikin ja draaman avulla.	Oppilas osaa pohtia omia kokemuksiaan kohtaamisissa eri kieli- ja kulttuuritaustan omaavien ihmisten kanssa. Oppilas osaa mainita joitakin kotikaupungin kaksikielisen kulttuurin palvelutarjoajista.	L2

			Oppilas oppii arvostavaa ja kohteliasta kielenkäyttöä vuorovaikutustilanteissa.	
T3 ohjata oppilasta havaitsemaan kieliä yhdistäviä ja erottavia ilmiöitä sekä tukea oppilaan kielellisen uteliaisuuden ja päättelykyvyn kehittymistä	S1	<p>Tutustutaan erilaisiin tapoihin kirjoittaa vierailta kielillä.</p> <p>Tehdään havaintoja ruotsin kielen ja äidinkielen tai muiden kielten rakenteellisista, sanastollisista tai muista eroista ja yhtäläisyyksistä.</p> <p>Pohditaan monikielisyyttä omassa arjessa.</p> <p>Vertaillaan suomenruotsin ja ruotsinruotsin eroja. Tutustutaan pohjoismaiden kielten eroihin.</p> <p><i>4. luokalla alkavan A2-kielen opiskelussa hyödynnetään oppilailla jo olevaa A1-kielen osaamista ja tehdään vertailua kielten välillä.</i></p>	<p>Oppilas harjaantuu vertailemaan erilaisia tapoja, miten hänen opiskelemissään kieliä kirjoitetaan.</p> <p>Oppilas osaa pohtia monikielisyyttä omassa arjessa.</p> <p>Oppilas oppii havainnoimaan sanastollisia ja rakenteellisia eroja ja yhtäläisyyksiä osaamiensa ja opiskelemissään kielten välillä.</p> <p>Oppilas oppii vertailemaan suomenruotsin ja ruotsinruotsin välisiä eroja ja tutustuu muihin pohjoismaisiin kieliin.</p>	L1 L4
T4 ohjata oppilasta löytämään ruotsinkielistä aineistoa	S1	<p>Keskustellaan, miten ruotsin kieltä voi harjoitella koulun ulkopuolella käyttäen eri viestintävälineitä.</p> <p>Tutustutaan ruotsinkielisiin aineistoihin, joita löytyy omasta koulusta ja Turun kaksikielisestä tarjonnasta ja ikätasolle sopiviin ruotsinkielisiin aineistoihin eri mediassa.</p>	<p>Oppilas tiedostaa, miten ruotsia voi harjoitella koulun ulkopuolella käyttäen eri viestintävälineitä.</p> <p>Oppilas tiedostaa, että on olemassa omalle ikätasolle sopivaa ruotsinkielistä aineistoa.</p>	L4 L5
Kielenopiskelutaidot				
T5 tutustua yhdessä opetuksen tavoitteisiin ja luoda salliva opiskeluympäristö, jossa tärkeintä on viestin välittyminen sekä kannustava yhdessä oppiminen	S2	<p>Opetellaan suunnittelemaan yhdessä opetuksen tavoitteisiin tähtäävää toimintaa.</p> <p>Harjoitellaan autenttisia kielenkäyttötilanteita, jotka nähdään aitoina ja tarkoituksenmukaisina.</p> <p>Opetellaan antamaan ja ottamaan vastaan palautetta kannustavassa ympäristössä.</p>	<p>Oppilas tuntee opetuksen tavoitteita ja osallistuu tavoitteiden mukaisen toiminnan suunnitteluun.</p> <p>Oppilas osallistuu erilaisiin kielenkäyttötilanteisiin yksin, pareittain ja ryhmissä myönteisessä ympäristössä.</p> <p>Oppilas oppii antamaan ja ottamaan vastaan palautetta kannustavassa ympäristössä.</p>	L1 L7

		Harjoitellaan kaikkia kielitaidon osa-alueita, jolloin opitaan omia vahvuuksia.		
T6 ohjata oppilasta ottamaan vastuuta omasta kielenopiskelustaan ja kannustaa oppilasta harjaannuttamaan kielitaitoaan rohkeasti ja myös tieto- ja viestintäteknologiaa käyttäen sekä kokeilla, millaiset tavat oppia kieliä sopivat kullekin parhaiten	S2	Harjoitellaan aktiivisista toimijuutta, itsenäistä vastuunottoa, itsearviointia sekä vertaisarviointia. Opetellaan käyttämään tieto- ja viestintäteknologian keinoja kielen oppimisen tukena.	Oppilas oppii havainnoimaan ja arvioimaan omaa oppimistaan sekä edistymistään. Oppilas harjaantuu ottamaan vastuuta omasta opiskelustaan sekä vertaisarvioinnin työtapojen käytössä. Oppilas oppii käyttämään tieto- ja viestintäteknologiaa kielen oppimisen tukena.	L5 L6
Kehittyvä kielitaito, taito toimia vuorovaikutuksessa				
T7 järjestää oppilaille tilaisuuksia harjoitella eri viestintäkanavia käyttäen suullista ja kirjallista viestintää ja vuorovaikutusta	S3	Harjoitellaan kohteliasta kielenkäyttöä ja aktiivista kuuntelua rutiinomaisissa viestintätilanteissa. <i>Ohjataan ja kannustetaan käyttämään kielikykykieltä kaikissa luokkatoiminnossa ja, osana koulupäivän aikana tehtyjä vierailuja, juhlia, teemapäiviä ja kummitoiminnassa.</i>	Oppilas osaa rutiinomaiset kohteliaan kielenkäytön fraasit ja harjaantuu käyttämään niitä eri viestintäympäristöissä.	L2 L4 L5 L7
T8 tukea oppilasta kielellisten viestintästrategioiden käytössä	S3	Harjoitellaan eleiden ja ilmeiden hyödyntämistä sekä selvennyksen tai toiston pyytämistä.	Oppilas oppii hyödyntämään intonaatiota, eleitä, ilmeitä ja ympäristöä viestintätilanteissa. Oppilas oppii hyödyntämään kaikkia osaamiaan kieliä viestintänsä tukena.	L2 L4
T9 auttaa oppilasta laajentamaan kohteliaa-	S3	Harjoitellaan informaaleja kielenkäyttötilanteita ja kohteliasta kielenkäyttöä rutiinomaisissa tilanteissa.	Oppilas oppii ja käyttää rutiinomaisia kohteliaan kielenkäytön ilmauksia.	L2 L4

seen kielenkäyttöön kuuluvien ilmausten tuntemustaan		Huomioidaan kulttuurien väliset erot. <i>Kielikylpyluokassa ohjataan oppilasta kommunikoimaan ruotsiksi aina rutiininomaisissa luokkatilanteissa ja päivittäin toistuvissa ilmauksissa.</i>		
Kehittyvä kielitaito, taito tulkita tekstejä				
T10 rohkaista oppilaita tulkitsemaan ikätasolle sopivia ja itseään kiinnostavia puhuttuja ja kirjoitettuja tekstejä	S3	Opetellaan kuulemaan ja lukemaan monenlaisista aiheista. Opetellaan löytämään ruotsinkielistä materiaalia esim. ympäröivästä yhteiskunnasta, verkosta ja kirjastosta. Opetellaan ymmärtämään sanastoa ja ilmaisuja sisältävää tekstiä asiayhteyden tukena. <i>Kielikylpyopetuksessa oppiaineille tyypillistä sanastoa opiskellaan ruotsiksi myös muissa oppiaineissa, jotka opiskellaan kielikylpykielillä.</i>	Oppilas oppii kuuntelemaan ja lukemaan keskeistä sanastoa ja ilmaisuja sisältäviä tekstejä eri aiheista, lähtökohtana oppilaiden kiinnostuksen kohteet ja jokapäiväinen elämänpiiri. Oppilas tunnistaa ja päättelee viestien ydinsisältöjä asiayhteyden tukeutuen (esim. <i>eleet ja ilmeet, intonaatio, osattujen kielten hyödyntäminen</i>).	L4
Kehittyvä kielitaito, taito tuottaa tekstejä				
T11 tarjota oppilaalle runsaasti tilaisuuksia harjoitella ikätasolle sopivaa pienimuotoista puhumista ja kirjoittamista kiinnittäen huomiota myös ääntämiseen ja tekstin sisällön kannalta oleellisimpiin rakenteisiin	S3	Hyödynnetään vertaistukea ja erilaisia oppimisympäristöjä ääntämisen ja kirjoittamisen harjoittelussa. Laajennetaan perussanastoa ja harjoitellaan tilannesidonnaisia ilmauksia sekä peruskieliopin aineksia. Opetellaan tuottamaan erilaisia yksinkertaisia tekstejä. Harjoitellaan ruotsin kielen tärkeimpiä suomen kielestä poikkeavia äänneitä ja niiden ääntämistä.	Oppilas oppii harjoittelemaan keskeistä sanastoa ja yksinkertaisia lauseita puhumalla, kirjoittamalla ja digitaalisia oppimisympäristöjä hyödyntäen. Oppilas tunnistaa yksinkertaisia perusrakenteita erilaisten tekstien kautta. Oppilas oppii ruotsin kielen ääntämisen eri osaluokkia (esim. <i>äänteet ja intonaatio</i>).	L3 L4 L5 L7

5. luokka

RUOTSIN KIELI, A1, kielikylpyopetus

Tavoitteet	S	Opetuksen tavoitteet	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	L
5. luokka				
Kasvu kulttuuriseen moninaisuuteen ja kielitietoisuuteen				
T1 kannustaa oppilasta kiinnostumaan lähiympäristön, Suomen ja Pohjoismaiden kielellisestä ja kulttuurisesta runsaudesta sekä suomen ja ruotsin asemasta kansalliskielinä	S1	<p>Pohditaan ja tutustutaan ruotsin kielen asemaan Suomessa.</p> <p>Huomioidaan Turun asema kaksikielisenä kaupunkina historiallisesti ja nykyajassa.</p> <p>Syvennetään tietoutta pohjoismaista sekä pohjoismaiden kielistä ja kulttuurista.</p> <p><i>Hyödynnetään Turun kaksikielistä kulttuuritarjontaa mm. elämyspolkuvierailuissa.</i></p>	<p>Oppilas tiedostaa ruotsin kielen aseman Suomessa.</p> <p>Oppilas tiedostaa kaksikielisyyden aseman Turun historiassa ja nykyajassa.</p> <p>Oppilaan tieto pohjoismaiden kielistä ja kulttuureista lisääntyy.</p>	L2
T2 motivoida oppilasta arvostamaan omaa kieltä ja kulttuuritaustansa sekä maailman kielellistä ja kulttuurista moninaisuutta	S1	<p>Hyödynnetään ympäröivän yhteisön suomenruotsalaisuutta ja sen kulttuuria opiskelussa.</p> <p>Harjoitellaan arvostavaa kielenkäyttöä vuorovaikutustilanteissa mm. leikin ja draaman avulla.</p> <p>Opitaan ymmärtämään Suomen kansalliskielten ja vähemmistökielten merkitystä yksilölle ja yhteisölle.</p>	<p>Oppilas oppii hyödyntämään opiskelussaan kaksikielisen yhteiskunnan mahdollisuuksia.</p> <p>Oppilas oppii arvostavaa ja kohteliasta kielenkäyttöä vuorovaikutustilanteissa.</p> <p>Oppilas tiedostaa, että Suomessa on useita kansallis- ja vähemmistökieliä.</p>	L2

suutta ja kohtaamaan ihmisiä ilman arvottavia ennakko-oletuksia.				
T3 ohjata oppilasta havaitsemaan kieliä yhdistäviä ja erottavia ilmiöitä sekä tukea oppilaan kielellisen uteliaisuuden ja päättelykyvyn kehittymistä	S1	<p>Tutustutaan erilaisiin tapoihin kirjoittaa vierailta kielillä.</p> <p>Tehdään havaintoja ruotsin kielen ja äidinkielen tai muiden kielten rakenteellisista, sanastollisista tai muista eroista ja yhtäläisyyksistä.</p> <p>Pohditaan monikielisyttä omassa arjessa.</p> <p>Vertaillaan suomenruotsin ja ruotsinruotsin eroja sekä muiden pohjoismaiden kielten eroja.</p>	<p>Oppilas harjaantuu vertailemaan erilaisia tapoja, miten hänen opiskelemaansa kieliä kirjoitetaan.</p> <p>Oppilas osaa pohtia monikielisyttä omassa arjessaan.</p> <p>Oppilas osaa havaita sanastollisia ja rakenteellisia eroja ja yhtäläisyyksiä osaamiensa kielten välillä.</p> <p>Oppilas oppii vertailemaan suomenruotsin ja ruotsinruotsin sekä pohjoismaisten kielten välisiä eroja.</p>	L1 L4
T4 ohjata oppilasta löytämään ruotsinkielistä aineistoa	S1	<p>Etsitään itseä kiinnostavaa ja omaa oppimista edistävää aineistoa.</p> <p>Tutustutaan Suomen tarjoamiin ruotsinkielisiin ja kaksikielisiin aineistoihin ja käytetään ikätasolle sopivia ruotsinkielisiä aineistoja osana opiskelua.</p>	<p>Oppilas tiedostaa, miten ruotsia voi harjoitella koulun ulkopuolella käyttäen eri viestintävälineitä.</p> <p>Oppilas tiedostaa, että on olemassa omalle ikätasolle sopivaa ruotsinkielistä aineistoa.</p>	L4 L5
Kielenopiskelutaidot				
T5 tutustua yhdessä opetuksen tavoitteisiin ja luoda salliva opiskeluympäristö, jossa tärkeintä on viestin välittyminen sekä kannustava yhdessä oppiminen	S2	<p>Opetellaan suunnittelemaan yhdessä opetuksen tavoitteisiin tähtäävää toimintaa.</p> <p>Harjoitellaan autenttisia kielenkäyttötilanteita, jotka nähdään aitoina ja tarkoituksenmukaisina.</p> <p>Opetellaan antamaan ja ottamaan vastaan palautetta kannustavassa ilmapiirissä.</p>	<p>Oppilas tuntee opetuksen tavoitteet ja osallistuu tavoitteiden mukaisen toiminnan suunnitteluun.</p> <p>Oppilas osallistuu erilaisiin kielenkäyttötilanteisiin yksin, pareittain ja ryhmissä myönteisessä ilmapiirissä.</p> <p>Oppilas oppii antamaan ja ottamaan vastaan palautetta kannustavassa ilmapiirissä.</p>	L1 L7

		Harjoitellaan kaikkia kielitaidon osa-alueita, jolloin opitaan omia vahvuuksia.	Oppilas oppii tunnistamaan omia vahvuuksiaan kielenopiskelijana.	
T6 ohjata oppilasta ottamaan vastuuta omasta kielenopiskelustaan ja kannustaa oppilasta harjaannuttamaan kielitaitoaan rohkeasti ja myös tieto- ja viestintäteknologiaa käyttäen sekä keilla, millaiset tavat oppia kieliä sopivat kullekin parhaiten	S2	Harjaannutaan aktiiviseen toimijuuteen, itsenäiseen vastuunottoon, itsearviointiin sekä vertaisarviointiin. Opetellaan käyttämään tieto- ja viestintäteknologian keinoja kielen oppimisen tukena.	Oppilas oppii havainnoimaan ja arvioimaan omaa oppimistaan sekä edistymistään. Oppilas harjaantuu ottamaan vastuuta omasta opiskelustaan sekä vertaisarvioinnin työtapojen käytössä. Oppilas oppii käyttämään tieto- ja viestintäteknologiaa kielen oppimisen tukena.	L5 L6
Kehittyvä kielitaito, taito toimia vuorovaikutuksessa				
T7 järjestää oppilaille tilaisuuksia harjoitella eri viestintäkanavia käyttäen suullista ja kirjallista viestintää ja vuorovaikutusta	S3	Harjoitellaan kohteliasta kielenkäyttöä ja aktiivista kuuntelua rutiniinomaisissa ja vähän vaativimmissakin viestintätilanteissa. <i>Ohjataan ja kannustetaan käyttämään kielikykyä kaikissa luokkatoiminnoissa ja kannustetaan oppilasta osallistumaan keskusteluihin monenlaisista aiheista ja esittämään omia mielipiteitään ruotsiksi.</i>	Oppilas oppii kohteliaasti antamaan ja ottamaan puheenvuoron tutuissa ja jokapäiväisissä tilanteissa sekä asiointitilanteissa.	L2 L4 L5 L7
T8 tukea oppilasta kielellisten viestintästrategioiden käytössä	S3	Harjoitellaan eleiden ja ilmeiden hyödyntämistä ja selvennyksen tai toiston pyytämistä sekä muiden osattujen kielten käyttöä.	Oppilas osaa hyödyntää intonaatiota, eleitä, ilmeitä ja ympäristöä viestintätilanteissa. Oppilas oppii käyttämään kiertoilmaisuja, ilmaisemaan asioita toisin sanoin ja hyödyntämään viestintäkumppanin ilmaisuja oman viestintänsä tukena.	L2 L4

T9 auttaa oppilasta laajentamaan kohteliaaseen kielenkäyttöön kuuluvien ilmausten tuntemustaan	S3	Harjoitellaan informaaleja kielenkäyttötilanteita ja kohteliasta kielenkäyttöä monissa rutiininomaisissa sosiaalisissa tilanteissa. Huomioidaan kulttuurien väliset erot. <i>Kielikylpyluokassa ohjataan oppilasta kommunikoimaan ruotsiksi aina rutiininomaisissa luokkatilanteissa ja päivittäin toistuvissa ilmauksissa.</i>	Oppilas käyttää rutiininomaisia kohteliaan kielenkäytön ilmauksia. Oppilas harjaantuu toimimaan informaaleissa kielenkäyttötilanteissa.	L2 L4
Kehittyvä kielitaito, taito tulkita tekstejä				
T10 rohkaista oppilaita tulkitsemaan ikätasolle sopivia ja itseään kiinnostavia puhuttuja ja kirjoitettuja tekstejä	S3	Opetellaan kuulemaan ja lukemaan monenlaisista aiheista. Harjoitellaan ruotsin kieltä monipuolisten tietotekniikan sovellusten ja median avulla. Ohjataan oppilasta ymmärtämään ja tuottamaan monipuolisia jokapäiväiseen elämään liittyviä tekstejä. <i>Ohjataan oppilasta hyödyntämään sanastoja, joihin hän tutustuu myös muiden kielikylpykielellä opiskeltavien oppiaineiden tunneilla.</i>	Oppilas oppii kuuntelemaan, lukemaan ja tuottamaan keskeistä sanastoa ja ilmaisuja sisältäviä tekstejä eri aiheista, lähtökohtana oppilaiden kiinnostuksen kohteet ja jokapäiväinen elämänpiiri. Oppilas hyödyntää tietotekniikan sovelluksia ja mediaa kielen harjoittelussa. Oppilas pystyy löytämään tarvitsemansa yksinkertaisen tiedon lyhyestä tekstistä.	L4
Kehittyvä kielitaito, taito tuottaa tekstejä				
T11 tarjota oppilaalle runsaasti tilaisuuksia harjoitella ikätasolle sopivaa pienimuotoista puhumista ja kirjoittamista kiinnittäen huomiota myös ääntämiseen ja tekstin sisällön kannalta	S3	Laajennetaan perussanastoa ja tilannesidonnaisia ilmauksia. Hyödynnetään vertaistukea ja erilaisia oppimisympäristöjä ääntämisen ja kirjoittamisen harjoittelussa. Harjoitellaan puhumalla ja kirjoittamalla monipuolista ruotsin sanastoa ja lauseita lähtökohtana oppilaiden jokapäiväinen elämänpiiri sekä <i>kielikylpykielellä opiskellut aihekokonaisuudet.</i>	Oppilas pystyy kertomaan joistakin tutuista asioista suullisesti ja kirjallisesti. Oppilas tunnistaa yksinkertaisia perusrakenteita erilaisten tekstien kautta. Oppilas osaa ääntää harjoitellut ilmaisut ymmärrettävästi.	L3 L4 L5 L7

oleellisimpiin rakenteisiin	<p>Käytetään ja sovelletaan keskeisiä kielioppirakenteita.</p> <p>Sovelletaan ääntämisen perussääntöjä muissakin kuin harjoiteluissa ilmauksissa.</p> <p>Kannustetaan käyttämään omaa kielitaitoa rohkeasti.</p> <p><i>Ohjataan osallistumaan opetukseen kielikylypykielellä.</i></p>		
-----------------------------	---	--	--

6. luokka

RUOTSIN KIELI, A1, kielikylpy

Tavoitteet	S	Opetuksen tavoitteet	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	L
6. luokka				
Kasvu kulttuuriseen moninaisuuteen ja kielitietoisuuteen				
T1 kannustaa oppilasta kiinnostumaan lähiympäristön, Suomen ja Pohjoismaiden kielellisestä ja kulttuurisesta runsaudesta sekä suomen ja ruotsin asemasta kansalliskielinä	S1	<p>Etsitään mahdollisuuksia hyödyntää kotikansainvälisyyttä ja harjoitella Pohjoismaista yhteydenpitoa.</p> <p>Syvennetään tietoutta pohjoismaista, pohjoismaiden kielistä ja kulttuurista.</p> <p><i>Hyödynnetään Turun kaksikielistä kulttuuritarjontaa mm. elämäskuvierailuissa.</i></p> <p><i>Kielikylpyopetuksen 6.luokalla tehdään mahdollisuuksien mukaan opintoretki kohteeseen, jossa oppilaat pääsevät käyttämään kielikylpykieltä luonnollisessa ympäristössä tai vaihtoehtoisesti harjoitellaan kielen luontevaa käyttöä ruotsinkielisen yhteistyöluokan kanssa esim. etäyhteyksiä hyödyntäen.</i></p>	<p>Oppilas tiedostaa kaksikielisyyden aseman Turun historiassa ja nykyajassa.</p> <p>Oppilas tietää, miksi Suomessa puhutaan ruotsia.</p> <p>Oppilas osa kuvailla Pohjoismaiden kielellistä moninaisuutta.</p>	L2
T2 motivoida oppilasta arvostamaan omaa kieltä ja kulttuuristaansa sekä maailman kielellistä	S1	<p>Hyödynnetään ympäröivän yhteisön suomenruotsalaisuutta ja sen kulttuuria opiskelussa.</p> <p>Harjoitellaan arvostavaa kielenkäyttöä vuorovaikutustilanteissa mm. leikin ja draaman avulla.</p>	<p>Oppilas oppii hyödyntämään opiskelussaan kaksikielisen yhteiskunnan mahdollisuuksia.</p> <p>Oppilas oppii arvostavaa ja kohteliasta kielenkäyttöä vuorovaikutustilanteissa.</p>	L2

ja kulttuurista moninaisuutta ja kohtaamaan ihmisiä ilman arvottavia ennakko-oletuksia.		Opitaan ymmärtämään Suomen kansalliskielien ja vähemmistökielten merkitystä yksilölle ja yhteisölle.	Oppilas tiedostaa, että Suomessa on useita kansallis- ja vähemmistökieliä.	
T3 ohjata oppilasta havaitsemaan kieliä yhdistäviä ja erottavia ilmiöitä sekä tukea oppilaan kielellisen uteliaisuuden ja päättelykyvyn kehittymistä	S1	Tutustutaan erilaisiin tapoihin kirjoittaa vierailta kielillä. Tehdään havaintoja ruotsin kielen ja äidinkielen ja muiden kielten rakenteellisista, sanastollisista tai muista eroista ja yhtäläisyyksistä. Pohditaan monikielisyttä omassa arjessa. Vertaillaan eroavaisuuksia jo opiskeltujen kielten välillä sekä tutkitaan pohjoismaisten kielten eroavaisuuksia. Vertaillaan puhutun ja kirjoitetun ruotsin eroavaisuuksia.	Oppilas osaa pohtia monikielisyttä omassa arjessa. Oppilas osaa havaita sanastollisia ja rakenteellisia eroja ja yhtäläisyyksiä osaamiensa kielten välillä. Oppilas oppii vertailemaan puhuttua ja kirjoitettua ruotsia.	L1 L4
T4 ohjata oppilasta löytämään ruotsinkielistä aineistoa	S1	Etsitään itseä kiinnostavaa ja omaa oppimista edistävää aineistoa. Tutustutaan aiempien lisäksi Ruotsissa julkaistuihin aineistoihin ja käytetään niitä ja ikätasolle sopivia ruotsinkielisiä aineistoja osana opiskelua. <i>Käytetään monipuolisesti ruotsinkielisiä aineistoja ja oppimisasiä osana opiskelua.</i>	Oppilas osaa kertoa, missä ruotsin kieltä voi nähdä tai kuulla. Oppilas tiedostaa, että on olemassa omalle ikätasolle sopivaa ruotsinkielistä aineistoa.	L4 L5
Kielenopiskelutaidot				
T5 tutustua yhdessä opetuksen tavoitteisiin ja luoda salliva opiskeluympäristö, jossa tärkeintä on viestin välittyminen sekä kannustava yhdessä oppiminen	S2	Opetellaan suunnittelemaan yhdessä opetuksen tavoitteisiin tähtäävää toimintaa. Harjoitellaan autenttisia kielenkäyttötilanteita, jotka nähdään aitoina ja tarkoituksenmukaisina.	Oppilas osaa kuvata opiskelun tavoitteita. Oppilas osallistuu ryhmän yhteisten tehtävien tekemiseen. Oppilas oppii tunnistamaan omia vahvuuksiaan kielenopiskelijana.	L1 L7

		<p>Opetellaan antamaan ja ottamaan vastaan palautetta kannustavassa ilmapiirissä.</p> <p>Harjoitellaan kaikkia kielitaidon osa-alueita, jolloin opitaan omia vahvuuksia.</p>		
T6 ohjata oppilasta ottamaan vastuuta omasta kielienopiskelustaan ja kannustaa oppilasta harjoittamaan kielitaitoaan rohkeasti ja myös tieto- ja viestintäteknologiaa käyttäen sekä keilla, millaiset tavat oppia kieliä sopivat kullekin parhaiten	S2	<p>Harjaannutaan aktiiviseen toimijuuteen, itsenäiseen vastuunottoon, itsearviointiin sekä vertaisarviointiin.</p> <p>Opetellaan käyttämään tieto- ja viestintäteknologian keinoja kielen oppimisen tukena.</p>	<p>Oppilas asettaa tavoitteita kielenopiskelulle.</p> <p>Oppilas oppii havainnoimaan ja arvioimaan omaa oppimistaan sekä edistymistään.</p> <p>Oppilas oppii käyttämään tieto- ja viestintäteknologiaa kielen oppimisen tukena.</p>	L5 L6
Kehittyvä kielitaito, taito toimia vuorovaikutuksessa				
T7 järjestää oppilaille tilaisuuksia harjoitella eri viestintäkanavia käyttäen suullista ja kirjallista viestintää ja vuorovaikutusta	S3	<p>Vahvistetaan kohteliasta kielenkäyttöä ja aktiivista kuuntelua monipuolisissa viestintätilanteissa ja eri kulttuurien kohtaamisissa.</p> <p>Harjoitellaan monipuolisia sekä vaativampiakin kielenkäyttötilanteita.</p> <p>Kannustetaan oppilasta osallistumaan keskusteluihin monenlaisista aiheista, esittämään omia mielipiteitä sekä antamaan ohjeita.</p> <p><i>Ohjataan ja kannustetaan käyttämään kielikylypykieltä kaikissa luokkatoiminnoissa.</i></p>	<p>Oppilas osallistuu ohjattuihin keskusteluihin ja viestintätilanteisiin.</p> <p>Oppilas selviytyy monista rutiininomaisista viestintätilanteista.</p>	L2 L4 L5 L7

T8 tukea oppilasta kielellisten viestintästrategioiden käytössä	S3	<p>Hyödynnetään eleitä ja ilmeitä, selvennyksen ja toiston pyytämistä sekä muiden osattujen kielten käyttöä.</p> <p>Harjoitellaan käyttämään kiertoilmaisuja ja pyytämään apua keskustelukumppanilta.</p>	<p>Oppilas oppii käyttämään kiertoilmaisuja, ilmaisemaan asioita toisin sanoin ja hyödyntämään viestintäkumppanin ilmaisuja oman viestintänsä tukena.</p> <p>Oppilas osaa reagoida viestintätilanteeseen sopivalla tavalla vähintään suppein sanallisin ilmauksin ja hyödyntää intonaatiota, eleitä, ilmeitä ja ympäristöä viestintänsä tukena.</p>	L2 L4
T9 auttaa oppilasta laajentamaan kohteliaaseen kielenkäyttöön kuuluvien ilmausten tuntemustaan	S3	<p>Harjoitellaan informaaleja kielenkäyttötilanteita ja kohteliasta kielenkäyttöä erilaisissa sosiaalisissa ja kulttuurisissa tilanteissa.</p> <p>Huomioidaan kulttuurien väliset erot.</p> <p><i>Kielikylpyluokassa ohjataan oppilasta kommunikoimaan ruotsiksi aina rutiininomaisissa luokkatilanteissa ja päivittäin toistuvissa ilmauksissa.</i></p>	<p>Oppilas osaa käyttää yleisimpiä kohteliaaseen kielenkäyttöön kuuluvia ilmauksia monissa rutiininomaisissa sosiaalisissa tilanteissa.</p> <p>Oppilas harjaantuu toimimaan informaaleissa kielenkäyttötilanteissa.</p>	L2 L4
Kehittyvä kielitaito, taito tulkita tekstejä				
T10 rohkaista oppilaita tulkitsemaan ikätasolle sopivia ja itseään kiinnostavia puhuttuja ja kirjoitettuja tekstejä	S3	<p>Opetellaan kuulemaan ja lukemaan monenlaisista aiheista.</p> <p>Harjoitellaan ruotsin kieltä monipuolisten tietotekniikan sovellusten ja median avulla.</p> <p>Hyödynnetään jo saavutettua kielitaitoa erilaisten tekstien ymmärtämisessä.</p> <p>Harjoitellaan löytämään tarvittava tieto erilaisista ja monipuolisista teksteistä.</p> <p>Ohjataan oppilasta ymmärtämään ja tuottamaan monipuolisia jokapäiväiseen elämään liittyviä tekstejä.</p>	<p>Oppilas ymmärtää tuttua, keskeistä sanastoa ja ilmaisuja sisältäviä tekstejä ja puhetta.</p> <p>Oppilas hyödyntää tietotekniikan sovelluksia ja mediaa kielen harjoittelussa.</p> <p>Oppilas pystyy löytämään tarvitsemansa yksinkertaisen tiedon lyhyestä tekstistä.</p>	L4

		<i>Ohjataan oppilasta hyödyntämään sanastoja, jota hän opiskelee myös muiden oppiaineiden tunneilla.</i>		
Kehittyvä kielitaito, taito tuottaa tekstejä				
T11 tarjota oppilaalle runsaasti tilaisuuksia harjoitella ikätasolle sopivaa pienimuotoista puhumista ja kirjoittamista kiinnittäen huomiota myös ääntämiseen ja tekstin sisällön kannalta oleellisimpiin rakenteisiin	S3	<p>Syvennetään perussanastoa ja laajennetaan tilannesidonnaisia ilmauksia sekä peruskieliopin aineksia.</p> <p>Hyödynnetään vertaistukea ja erilaisia oppimisympäristöjä ääntämisen ja kirjoittamisen harjoittelussa.</p> <p>Harjoitellaan puhumalla ja kirjoittamalla monipuolista ruotsin sanastoa ja lauseita lähtökohtana oppilaiden jokapäiväinen elämäntilanne sekä <i>kielikylpykielellä opiskellut aihekokonaisuudet</i>.</p> <p>Käytetään ja sovelletaan keskeisiä kielioppirakenteita.</p> <p>Sovelletaan ääntämisen perussääntöjä muissakin kuin harjoitelluissa ilmauksissa.</p> <p>Kannustetaan käyttämään omaa kielitaitoa rohkeasti ja <i>osallistumaan kielikylpykielellä opetustilanteissa</i>.</p>	<p>Oppilas pystyy kertomaan joistakin tutuista asioista suullisesti ja kirjallisesti.</p> <p>Oppilas hallitsee peruskieliopin aineksia ja suopean perussanaston.</p> <p>Oppilas osaa ääntää harjoitellut ilmaisut ymmärrettävästi.</p>	L3 L4 L5 L7

4. luokka

RUOTSIN KIELI, A2, VALINNAINEN

Tavoitteet 4. luokka	S	Opetuksen tavoitteet	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	L
Kasvu kulttuuriseen moninaisuuteen ja kielitietoisuuteen				
T1 kannustaa oppilasta kiinnostumaan lähiympäristön, Suomen ja Pohjoismaiden kielellisestä ja kulttuurisesta runsaudesta sekä suomen ja ruotsin asemasta kansalliskielinä	S1	<p>Tutustutaan eri kieliin ja pohditaan omia kieli- ja kulttuurikokemuksia.</p> <p>Opitaan, mitkä ovat Suomen ja Pohjoismaiden pääkielet ja tutustutaan niihin.</p> <p>Tutustutaan ruotsin ja muiden pohjoismaisten kielten sukulaisuussuhteisiin.</p>	<p>Oppilas osaa pohtia omia kokemuksiaan kohtaamisissa eri kieli- ja kulttuuritaustan omaavien ihmisten kanssa.</p> <p>Oppilas osaa nimetä Pohjoismaissa puhutut kielet.</p>	L2
T2 motivoida oppilasta arvostamaan omaa kieli- ja kulttuuritaustansa sekä maailman kielellistä ja kulttuurista moninaisuutta	S1	<p>Pohditaan omia kielikokemuksia koti- ja ulkomaisissa kohtaamisissa.</p> <p>Tutustutaan ympäröivän yhteisön suomenruotsalaisuuteen ja sen kulttuuriin.</p>	<p>Oppilas osaa pohtia omia kokemuksiaan kohtaamisissa eri kieli- ja kulttuuritaustan omaavien ihmisten kanssa.</p> <p>Oppilas ymmärtää, että kotikaupungista löytyy kaksikielisiä palveluita.</p> <p>Oppilas osallistuu opetuksessa vuorovaikutustilanteisiin, joissa harjoitellaan arvostavaa ja kohteliasta kielenkäyttöä.</p>	L2

suutta ja kohtaamaan ihmisiä ilman arvottavia ennakko-oletuksia.		Harjoitellaan arvostavaa kielenkäyttöä vuorovaikutustilanteissa mm. leikin ja draaman avulla.		
T3 ohjata oppilasta havaitsemaan kieliä yhdistäviä ja erottavia ilmiöitä sekä tukea oppilaan kielellisen uteliaisuuden ja päättelykyvyn kehittymistä	S1	Tutustutaan erilaisiin tapoihin kirjoittaa vierailta kielillä. Tehdään havaintoja ruotsin kielen ja äidinkielen tai muiden kielten rakenteellisista, sanastollisista tai muista eroista ja yhtäläisyyksistä. Pohditaan monikielisyttä omassa arjessa. Vertaillaan suomenruotsin ja ruotsinruotsin eroja.	Oppilas harjaantuu vertailemaan erilaisia tapoja, miten hänen opiskelemaan kieliä kirjoitetaan. Oppilas oppii havainnoimaan sanastollisia ja rakenteellisia eroja ja yhtäläisyyksiä eri kielten välillä. Oppilas osaa pohtia monikielisyttä omassa arjessaan. Oppilas oppii vertailemaan suomenruotsin ja ruotsinruotsin välisiä eroja.	L1 L4
T4 ohjata oppilasta löytämään ruotsinkielistä aineistoa	S1	Keskustellaan, miten ruotsin kieltä voi harjoitella koulun ulkopuolella käyttäen eri viestintävälineitä. Tutustutaan Turun tarjoamiin kaksikielisiin mahdollisuuksiin.	Oppilas tiedostaa, miten ruotsia voi harjoitella koulun ulkopuolella käyttäen eri viestintävälineitä. Oppilas osaa mainita joitakin kotikaupungin kaksikielisistä mahdollisuuksista.	L4 L5
Kielenopiskelutaidot				
T5 tutustua yhdessä opetuksen tavoitteisiin ja luoda salliva opiskeluympäristö, jossa tärkeintä on viestin välittyminen	S2	Opetellaan suunnittelemaan yhdessä opetuksen tavoitteisiin tähtävää toimintaa. Harjoitellaan autenttisia kielenkäyttötilanteita, jotka nähdään aitoina ja tarkoituksenmukaisina.	Oppilas tuntee opetuksen tavoitteita ja osallistuu tavoitteiden mukaisen toiminnan suunnitteluun. Oppilas osallistuu kannustavassa ilmapiirissä erilaisiin kielenkäyttötilanteisiin yksin, pareittain ja ryhmissä.	L1 L7

sekä kannustava yhdessä oppiminen		<p>Opetellaan antamaan ja ottamaan vastaan palautetta kannustavassa ilmapiirissä.</p> <p>Harjoitellaan kaikkia kielitaidon osa-alueita, jolloin opitaan omia vahvuuksia.</p>	Oppilas oppii antamaan ja ottamaan vastaan palautetta kannustavassa ilmapiirissä.	
T6 ohjata oppilasta ottamaan vastuuta omasta kielenopiskelustaan ja kannustaa oppilasta harjaannuttamaan kielitaitoaan rohkeasti ja myös tieto- ja viestintäteknologiaa käyttäen sekä keilla, millaiset tavat oppia kieliä sopivat kullekin parhaiten	S2	<p>Harjoitellaan aktiivisista toimijuutta, itsenäistä vastuunottoa, itsearviointia sekä vertaisarviointia.</p> <p>Opetellaan käyttämään tieto- ja viestintäteknologian keinoja kielen oppimisen tukena.</p>	<p>Oppilas oppii havainnoimaan ja arvioimaan omaa oppimistaan sekä edistymistään sekä opettelee vertaisarvioinnin tapoja.</p> <p>Oppilas harjaantuu käyttämään tieto- ja viestintäteknologiaa kielen oppimisen tukena.</p>	L5 L6
Kehittyvä kielitaito, taito toimia vuorovaikutuksessa				
T7 järjestää oppilaille tilaisuuksia harjoitella eri viestintäkanavia käyttäen suullista ja kirjallista viestintää ja vuorovaikutusta	S3	Tutustutaan kohteliaaseen kielenkäyttöön ja aktiiviseen kuunteluun rutiininomaisissa viestintätilanteissa.	Oppilas tunnistaa rutiininomaiset kohteliaan kielenkäytön fraasit ja harjaantuu käyttämään niitä luokkatilanteissa.	L2 L4 L5 L7

T8 tukea oppilasta kielellisten viestintästrategioiden käytössä	S3	Harjoitellaan eleiden ja ilmeiden hyödyntämistä sekä selvennyksen tai toiston pyytämistä.	Oppilas oppii hyödyntämään intonaatiota, eleitä, ilmeitä ja ympäristöä viestintätilanteissa.	L2 L4
T9 auttaa oppilasta laajentamaan kohteliaaseen kielenkäyttöön kuuluvien ilmausten tuntemustaan	S3	Harjoitellaan informaaleja kielenkäyttötilanteita ja kohteliasta kielenkäyttöä rutiininomaisissa tilanteissa. Huomioidaan kulttuurien väliset erot.	Oppilas oppii rutiininomaisia kohteliaan kielenkäytön ilmauksia ja huomioi kulttuurien välisiä eroja.	L2 L4
Kehittyvä kielitaito, taito tulkita tekstejä				
T10 rohkaista oppilaita tulkitsemaan ikätasolle sopivia ja itseään kiinnostavia puhuttuja ja kirjoitettuja tekstejä	S3	Opetellaan kuulemaan ja lukemaan monenlaisista aiheista. Opetellaan löytämään ruotsinkielistä materiaalia esim. ympäröivästä yhteiskunnasta, verkosta ja kirjastosta. Sanastoa ja rakenteita opetellaan tekstien yhteydessä. Opetellaan ymmärtämään yksinkertaista, tuttua sanastoa ja ilmaisuja sisältävää tekstiä asiayhteyden tukemana.	Oppilas oppii kuuntelemaan ja lukemaan keskeistä sanastoa ja ilmaisuja sisältäviä tekstejä monesta eri aiheesta, lähtökohtana oppilaiden kiinnostuksen kohteet ja jokapäiväinen elämänpiiri. Oppilas tunnistaa ja päättelee viestien ydinsisältöjä asiayhteyteen tukeutuen (<i>esim. eleet ja ilmeet, intonaatio, osattujen kielten hyödyntäminen</i>). Oppilas hyödyntää tietotekniikan sovelluksia ja mediaa kielen harjoittelussa.	L4
Kehittyvä kielitaito, taito tuottaa tekstejä				
T11 tarjota oppilaalle runsaasti tilaisuuksia harjoitella ikätasolle sopivaa pienimuotoista puhumista ja kirjoittamista	S3	Harjoitellaan perussanastoa ja tilannesidonnaisia ilmauksia sekä peruskieliopin aineksia.	Oppilas oppii perussanastoa, tilannesidonnaisia ilmauksia sekä peruskieliopin aineksia. Oppilas oppii ruotsin kielen ääntämisen eri osa-alueita (<i>esim. äänneet ja intonaatio</i>).	L3 L4 L5 L7

<p>kiinnittäen huomiota myös ääntämiseen ja tekstin sisällön kannalta oleellisimpiin rakenteisiin</p>	<p>Harjoitellaan ruotsin kielen tärkeimpiä suomen kielestä poikkeavia foneettisia merkkejä ja niiden ääntämistä.</p> <p>Hyödynnetään vertaistukea ja erilaisia oppimisympäristöjä ääntämisen ja kirjoittamisen harjoittelussa.</p>	<p>Oppilas oppii puhumalla ja kirjoittamalla jokapäiväiseen elämänpäiriinsä kuuluvaa sanastoa ja yksinkertaisia lauseita.</p>
---	--	---

5. luokka

RUOTSIN KIELI, A2, VALINNAINEN

Tavoitteet 5. luokka	S	Opetuksen tavoitteet	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	L
Kasvu kulttuuriseen moninaisuuteen ja kielitietoisuuteen				
T1 kannustaa oppilasta kiinnostumaan lähiympäristön, Suomen ja Pohjoismaiden kielellisestä ja kulttuurisesta runsaudesta sekä suomen ja ruotsin asemasta kansalliskielinä	S1	<p>Pohditaan ja tutustutaan ruotsin kielen asemaan Suomessa.</p> <p>Huomioidaan Turun asema kaksikielisenä kaupunkina historiallisesti ja nykyajassa.</p> <p>Tutustutaan ruotsin ja muiden pohjoismaisten kielten sukulaisuussuhteisiin.</p>	<p>Oppilas tietää, miksi Suomessa puhutaan ruotsia.</p> <p>Oppilas tiedostaa kaksikielisyyden aseman Turun historiassa ja nykyajassa.</p> <p>Oppilas osa kuvailla Pohjoismaiden kielellistä moninaisuutta.</p>	L2
T2 motivoida oppilasta arvostamaan omaa kieltä ja kulttuurista taustaan sekä maailman kielellistä ja kulttuurista moninaisuutta ja kohtaamaan ihmisiä ilman arvottavia ennako-oletuksia.	S1	<p>Hyödynnetään ympäröivän yhteisön suomenruotsalaisuutta ja sen kulttuuria opiskelussa.</p> <p>Harjoitellaan arvostavaa kielenkäyttöä vuorovaikutustilanteissa mm. leikin ja draaman avulla.</p>	<p>Oppilas tietää, että kielen opiskelussa voi hyödyntää kaksikielisen yhteiskunnan mahdollisuuksia.</p> <p>Oppilas oppii arvostavaa ja kohteliasta kielenkäyttöä vuorovaikutustilanteissa.</p>	L2

		Opitaan ymmärtämään Suomen kansalliskielien ja vähemmistökielien merkitystä yksilölle ja yhteisölle.	Oppilas tietää, että Suomessa on useita kansallis- ja vähemmistökieliä.	
T3 ohjata oppilasta havaitsemaan kieliä yhdistäviä ja erottavia ilmiöitä sekä tukea oppilaan kielellisen uteliaisuuden ja päättelykyvyn kehittymistä	S1	Tutustutaan erilaisiin tapoihin kirjoittaa vierailta kielillä. Tehdään havaintoja ruotsin kielen ja äidinkielen tai muiden kielten rakenteellisista, sanastollisista tai muista eroista ja yhtäläisyyksistä. Pohditaan monikielisyttä omassa arjessa. Vertaillaan suomenruotsin ja ruotsinruotsin eroja.	Oppilas harjaantuu vertailemaan erilaisia tapoja, miten hänen opiskelemaan kieliä kirjoitetaan. Oppilas osaa havaita sanastollisia ja rakenteellisia eroja ja yhtäläisyyksiä osaamiensa kielten välillä. Oppilas osaa pohtia monikielisyttä omassa arjessaan. Oppilas oppii vertailemaan suomenruotsin ja ruotsinruotsin välisiä eroja.	L1 L4
T4 ohjata oppilasta löytämään ruotsinkielistä aineistoa	S1	Etsitään itseä kiinnostavaa ja omaa oppimista edistävää aineistoa. Tutustutaan Turun tarjoamiin kaksikielisiin mahdollisuuksiin.	Oppilas tiedostaa, että on olemassa omalle ikätasolle sopivaa ruotsinkielistä aineistoa. Oppilas osaa mainita joitakin kotikaupungin kaksikielisistä mahdollisuuksista.	L4 L5
Kielenopiskelutaidot				
T5 tutustua yhdessä opetuksen tavoitteisiin ja luoda salliva opiskeluympäristö, jossa tärkeintä on viestin välittyminen sekä kannustava yhdessä oppiminen	S2	Opetellaan suunnittelemaan yhdessä opetuksen tavoitteisiin tähtävää toimintaa. Harjoitellaan autenttisia kielenkäyttötilanteita, jotka nähdään aitoina ja tarkoituksenmukaisina.	Oppilas tuntee opetuksen tavoitteita ja osallistuu tavoitteiden mukaisen toiminnan suunnitteluun. Oppilas osallistuu erilaisiin kielenkäyttötilanteisiin yksin, pareittain ja ryhmissä myönteisessä ilmapiirissä. Oppilas oppii antamaan ja ottamaan vastaan palautetta kannustavassa ilmapiirissä.	L1 L7

		<p>Opetellaan antamaan ja ottamaan vastaan palautetta kannustavassa ilmapiirissä.</p> <p>Harjoitellaan kaikkia kielitaidon osa-alueita, jolloin opitaan omia vahvuuksia.</p>	Oppilas oppii tunnistamaan omia vahvuuksiaan kielenopiskelijana.	
T6 ohjata oppilasta ottamaan vastuuta omasta kielenopiskelustaan ja kannustaa oppilasta harjaannuttamaan kielitaitoaan rohkeasti ja myös tieto- ja viestintäteknologiaa käyttäen sekä kokeilla, millaiset tavat oppia kieliä sopivat kullekin parhaiten	S2	<p>Harjaannutaan aktiiviseen toimijuuteen, itsenäiseen vastuunottoon, itsearviointiin sekä vertaisarviointiin.</p> <p>Opetellaan käyttämään tieto- ja viestintäteknologian keinoja kielen oppimisen tukena.</p>	<p>Oppilas asettaa tavoitteita kielenopiskelulle.</p> <p>Oppilas oppii havainnoimaan ja arvioimaan omaa oppimistaan sekä edistymistään.</p> <p>Oppilas oppii käyttämään tieto- ja viestintäteknologiaa kielen oppimisen tukena.</p>	L5 L6
Kehittyvä kielitaito, taito toimia vuorovaikutuksessa				
T7 järjestää oppilaille tilaisuuksia harjoitella eri viestintäkanavia käyttäen suullista ja kirjallista viestintää ja vuorovaikutusta	S3	Harjoitellaan kohteliaasta kielenkäyttöä ja aktiivista kuuntelua rutiininomaisissa viestintätilanteissa.	<p>Oppilas oppii kohteliaasti antamaan ja ottamaan puheenvuoron tutuissa ja jokapäiväisissä tilanteissa sekä asiointitilanteissa.</p> <p>Oppilas selviytyy monista rutiininomaisista viestintätilanteista.</p>	L2 L4 L5 L7
T8 tukea oppilasta kielellisten viestintästrategioiden käytössä	S3	Harjoitellaan eleiden ja ilmeiden hyödyntämistä ja selvennyksen tai toiston pyytämistä sekä muiden osattujen kielten käyttöä.	Oppilas osaa hyödyntää intonaatiota, eleitä, ilmeitä ja ympäristöä viestintätilanteissa.	L2 L4

T9 auttaa oppilasta laajentamaan kohteliaaseen kielenkäyttöön kuuluvien ilmausten tuntemustaan	S3	Harjoitellaan informaaleja kielenkäyttötilanteita ja kohteliasta kielenkäyttöä monissa rutiininomaisissa sosiaalisissa tilanteissa. Huomioidaan kulttuurien väliset erot.	Oppilas käyttää kohteliaan kielenkäytön ilmauksia rutiininomaisissa sosiaalisissa tilanteissa huomioiden kulttuurien väliset erot.	L2 L4
Kehittyvä kielitaito, taito tulkita tekstejä				
T10 rohkaista oppilaita tulkitsemaan ikätasolle sopivia ja itseään kiinnostavia puhuttuja ja kirjoitettuja tekstejä	S3	Opetellaan kuulemaan ja lukemaan monenlaisista aiheista. Opetellaan löytämään ruotsinkielistä materiaalia esim. ympäristöstä, verkosta ja kirjastosta. Opetellaan tekstien yhteydessä sanastoa ja rakenteita. Opetellaan ymmärtämään yksinkertaista, tuttua sanastoa ja ilmaisuja sisältävää tekstiä asiayhteyden tukemana.	Oppilas oppii kuuntelemaan, lukemaan ja tuottamaan keskeistä sanastoa ja ilmaisuja sisältäviä tekstejä eri aiheista, lähtökohtana oppilaiden kiinnostuksen kohteet ja jokapäiväinen elämänpiiri. Oppilas hyödyntää tietotekniikan sovelluksia ja mediaa kielen harjoittelussa. Oppilas pystyy löytämään tarvitsemansa yksinkertaisen tiedon lyhyestä tekstistä.	L4
Kehittyvä kielitaito, taito tuottaa tekstejä				
T11 tarjota oppilaalle runsaasti tilaisuuksia harjoitella ikätasolle sopivaa pienimuotoista puhumista ja kirjoittamista kiinnittäen huomiota myös ääntämiseen ja tekstin sisällön kannalta	S3	Harjoitellaan perussanastoa ja tilannesidonnaisia ilmauksia sekä peruskieliopin aineksia. Harjoitellaan ruotsin kielen tärkeimpiä suomen kielestä poikkeavia foneettisia merkkejä ja niiden ääntämistä.	Oppilas pystyy kertomaan joistakin tutuista asioista suullisesti ja kirjallisesti. Oppilas tunnistaa yksinkertaisia perusrakenteita erilaisten tekstien kautta. Oppilas harjaantuu ruotsin kielen ääntämisen eri osa-alueilla (<i>esim. äänneet ja intonaatio</i>).	L3 L4 L5 L7

oleellisimpiin rakenteisiin	Hyödynnetään vertaistukea ja erilaisia oppimisympäristöjä ääntämisen ja kirjoittamisen harjoittelussa.		
-----------------------------	--	--	--

6. luokka

RUOTSIN KIELI, A2, VALINNAINEN

Tavoitteet 6. luokka	S	Opetuksen tavoitteet	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	L
Kasvu kulttuuriseen moninaisuuteen ja kielitietoisuuteen				
T1 kannustaa oppilasta kiinnostumaan lähiympäristön, Suomen ja Pohjoismaiden kielellisestä ja kulttuurisesta runsaudesta sekä suomen ja ruotsin asemasta kansalliskielinä	S1	Etsitään mahdollisuuksia hyödyntää kotikansainvälisyyttä ja harjoitella Pohjoismaista yhteydenpitoa. Tutustutaan ruotsin ja muiden pohjoismaisten kielten sukulaisuussuhteisiin.	Oppilas osa kuvailla Pohjoismaiden kielellistä moninaisuutta.	L2
T2 motivoida oppilasta arvostamaan omaa kieltä ja kulttuuritaustansa sekä maailman kielellistä ja kulttuurista moninaisuutta ja kohtaamaan ihmisiä ilman arvottavia ennako-oletuksia.	S1	Hyödynnetään ympäröivän yhteisön suomenruotsalaisuutta ja sen kulttuuria opiskelussa. Harjoitellaan arvostavaa kielenkäyttöä vuorovaikutustilanteissa mm. leikin ja draaman avulla.	Oppilas oppii hyödyntämään opiskelussaan kaksikielisen yhteiskunnan mahdollisuuksia. Oppilas oppii arvostavaa ja kohteliasta kielenkäyttöä vuorovaikutustilanteissa. Oppilas tietää, että Suomessa on useita kansallisia ja vähemmistökieliä.	L2

		Opitaan ymmärtämään Suomen kansalliskielien ja vähemmistökielten merkitystä yksilölle ja yhteisölle.		
T3 ohjata oppilasta havaitsemaan kieliä yhdistäviä ja erottavia ilmiöitä sekä tukea oppilaan kielellisen uteliaisuuden ja päättelykyvyn kehittymistä	S1	Tutustutaan erilaisiin tapoihin kirjoittaa vierailta kielillä. Tehdään havaintoja ruotsin kielen ja äidinkielen tai muiden kielten rakenteellisista, sanastollisista tai muista eroista ja yhtäläisyyksistä. Pohditaan monikielisyttä omassa arjessa. Vertaillaan suomenruotsin ja ruotsinruotsin eroja.	Oppilas osaa pohtia monikielisyttä omassa arjessaan. Oppilas osaa havaita sanastollisia ja rakenteellisia eroja ja yhtäläisyyksiä osaamiensa kielten välillä. Oppilas oppii vertailemaan puhuttua ja kirjoitettua ruotsia.	L1 L4
T4 ohjata oppilasta löytämään ruotsinkielistä aineistoa	S1	Etsitään itseä kiinnostavaa ja omaa oppimista edistävää aineistoa. Tutustutaan Turun tarjoamiin kaksikielisiin mahdollisuuksiin.	Oppilas osaa kertoa, missä ruotsin kieltä voi nähdä tai kuulla. Oppilas osaa mainita joitakin kotikaupungin kaksikielisistä mahdollisuuksista.	L4 L5
Kielenopiskelutaidot				
T5 tutustua yhdessä opetuksen tavoitteisiin ja luoda salliva opiskeluympäristö, jossa tärkeintä on viestin välittyminen sekä kannustava yhdessä oppiminen	S2	Opetellaan suunnittelemaan yhdessä opetuksen tavoitteisiin tähtävää toimintaa. Harjoitellaan autenttisia kielenkäyttötilanteita, jotka nähdään aitoina ja tarkoituksenmukaisina.	Oppilas osaa kuvata opiskelun tavoitteita. Oppilas osallistuu ryhmän yhteisten tehtävien tekoon ja osaa antaa ja ottaa vastaan palautetta kannustavassa ilmapiirissä. Oppilas oppii tunnistamaan omia vahvuuksiaan kielenopiskelijana.	L1 L7

		<p>Opetellaan antamaan ja ottamaan vastaan palautetta kannustavassa ilmapiirissä.</p> <p>Harjoitellaan kaikkia kielitaidon osa-alueita, jolloin opitaan omia vahvuuksia.</p>		
T6 ohjata oppilasta ottamaan vastuuta omasta kielenopiskelustaan ja kannustaa oppilasta harjaannuttamaan kielitaitoaan rohkeasti ja myös tieto- ja viestintäteknologiaa käyttäen sekä kokeilla, millaiset tavat oppia kieliä sopivat kullekin parhaiten	S2	<p>Harjaannutaan aktiiviseen toimijuuteen, itsenäiseen vastuunottoon, itsearviointiin sekä vertaisarviointiin.</p> <p>Opetellaan käyttämään tieto- ja viestintäteknologian keinoja kielen oppimisen tukena.</p>	<p>Oppilas asettaa tavoitteita kielenopiskelulle.</p> <p>Oppilas oppii havainnoimaan ja arvioimaan omaa oppimistaan sekä edistymistään.</p> <p>Oppilas osaa käyttää tieto- ja viestintäteknologiaa kielen oppimisen tukena.</p>	L5 L6
Kehittyvä kielitaito, taito toimia vuorovaikutuksessa				
T7 järjestää oppilaille tilaisuuksia harjoitella eri viestintäkanavia käyttäen suullista ja kirjallista viestintää ja vuorovaikutusta	S3	Vahvistetaan kohteliasta kielenkäyttöä ja aktiivista kuuntelua rutiininomaisissa viestintätilanteissa ja eri kulttuurien kohtaamisissa.	<p>Oppilas osallistuu ohjattuihin keskusteluihin ja viestintätilanteisiin käyttäen kohteliasta kieltä.</p> <p>Oppilas selviytyy monista rutiininomaisista viestintätilanteista.</p>	L2 L4 L5 L7
T8 tukea oppilasta kielellisten viestintästrategioiden käytössä	S3	Hyödynnetään eleitä ja ilmeitä, selvennyksen ja toiston pyytämistä sekä muiden osattujen kielten käyttöä.	Oppilas osaa reagoida viestintätilanteeseen sopivalla tavalla vähintään suppein sanallisin ilmauksin ja hyödyntää intonaatiota, eleitä, ilmeitä ja ympäristöä viestintänsä tukena.	L2 L4

T9 auttaa oppilasta laajentamaan kohteliaaseen kielenkäyttöön kuuluvien ilmausten tuntemustaan	S3	Harjoitellaan informaaleja kielenkäyttötilanteita ja kohteliasta kielenkäyttöä monissa rutiininomaisissa sosiaalisissa ja kulttuurisissa tilanteissa. Huomioidaan kulttuurien väliset erot.	Oppilas osaa käyttää yleisimpiä kohteliaaseen kielenkäyttöön kuuluvia ilmauksia monissa rutiininomaisissa sosiaalisissa tilanteissa.	L2 L4
Kehittyvä kielitaito, taito tulkita tekstejä				
T10 rohkaista oppilaita tulkitsemaan ikätasolle sopivia ja itseään kiinnostavia puhuttuja ja kirjoitettuja tekstejä	S3	Opetellaan kuulemaan ja lukemaan monenlaisista aiheista. Opetellaan löytämään ruotsinkielistä materiaalia esim. ympäristöstä, verkosta ja kirjastosta. Opetellaan sanastoa ja rakenteita tekstien yhteydessä. Opetellaan ymmärtämään yksinkertaista, tuttua sanastoa ja ilmaisuja sisältävää tekstiä asiayhteyden tukemana. Harjoitellaan löytämään tarvittava tieto lyhyestä tekstistä.	Oppilas ymmärtää tuttua, keskeistä sanastoa ja ilmaisuja sisältäviä tekstejä ja puhetta. Oppilas hyödyntää tietotekniikan sovelluksia ja mediaa kielen harjoittelussa. Oppilas pystyy löytämään tarvitsemansa yksinkertaisen tiedon lyhyestä tekstistä.	L4
Kehittyvä kielitaito, taito tuottaa tekstejä				
T11 tarjota oppilaalle runsaasti tilaisuuksia harjoitella ikätasolle sopivaa pienimuotoista puhumista ja kirjoittamista	S3	Harjoitellaan perussanastoa ja tilannesidonnaisia ilmauksia sekä peruskieliopin aineksia.	Oppilas pystyy kertomaan joistakin tutuista asioista suullisesti ja kirjallisesti.	L3 L4 L5 L7

<p>kiinnittäen huomiota myös ääntämiseen ja tekstin sisällön kannalta oleellisimpiin rakenteisiin</p>	<p>Hyödynnetään vertaistukea ja erilaisia oppimisympäristöjä ääntämisen ja kirjoittamisen harjoittelussa.</p>	<p>Oppilas hallitsee peruskieliopin aineksia ja suppean perussanaston.</p> <p>Oppilas osaa ääntää harjoitellut ilmaisut ymmärrettävästi.</p> <p>Oppilas oppii käyttämään tieto- ja viestintäteknologiaa kielen oppimisen tukena.</p>
---	---	--

6. luokka

RUOTSIN KIELI, B1

Tavoitteet	S	Opetuksen tavoitteet	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	L
6. luokka				
Kasvu kulttuuriseen moninaisuuteen ja kielitietoisuuteen				
T1 auttaa oppilasta jäsentämään käsitystään kaikkien osaamiensa kielten keskinäisestä suhteesta	S1	Tarkastellaan ja verrataan ruotsin kielen ja englannin kielen tärkeimpiä yhtäläisyyksiä ja eroja. Tutkitaan mihin kielikuntiin ruotsi ja entuudestaan tutut kielet kuuluvat.	Oppilas tietää, että hänen osaamansa ja opiskelemansa kielet kuuluvat eri kielikuntiin. Oppilas tunnistaa eri kielten eroavaisuuksia.	L1 L2 L4
T2 tutustuttaa oppilas suomen ja ruotsin asemaan kansalliskielinä sekä ruotsin kielen vaikutukseen suomen kieleen	S1	Huomioidaan Turun asema kaksikielisenä kaupunkina historiallisesti ja nykyajassa. Keskustellaan ruotsin kielen asemasta vähemmistökielenä Suomessa.	Oppilas osaa kertoa, miksi Suomessa käytetään ruotsia. Oppilas osaa mainita ruotsista suomeen lainautuneita sanoja.	L2
Kieltenopiskelutaidot				
T3 ohjata oppilasta harjaannuttamaan viestinnällisiä taitojaan sallivassa opiskeluilmapiirissä ja myös tieto- ja	S1	Pohditaan, miten ruotsin kielen taidosta voi hyötyä omassa arjessa ja tulevaisuudessa. Tutustutaan Turun tarjoamiin kaksikielisiin mahdollisuuksiin.	Oppilas tietää, mitä hyötyä ruotsin kielestä on omassa arjessa ja tulevaisuudessa. Oppilas suunnittelee toimintaa ja asettaa tavoitteita yhdessä muiden kanssa.	L1 L5 L3

viestintäteknologiaa käyttäen sekä ottamaan vastuuta opiskelustaan ja arvioimaan osaamistaan		Asetetaan tavoitteita ja suunnitellaan toimintaa yhdessä.	Oppilas huolehtii tehtävistään ja osallistuu ryhmän työskentelyyn. Oppilas harjaantuu arviomaan ruotsin taitonsa kehittymistä. Oppilas harjaantuu viestimään ruotsin kielellä yksinkertaisissa tilanteissa myös hyödyntäen tieto- ja viestintäteknologiaa.	
T4 rohkaista oppilasta näkemään ruotsin taito tärkeänä osana elinikäistä oppimista ja oman kielivaranon karttumista ja rohkaista ruotsinkielisten oppimisympäristöjen löytämiseen ja hyödyntämiseen myös koulun ulkopuolella	S2	Tutustutaan ympäröivän yhteisön kaksikielisyyteen ja suomenruotsalaiseen kulttuuriin. Käytetään ruotsin kieltä aina kun se on mahdollista. Tutustutaan mahdollisuuksiin opiskella Turussa ruotsiksi toisella asteella ja korkeakouluissa.	Oppilas osaa mainita joitakin ruotsin kielen käyttöalueita ja käyttömahdollisuuksia koulussa ja vapaa-ajalla. Oppilas käyttää ruotsin kieltä oppitunneilla. Oppilas tietää mahdollisuuksista opiskella peruskoulun jälkeen ruotsin kielellä.	L3 L5
Kehittyvä kielitaito, taito toimia vuorovaikutuksessa				
T5 ohjata oppilasta harjoittelemaan erilaisia, erityisesti suullisia viestintätilanteita	S3	Harjoitellaan erilaisia arkielämän vuorovaikutustilanteita tekemällä pieniä dialogeja.	Oppilas selviytyy yleisimmin toistuvista, rutiininomaisista viestintätilanteista tukeutuen vielä enimmäkseen viestintäkumppaniin.	L4
T6 rohkaista oppilasta käyttämään viestinsä perille saamiseksi monenlaisia, myös ei-kielellisiä keinoja ja pyytämään tarvittaessa toistoa ja hidastusta	S3	Harjoitellaan erilaisia viestintästrategioita mm. draaman keinoin.	Oppilas kommunikoi ruotsiksi tukeutuen vielä viestinnässään keskeisiin sanoihin ja ilmauksiin sekä ei-kielellisiin keinoihin.	L4

T7 ohjata oppilasta harjoittelemaan erilaisia kohteliaisuuden ilmauksia	S3	Harjoitellaan käyttämään muutamia kaikkein yleisimpiä ruotsin kielelle ominaisia kohteliaisuuden ilmauksia.	Oppilas käyttää muutamia kaikkein yleisimpiä kielelle ominaisia kohteliaisuuden ilmauksia.	L4
Kehittyvä kielitaito, taito tulkita tekstejä				
T8 rohkaista oppilasta ottamaan selvää tilanneyhteyden avulla helposti ennakoitavasta ja ikätasolleen sopivasta puheesta tai kirjoitetusta tekstistä	S3	Opetellaan ymmärtämään lyhyttä kirjoitettua tekstiä ja hidasta puhetta.	Oppilas ymmärtää harjoiteltua, tuttua sanastoa ja ilmaisuja sisältävää muutaman sanan mittaista kirjoitettua tekstiä ja hidasta puhetta. Oppilas tunnistaa tekstistä yksittäisiä tietoja.	L4
Kehittyvä kielitaito, taito tuottaa tekstejä				
T9 tarjota oppilaalle runsaasti tilaisuuksia harjoitella ikätasolle sopivaa hyvin pienimuotoista puhumista ja kirjoittamista	S3	Opetellaan vakioilmaisuja, joitakin sanoja ja sanontoja suullisesti ja kirjallisesti. Opetellaan ruotsin kielen olennaiset foneettiset merkit ja harjoitellaan luontevaa ääntämistä.	Oppilas ilmaisee itseään suullisesti ja kirjallisesti käyttäen harjoiteltuja sanoja ja opeteltuja vakioilmaisuja. Oppilas ääntää harjoiteltuja ilmauksia ymmärrettävästi. Oppilas osaa kirjoittaa joitakin erillisiä sanoja ja sanontoja.	L4

7. luokka

RUOTSIN KIELI, A1

Turussa ruotsia A1-kielenä voi opiskella Luostarivuoren koulun kielikylpyluokilla. Kielikylpyopetukseen liittyvät täsmennykset löytyvät Luostarivuoren koulun opetussuunnitelman luvusta 10.

Tavoitteet	S	Opetuksen tavoitteet	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	L
7. luokka				
Kasvu kulttuuriseen moninaisuuteen ja kielitietoisuuteen				
T1 edistää oppilaan taitoa pohdita ruotsin kansalliskielen asemaan liittyviä ilmiöitä sekä antaa oppilaalle valmiuksia kehittää kulttuurienvälistä toimintakykyään	S 1	Huomioidaan Turun asema kaksikielisenä kaupunkina historiallisesti ja nykyajassa. Pohditaan Suomen kaksikielisyyttä ja vähemmistökielen merkitystä yksilölle. Havainnoidaan suomenruotsin ja ruotsinruotsin eroja.	Oppilas ymmärtää Turun historiallisen ja kielellisen aseman kaksikielisessä Suomessa. Oppilas osaa kertoa kaksikielisyyden ja vähemmistökielen merkityksestä yksilölle. Oppilas havaitsee suomenruotsin ja ruotsinruotsin eroja.	L1 L2
T2 kannustaa oppilasta löytämään kiinnostavia ruotsinkielisiä toimintaympäristöjä, jotka	S 1	Tutkitaan ja havainnoidaan erilaisia ruotsin kielen variantteja.	Oppilas osaa käyttää ruotsin kieltä yksinkertaisissa vuorovaikutus- ja oppimistilanteissa.	L2 L5

<p>laajentavat oppilaan maailman-kuvaa</p>	<p>Harjoitellaan oma-aloitteista vuorovaikutusta ja itsensä ilmaisua ruotsin kielellä vähäiselläkin kielitaidolla.</p> <p>Huomioidaan esimerkiksi kaksikielisen Turun tarjoamat mahdollisuudet ruotsin kielen käyttöön monenlaisissa tilanteissa myös koulun ulkopuolella.</p>	<p>Oppilas tunnistaa erilaisia ruotsin kielen variantteja.</p>	
<p>T3 ohjata oppilasta havaitsemaan, millaisia säännönmukaisuuksia ruotsin kielessä on, miten samoja asioita ilmaistaan muissa kielissä sekä käyttämään kielitiedon käsitteitä oppimisensa tukena</p>	<p>S 1</p> <p>Kerrataan ja opetellaan kielitiedon käsitteitä, jotka auttavat rakenteiden opiskelussa sekä vertaillaan ruotsia ja muita opiskeltuja kieliä keskenään.</p>	<p>Oppilas löytää ruotsin kielen ja muiden opiskeltujen kielten yhteneväisyyksiä ja tunnistaa kielitiedon käsitteitä, joita voi käyttää apuna ruotsin kielen opiskelussa.</p>	<p>L1 L4</p>
<p>T4 rohkaista oppilasta asettamaan tavoitteita, hyödyntämään monipuolisia tapoja oppia kieliä ja arvioimaan oppimistaan itsenäisesti ja yhteistyössä sekä ohjata oppilasta myönteiseen vuorovaikutukseen, jossa tärkeintä on viestin välittyminen.</p>	<p>S 2</p> <p>Vahvistetaan aikaisemmin opittuja kielenopiskelutaitoja, harjoitellaan oppimateriaalin monipuolista käyttöä, sanastojen käyttöä, kokonaisuuksien hahmottamista ja ryhmitteilyä.</p> <p>Asetetaan omia opiskelutavoitteita ja arvioidaan omia opiskelutapoja.</p> <p>Opetellaan toimimaan vuorovaikutustilanteissa toisia kannustaen.</p>	<p>Oppilas osaa asettaa omia oppimistavoitteita ja arvioi omaa osaamistaan.</p> <p>Oppilas osaa käyttää erilaisia kielenopiskelutaitoja sekä erilaisia materiaaleja.</p> <p>Oppilas toimii rakentavasti vuorovaikutustilanteissa.</p>	<p>L1 L3 L7</p>

T5 tukea oppilaan itsenäisyyttä ja taitoa soveltaa luovasti kielitaitoaan sekä kehittää elinikäisen kieltenopiskelun valmiuksiin	S 2	Pohditaan, mihin ruotsin kielen taitoa voi käyttää koulun ulkopuolella.	Oppilas tietää, kuinka hyödyntää ruotsin kielen taitoa myös koulun ulkopuolella.	L1
Kehittyvä kielitaito, taito toimia vuorovaikutuksessa				
T6 rohkaista oppilasta harjoittelemaan monenlaisia jokapäiväisiä viestintätilanteita sekä toimimaan niissä aloitteellisesti	S 3	Opetellaan keskustelemaan ruotsin kielellä kotiin, kouluun ja harrastuksiin liittyvistä aiheista. Opetellaan ilmaisemaan omia mielipiteitä suullisesti erilaisten tekstien kautta.	Oppilas osaa ilmaista omia mielipiteitään ja keskustella ruotsiksi erilaisten tekstien tuella oppilaille läheisistä teemoista.	L4
T7 ohjata oppilasta olemaan aktiivinen viestintätilanteessa sekä syventämään taitoaan käyttää ruotsinkielisiä viestinnän keinoja, vakiintuneita fraaseja, kierto- ja täyteilmauksia ja muuta kompensatiota	S 3	Harjoitellaan erilaisissa oppimistilanteissa aloitteellisuutta ja viestinnän erilaisia keinoja, joilla voi varmistaa viestintäkumppanin ymmärtäneen viestin sekä tuntemattomien ilmaisujen kiertämistä tai viestin uudelleenmuotoilua.	Oppilas selviytyy erilaisista yksinkertaisista viestintätilanteista niin, että syntyy vuorovaikutteista viestintää.	L4
T8 ohjata oppilasta kiinnittämään huomiota kulttuurisesti sopivaan kielenkäyttöön viestinnässä, johon liittyy mielipiteiden ja asenteiden esiin tuomista		Harjoitellaan ruotsinkielisen maailman sosiaalisia taitoja ja tiedonvaihtoa.	Oppilas selviytyy yksinkertaisista kulttuuritietoutta ja sosiaalisia taitoja vaativista tilanteissa.	L2 L6

Kehittyvä kielitaito, taito tulkita tekstejä			
T9 tarjota oppilaalle mahdollisuuksia tulkita erilaisia tekstejä, myös selväpiirteisiä asiatekstejä, joista hankitaan tietoa, ja ohjata käyttämään tulkinnessa päättelytaitoa ja keskeisen sisällön ymmärtämistä	S 3	Harjoitellaan päättelyä, ymmärtämistä ja tulkintaa sekä sanastoa ja rakenteita monenlaisista kirjallisista ja kuulluista teksteistä, kuten kertovista ja kuvaavista teksteistä. Harjoitellaan päättämään tuntemattomien sanojen merkityksiä asiayhteydestä ottaen huomioon, että ruotsi on yksi germaanisista kielistä.	Oppilas ymmärtää yksinkertaisia kirjoitettuja ja kuunneltuja tekstejä hyödyntäen myös muiden opiskeltujen kielten sanastoa ja rakenteita.
Kehittyvä kielitaito, taito tuottaa tekstejä			
T10 tarjota oppilaalle mahdollisuuksia tuottaa puhetta ja kirjoitusta aihepiirejä laajentaen ja kiinnittäen huomiota myös keskeisiin rakenteisiin ja ääntämisen perussääntöihin	S 3	Tutustutaan ja osallistutaan erilaisiin vuorovaikutustilanteisiin eri viestintäkanavien kautta. Opiskellaan perussanastoa ja keskeisimpiä rakenteita. Opetellaan soveltamaan ääntämisen perussääntöjä.	Oppilas osaa hyödyntää erilaisia viestintäkanavia suullisessa ja kirjallisessa viestinnässä käyttäen perussanastoa ja keskeisimpiä rakenteita oikein. Oppilas osaa joitakin ääntämisen perussääntöjä.

8. luokka

RUOTSIN KIELI, A1

Tavoitteet	S	Opetuksen tavoitteet	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	L
8. luokka				
Kasvu kulttuuriseen moninaisuuteen ja kielitietoisuuteen				
T1 edistää oppilaan taitoa pohdita ruotsin kansalliskielen asemaan liittyviä ilmiöitä sekä antaa oppilaille valmiuksia kehittää kulttuurienvälisiä toimintakykyään	S 1	Tutustutaan tarkemmin Suomen ruotsinkielisiin alueisiin ja eri Pohjoismaihin sekä niitä yhdistäviin arvoihin. Saadaan myös kuva siitä, miten pohjoismaiset kielet eroavat toisistaan ja mikä niitä yhdistää. Opetellaan etsimään tietoa netistä, myös pohjoismaisilla kielillä. Tarjotaan mahdollisuuksia harjoitella kansainvälistä yhteydenpitoa.	Oppilas tunnistaa Suomen ruotsinkielisiä alueita ja osaa kertoa niiden merkityksestä Suomessa. Oppilas tunnistaa paitsi suomenruotsin ja ruotsinruotsin eroja, myös eri pohjoismaisten kielten ja kulttuurien välisiä eroja. Oppilas löytää tietoa netistä myös pohjoismaisilla kielillä. Oppilas osaa hyödyntää mahdollisuutta kansainväliseen yhteydenpitoon.	L1 L2
T2 kannustaa oppilasta löytämään kiinnostavia ruotsinkielisiä toimintaympäristöjä, jotka	S 1	Tutkitaan ja havainnoidaan edelleen ruotsin kielen variantteja.	Oppilas osaa käyttää ruotsin kieltä ja ruotsinkielistä materiaalia tavallisissa vuorovaikutus-	L2 L5

<p>laajentavat oppilaan maailman-kuvaa</p>		<p>Harjoitellaan oma-aloitteista vuorovaikutusta ja itsensä ilmaisua ruotsin kielellä vähäiselläkin kielitaidolla.</p> <p>Etsitään mahdollisuuksia käyttää ruotsia erilaisissa oppimisympäristöissä, mahdollisuuksien mukaan myös koulun ulkopuolella.</p>	<p>ja oppimistilanteissa niin koulussa kuin koulun ulkopuolellakin oman kielitaitonsa rajoissa.</p> <p>Oppilas osaa erottaa erilaisia ruotsin kielen variantteja.</p>	
<p>T3 ohjata oppilasta havaitsemaan, millaisia säännönmukaisuuksia ruotsin kielessä on, miten samoja asioita ilmaistaan muissa kielissä sekä käyttämään kielitiedon käsitteitä oppimisen tukena</p>	<p>S 1</p>	<p>Syvennetään kielitiedon käsitteitä, jotka auttavat rakenteiden opiskelussa sekä vertailaan ruotsia ja muita opiskeltuja kieliä keskenään.</p>	<p>Oppilas osaa vertailla ruotsin kielen ja muiden opiskeltujen kielten yhteneväisyyksiä ja osaa käyttää oppimiaan kielitiedon käsitteitä apuna ruotsin kielen opiskelussa.</p>	<p>L1 L4</p>
<p>T4 rohkaista oppilasta asettamaan tavoitteita, hyödyntämään monipuolisia tapoja oppia kieliä ja arvioimaan oppimistaan itsenäisesti ja yhteistyössä sekä ohjata oppilasta myönteiseen vuorovaikutukseen, jossa tärkeintä on viestin välittyminen.</p>	<p>S 2</p>	<p>Vahvistetaan edelleen aiemmin opittuja kielenopiskelutaitoja.</p> <p>Harjoitellaan luotettavan tiedon etsimistä ja käyttämään sitä.</p> <p>Asetetaan omia opiskelutavoitteita ja arvioidaan omia opiskelutapoja sekä toimitaan vuorovaikutustilanteissa toisia kannustaen.</p>	<p>Oppilas osaa asettaa omia oppimistavoitteita ja osaa arvioida omaa osaamistaan itsenäisesti tai yhteistyössä muiden kanssa.</p> <p>Oppilas osaa valikoida joitakin itselle soveltuvia kielenopiskelutaitoja.</p> <p>Oppilas osaa etsiä ja hyödyntää luotettavaa tietoa sekä erilaisia materiaaleja.</p> <p>Oppilas toimii rakentavasti vuorovaikutustilanteissa.</p>	<p>L1 L3 L7</p>

<p>T5 tukea oppilaanitsenäisyyttä ja taitoa soveltaa luovasti kieli-taitoaan sekä kehittää elinikäisen kieltenopiskelun valmiuksi-aan</p>	<p>S 2</p>	<p>Vahvistetaan aikaisemmin opittuja kielen-opiskelutaitoja.</p> <p>Harjoitellaan oppimateriaalien monipuolista käyttöä, kokonaisuuksien hahmottamista, ryhmittelyä, tiedon hakemista ja tiedon luotettavuuden arviointia.</p> <p>Pohditaan, mihin ruotsin kielen taitoa voi käyttää koulun ulkopuolella.</p>	<p>Oppilas osaa vertailla, hyödyntää ja arvioida erilaisia oppimateriaaleja ja oppimisympäristöjä.</p> <p>Oppilas osaa tarvittaessa hyödyntää ruotsin kielen taitoa myös koulun ulkopuolella.</p>	<p>L1</p>
<p>Kehittyvä kielitaito, taito toimia vuorovaikutuksessa</p>				
<p>T6 rohkaista oppilasta harjoittelemaan monenlaisia jokapäiväisiä viestintätilanteita sekä toimimaan niissä aloitteellisesti</p>	<p>S 3</p>	<p>Opetellaan vaihtamaan erilaisia mielipiteitä rakentavasti oppilaita kiinnostavista aiheista eri viestintäkanavia hyödyntäen.</p> <p>Harjoitellaan aloitteellisuutta vuorovaikutus-tilanteissa.</p>	<p>Oppilas selviytyy ja osaa olla aloitteellinen ta-vanomaisissa viestintätilanteissa.</p>	<p>L4</p>
<p>T7 ohjata oppilasta olemaan aktiivinen viestintätilanteessa sekä syventämään taitoaan käyttää ruotsinkielisiä viestinnän keinoja, vakiintuneita fraaseja, kierto- ja täyteilmauksia ja muuta kompensatiota</p>	<p>S 3</p>	<p>Harjoitellaan erilaisissa oppimistilanteissa aloitteellisuutta viestinnän eri vaiheissa.</p> <p>Opetellaan keinoja, joilla voi varmistaa viestintäkumppanin ymmärtäneen viestin sekä</p>	<p>Oppilas selviytyy erilaisista viestintä-tilanteista niin, että syntyy vuoro-vaikutteista viestintää.</p> <p>Oppilas osaa kertoa omista kiinnostuksen koh-teistaan.</p>	<p>L4</p>

		<p>tuntemattomien ilmaisujen kiertämistä tai viestin uudelleenmuotoilua.</p> <p>Valitaan kiinnostavia sisältöjä ja harjoitellaan kertomaan omista kiinnostuksen kohteista.</p> <p>Tutustutaan nuorten työelämässä tarvittavaan sanastoon ja kommunikaatioon.</p>	Oppilas tunnistaa työelämään liittyvää sanastoa ja kommunikaatiota.	
T8 ohjata oppilasta kiinnittämään huomiota kulttuurisesti sopivaan kielenkäyttöön viestinnässä, johon liittyy mielipiteiden ja asenteiden esiin tuomista		Harjoitellaan ruotsinkielen tyypillisiä suullisia ja kirjallisia viestintäkeinoja sekä mielipiteiden ja asenteiden asianmukaista ilmaisua.	Oppilas selviytyy ja toimii kohteliaasti tavannomaisissa kulttuuritietoutta ja sosiaalisia taitoja vaativissa tilanteissa.	L2 L6
Kehittyvä kielitaito, taito tulkita tekstejä				
T9 tarjota oppilaalle mahdollisuuksia tulkita erilaisia tekstejä, myös selväpiirteisiä asiatekstejä, joista hankitaan tietoa, ja ohjata käyttämään tulkinnessa päättelytaitoa ja keskeisen sisällön ymmärtämistä	S 3	<p>Harjoitellaan päättelyä, ymmärtämistä ja tulkintaa sekä sanastoa ja rakenteita monenlaisista kirjallisista ja kuulluista teksteistä, kuten kertovista ja kuvaavista teksteistä.</p> <p>Harjoitellaan päättelemään tuntemattomien sanojen merkityksiä asiayhteydestä ottaen huomioon, että ruotsi on yksi germaanisista kielistä.</p>	Oppilas ymmärtää erilaisia, selkeitä kirjoitettuja ja kuunneltuja tekstejä hyödyntäen myös muiden opiskeltujen kielten sanastoa ja rakenteita.	L4
Kehittyvä kielitaito, taito tuottaa tekstejä				

<p>T10 tarjota oppilaalle mahdollisuuksia tuottaa puhetta ja kirjoitusta aihepiirejä laajentaen ja kiinnittäen huomiota myös keskeisiin rakenteisiin ja ääntämisen perussääntöihin</p>	<p>S 3</p>	<p>Harjoitellaan erilaisia vuorovaikutustilanteita eri viestintäkanavien kautta.</p> <p>Tuotetaan monenlaisia kertovia ja kuvaavia tekstejä.</p> <p>Laajennetaan sanastoa ja rakenteiden tuntemusta.</p> <p>Sovelletaan ääntämisen perussääntöjä muissakin kuin harjoitelluissa ilmauksissa.</p>	<p>Oppilas osaa sekä suullisessa että kirjallisessa viestinnässä hyödyntää erilaisia viestintäkanavia.</p> <p>Oppilas osaa tuottaa suullisia ja kirjallisia tuotoksia käyttäen perussanastoa ja keskeisimpiä rakenteita oikein.</p> <p>Oppilas hallitsee keskeisiä, opeteltuja ääntämisen perussääntöjä.</p>	<p>L3 L4 L5</p>
--	------------------------------	--	--	---------------------

9 . luokka

RUOTSIN KIELI, A1

Tavoitteet 9. luokka	S	Opetuksen tavoitteet	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	L
Kasvu kulttuuriseen moninaisuuteen ja kielitietoisuuteen				
T1 edistää oppilaan taitoa poh- tia ruotsin kansalliskielen ase- maan liittyviä ilmiöitä sekä an- taa oppilaalle valmiuksia kehit- tää kulttuurienvälistä toiminta- kykyään	S 1	<p>Opetellaan etsimään tietoa netistä, myös pohjoismaisilla kielillä.</p> <p>Tarjotaan mahdollisuuksia harjoitella kansainvälistä yhteydenpitoa.</p> <p>Pohditaan, miten ruotsin kielen taidosta voi hyötyä omassa arjessa ja tulevaisuudessa.</p> <p>Tutustutaan Turun tarjoamiin kaksikielisiin mahdollisuuksiin.</p>	<p>Oppilas osaa kertoa erilaisista Turun tarjoamista kaksikielisistä mahdollisuuksista.</p> <p>Oppilas löytää ja hyödyntää tietoa netistä myös pohjoismaisilla kielillä.</p> <p>Oppilas tietää, kuinka hyödyntää ruotsin kielen taitoa omassa arjessa ja tulevaisuudessa.</p> <p>Oppilas tietää, kuinka harjoitella kansainvälistä yhteydenpitoa.</p>	L1 L2

<p>T2 kannustaa oppilastaloytämään kiinnostavia ruotsinkielisiä toimintaympäristöjä, jotka laajentavat oppilaan maailmankuvaa</p>	<p>S 1</p>	<p>Pohditaan, miten ruotsin kielen taitoa voi eri tavoin hyödyntää globaalissa ympäristössä.</p> <p>Harjoitellaan oma-aloitteista vuorovaikutusta ja itsensä ilmaisua vähäiselläkin kielitaidolla.</p>	<p>Oppilas tietää, mikä merkitys ruotsin kielen suullisella ja kirjallisella taidolla on globaalissa ympäristössä.</p> <p>Oppilas osaa olla oma-aloitteinen vuorovaikutustilanteissa omaa kielitaitoaan hyödyntäen.</p>	<p>L2 L5</p>
<p>T3 ohjata oppilasta havaitsemaan, millaisia säännönmukaisuuksia ruotsin kielessä on, miten samoja asioita ilmaistaan muissa kielissä sekä käyttämään kielitiedon käsitteitä oppimisen tukena</p>	<p>S 1</p>	<p>Hyödynnetään kielitiedon käsitteitä, jotka ovat olennaisia ruotsin kielen opiskelussa sekä kielten välisessä vertailussa.</p>	<p>Oppilas osaa käyttää olennaisia kielitiedon käsitteitä ruotsin kielen opiskelussa.</p> <p>Oppilas osaa vertailla ja soveltaa säännönmukaisuuksia ruotsin kielen ja muiden kielten välillä.</p>	<p>L1 L4</p>
<p>T4 rohkaista oppilasta asettamaan tavoitteita, hyödyntämään monipuolisia tapoja oppia kieliä ja arvioimaan oppimistaan itsenäisesti ja yhteistyössä sekä ohjata oppilasta myönteiseen vuorovaikutukseen, jossa tärkeintä on viestin välittyminen.</p>	<p>S 2</p>	<p>Syvennetään kielenopiskelutaitoja toisen asteen koulutusta varten.</p> <p>Harjaannutaan luotettavan tiedon etsimiseen ja käyttöön.</p> <p>Asetetaan omia opiskelutavoitteita ja arvioidaan omia opiskelutapoja sekä toimitaan vuorovaikutustilanteissa toisia kannustaen.</p>	<p>Oppilas osaa asettaa omia oppimistavoitteita ja arvioi omaa osaamistaan itsenäisesti tai yhteistyössä.</p> <p>Oppilas osaa käyttää monipuolisia materiaaleja ja taitoja kielenopiskelussa.</p> <p>Oppilas toimii rakentavasti vuorovaikutustilanteissa.</p>	<p>L1 L3 L7</p>
<p>T5 tukea oppilaan itsenäisyyttä ja taitoa soveltaa luovasti kieli-</p>	<p>S 2</p>	<p>Käytetään monipuolisia opiskelutekniikoita toisen asteen opintoja varten.</p>	<p>Oppilas käyttää monipuolisia opiskelutekniikoita.</p>	<p>L1</p>

<p>taitoaan sekä kehittää elinikäisen kieltenopiskelun valmiuksiin</p>		<p>Käytetään oppimateriaaleja monipuolisesti, hahmotetaan kokonaisuuksia, ryhmitellään, haetaan tietoja ja arvioidaan tiedon luotettavuutta.</p> <p>Pohditaan, mihin ruotsin kielen taitoa voi käyttää koulun ulkopuolella ja peruskoulun päätyttyä.</p> <p>Tutkitaan Turussa ja muualla Suomessa olevia ruotsinkielisiä jatkokoulutusmahdollisuuksia.</p>	<p>Oppilas osaa käyttää harkiten monipuolisia materiaaleja ja taitoja kielenopiskelussa.</p> <p>Oppilas tietää, kuinka ruotsin kielen taito hyödyttää oppilasta koulun ulkopuolellakin ja peruskoulun jälkeen.</p> <p>Oppilas tietää, missä voi jatkaa opintoja ruotsin kielellä peruskoulun jälkeen.</p>	
<p>Kehittyvä kielitaito, taito toimia vuorovaikutuksessa</p>				
<p>T6 rohkaista oppilasta harjoittelemaan monenlaisia jokapäiväisiä viestintätilanteita sekä toimimaan niissä aloitteellisesti</p>	<p>S 3</p>	<p>Harjoitellaan jatko-opintoihin ja työelämään liittyviä vuorovaikutustilanteita.</p> <p>Hankitaan, muokataan ja yhdistellään tietoa, tuotetaan ja esitetään tekstejä sekä keskustellaan kiinnostavista ja omalle ikätasolle sopivista ajankohtaisista aiheista, työelämästä ja toisen asteen opiskelusta.</p>	<p>Oppilas osaa toimia oikein ja aloitteellisesti opintoihin ja työelämään liittyvissä vuorovaikutustilanteissa.</p> <p>Oppilas löytää, hankkii, tuottaa ja hyödyntää tietoa ja tekstejä ajankohtaisista aiheista, työelämästä ja jatko-opinnoista oman mielenkiintonsa ja ikätasonsa mukaan.</p>	<p>L4</p>

		Harjaannutaan aloitteellisuuteen vuorovaikutustilanteissa.		
T7 ohjata oppilasta olemaan aktiivinen viestintätilanteessa sekä syventämään taitoaan käyttää ruotsinkielisiä viestinnän keinoja, vakiintuneita fraaseja, kierto- ja täyteilmauksia ja muuta kompensatiota	S 3	Harjoitellaan erilaisissa oppimistilanteissa aloitteellisuutta viestinnän eri vaiheissa. Opetellaan keinoja, joilla voi varmistaa viestintäkumppanin ymmärtäneen viestin sekä tuntemattomien ilmaisujen kiertämistä tai viestin uudelleenmuotoilua. Valitaan sisältöjä ajankohtaisista aiheista. Harjoitellaan nuorten työelämässä ja opiskelussa tarvitsemaa kielitaitoa.	Oppilas on aloitteellinen erilaisissa viestinnällisissä oppimistilanteissa. Oppilas osaa käyttää keinoja, joilla viesti saadaan perille ymmärrettävästi mahdolliset kielelliset haasteet huomioiden. Oppilas osaa käyttää ruotsin kieltä työelämään, ajankohtaisiin asioihin ja opiskeluun liittyvissä viestintätilanteissa.	L4
T8 ohjata oppilasta kiinnittämään huomiota kulttuurisesti sopivaan kielenkäyttöön viestinnässä, johon liittyy mielipiteiden ja asenteiden esiin tuomista		Harjoitellaan runsaasti erilaisia tyyppisiä vuorovaikutustilanteita kulttuuriset näkökohdat huomioon ottaen arkipäiväisessä asiointissa. Opetellaan kohteliasta keskustelua tavanomaisia ilmauksia ja perustason viestintä-rutiineja käyttäen.	Oppilas selviytyy ja toimii kohteliaasti erilaisissa kulttuuritietoutta ja sosiaalisia taitoja vaativissa arjen tilanteissa.	L2 L6
Kehittyväkielitalo, taito tulkita tekstejä				

<p>T9 tarjota oppilaalle mahdollisuuksia tulkita erilaisia tekstejä, myös selväpiirteisiä asiatekstejä, joista hankitaan tietoa, ja ohjata käyttämään tulkinassa päättelytaitoa ja keskeisen sisällön ymmärtämistä</p>	<p>S 3</p>	<p>Harjoitellaan päättelytaitoa monenlaisten kirjallisten ja suullisten tekstien ymmärtämisessä ja tulkinassa.</p> <p>Harjoitellaan päättelytaitoa tuntemattomien sanojen merkityksiä asiayhteydestä ottaen huomioon, että ruotsi on yksi germaanisista kielistä.</p>	<p>Oppilas ymmärtää monitasoisia kirjoitettuja ja kuunneltuja tekstejä hyödyntäen myös muiden opiskeltujen kielten sanastoa ja rakenteita.</p>	<p>L4</p>
<p>Kehittyväkielitalo, taito tuottaa tekstejä</p>				
<p>T10 tarjota oppilaalle mahdollisuuksia tuottaa puhetta ja kirjoitusta aihepiirejä laajentaen ja kiinnittäen huomiota myös keskeisiin rakenteisiin ja ääntämisen perussääntöihin</p>	<p>S 3</p>	<p>Tutustutaan ja osallistutaan erilaisiin vuorovaikutustilanteisiin eri viestintäkanavien kautta.</p> <p>Tuotetaan monenlaisia kertovia ja kuvaavia tekstejä.</p> <p>Laajennetaan sanastoa ja rakenteiden käyttöä ja sovelletaan ääntämisen sääntöjä.</p>	<p>Oppilas osaa sekä suullisessa että kirjallisessa viestinnässä hyödyntää monipuolisesti erilaisia viestintäkanavia.</p> <p>Oppilas osaa tuottaa monipuolisia suullisia ja kirjallisia tuotoksia käyttäen opittua sanastoa, keskeisimpiä rakenteita ja harjoiteltuja ääntämisen sääntöjä oikein.</p>	<p>L3 L4 L5</p>

7. luokka

RUOTSIN KIELI, A2

Tavoitteet 7. luokka	S	Opetuksen tavoitteet	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	L
Kasvu kulttuuriseen moninaisuuteen ja kielitietoisuuteen				
T1 edistää oppilaan taitoa pohtia ruotsin kansalliskielen asemaan liittyviä ilmiöitä sekä antaa oppilaalle valmiuksia kehittää kulttuurienvälistä toimintakykyään	S1	<p>Huomioidaan Turun asema kaksikielisenä kaupunkina historiallisesti ja nykyajassa.</p> <p>Pohditaan Suomen kaksikielisyyttä ja vähemmistökielen merkitystä yksilölle.</p> <p>Havainnoidaan suomenruotsin ja ruotsinruotsin eroja.</p>	<p>Oppilas ymmärtää Turun historiallisen ja kielellisen aseman kaksikielisessä Suomessa.</p> <p>Oppilas tunnistaa suomenruotsin ja ruotsinruotsin eroja.</p>	L1 L2
T2 kannustaa oppilasta löytämään kiinnostavia ruotsinkielisiä toimintaympäristöjä, jotka laajentavat oppilaan maailmankuvaa	S1	<p>Tutkitaan ja havainnoidaan erilaisia ruotsin kielen variantteja.</p> <p>Harjoitellaan oma-aloitteista vuorovaikutusta ja itsensä ilmaisua ruotsin kielellä vähäiselläkin kielitaidolla.</p> <p>Huomioidaan esimerkiksi kaksikielisen Turun tarjoamat mahdollisuudet ruotsin kielen käyttöön monenlaisissa tilanteissa myös koulun ulkopuolella.</p>	<p>Oppilas tunnistaa erilaisia ruotsin kielen variantteja.</p> <p>Oppilas osaa käyttää ruotsin kieltä yksinkertaisissa vuorovaikutustilanteissa.</p>	L2 L5

T3 ohjata oppilasta havaitsemaan, millaisia säännönmukaisuuksia ruotsin kielessä on, miten samoja asioita ilmaistaan muissa kielissä sekä käyttämään kielitiedon käsitteitä oppimisensa tukena	S1	Kerrataan ja opetellaan kielitiedon käsitteitä, jotka auttavat rakenteiden opiskelussa sekä vertaillaan ruotsia ja muita opiskeltuja kieliä keskenään.	Oppilas löytää ruotsin kielen ja muiden opiskeltujen kielten yhteneväisyyksiä ja osaa käyttää oppimaansa rakenteiden opiskelussa.	L1 L4
T4 rohkaista oppilasta asettamaan tavoitteita, hyödyntämään monipuolisia tapoja oppia kieliä ja arvioimaan oppimistaan itsenäisesti ja yhteistyössä sekä ohjata oppilasta myönteiseen vuorovaikutukseen, jossa tärkeintä on viestin välittyminen.	S2	Vahvistetaan aikaisemmin opittuja kielienopiskelutaitoja, harjoitellaan oppimateriaalin monipuolista käyttöä, sanastojen käyttöä, kokonaisuusien hahmottamista ja ryhmittelyä. Asetetaan omia opiskelutavoitteita ja arvioidaan omia opiskelutapoja. Opetellaan toimimaan vuorovaikutustilanteissa toisia kannustaen.	Oppilas osaa käyttää erilaisia kielenopiskelutaitoja sekä erilaisia materiaaleja. Oppilas osaa asettaa omia oppimistavoitteita ja arvioi omaa osaamistaan. Oppilas toimii rakentavasti vuorovaikutustilanteissa.	L1 L3 L7
T5 tukea oppilaan itsenäisyyttä ja taitoa soveltaa luovasti kielitaitoaan sekä kehittää elinikäisen kieltenopiskelun valmiuksiaan	S2	Pohditaan, mihin ruotsin kielen taitoa voi käyttää koulun ulkopuolella.	Oppilas tietää, kuinka hyödyntää ruotsin kielen taitoa koulun ulkopuolella.	L1
Kehittyvä kielitaito, taito toimia vuorovaikutuksessa				
T6 rohkaista oppilasta harjoittelemaan monenlaisia jokatäiväisiä viestintätilanteita sekä toimimaan niissä aloitteellisesti	S3	Opetellaan keskustelemaan ruotsin kielellä kotiin, kouluun ja harrastuksiin liittyvistä aiheista. Opetellaan ilmaisemaan omia mielipiteitä suullisesti erilaisten tekstien kautta.	Oppilas osaa ilmaista omia mielipiteitään ja keskustella ruotsiksi erilaisten tekstien tuella oppilaille läheisistä teemoista.	L4
T7 ohjata oppilasta olemaan aktiivinen viestintätilanteessa sekä syventämään taitoaan käyttää ruotsinkielisiä viestinnän keinoja, vakiintuneita fraaseja, kierto- ja täyteilmauksia ja muuta kompensatiota	S3	Harjoitellaan erilaisissa oppimistilanteissa aloitteellisuutta ja viestinnän erilaisia keinoja, joilla voi varmistaa viestintäkumppanin ymmärtäneen viestin sekä tuntemattomien ilmaisujen kiertämistä tai viestin uudelleenmuotoilua.	Oppilas osaa ilmaista omia mielipiteitään ja keskustella ruotsiksi erilaisten tekstien tuella oppilaille läheisistä teemoista.	L4

			Oppilas selviytyy erilaisista yksinkertaisista viestintätilanteista niin, että syntyy vuorovaikutteista viestintää.	
T8 ohjata oppilasta kiinnittämään huomiota kulttuurisesti sopivaan kielenkäyttöön viestinnässä, johon liittyy mielipiteiden ja asenteiden esiin tuomista		Harjoitellaan ruotsinkielisen maailman sosiaalisia taitoja ja tiedonvaihtoa.	Oppilas selviytyy kulttuuritietoutta ja sosiaalisia taitoja vaativissa tilanteissa.	L2 L6
Kehittyvä kielitaito, taito tulkita tekstejä				
T9 tarjota oppilaalle mahdollisuuksia tulkita erilaisia tekstejä, myös selväpiirteisiä asiatekstejä, joista hankitaan tietoa, ja ohjata käyttämään tulkinnassa päättelytaitoa ja keskeisen sisällön ymmärtämistä	S3	Harjoitellaan päättelyä, ymmärtämistä ja tulkintaa sekä sanastoa ja rakenteita monenlaisista kirjallisista ja kuulluista teksteistä, kuten kertovista ja kuvaavista teksteistä. Harjoitellaan päättelemään tuntemattomien sanojen merkityksiä asiayhteydestä ottaen huomioon, että ruotsi on yksi germaanisista kielistä.	Oppilas ymmärtää yksinkertaisia kirjoitettuja ja kuunneltuja tekstejä hyödyntäen myös muiden opiskeltujen kielten sanastoa ja rakenteita.	L4
Kehittyvä kielitaito, taito tuottaa tekstejä				
T10 tarjota oppilaalle mahdollisuuksia tuottaa puhetta ja kirjoitusta aihepiirejä laajentaen ja kiinnittäen huomiota myös keskeisiin rakenteisiin ja ääntämisen perussääntöihin	S3	Tutustutaan ja osallistutaan erilaisiin vuorovaikutustilanteisiin eri viestintäkanavien kautta. Opiskellaan perussanastoa ja keskeisimpiä rakenteita. Opetellaan soveltamaan ääntämisen perussääntöjä.	Oppilas osaa hyödyntää erilaisia viestintäkanavia suullisessa ja kirjallisessa viestinnässä. Oppilas osaa perussanaston ja keskeisimmät rakenteet. Oppilas ääntää tutun, harjoitellun sisällön ymmärrettävästi.	L3 L4 L5

8. luokka

RUOTSIN KIELI, A2

Tavoitteet 8. luokka	S	Opetuksen tavoitteet	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	L
Kasvu kulttuuriseen moninaisuuteen ja kielitietoisuuteen				
T1 edistää oppilaan taitoa pohtia ruotsin kansalliskielen asemaan liittyviä ilmiöitä sekä antaa oppilaalle valmiuksia kehittää kulttuurienvälistä toimintakykyään	S1	<p>Tutustutaan tarkemmin Suomen ruotsinkielisiin alueisiin ja eri Pohjoismaihin sekä niitä yhdistäviin arvoihin. Saadaan myös kuva siitä, miten pohjoismaiset kielet eroavat toisistaan ja mikä niitä yhdistää.</p> <p>Opetellaan etsimään tietoa netistä, myös pohjoismaisilla kielillä. Tarjotaan mahdollisuuksia harjoitella kansainvälistä yhteydenpitoa.</p>	<p>Oppilas osaa nimetä joitakin Suomen ruotsinkielisiä alueita.</p> <p>Oppilas osaa kuvailla Pohjoismaiden kieliä, kulttuureja ja elämänmuotoja.</p>	L1 L2
T2 kannustaa oppilasta löytämään kiinnostavia ruotsinkielisiä toimintaympäristöjä, jotka laajentavat oppilaan maailmankuvaa	S1	<p>Tutkitaan ja havainnoidaan edelleen ruotsin kielen variantteja.</p> <p>Harjoitellaan oma-aloitteista vuorovaikutusta ja itsensä ilmaisua ruotsin kielellä vähäiselläkin kielitaidolla.</p>	<p>Oppilas osaa käyttää ruotsin kieltä tutuissa vuorovaikutustilanteissa.</p> <p>Oppilas osaa nimetä ruotsinkielisiä aiheistoja ja toimintaympäristöjä, jotka edistävät hänen oppimistaan.</p>	L2 L5

		Etsitään mahdollisuuksia käyttää ruotsia erilaisissa oppimisympäristöissä, mahdollisuuksien mukaan myös koulun ulkopuolella.		
T3 ohjata oppilasta havaitsemaan, millaisia säännönmukaisuuksia ruotsin kielessä on, miten samoja asioita ilmaistaan muissa kielissä sekä käyttämään kielitiedon käsitteitä oppimisensa tukena	S1	Syvennetään kielitiedon käsitteitä, jotka auttavat rakenteiden opiskelussa sekä vertaillaan ruotsia ja muita opiskeltuja kieliä keskenään.	Oppilas osaa antaa joitakin esimerkkejä ruotsin kielen kielitiedon käsitteistä. Oppilas osaa antaa esimerkkejä siitä, miten sama asia ilmaistaan ruotsissa ja jossakin muussa kielessä.	L1 L4
T4 rohkaista oppilasta asettamaan tavoitteita, hyödyntämään monipuolisia tapoja oppia kieliä ja arvioimaan oppimistaan itsenäisesti ja yhteistyössä sekä ohjata oppilasta myönteiseen vuorovaikutukseen, jossa tärkeintä on viestin välittyminen.	S2	Vahvistetaan edelleen aiemmin opittuja kielenopiskelutaitoja. Harjoitellaan luotettavan tiedon etsimistä ja käyttämään sitä. Asetetaan omia opiskelutavoitteita ja arvioidaan omia opiskelutapoja sekä toimitaan vuorovaikutustilanteissa toisia kannustaen.	Oppilas osaa käyttää erilaisia itselle sopivia kielenopiskelutaitoja sekä erilaisia materiaaleja. Oppilas osaa toimia rakentavasti vuorovaikutuksessa.	L1 L3 L7
T5 tukea oppilaan itsenäisyyttä ja taitoa soveltaa luovasti kielitaitoaan sekä kehittää elinikäisen kieltenopiskelun valmiuksiaan	S2	Vahvistetaan aikaisemmin opittuja kielenopiskelutaitoja. Harjoitellaan oppimateriaalien monipuolista käyttöä, kokonaisuuksien hahmottamista, ryhmittelyä, tiedon hakemista ja tiedon luotettavuuden arviointia. Pohditaan, mihin ruotsin kielen taitoa voi käyttää koulun ulkopuolella.	Oppilas osaa vertailla, hyödyntää ja arvioida erilaisia oppimateriaaleja ja oppimisympäristöjä. Oppilas osaa kuvailla mahdollisuuksia käyttää tai kehittää ruotsin kielen taitoaan myös koulun ulkopuolella.	L1
Kehittyvä kielitaito, taito toimia vuorovaikutuksessa				

<p>T6 rohkaista oppilasta harjoittelemaan monenlaisia jokapäiväisiä viestintätilanteita sekä toimimaan niissä aloitteellisesti</p>	<p>S3</p>	<p>Opetellaan vaihtamaan erilaisia mielipiteitä rakentavasti oppilaita kiinnostavista aiheista eri viestintäkanavia hyödyntäen.</p> <p>Harjoitellaan aloitteellisuutta vuorovaikutustilanteissa.</p>	<p>Oppilas pystyy vaihtamaan ajatuksia tai tietoja tutuissa ja jokapäiväisissä tilanteissa.</p> <p>Oppilas pystyy toisinaan ylläpitämään viestintätilannetta.</p>	<p>L4</p>
<p>T7 ohjata oppilasta olemaan aktiivinen viestintätilanteessa sekä syventämään taitoaan käyttää ruotsinkielisiä viestinnän keinoja, vakiintuneita fraaseja, kierto- ja täyteilmauksia ja muuta kompensatiota</p>	<p>S3</p>	<p>Harjoitellaan erilaisissa oppimistilanteissa aloitteellisuutta viestinnän eri vaiheissa.</p> <p>Opetellaan keinoja, joilla voi varmistaa viestintäkumppanin ymmärtäneen viestin sekä tuntemattomien ilmaisujen kiertämistä tai viestin uudelleenmuotoilua.</p> <p>Valitaan kiinnostavia sisältöjä ja harjoitellaan kertomaan omista kiinnostuksen kohteista.</p> <p>Tutustutaan nuorten työelämässä tarvittavaan sanastoon ja kommunikaatioon.</p>	<p>Oppilas osallistuu enenevässä määrin viestintään turvautuen harvemmin eikielellisiin ilmaisuihin.</p> <p>Oppilas selviytyy erilaisista viestintätilanteista niin, että syntyy vuorovaikutteista viestintää.</p> <p>Oppilas osaa kertoa omista kiinnostuksen kohteistaan.</p> <p>Oppilas tunnistaa työelämään liittyvää sanastoa ja kommunikaatiota.</p>	<p>L4</p>
<p>T8 ohjata oppilasta kiinnittämään huomiota kulttuurisesti sopivaan kielenkäyttöön viestinnässä, johon liittyy mielipiteiden ja asenteiden esiin tuomista</p>		<p>Harjoitellaan ruotsin kielen tyypillisiä suullisia ja kirjallisia viestintäkeinoja sekä mielipiteiden ja asenteiden asianmukaista ilmaisua.</p>	<p>Oppilas selviytyy lyhyistä sosiaalisista tilanteista ja osaa käyttää yleisimpiä kohteliaita tervehdyksiä ja puhuttelumuotoja sekä esittää kohteliaasti esimerkiksi pyyntöjä, kutsuja, ehdotuksia ja anteeksipyyntöjä ja vastata sellaisiin.</p>	<p>L2 L6</p>
<p>Kehittyvä kielitaito, taito tulkita tekstejä</p>				

<p>T9 tarjota oppilaalle mahdollisuuksia tulkita erilaisia tekstejä, myös selväpiirteisiä asiatekstejä, joista hankitaan tietoa, ja ohjata käyttämään tulkinnassa päättelytaitoa ja keskeisen sisällön ymmärtämistä</p>	<p>S3</p>	<p>Harjoitellaan päättelyä, ymmärtämistä ja tulkintaa sekä sanastoa ja rakenteita monenlaisista kirjallisista ja kuulluista teksteistä, kuten kertovista ja kuvaavista teksteistä.</p> <p>Harjoitellaan päättelemään tuntemattomien sanojen merkityksiä asiayhteydestä ottaen huomioon, että ruotsi on yksi germaanisista kielistä.</p>	<p>Oppilas pystyy seuraamaan hyvin selväpiirteisen asiapuheen pääkohtia, tunnistaa usein ympärillään käytävän keskustelun aiheen, ymmärtää pääasiat tuttua sanastoa sisältävästä yleiskielisestä tekstistä tai hitaasta puheesta.</p> <p>Oppilas osaa päätellä tuntemattomien sanojen merkityksiä asiayhteydestä.</p>	<p>L4</p>
<p>Kehittyvä kielitaito, taito tuottaa tekstejä</p>				
<p>T10 tarjota oppilaalle mahdollisuuksia tuottaa puhetta ja kirjoitusta aihepiirejä laajentaen ja kiinnittäen huomiota myös keskeisiin rakenteisiin ja ääntämisen perussääntöihin</p>	<p>S3</p>	<p>Harjoitellaan erilaisia vuorovaikutustilanteita eri viestintäkanavien kautta.</p> <p>Tuotetaan monenlaisia kertovia ja kuvaavia tekstejä.</p> <p>Laajennetaan sanastoa ja rakenteiden tuntemusta.</p> <p>Sovelletaan ääntämisen perussääntöjä muissakin kuin harjoitelluissa ilmauksissa.</p>	<p>Oppilas osaa kertoa ydinkohdat ja myös hiukan yksityiskohtia erilaisista jokapäiväiseen elämään liittyvistä itseään kiinnostavista todellisista tai kuvitteellisista aiheista.</p> <p>Oppilas osaa käyttää tuttua sanastoa ja rakennevalikoimaa sekä joitakin yleisiä fraaseja ja idiomeja.</p> <p>Oppilas osaa soveltaa useita ääntämisen perussääntöjä muissakin kuin harjoitelluissa ilmauksissa.</p>	<p>L3 L4 L5</p>

9. luokka

RUOTSIN KIELI, A2

Tavoitteet 9. luokka	S	Opetuksen tavoitteet	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	L
Kasvu kulttuuriseen moninaisuuteen ja kielitietoisuuteen				
T1 edistää oppilaan taitoa pohtia ruotsin kansalliskielen asemaan liittyviä ilmiöitä sekä antaa oppilaalle valmiuksia kehittää kulttuurienvälistä toimintakykyään	S1	<p>Opetellaan etsimään tietoa netistä, myös pohjoismaisilla kielillä.</p> <p>Tarjotaan mahdollisuuksia harjoitella kansainvälistä yhteydenpitoa.</p> <p>Pohditaan, miten ruotsin kielen taidosta voi hyötyä omassa arjessa ja tulevaisuudessa.</p> <p>Tutustutaan Turun tarjoamiin kaksikielisiin mahdollisuuksiin.</p>	<p>Oppilas osaa kertoa erilaisista Turun tarjoamista kaksikielisistä mahdollisuuksista.</p> <p>Oppilas löytää tietoa netistä myös pohjoismaisilla kielillä.</p> <p>Oppilas osaa kuvailla ruotsin kielen asemaa Suomessa ja Pohjoismaissa ja maailman kielten joukossa.</p> <p>Oppilas tietää, kuinka hyödyntää ruotsin kielen taitoa omassa arjessa ja tulevaisuudessa.</p> <p>Oppilas tietää, kuinka harjoitella kansainvälistä yhteydenpitoa.</p>	L1 L2
T2 kannustaa oppilasta löytämään kiinnostavia ruotsinkielisiä toimintaympäristöjä, jotka laajentavat oppilaan maailmankuvaa	S1	Pohditaan, miten ruotsin kielen taitoa voi eri tavoin hyödyntää globaalissa ympäristössä.	Oppilas tietää, mikä merkitys ruotsin kielen taidolla on globaalissa ympäristössä.	L2 L5

		Harjoitellaan oma-aloitteista vuorovaikutusta ja itsensä ilmaisua vähäiselläkin kielitaidolla.	Oppilas on oma-aloitteinen vuorovaikutustilanteissa kielitaidostaan riippumatta. Oppilas osaa vertailla ruotsinkielisiä aineistoja ja toimintaympäristöjä, jotka edistävät hänen oppimistaan.	
T3 ohjata oppilasta havaitsemaan, millaisia säännönmukaisuuksia ruotsin kielessä on, miten samoja asioita ilmaistaan muissa kielissä sekä käyttämään kielitiedon käsitteitä oppimisensa tukena	S1	Hyödynnetään kielitiedon käsitteitä, jotka ovat olennaisia ruotsin kielen opiskelussa sekä kielten välisessä vertailussa.	Oppilas osaa tehdä johtopäätöksiä ruotsin kielen säännönmukaisuuksista. Oppilas osaa antaa esimerkkejä, miten sama asia ilmaistaan ruotsissa ja jossakin muussa kielessä. Oppilas osaa kertoa ruotsin kielen keskeisistä kielitiedon käsitteistä ja käyttää niitä kielitaitonsa kehittämiseen.	L1 L4
T4 rohkaista oppilasta asettamaan tavoitteita, hyödyntämään monipuolisia tapoja oppia kieliä ja arvioimaan oppimistaan itsenäisesti ja yhteistyössä sekä ohjata oppilasta myönteiseen vuorovaikutukseen, jossa tärkeintä on viestin välittyminen.	S2	Syvennetään kielenopiskelutaitoja toisen asteen koulutusta varten. Harjaannutaan luotettavan tiedon etsimiseen ja käyttöön. Asetetaan omia opiskelutavoitteita ja arvioidaan omia opiskelutapoja sekä toimitaan vuorovaikutustilanteissa toisia kannustaen.	Oppilas osaa asettaa omia oppimistavoitteita ja arvioi omaa osaamistaan. Oppilas osaa käyttää monipuolisia materiaaleja ja taitoja kielenopiskelussa. Oppilas osaa toimia rakentavasti vuorovaikutustilanteissa.	L1 L3 L7
T5 tukea oppilaan itsenäisyyttä ja taitoa soveltaa luovasti kielitaitoaan sekä kehittää elinikäisen kielenopiskelun valmiuksiaan	S2	Käytetään monipuolisia opiskelutekniikoita toisen asteen opintoja varten. Käytetään oppimateriaaleja monipuolisesti, hahmotetaan kokonaisuuksia, ryhmitellään, haetaan tietoja ja arvioidaan tiedon luotettavuutta.	Oppilas käyttää monipuolisia opiskelutekniikoita. Oppilas osaa käyttää harkiten monipuolisia materiaaleja ja taitoja kielenopiskelussa.	L1

		<p>Pohditaan, mihin ruotsin kielen taitoa voi käyttää koulun ulkopuolella ja peruskoulun päätyttyä.</p> <p>Tutkitaan Turussa ja muualla Suomessa olevia ruotsinkielisiä jatkokoulutusmahdollisuuksia.</p>	<p>Oppilas osaa vertailla erilaisia mahdollisuuksia kehittää ruotsin kielen taitoaan myös koulun päätyttyä.</p>	
Kehittyvä kielitaito, taito toimia vuorovaikutuksessa				
T6 rohkaista oppilasta harjoittelemaan monenlaisia jokapäiväisiä viestintätilanteita sekä toimimaan niissä aloitteellisesti	S3	<p>Harjoitellaan jatko-opintoihin ja työelämään liittyviä vuorovaikutustilanteita.</p> <p>Hankitaan, muokataan ja yhdistellään tietoa, tuotetaan ja esitetään tekstejä sekä keskustellaan kiinnostavista ja omalle ikätasolle sopivista ajankohtaisista aiheista, työelämästä ja toisen asteen opiskelusta.</p> <p>Harjaannutaan aloitteellisuuden vuorovaikutustilanteissa.</p>	<p>Oppilas osaa toimia oikein työelämään liittyvissä vuorovaikutustilanteissa</p> <p>Oppilas löytää, hankkii, tuottaa ja hyödyntää tietoa ja tekstejä ajankohtaisista aiheista, työelämästä ja jatko-opinnoista oman mielenkiintonsa ja ikätasonsa mukaan.</p> <p>Oppilas selviää kohtalaisesti monenlaisista jokapäiväisistä viestintätilanteista.</p>	L4
T7 ohjata oppilasta olemaan aktiivinen viestintätilanteessa sekä syventämään taitoaan käyttää ruotsinkielisiä viestinnän keinoja, vakiintuneita fraaseja, kierto- ja täyteilmauksia ja muuta kompensatiota	S3	<p>Harjoitellaan erilaisissa oppimistilanteissa aloitteellisuutta viestinnän eri vaiheissa.</p> <p>Opetellaan keinoja, joilla voi varmistaa viestintäkumppanin ymmärtäneen viestin sekä tuntemattomien ilmaisujen kiertämistä tai viestin uudelleenmuotoilua.</p> <p>Valitaan sisältöjä ajankohtaisista aiheista.</p>	<p>Oppilas on aloitteellinen erilaisissa viestinnällisissä oppimistilanteissa.</p> <p>Oppilas osaa käyttää keinoja, joilla viesti saadaan perille ymmärrettävästi mahdolliset kielelliset haasteet huomioiden.</p> <p>Oppilas osaa käyttää ruotsin kieltä työelämään, ajankohtaisiin asioihin ja opiskeluun liittyvissä viestintätilanteissa.</p>	L4

		Harjoitellaan nuorten työelämässä ja opiskelussa tarvitsemaa kielitaitoa.		
T8 ohjata oppilasta kiinnittämään huomiota kulttuurisesti sopivaan kielenkäyttöön viestinnässä, johon liittyy mielipiteiden ja asenteiden esiin tuomista		Harjoitellaan runsaasti erilaisia tyyppisiä vuorovaikutustilanteita kulttuuriset näkökohdat huomioon ottaen arkipäiväisessä asiointissa. Opetellaan kohteliasta keskustelua tavanomaisia ilmauksia ja perustason viestintärutiineja käyttäen.	Oppilas selviytyy ja toimii kohteliaasti erilaisissa kulttuuritietoutta ja sosiaalisia taitoja vaativissa arjen tilanteissa, esim. tiedon vaihtaminen sekä mielipiteiden ja asenteiden ilmaisussa.	L2 L6
Kehittyväkielitaito, taito tulkita tekstejä				
T9 tarjota oppilaalle mahdollisuuksia tulkita erilaisia tekstejä, myös selväpiirteisiä asiatekstejä, joista hankitaan tietoa, ja ohjata käyttämään tulkinnessa päättelytaitoa ja keskeisen sisällön ymmärtämistä	S3	Harjoitellaan päättelytaitoa monenlaisien kirjallisten ja suullisten tekstien ymmärtämisessä ja tulkinnessa. Harjoitellaan päättelemään tuntemattomien sanojen merkityksiä asiayhteydestä ottaen huomioon, että ruotsi on yksi germaanisista kielistä.	Oppilas ymmärtää monitasoisia kirjoitettuja ja kuunneltuja tekstejä hyödyntäen myös muiden opiskeltujen kielten sanastoa ja rakenteita. Oppilas osaa tehdä päätelmiä tuntemattomien sanojen merkityksestä asiayhteyden avulla.	L4
Kehittyväkielitaito, taito tuottaa tekstejä				
T10 tarjota oppilaalle mahdollisuuksia tuottaa puhetta ja kirjoitusta aihepiirejä laajentaen ja kiinnittäen huomiota myös keskeisiin rakenteisiin ja ääntämisen perussääntöihin	S3	Tutustutaan ja osallistutaan erilaisiin vuorovaikutustilanteisiin eri viestintäkanavien kautta. Tuotetaan monenlaisia kertovia ja kuvaavia tekstejä. Laajennetaan sanastoa ja rakenteiden käyttöä ja sovelletaan ääntämisen sääntöjä.	Oppilas osaa tuottaa monipuolisia suullisia ja kirjallisia tuotoksia käyttäen sanastoa ja keskeisimpiä rakenteita oikein.	L3 L4 L5

7. luokka

RUOTSIN KIELI, B1

Tavoitteet	S	Opetuksen tavoitteet	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	L
7. luokka				
Kasvu kulttuuriseen moninaisuuteen ja kielitietoisuuteen				
T1 ohjata oppilasta tutustumaan pohjoismaiseen kieliympäristöön sekä Pohjoismaita yhdistäviin arvoihin	S1	Tutustutaan Pohjoismaiden karttaan, pohjoismaisten kielten levinneisyyteen sekä Pohjoismaita yhdistäviin tekijöihin. Havainnoidaan suomenruotsin ja ruotsinruotsin eroja.	Oppilas osaa nimetä Pohjoismaat, tunnistaa niiden yhteisiä maantieteellisiä ja kielellisiä piirteitä. Oppilas tunnistaa suomenruotsin ja ruotsinruotsin eroavaisuuksia.	L2 L5
T2 ohjata oppilasta havaitsemaan, millaisia säännönmukaisuuksia ruotsin kielessä on, miten samoja asioita ilmaistaan muissa kielissä sekä käyttämään kielitiedon käsitteitä oppimisensa tukena	S1	Verrataan ruotsin kieltä aiemmin opiskeltuihin kieliin. Tutustutaan ruotsin kielen keskeisiin kielitiedon käsitteisiin.	Oppilas tunnistaa ruotsin kielen ja muiden opiskeltujen kielten eroja. Oppilas tunnistaa kielitiedon keskeisimmät käsitteet ruotsin kielessä.	L1 L4

Kielenopiskelutaidot				
T3 rohkaista oppilasta asettamaan tavoitteita, hyödyntämään monipuolisia tapoja oppia kieliä ja arvioidaan oppimistaan itsenäisesti ja yhteistyössä sekä ohjata oppilasta myönteiseen vuorovaikutukseen, jossa tärkeintä on viestin välittyminen	S2	<p>Tutustutaan tehokkaiisiin ja monipuolisiin opiskelustrategioihin käyttäen myös tieto- ja viestintäteknologiaa.</p> <p>Asetetaan omia kielenopiskelutavoitteita ja arvioidaan opiskelutapoja ja omaa oppimista.</p> <p>Harjoitellaan erilaisia vuorovaikutustilanteita rohkaisten monipuoliseen kielen käyttöön erilaisissa tilanteissa mm. pari- ja ryhmätöiden sekä draaman avulla.</p>	<p>Oppilas osaa asettaa omia oppimistavoitteita ja arvioida omaa osaamistaan.</p> <p>Oppilas harjaantuu käyttämään erilaisia kielenopiskelutaitoja sekä erilaisia materiaaleja hyödyntäen myös tieto- ja viestintäteknologiaa.</p> <p>Oppilas toimii rakentavasti vuorovaikutustilanteissa.</p>	L1
T4 kannustaa oppilasta huomaamaan mahdollisuuksia käyttää ruotsin kieltä omassa elämässään ja ohjata oppilasta käyttämään ruotsia rohkeasti erilaisissa tilanteissa koulussa ja koulun ulkopuolella.	S2	<p>Huomataan kaksikielisen Turun tarjoamat mahdollisuudet ruotsin kielen käyttöön monenlaisissa tilanteissa myös koulun ulkopuolella.</p> <p>Harjoitellaan erilaisia arkipäivän tilanteita esim. dialogein ja draaman avulla.</p>	<p>Oppilas tietää, kuinka hyödyntää ruotsin kielen taitoa koulun ulkopuolisissa tilanteissa.</p> <p>Oppilas selviytyy erilaisista yksinkertaisista viestintätilanteista niin, että syntyy vuorovaikutteista viestintää.</p>	L2 L7

Kehittyvä kielitaito, taito toimia vuorovaikutuksessa				
T5 järjestää oppilaalle tilaisuuksia harjoitella eri viestintäkanavia käyttäen suullista ja kirjallista vuorovaikutusta	S3	Harjoitellaan erilaisia arkipäivän tilanteita esim. dialogein ja draaman avulla. Luetaan ja kirjoitetaan erilaisia arkipäivän viestejä sekä kiinnostavia ja ajankohtaisia tekstejä.	Oppilas selviytyy erilaisista yksinkertaisista viestintätilanteista niin, että syntyy vuorovaikutteista viestintää. Oppilas osaa lukea ja kirjoittaa erilaisia arkipäivän viestejä ja tekstejä.	L4
T6 tukea oppilasta kielellisten viestintästrategioiden käytössä	S3	Harjoitellaan monenlaista viestintää apukeinoja käyttäen. Harjoitellaan vuorovaikutusta ja itsensä ilmaisemista vähäiselläkin kielitaidolla.	Oppilas selviytyy yksinkertaisista viestintätilanteista apukeinoja käyttäen.	L2 L4
T7 auttaa oppilasta laajentamaan kohteliaaseen kielenkäyttöön kuuluvien ilmausten tuntemustaan	S3	Harjoitellaan ruotsin kielen yleisimpiä kohteliaaseen kielenkäyttöön kuuluvia ilmaisuja arkipäivän tilanteissa.	Oppilas osaa käyttää kohteliasta kieltä arkipäivän tilanteissa.	L2 L4 L6
Kehittyvä kielitaito, taito tulkita tekstejä				

T8 rohkaista oppilasta tulkitsemaan ikätasolleen sopivia ja itseään kiinnostavia puhuttuja ja kirjoitettuja tekstejä	S3	Tulkitaan erilaisia, lyhyitä oppilaan taitotasolle sopivia, oppilaan elämänpiiriin liittyviä puhuttuja ja kirjoitettuja tekstejä apukeinoihin tukeutuen.	Oppilas osaa tulkita lyhyitä puhuttuja ja kirjoitettuja tekstejä apukeinoja käyttäen.	L4
Kehittyvä kielitaito, taito tuottaa tekstejä				
T9 tarjota oppilaalle runsaasti tilaisuuksia harjoitella pienimuotoista puhumista ja kirjoittamista erilaisista aiheista kiinnittäen huomiota myös ääntämiseen ja tekstin sisällön kannalta oleellisimpiin rakenteisiin	S3	Harjoitellaan lyhyitä ilmauksia, keskeistä sanastoa sekä perustason lauserakenteita puhumalla ja kirjoittamalla. Kiinnitetään huomiota ääntämiseen.	Oppilas osaa ilmaista itseään sekä puhumalla että kirjoittamalla, ääntäen harjoitellut ja tutut ilmaukset ymmärrettävästi.	L4 L5

8. luokka

RUOTSIN KIELI, B1

Tavoitteet	S	Opetuksen tavoitteet	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	L
8. luokka				
Kasvu kulttuuriseen moninaisuuteen ja kielitietoisuuteen				
T1 ohjata oppilasta tutustumaan pohjoismaiseen kieliympäristöön sekä Pohjoismaita yhdistäviin arvoihin	S1	<p>Tutustutaan tarkemmin eri Pohjoismaihin ja niitä yhdistäviin arvoihin.</p> <p>Tutkitaan, miten pohjoismaiset kielet eroavat toisistaan ja mikä niitä yhdistää.</p> <p>Opetellaan etsimään tietoa netistä myös pohjoismaisilla kielillä.</p>	<p>Oppilas osaa kuvailla eri Pohjoismaille tyyppisiä piirteitä.</p> <p>Oppilas tunnistaa pohjoismaisten kielten eroja ja yhteneväisyyksiä.</p> <p>Oppilas harjaantuu hyödyntämään myös pohjoismaisia kieliä etsiessään tietoa netistä.</p> <p>Oppilas tietää mahdollisuuksista kansainväliseen yhteydenpitoon</p>	L2 L5

		Etsitään mahdollisuuksia harjoitella kansainvälistä yhteydenpitoa.		
T2 ohjata oppilasta havaitsemaan, millaisia säännönmukaisuuksia ruotsin kielessä on, miten samoja asioita ilmaistaan muissa kielissä sekä käyttämään kielitiedon käsitteitä oppimisensa tukena	S1	Opetellaan tekemään havaintojen perusteella johtopäätöksiä ruotsin kielen säännönmukaisuuksista ja sovelta- maan niitä. Havainnoidaan, miten asioita ilmaistaan muissa kielissä. Käytetään ruotsin kielen keskeisiä kielitiedon käsitteitä.	Oppilas tuntee ruotsin kielen säännönmukaisuuksia ja osaa soveltaa niitä. Oppilas osaa vertailla ruotsin kieltä muihin kielisiin käyttämällä kielitiedon keskeisiä käsitteitä.	L1 L4
Kielenopiskelutaidot				
T3 rohkaista oppilasta asettamaan tavoitteita, hyödyntämään monipuolisia tapoja oppia kieliä ja arvioidaan oppimistaan itsenäisesti ja yhteistyössä sekä ohjata oppilasta myönteiseen vuorovaikutukseen, jossa tärkeintä on viestin välittyminen	S2	Harjoitellaan itsenäistä ja pitkäjänteistä työskentelyä ja käytetään kriittiseen tiedonhankintaan ohjaavia työtapoja. Harjoitellaan erilaisia opiskelustrategioita, käytetään monipuolisia oppimateriaaleja ja saadaan mahdollisuuksia	Oppilas osaa tehdä itsenäistä työtä sekä hyödyntää ja arvioida erilaisia opiskelustrategioita ja oppimateriaaleja.	L1

		erilaisten oppimisympäristöjen käyttöön.		
T4 kannustaa oppilasta huomaamaan mahdollisuuksia käyttää ruotsin kieltä omassa elämässään ja ohjata oppilasta käyttämään ruotsia rohkeasti erilaisissa tilanteissa koulussa ja koulun ulkopuolella.	S2	Saadaan mahdollisuuksia käyttää ruotsia erilaisissa oppimisympäristöissä, mahdollisuuksien mukaan myös koulun ulkopuolella. Harjoitellaan mm. kannanottoa ja mielipiteen ilmaisua ruotsiksi eri viestintäkanavia hyödyntäen.	Oppilas osaa käyttää ruotsia erilaisissa tilanteissa koulussa ja vapaa-ajalla. Oppilas osaa ottaa kantaa ja ilmaista mielipiteensä ruotsiksi.	L2 L7
Kehittyvä kielitaito, taito toimia vuorovaikutuksessa				
T5 järjestää oppilaalle tilaisuuksia harjoitella eri viestintäkanavia käyttäen suullista ja kirjallista vuorovaikutusta	S3	Harjoitellaan mm. kannanottoa ja mielipiteen ilmaisua ruotsiksi ajankohtaisista ja kiinnostavista aiheista eri viestintäkanavia hyödyntäen.	Oppilas osaa ottaa kantaa ja ilmaista mielipiteensä ruotsiksi.	L4
T6 tukea oppilasta kielellisten viestintästrategioiden käytössä	S3	Opetellaan erilaisin vuorovaikutusharjoituksin reagoimaan tutuissa viestintätilanteissa sanallisten ilmausten lisäksi myös esim. elein ja ilmein sekä pyytämään selvennystä tai toistoa keskustelukumppanilta.	Oppilas osaa toimia eri keinoin tavanomaisissa vuorovaikutustilanteissa mahdolliset kielelliset haasteet huomioiden.	L2 L4

T7 auttaa oppilasta laajentamaan kohteliaaseen kielenkäyttöön kuuluvien ilmausten tuntemustaan	S3	Harjoitellaan käyttämään ruotsin kielen yleisimpiä kohteliaaseen kielenkäyttöön kuuluvia ilmaisuja rutiinimaisissa sosiaalisissa tilanteissa.	Oppilas selviytyy ja toimii kohteliaasti erilaisissa sosiaalisia taitoja vaativissa tavallisissa tilanteissa ruotsin kielellä.	L2 L4 L6
Kehittyvä kielitaito, taito tulkita tekstejä				
T8 rohkaista oppilasta tulkitsemaan ikätasolleen sopivia ja itseään kiinnostavia puhuttuja ja kirjoitettuja tekstejä	S3	Harjoitellaan löytämään tarvittava tieto lyhyestä tekstistä tai hitaasta puheesta.	Oppilas löytää tarvittavan tiedon lyhyestä tekstistä ja puheesta.	L4
Kehittyvä kielitaito, taito tuottaa tekstejä				
T9 tarjota oppilaalle runsaasti tilaisuuksia harjoitella pienimuotoista puhumista ja kirjoittamista erilaisista aiheista kiinnittäen huomiota myös ääntämiseen ja tekstin sisällön kannalta oleellisimpiin rakenteisiin	S3	Syvennetään taitoa käyttää lyhyitä ilmauksia, keskeistä sanastoa sekä perustason lauserakenteita omassa puheessa ja kirjoituksessa. Opetellaan kertomaan arkisista ja itselle tärkeistä asioista ja kirjoittamaan yksinkertaisia viestejä. Harjoitellaan ääntämistä.	Oppilas osaa käyttää lyhyitä ilmauksia, keskeistä ruotsin sanastoa sekä perustason lauserakenteita sekä puheessa että kirjoituksessa. Oppilas osaa suullisesti kertoa ymmärrettävästi tavanomaisista itselle tärkeistä asioista.	L4 L5

9. luokka

RUOTSIN KIELI, B1

Tavoitteet 9. luokka	S	Opetuksen tavoitteet	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	L
Kasvu kulttuuriseen moninaisuuteen ja kielitietoisuuteen				
T1 ohjata oppilasta tutustumaan pohjoismaiseen kieliympäristöön sekä Pohjoismaita yhdistäviin arvoihin	S1	<p>Tutustutaan tarkemmin eri Pohjoismaihin ja niitä yhdistäviin arvoihin.</p> <p>Tutkitaan, miten pohjoismaiset kielet eroavat toisistaan ja mikä niitä yhdistää.</p> <p>Opetellaan etsimään tietoa netistä myös pohjoismaisilla kielillä.</p>	<p>Oppilas osaa kertoa eri Pohjoismaille tyyppillisistä piirteistä.</p> <p>Oppilas osaa kuvailla pohjoismaisten kielten eroja ja yhteneväisyyksiä.</p> <p>Oppilas osaa hyödyntää pohjoismaisia kieliä tiedon hankintaan netissä.</p> <p>Oppilas tietää mahdollisuuksista kansainväliseen yhteydenpitoon.</p>	L2 L5

		Etsitään mahdollisuuksia harjoitella kansainvälistä yhteydenpitoa.		
T2 ohjata oppilasta havaitsemaan, millaisia säännönmukaisuuksia ruotsin kielessä on, miten samoja asioita ilmaistaan muissa kielissä sekä käyttämään kielitiedon käsitteitä oppimisensa tukena	S1	Opetellaan tekemään havaintojen perusteella johtopäätöksiä ruotsin kielen säännönmukaisuuksista ja sovelta- maan niitä. Havainnoidaan, miten asioita ilmai- taan muissa kielissä. Käytetään ruotsin kielen keskeisiä kie- litiedon käsitteitä.	Oppilas osaa soveltaa ruotsin kielen sään- nönmukaisuuksia. Oppilas osaa vertailla ruotsin kieltä muihin kieliin käyttämällä kielitiedon keskeisiä kä- sitteitä.	L1 L4
Kielenopiskelutaidot				
T3 rohkaista oppilasta asettamaan tavoitteita, hyö- dyntämään monipuolisia tapoja oppia kieliä ja arvioi- maan oppimistaan itsenäisesti ja yhteistyössä sekä ohjata oppilasta myönteiseen vuorovaikutukseen, jossa tärkeintä on viestin välittyminen	S2	Vahvistetaan itsenäisen ja pitkäjänteis- en ruotsin opiskelun taitoja. Käytetään itsenäiseen, pitkäjänteiseen työskentelyyn ja kriittiseen tiedonhan- kintaan ohjaavia työtapoja.	Oppilas osaa työskennellä itsenäisesti ja pitkäjänteisesti sekä hyödyntää ja arvioida kriittisesti erilaisia opiskelustrategioita, työtapoja ja oppimateriaaleja.	L1

T4 kannustaa oppilasta huomaamaan mahdollisuuksia käyttää ruotsin kieltä omassa elämässään ja ohjata oppilasta käyttämään ruotsia rohkeasti erilaisissa tilanteissa koulussa ja koulun ulkopuolella.	S2	Huomataan, että Turussa, kuten muuallakin Suomessa on myös ruotsinkielisiä jatkokoulutusmahdollisuuksia. Harjoitellaan jatko-opintoihin ja työelämään liittyviä vuorovaikutustilanteita esim. dialogein ja draaman avulla.	Oppilas tietää erilaisista jatkokoulutusmahdollisuuksista Suomessa ruotsin kielellä. Oppilas harjaantuu käyttämään ruotsin kieltä myös jatko-opintoihin ja työelämään liittyvissä viestintätilanteissa.	L2 L7
Kehittyvä kielitaito, taito toimia vuorovaikutuksessa				
T5 järjestää oppilaalle tilaisuuksia harjoitella eri viestintäkanavia käyttäen suullista ja kirjallista vuorovaikutusta	S3	Harjoitellaan jatko-opintoihin ja työelämään liittyviä vuorovaikutustilanteita sekä tulkitaan ja kirjoitetaan niihin liittyviä tekstejä eri viestintäkanavia hyödyntäen.	Oppilas osaa keskustella ja kirjoittaa erilaisista jatko-opintoihin ja työelämään liittyvistä asioista eri viestintäkanavia hyödyntäen.	L4
T6 tukea oppilasta kielellisten viestintästrategioiden käytössä	S3	Opetellaan erilaisin vuorovaikutusharjoituksin reagoimaan tutuissa viestintätilanteissa sanallisten ilmausten lisäksi myös esim. elein ja ilmein sekä pyytämään selvennystä tai toistoa keskustelukumppanilta.	Oppilas osaa toimia eri keinoin tavanomaisissa vuorovaikutustilanteissa mahdolliset kielelliset haasteet huomioiden.	L2 L4
T7 auttaa oppilasta laajentamaan kohteliaaseen kielenkäyttöön kuuluvien ilmausten tuntemustaan	S3	Huomataan kohteliaan kielenkäytön ja vuorovaikutustaitojen merkitys jatkoopinnoissa ja työelämässä.	Oppilas tietää, kuinka toimia kielellisesti kohteliaasti jatko-opintoihin ja työelämään liittyvissä vuorovaikutustilanteissa.	L2 L4 L6

Kehittyvä kielitaito, taito tulkita tekstejä				
T8 rohkaista oppilasta tulkitsemaan ikätasolleen sopivia ja itseään kiinnostavia puhuttuja ja kirjoitettuja tekstejä	S3	Harjoitellaan yksinkertaisten, tuttua sanastoa ja sanontoja sisältävien tekstien ja hitaan puheen ymmärtämistä asiayhteyden tukemana.	Oppilas ymmärtää yksinkertaista, sanastoltaan tuttua puhuttua ja kirjoitettua tekstiä asiayhteyden tuella.	L4
Kehittyvä kielitaito, taito tuottaa tekstejä				
T9 tarjota oppilaalle runsaasti tilaisuuksia harjoitella pienimuotoista puhumista ja kirjoittamista erilaisista aiheista kiinnittäen huomiota myös ääntämiseen ja tekstin sisällön kannalta oleellisimpiin rakenteisiin	S3	Harjoitellaan omista jatko-opintosuunnitelmista kertomista sekä ohjataan oppilaita keskustelemaan arkisista aiheista. Kirjoitetaan lyhyitä tekstejä, jotka käsittelevät arjen ajankohtaisia aiheita (esim. opinnot ja työ tulevaisuudessa sekä ympäristön tila).	Oppilas osaa kertoa omista jatko-opintosuunnitelmistaan ja tavanomaisista arkisista aiheista. Oppilas osaa kirjoittaa lyhyitä tekstejä ajankohtaisista arkisista aiheista.	L4 L5

VIITTOMAKIELI

1. luokka

VIITTOMAKIELI JA KIRJALLISUUS

				
Tavoitteet	S	Opetuksen tavoitteet	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	L
1. luokka				
Vuorovaikutustilanteissa toimiminen				
T1 ohjata oppilasta ilmaisemaan itseään viittomakielellä ja edistää oppilaan ajatusten, kokemusten ja mielipiteiden esittämisen ja kysymisen taitoja sekä kannustaa häntä kertomaan tarinoita	S1	<p>Kartutetaan viittomistoa.</p> <p>Leikitellään viittomakielellä.</p> <p>Kerrotaan omista kokemuksista, havainnoista ja tiedoista.</p> <p>Harjoitellaan omien mielikuvitustarinoiden tuottamista.</p>	<p>Oppilas kartuttaa viittomistoa / viittomavarastoa.</p> <p>Oppilas osaa leikitellä viittomakielellä (esim. käsimuotoleikit)</p> <p>Oppilas oppii kertomaan omista kokemuksistaan, havainnoistaan ja tiedoistaan.</p> <p>Oppilas harjaantuu tuottamaan omia mielikuvitustarinoita.</p>	<p>L1</p> <p>L2</p>

T2 rohkaista oppilasta kehittämään viittomakielisen keskustelun taitoja ja arvioimaan omia vuorovaikutustaitojaan	S1	Tehdään retkiä, joissa tutustutaan eri-ikäisten viittomakielisiin tyyleihän (<i>esim. Turun kuurojen yhdistykseen/ Palvelukeskus Salmelaan</i>). Harjoitellaan keskustelemista eri-ikäisten viittomakielisten henkilöiden kanssa.	Oppilas tutustuu eri-ikäisten viittomakielisiin tyyleihän. Oppilas harjaantuu keskustelemaan eri-ikäisten viittomakielisten henkilöiden kanssa.	L1 L2
T3 kannustaa oppilasta toimimaan yksin ja ryhmässä vahvistaen yhteistyö- ja vuorovaikutustaitoja, myös draaman avulla	S1	Harjoitellaan pari- ja ryhmätyöskentelyä. Harjoitellaan pieniä esityksiä.	Oppilas harjaantuu pari- ja ryhmätyöskentelyyn viittomakielisessä vuorovaikutuksessa. Oppilas harjaantuu tuottamaan pieniä esityksiä	L2 L7
Tekstien tulkitseminen				
T4 herättää oppilaan kiinnostus viittomakielisiä ja kuvallisia tekstejä kohtaan ja aktivoida oppilasta jakamaan niistä kokemuksia ja ajatuksia	S2	Harjoitellaan viittomakielisten tekstien tulkitsemista. Harjoitellaan viittomakielisen kirjaston käyttöä. Harjoitellaan kuvallisten tekstien tulkitsemista. Harjoitellaan kysymysten tekemistä ja niihin vastaamista.	Oppilas harjaantuu tulkitsemaan viittomakielisiä tekstejä. Oppilas oppii käyttämään viittomakielistä kirjastoa. Oppilas harjaantuu tulkitsemaan kuvallisia tekstejä. Oppilas oppii tuottamaan kysymyksiä ja vastaamaan niihin.	L2 L4
T5 virittää oppilaan mielikuvitusta ja ajattelutaitoa	S2	Kartutetaan viittomistoa keskustelemalla teksteistä.	Oppilas kartuttaa viittomistoa keskustelemalla teksteistä.	L1

		Tutustutaan teksteihin rooli-, draama- ja teatterileikin keinoin.	Oppilas ymmärtää tekstejä rooli-, draama- ja teatterileikin keinoin.	
Tekstien tuottaminen				
T6 ohjata oppilasta saamaan myönteisiä tuottamisen, yhdessä tekemisen ja jakamisen kokemuksia sekä harjoittelemaan erilaisten esitysten suunnittelua ja toteuttamista	S3	Harjoitellaan tekstien tuottamista yksin ja yhdessä (<i>mm. saduttamalla</i>). Leikitellään kielellä. Keskustellaan tuotetuista teksteistä yhdessä. Harjoitellaan sormiaakkoset ja tutustutaan niiden käyttöön.	Oppilas harjaantuu tuottamaan tekstiä yksin ja yhdessä (mm. saduttamisen kautta) Oppilas osaa leikitellä kielellä. Oppilas osaa keskustella tuotetuista teksteistä yhdessä. Oppilas osaa sormiaakkoset ja niiden käytön.	L2 L6 L7
T7 tarjota oppilaalle tilaisuuksia kertoa ja kuvata asioita ja tiedonhankinnan tuloksia sekä innostaa häntä tuottamaan monimuotoisia esityksiä	S3	Harjoitellaan viittomakielisiä vuorovaikutustaitoja mm. huomion herättämisen tekniikoita, katsekontaktia, viittojen optimaalista sijaintia. Harjoitellaan puheenvuoron ottamista ja vuorottelua keskustelutilanteessa.	Oppilas tietää viittomakielisten vuorovaikutustaitojen keinoja mm. huomion herättämisen tekniikoita, katsekontaktin ja tiedostaa viittojen optimaalisia sijainteja. Oppilas osaa ottaa puheenvuoron ja vuorotella keskustelutilanteessa.	L1 L4 L5
Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen				

T8 herätellä oppilaan kielitietoisuutta ja ohjata tekemään havaintoja kielestä ja kielenkäytöstä sekä auttaa huomamaan, että omalla kielenkäytöllä on vaikutusta toisten kielelliseen käyttäytymiseen	S4	Perehdytään viittomakielisen yhteisön käyttäytymisnormeihin ja tapoihin.	Oppilas ymmärtää viittomakielisen yhteisön käyttäytymisnormit ja tavat.	L1 L3
T9 tarjota oppilaalle mahdollisuuksia tutustua viittomakielisen ja muun kulttuurin eri muotoihin ja perinteisiin sekä ohjata häntä arvostamaan omaa kieltä ja kulttuuria sekä kielten ja kulttuurien moninaisuutta	S4	Tutustutaan erilaisiin kulttuurimuotoihin ja perinteisiin. Tutustutaan viittomakielisen yhteisön kulttuuriperinteeseen ja -toimintaan (<i>mm. käynti Turun kuurojen yhdistyksessä</i>)	Oppilas tunnistaa erilaisia kulttuurimuotoja ja perinteitä. Oppilas tutustuu viittomakielisen yhteisön kulttuuriperinteeseen ja -toimintaan sekä ymmärtää niiden merkityksen.	L1 L2
Kielen käyttö kaiken oppimisen tukena				
T10 ohjata oppilasta kehittämään viittomakielen taitoaan eri oppiaineissa ja ohjata hyödyntämään äidinkielen taitoa kaikessa oppimisessa	S5	Tutkitaan ja käytetään erilaisia tekstejä, kuvia ja taulukoita. Kartutetaan viittomistoa, joita voi hyödyntää eri oppiaineissa	Oppilas oppii tutkimaan ja käyttämään erilaisia tekstejä, kuvia ja taulukoita. Oppilas kartuttaa viittomavarastoaan, jota voi hyödyntää eri oppiaineissa.	L1 L2 L3
T11 rohkaista oppilasta omaksumaan tiedonhakuinen tapa opiskella sekä kehittämään monilukutaitoaan	S5	Harjoitellaan <i>esim. Suvi- sanakirjan ja Signwikin käyttöä</i>	Oppilas oppii käyttämään Suvi-sanakirjaa ja Signwikiä.	L1 L4 L7

2. luokka

VIITTOMAKIELI JA KIRJALLISUUS

Tavoitteet	S	Opetuksen tavoitteet	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	L
2. luokka				
Vuorovaikutustilanteissa toimiminen				
T1 ohjata oppilasta ilmaisemaan itseään viittomakielellä ja edistää oppilaan ajatusten, kokemusten ja mielipiteiden esittämisen ja kysymisen taitoja sekä kannustaa häntä kertomaan tarinoita	S1	Harjoitellaan omien mielikuvitustarinoiden ja erilaisten tarinoiden tuottamista. Harjoitellaan kertomuksen peruselementtejä: tapahtumapaikka ja -aika, juoni sekä henkilöt huomioiden. Vahvistetaan 1. luokalla opittuja taitoja	Oppilas harjaantuu tuottamaan omia mielikuvitustarinoita ja erilaisia tarinoita. Oppilas oppii kertomuksen peruselementit: tapahtumapaikka ja -aika, juoni sekä henkilöt. Oppilas syventää 1. luokalla opittuja taitoja.	L1 L2
T2 rohkaista oppilasta kehittämään viittomakielisen keskustelun taitoja ja arvioimaan omia vuorovaikutustaitojaan	S1	Syvennetään 1. luokalla opittuja taitoja	Oppilas syventää 1. luokalla opittuja taitoja.	L1 L2
T3 kannustaa oppilasta toimimaan yksin ja ryh-	S1	Harjoitellaan pari- ja ryhmätyöskentelyä 1. luokan opittuja taitoja syventäen.	Oppilas syventää pari- ja ryhmätyöskentelytaitoja.	L2

mässä vahvistaen yhteistyö- ja vuorovaikutustaitoja, myös draaman avulla				L7
Tekstien tulkitseminen				
T4 herättää oppilaan kiinnostus viittomakielisiä ja kuvallisia tekstejä kohtaan ja aktivoida oppilasta jakamaan niistä kokemuksia ja ajatuksia	S2	Syvennetään 1. luokalla opittuja taitoja	Oppilas syventää 1. luokalla opittuja taitoja.	L2 L4
T5 virittää oppilaan mielikuvitusta ja ajattelutaitoa	S2	Työstetään roolil-, draama- ja teatterileikin sekä monimediaisten oppimisympäristöjen avulla viittomakielisiä tekstejä.	Oppilas oppii työstämään rooli-, draama- ja teatterileikin sekä monimediaisten oppimisympäristöjen avulla viittomakielisiä tekstejä.	L1
Tekstien tuottaminen				
T6 ohjata oppilasta saamaan myönteisiä tuottamisen, yhdessä tekemisen ja jakamisen kokemuksia sekä harjoittelemaan erilaisten esitysten suunnittelua ja toteuttamista	S3	Syvennetään 1. luokalla opittuja taitoja. Harjoitellaan palautteen antamista ja saamista.	Oppilas syventää 1. luokalla opittuja taitoja. Oppilas oppii antamaan ja saamaan palautetta.	L2 L6 L7
T7 tarjota oppilaille tilaisuuksia kertoa ja kuvata asioita ja tiedonhankinnan tuloksia sekä innostaa häntä tuottamaan monimuotoisia esityksiä	S3	Harjoitellaan ajatusten ja mielipiteiden perustelua, aktiivista seuraamista ja kommentointia.	Oppilas oppii perustelemaan ajatuksia ja mielipiteitä, aktiivista seuraamista ja kommentointia.	L1 L4 L5

Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen				
T8 herätellä oppilaan kielitietoisuutta ja ohjata tekemään havaintoja kielestä ja kielenkäytöstä sekä auttaa huomaamaan, että omalla kielenkäytöllä on vaikutusta toisten kielelliseen käyttäytymiseen	S4	Harjoitellaan viittomakielisen yhteisön käyttäytymisnormeja ja tapoja syventäen.	Oppilas oppii ymmärtämään viittomakielisen yhteisön käyttäytymisnormit ja tavat.	L1 L3
T9 tarjota oppilaalle mahdollisuuksia tutustua viittomakielisen ja muun kulttuurin eri muotoihin ja perinteisiin sekä ohjata häntä arvostamaan omaa kieltä ja kulttuuria sekä kielten ja kulttuurien moninaisuutta	S4	Havainnoidaan viittomakielisen yhteisön käyttäytymisnormeja ja tapoja.	Oppilas kykenee havainnoimaan viittomakielisen yhteisön käyttäytymisnormeja ja tapoja.	L1 L2
Kielen käyttö kaiken oppimisen tukena				
T10 ohjata oppilasta kehittämään viittomakielen taitoaan eri oppiaineissa ja ohjata hyödyntämään äidinkielen taitoa kaikessa oppimisessa	S5	Vahvistetaan 1. luokalla opittuja taitoja.	Oppilas syventää 1. luokalla opittuja taitoja.	L1 L2 L3
T11 rohkaista oppilasta omaksumaan tiedonhakuinen tapa opiskella sekä kehittämään monilukutaitoaan	S5	Järjestetään tilaisuuksia tutkivaan oppimiseen ja vuorovaikutukseen.	Oppilas kykenee tutkivaan oppimiseen ja vuorovaikutukseen.	L1 L4

		Tarjotaan monipuolisia oppimateriaaleja ja oppimisympäristöjä monilukutaidon edistämiseksi.	Oppilas harjaantuu käyttämään monipuolisia oppimateriaaleja ja oppimisympäristöjä monilukutaidon edistämiseksi.	L7
--	--	---	---	----

3. luokka

VIITTOMAKIELI JA KIRJALLISUUS

Tavoitteet	S	Opetuksen tavoitteet	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	L
3. luokka				
Vuorovaikutustilanteissa toimiminen				
T1 ohjata ja rohkaista oppilasta vuorovaikutustaitojen kehittämiseen sekä toimimiseen erilaisissa vuorovaikutustilanteissa sekä ohjata oppilasta vahvistamaan taitoa toimia viittomakielisessä ja monikielisessä yhteisössä, myös draaman toimintamuotoja käyttäen	S1	Osallistutaan erilaisiin keskusteluihin, joissa harjoitellaan päätöksentekoa, ongelmanratkaisua ja pienimuotoista projektityöskentelyä.	Oppilas osallistuu erilaisiin keskusteluihin, joissa hän oppii päätöksentekoa, ongelmanratkaisua ja pienimuotoista projektityöskentelyä.	L1 L2
T2 rohkaista oppilasta monipuolistamaan ilmaisuun ja kehittämään myönteistä viestijäkuvaansa sekä ohjata häntä havainnoimaan omaa vuorovaikutus- ja ilmaisykykyään	S1	Tutustutaan joihinkin viestinnän perustekijöihin ja sovelletaan tietoa käytännössä pienelle, tutulle yleisölle esiintyen. Havainnollistetaan esitystä ja harjoitellaan oman tuotoksen elävöittämistä.	Oppilas oppii joitakin viestinnän perustekijöitä ja osaa soveltaa tietoa käytännössä pienelle, tutulle yleisölle esiintyen. Oppilas oppii havainnollistamaan esitystään ja harjaantuu elävöittämään omaa tuotostaan.	L2 L5

		Harjoitellaan rakentavan palautteen antamista ja vastaanottamista.	Oppilas harjaantuu antamaan ja vastaanottamaan rakentavaa palautetta.	
Tekstien tulkitseminen				
T3 ohjata oppilasta ymmärtämään ja tulkitsemaan monimuotoisia tekstejä sekä ohjata keskustelemaan niistä käsite- ja viittomavarantoon laajentaen	S2	Harjoitellaan tulkitsemaan monipuolisesti esityksiä ja esitelmää, erityyppisiä viitottuja, suomenkielisiä ja kuvallisia tekstejä eri medioista visuaalista lukutaitoa kehittäen. Harjoitellaan tekstinymmärtämisen strategioita, kuten ennustamista, tekstin silmäilyä, tiivistämistä sekä kysymysten ja johtopäätösten tekemistä.	Oppilas harjaantuu tulkitsemaan monipuolisesti esityksiä ja esitelmää, erityyppisiä viitottuja, suomenkielisiä ja kuvallisia tekstejä eri medioista visuaalista lukutaitoa kehittäen. Oppilas harjaantuu käyttämään tekstinymmärtämisen strategioita, kuten ennustamista, tekstin silmäilyä sekä kysymysten ja johtopäätösten tekemistä.	L1 L2 L4
T4 ohjata oppilasta käyttämään erilaisia tekstiympäristöjä tiedonhankinnassa ja tulkitsemisessä sekä arvioimaan tiedon luotettavuutta	S2	Ohjataan oman ymmärtämistavan tarkkailuun ja arviointiin. Harjoitellaan lähdetietoisuutta ja opastetaan erilaisten tietolähteiden käyttöön sekä arvioimaan lähteiden käyttökelpoisuutta.	Oppilas oppii tarkkailemaan ja arvioimaan omaa ymmärtämistapaansa. Oppilas harjaantuu lähdetietoisuuteen ja oppii käyttämään erilaisia tietolähteitä sekä arvioimaan lähteiden käyttökelpoisuutta.	L1 L4 L5
Tekstien tuottaminen				
T5 kannustaa oppilasta kehittämään kielen perusrakenteiden tuntemusta ja tekstin tuottamisen prosesseja	S3	Harjoitellaan fiktiivisten ja ei-fiktiivisten tekstien tuottamista yleisölle.	Oppilas oppii tuottamaan fiktiivisiä ja ei-fiktiivisiä tekstejä yleisölle.	L1

		Tutustutaan kertomiselle, selostamiselle, kuvaamiselle ja mielipiteen ilmaisulle tyypillisiin piirteisiin.	Oppilas oppii tunnistamaan kertomiselle, selostamiselle, kuvaamiselle ja mielipiteen ilmaisulle tyypilliset piirteet.	
T6 rohkaista oppilasta kokemusten ja ajatusten ilmaisemiseen erilaisissa viestintäympäristöissä, tarjota tilaisuuksia kertoa ja selostaa tapahtumia, kuvata ilmiöitä ja esittää omia näkemyksiään erilaisten esitysten ja esitelmien avulla yksin ja yhteisöllisesti	S3	Tutkitaan tekstien rakenteita ja tauotusta sekä opitaan käyttämään niitä oman tekstin suunnittelussa ja tuottamisessa. Harjoitellaan tekstien elävöittämistä ja pohditaan viittomavalintojen, sanontojen ja viittomajärjestyksen yhteyttä tekstin merkityksiin. Harjoitellaan tekstin tuottamisen vaiheita: ideointia, suunnittelua, tekstin jäsentämistä ja muokkaamista. Harjoitellaan palautteen antamisen ja vastaanoton taitoa.	Oppilas oppii tutkimaan tekstien rakenteita ja tauotusta sekä käyttämään niitä oman tekstin suunnittelussa ja tuottamisessa. Oppilas oppii elävöittämään tekstiä ja pohtimaan viittomavalintojen, sanontojen ja viittomajärjestyksen yhteyttä tekstin merkityksiin. Oppilas oppii tekstin tuottamisen vaiheet: ideointi, suunnittelu, tekstin jäsentäminen ja muokkaaminen. Oppilas oppii palautteen antamisen ja vastaanottamisen taidon.	L1 L2 L5
T7 ohjata oppilasta toimimaan eettisesti verkossa yksityisyyttä ja tekijänoikeuksia kunnioittaen	S3	Harjoitellaan luomisprosessin eri vaiheita ja viittomista tieto- ja viestintäteknologiaa hyödyntäen. Harjoitellaan opiskelussa tarvittavien tekstien tuottamista, esimerkiksi tiivistämistä, lähteiden käyttöä ja merkintää tekstissä.	Oppilas harjaantuu luomisprosessin eri vaiheisiin ja viittomiseen tieto- ja viestintäteknologiaa hyödyntäen. Oppilas harjaantuu opiskelussa tarvittavien tekstien tuottamisessa, esimerkiksi tiivistämistä, lähteiden käyttöä ja merkintää tekstissä.	L2 L3 L5
Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen				

<p>T8 ohjata oppilasta vahvistamaan kielitietoisuuttaan, innostaa häntä tutkimaan ja tarkkailemaan kieltä ja sen eri variantteja ja harjaannuttaa oppilaista käyttämään käsitteitä, joiden avulla kielestä ja sen rakenteista voidaan keskustella</p>	<p>S4</p>	<p>Tarkastellaan kielen ilmiöitä.</p> <p>Tutustutaan viittoman osiin.</p>	<p>Oppilas oppii tarkastelemaan kielen ilmiöitä.</p> <p>Oppilas oppii viittoman osat.</p>	<p>L1</p> <p>L2</p>
<p>T9 rohkaista oppilasta vahvistamaan kielellistä ja kulttuurista identiteettiään ja ohjata arvostamaan muita kieliä ja kulttuureita, ohjata oppilasta monimuotoisen kulttuuritarjonnan pariin, tarjoten tilaisuuksia osallistua itse niiden tuottamiseen sekä innostaa oppilasta seuraamaan ja arvostamaan lasten- ja nuorten-kulttuuria</p>	<p>S4</p>	<p>Syvennetään viittomakielisiä vuorovaikutustaitoja, ajatusten ja mielipiteiden perustelua.</p> <p>Osallistutaan viittomakielisen yhteisön kulttuuriperinteesen ja kulttuuritoimintaan.</p>	<p>Oppilas syventää viittomakielisten vuorovaikutustaitojen, ajatusten ja mielipiteiden perustelutaitojaan.</p> <p>Oppilas osallistuu viittomakielisen yhteisön kulttuuriperinteesen ja kulttuuritoimintaan sekä ymmärtää niiden merkityksen.</p>	<p>L4</p> <p>L7</p>
<p>Kielen käyttö kaiken oppimisen tukena</p>				
<p>T10 tarjota mahdollisuuksia harjoitella viittomakielen tulkin käyttöä</p>	<p>S5</p>	<p>Harjoitellaan tulkin käyttöä yhteistyössä (<i>esim. DIAK tulkkiopiskelijoiden kanssa</i>).</p>	<p>Oppilas oppii käyttämään tulkkiä harjoittelemalla mm. tulkkiopiskelijoiden kanssa.</p>	<p>L3</p> <p>L6</p> <p>L7</p>

T11 rohkaista oppilasta kehittämään käsitteiden ymmärtämistään eri oppiaineissa	S5	Tutkitaan ja käytetään materiaalina erilaisia tekstejä, kuvia ja taulukoita rikastuttaen viittomakieltä ja antaen mahdollisuuksia hyödyntää viittomakieltä eri oppiaineissa.	Oppilas oppii tutkimaan ja käyttämään erilaisia tekstejä materiaalina, kuvia ja taulukoita rikastuttaen viittomistoa (viittomavarantoa) sekä antaen mahdollisuuksia hyödyntää viittomakieltä eri oppiaineissa.	L1
---	----	--	--	----

4. luokka

VIITTOMAKIELI JA KIRJALLISUUS

Tavoitteet	S	Opetuksen tavoitteet	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	L
4. luokka				
Vuorovaikutustilanteissa toimiminen				
T1 ohjata ja rohkaista oppilasta vuorovaikutustaitojen kehittämiseen sekä toimimiseen erilaisissa vuorovaikutustilanteissa sekä ohjata oppilasta vahvistamaan taitoa toimia viittomakielisessä ja monikielisessä yhteisössä, myös draaman toimintamuotoja käyttäen	S1	Syvennetään aiemmin opittuja tietoja ja taitoja. Harjoitellaan kielen erilaisten ilmaisutaitojen tiedostamista tutustumalla improvisaation perusasioihin.	Oppilas syventää aiemmin opittuja tietoja ja taitoja. Oppilas harjaantuu tiedostamaan kielen erilaisia ilmaisutaitoja tutustumalla improvisaation perusasioihin.	L1 L2
T2 rohkaista oppilasta monipuolistamaan ilmaisuun ja kehittämään myönteistä viestijäkuvaansa sekä ohjata häntä havainnoimaan omaa vuorovaikutus- ja ilmaisykykyään	S1	Harjoitellaan rakentavan palautteen antamista ja vastaanottamista.	Oppilas oppii antamaan ja vastaanottamaan rakentavaa palautetta.	L2 L5

Tekstien tulkitseminen				
T3 ohjata oppilasta ymmärtämään ja tulkitsemaan monimuotoisia tekstejä sekä ohjata keskustelemaan niistä käsite- ja viittomavarantoon laajentaen	S2	Syvennetään ja monipuolistetaan aiemmin opittuja taitoja ja tietoja.	Oppilas syventää ja monipuolistaa aiemmin opittuja taitoja ja tietoja.	L1 L2 L4
T4 ohjata oppilasta käyttämään erilaisia tekstiympäristöjä tiedonhankinnassa ja tulkitsemisessa sekä arvioimaan tiedon luotettavuutta	S2	Syvennetään ja monipuolistetaan aiemmin opittuja taitoja ja tietoja.	Oppilas syventää ja monipuolistaa aiemmin opittuja taitoja ja tietoja.	L1 L4 L5
Tekstien tuottaminen				
T5 kannustaa oppilasta kehittämään kielen perusrakenteiden tuntemusta ja tekstin tuottamisen prosesseja	S3	Syvennetään ja monipuolistetaan aiemmin opittuja taitoja ja tietoja.	Oppilas syventää ja monipuolistaa aiemmin opittuja taitoja ja tietoja.	L1
T6 rohkaista oppilasta kokemusten ja ajatusten ilmaisemiseen erilaisissa viestintäympäristöissä, tarjota tilaisuuksia kertoa ja selostaa tapahtumia, kuvata ilmiöitä ja esittää omia näkemyksiään erilaisten esitysten ja esitelmien avulla yksin ja yhteisöllisesti	S3	Syvennetään ja monipuolistetaan aiemmin opittuja taitoja ja tietoja.	Oppilas syventää ja monipuolistaa aiemmin opittuja taitoja ja tietoja.	L1 L2 L5

T7 ohjata oppilasta toimimaan eettisesti verkossa yksityisyyttä ja tekijänoikeuksia kunnioittaen	S3	Syvennetään ja monipuolistetaan aiemmin opittuja taitoja ja tietoja.	Oppilas syventää ja monipuolistaa aiemmin opittuja taitoja ja tietoja.	L2 L3 L5
Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen				
T8 ohjata oppilasta vahvistamaan kielitietoisuuttaan, innostaa häntä tutkimaan ja tarkkailemaan kieltä ja sen eri variantteja ja harjaannuttaa oppilaista käyttämään käsitteitä, joiden avulla kielestä ja sen rakenteista voidaan keskustella	S4	<p>Syvennetään aiemmin opittua.</p> <p>Tutustutaan aikajanoihin ja muihin ajan ilmaisemisen tapoihin.</p> <p>Opitaan etsimään erilaisia tekstejä internetistä.</p>	<p>Oppilas syventää aiemmin opittua.</p> <p>Oppilas oppii aikajanat ja muihin ajan ilmaisemisen tapoja.</p> <p>Oppilas oppii etsimään erilaisia tekstejä internetistä.</p>	L1 L2
T9 rohkaista oppilasta vahvistamaan kielellistä ja kulttuurista identiteettiään ja ohjata arvostamaan muita kieliä ja kulttuureita, ohjata oppilasta monimuotoisen kulttuuritarjonnan pariin, tarjoten tilaisuuksia osallistua itse niiden tuottamiseen sekä innostaa oppilasta	S4	<p>Syvennetään viittomakielisiä vuorovaikutustaitoja, ajatusten ja mielipiteiden perustelua.</p> <p>Osallistutaan viittomakielisen yhteisön kulttuuriperinteeseen ja kulttuuritoimintaan.</p>	<p>Oppilas syventää osaamistaan viittomakielisten vuorovaikutustaitojen, ajatusten ja mielipiteiden perustelussa.</p> <p>Oppilas osallistuu viittomakielisen yhteisön kulttuuriperinteeseen ja toimintaan sekä ymmärtää niiden merkityksen.</p>	L4 L7

seuraamaan ja arvostamaan lasten- ja nuorten-kulttuuria				
Kielen käyttö kaiken oppimisen tukena				
T10 tarjota mahdollisuuksia harjoitella viittoma-kielen tulkin käyttöä	S5	Harjoitellaan tulkin käyttöä (<i>esim. autenttisia tilanteita ja palautekeskusteluja hyväksikäyttäen</i>).	Oppilas oppii käyttämään tulkkia.	L3 L6 L7
T11 rohkaista oppilasta kehittämään käsitteiden ymmärtämistään eri oppiaineissa	S5	Syvennetään ja monipuolistetaan aiemmin opittuja taitoja ja tietoja.	Oppilas syventää ja monipuolistaa aiemmin opittuja taitoja ja tietoja.	L1

5. luokka

VIITTOMAKIELI JA KIRJALLISUUS

Tavoitteet	S	Opetuksen tavoitteet	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	L
5. luokka				
Vuorovaikutustilanteissa toimiminen				
T1 ohjata ja rohkaista oppilasta vuorovaikutustaitojen kehittämiseen sekä toimimiseen erilaisissa vuorovaikutustilanteissa sekä ohjata oppilasta vahvistamaan taitoa toimia viittomakielisessä ja monikielisessä yhteisössä, myös draaman toimintamuotoja käyttäen	S1	Osallistutaan erilaisiin keskusteluihin, joissa harjoitellaan päätöksentekoa, ongelmanratkaisua ja pienimuotoista projektityöskentelyä. Tutustutaan viestinnän perustekijöihin ja sovelletaan tietoa käytännössä pienelle, tutulle yleisölle esiintyen.	Oppilas osallistuu erilaisiin keskusteluihin, joissa hän oppii päätöksentekoa, ongelmanratkaisua ja pienimuotoista projektityöskentelyä. Oppilas oppii viestinnän perustekijät ja osaa soveltaa tietoa käytännössä pienelle, tutulle yleisölle esiintyen.	L1 L2
T2 rohkaista oppilasta monipuolistamaan ilmaisuun ja kehittämään myönteistä viestijäkuvaansa sekä ohjata häntä havainnoimaan omaa vuorovaikutus- ja ilmaisukykyään	S1	Havainnollistetaan esitystä ja harjoitellaan oman tuotoksen elävöittämistä ja kielen erilaisten ilmaisukeinojen tiedostamista tutustumalla improvisaation perusasioihin. Sovelletaan aiempaa monipuolisemmin ajatusten ja ideoiden ilmaisemisessa.	Oppilas oppii havainnollistamaan esitystään, oman tuotoksen elävöittämistä ja kielen erilaisten ilmaisukeinojen tiedostamista tutustumalla improvisaation perusasioihin. Oppilas oppii soveltamaan aiempaa monipuolisemmin ajatusten ja ideoiden ilmaisemisessa.	L2 L5

		Harjoitellaan rakentavan palautteen antamista ja vastaanottamista.	Oppilas osaa antaa ja vastaanottaa rakentavaa palautetta.	
Tekstien tulkitseminen				
T3 ohjata oppilasta ymmärtämään ja tulkitsemaan monimuotoisia tekstejä sekä ohjata keskustelemaan niistä käsite- ja viittomavarantoon laajentaen	S2	Syvennetään ja monipuolistetaan aiemmin opittuja taitoja ja tietoja.	Oppilas syventää ja monipuolistaa aiemmin opittuja taitoja ja tietoja.	L1 L2 L4
T4 ohjata oppilasta käyttämään erilaisia tekstiympäristöjä tiedonhankinnassa ja tulkitsemisessä sekä arvioimaan tiedon luotettavuutta	S2	Syvennetään ja monipuolistetaan aiemmin opittuja taitoja ja tietoja.	Oppilas syventää ja monipuolistaa aiemmin opittuja taitoja ja tietoja.	L1 L4 L5
Tekstien tuottaminen				
T5 kannustaa oppilasta kehittämään kielen perusrakenteiden tuntemusta ja tekstin tuottamisen prosesseja	S3	Syvennetään ja monipuolistetaan aiemmin opittuja taitoja ja tietoja.	Oppilas syventää ja monipuolistaa aiemmin opittuja taitoja ja tietoja.	L1
T6 rohkaista oppilasta kokemusten ja ajatusten ilmaisemiseen erilaisissa viestintäympäristöissä, tarjota tilaisuuksia kertoa ja selostaa tapahtumia,	S3	Syvennetään ja monipuolistetaan aiemmin opittuja taitoja ja tietoja.	Oppilas syventää ja monipuolistaa aiemmin opittuja taitoja ja tietoja.	L1 L2 L5

kuvata ilmiöitä ja esittää omia näkemyksiään erilaisten esitysten ja esitelmien avulla yksin ja yhteisöllisesti				
T7 ohjata oppilasta toimimaan eettisesti verkossa yksityisyyttä ja tekijänoikeuksia kunnioittaen	S3	Syvennetään ja monipuolistetaan aiemmin opittuja taitoja ja tietoja.	Oppilas syventää ja monipuolistaa aiemmin opittuja taitoja ja tietoja.	L2 L3 L5
Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen				
T8 ohjata oppilasta vahvistamaan kielitietoisuuttaan, innostaa häntä tutkimaan ja tarkkailemaan kieltä ja sen eri variantteja ja harjaannuttaa oppilasta käyttämään käsitteitä, joiden avulla kielestä ja sen rakenteista voidaan keskustella	S4	Syvennetään aiemmin opittua. Tutustutaan roolinvaihtoon ja lukumäärien ilmaisemiseen.	Oppilas syventää aiemmin opittua. Oppilas oppii roolinvaihdon ja lukumäärien ilmaisemisen.	L1 L2
T9 rohkaista oppilasta vahvistamaan kielellistä ja kulttuurista identiteettiään ja ohjata arvostamaan muita kieliä ja kulttuureita, ohjata oppilasta monimuotoisen kulttuuritarjonnan pariin, tarjoten tilaisuuksia osallistua itse niiden tuottamiseen sekä innostaa oppilasta	S4	Syvennetään viittomakielisiä vuorovaikutustaitoja. Tutkitaan viittomakielisen yhteisön käyttäytymisnormeja ja tapoja. Osallistutaan aktiivisesti viittomakielisen yhteisön kulttuuriperinteeseen ja kulttuuritoimintaan.	Oppilas syventää viittomakielisten vuorovaikutustaitojen osaamistaan. Oppilas osaa tutkia viittomakielisen yhteisön käyttäytymisnormeja ja tapoja. Oppilas osallistuu aktiivisesti viittomakielisen yhteisön kulttuuriperinteeseen ja kulttuuritoimintaan sekä ymmärtää niiden merkityksen.	L4 L7

seuraamaan ja arvostamaan lasten- ja nuorten-kulttuuria		Tutustutaan viittomakielin ja verrataan viittomakieliä puhuttuihin kieliin. Vertaillaan suomalaisen viittomakielen erityispiirteitä muihin viittomakielin.	Oppilas kykenee tunnistamaan eri viittomakielet ja vertaamaan viittomakieliä puhuttuihin kieliin. Oppilas osaa vertailla suomalaisen viittomakielen erityispiirteitä muihin viittomakielin.	
Kielen käyttö kaiken oppimisen tukena				
T10 tarjota mahdollisuuksia harjoitella viittomakielen tulkin käyttöä	S5	Syvennetään ja monipuolistetaan aiemmin opittuja taitoja.	Oppilas syventää ja monipuolistaa aiemmin opittuja taitoja ja tietoja.	L3 L6 L7
T11 rohkaista oppilasta kehittämään käsitteiden ymmärtämistään eri oppiaineissa	S5	Syvennetään ja monipuolistetaan aiemmin opittuja taitoja.	Oppilas syventää ja monipuolistaa aiemmin opittuja taitoja ja tietoja.	L1

6. luokka

VIITTOMAKIELI JA KIRJALLISUUS

Tavoitteet	S	Opetuksen tavoitteet	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	L
6. luokka				
Vuorovaikutustilanteissa toimiminen				
T1 ohjata ja rohkaista oppilasta vuorovaikutustaitojen kehittämiseen sekä toimimiseen erilaisissa vuorovaikutustilanteissa sekä ohjata oppilasta vahvistamaan taitoa toimia viittomakielisessä ja monikielisessä yhteisössä, myös draaman toimintamuotoja käyttäen	S1	Syvennetään aiemmin opittuja taitoja ja tietoja.	Oppilas syventää aiemmin opittuja taitoja ja tietoja.	L1 L2
T2 rohkaista oppilasta monipuolistamaan ilmaisuun ja kehittämään myönteistä viestijäkuvaansa sekä ohjata häntä havainnoimaan omaa vuorovaikutus- ja ilmaiskykyään	S1	Syvennetään aiemmin opittuja taitoja ja tietoja.	Oppilas syventää aiemmin opittuja taitoja ja tietoja.	L2 L5

Tekstien tulkitseminen				
T3 ohjata oppilasta ymmärtämään ja tulkitsemaan monimuotoisia tekstejä sekä ohjata keskustelemaan niistä käsite- ja viittomavarantoon laajentaen	S2	Syvennetään aiemmin opittuja taitoja ja tietoja.	Oppilas syventää aiemmin opittuja taitoja ja tietoja.	L1 L2 L4
T4 ohjata oppilasta käyttämään erilaisia tekstiympäristöjä tiedonhankinnassa ja tulkitsemisessä sekä arvioimaan tiedon luotettavuutta	S2	Syvennetään ja monipuolistetaan aiemmin opittuja taitoja ja tietoja.	Oppilas syventää aiemmin opittuja taitoja ja tietoja monipuolisesti.	L1 L4 L5
Tekstien tuottaminen				
T5 kannustaa oppilasta kehittämään kielen perusrakenteiden tuntemusta ja tekstin tuottamisen prosesseja	S3	Syvennetään ja monipuolistetaan aiemmin opittuja taitoja ja tietoja.	Oppilas syventää aiemmin opittuja taitoja ja tietoja monipuolisesti.	L1
T6 rohkaista oppilasta kokemusten ja ajatusten ilmaisemiseen erilaisissa viestintäympäristöissä, tarjota tilaisuuksia kertoa ja selostaa tapahtumia, kuvata ilmiöitä ja esittää omia näkemyksiään erilaisten esitysten ja esitelmien avulla yksin ja yhteisöllisesti	S3	Syvennetään ja monipuolistetaan aiemmin opittuja taitoja ja tietoja.	Oppilas syventää aiemmin opittuja taitoja ja tietoja monipuolisesti.	L1 L2 L5

T7 ohjata oppilasta toimimaan eettisesti verkossa yksityisyyttä ja tekijänoikeuksia kunnioittaen	S3	Syvennetään ja monipuolistetaan aiemmin opittuja taitoja ja tietoja.	Oppilas syventää aiemmin opittuja taitoja ja tietoja monipuolisesti.	L2 L3 L5
Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen				
T8 ohjata oppilasta vahvistamaan kielitietoisuuttaan, innostaa häntä tutkimaan ja tarkkailemaan kieltä ja sen eri variantteja ja harjaannuttaa oppilasta käyttämään käsitteitä, joiden avulla kielestä ja sen rakenteista voidaan keskustella	S4	Syvennetään aiemmin opittuja taitoja.	Oppilas syventää aiemmin opittuja taitoja ja tietoja monipuolisesti.	L1 L2
T9 rohkaista oppilasta vahvistamaan kielellistä ja kulttuurista identiteettiään ja ohjata arvostamaan muita kieliä ja kulttuureita, ohjata oppilasta monimuotoisen kulttuuritarjonnan pariin, tarjoten tilaisuuksia osallistua itse niiden tuottamiseen sekä innostaa oppilasta seuraamaan ja arvostamaan lasten- ja nuorten-kulttuuria	S4	Syvennetään aiemmin opittuja taitoja.	Oppilas syventää aiemmin opittuja taitoja ja tietoja monipuolisesti.	L4 L7
Kielen käyttö kaiken oppimisen tukena				

T10 tarjota mahdollisuuksia harjoitella viittoma-kielen tulkin käyttöä	S5	Syvennetään ja monipuolistetaan aiemmin opittuja taitoja ja tietoja.	Oppilas syventää aiemmin opittuja taitoja ja tietoja monipuolisesti.	L3 L6 L7
T11 rohkaista oppilasta kehittämään käsitteiden ymmärtämistään eri oppiaineissa	S5	Syvennetään ja monipuolistetaan aiemmin opittuja taitoja ja tietoja.	Oppilas syventää aiemmin opittuja taitoja ja tietoja monipuolisesti.	L1

7. luokka

VIITTOMAKIELI JA KIRJALLISUUS

Tavoitteet	S	Opetuksen tavoitteet	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	L
7. luokka				
Vuorovaikutustilanteissa toimiminen				
T1 rohkaista oppilasta kehittämään kykyään selviytyä erilaisista vuorovaikutustilanteista mielipiteitä esittäen ja hyödyntäen toisten näkemyksiä sekä kykyään antaa ja vastaanottaa palautetta opastamalla häntä vastuullisuuteen eri kielenkäyttötilanteissa ja ohjaten tunnistamaan kielen kautta välittyviä arvoja ja asenteita	S1	Harjoitellaan arvioimaan omia vuorovaikutustaitoja ja viestintätapaa sekä havaitsemaan niiden kehittämiskohteita. Syvennetään monimuotoisia ongelmanratkaisuun, argumentointiin, päättelyyn ja asioiden yhteyksien huomaamiseen liittyviä taitoja.	Oppilas oppii arvioimaan omia vuorovaikutustaitojaan ja viestintätapaansa sekä havaitsemaan niiden kehittämiskohteita. Oppilas syventää monimuotoisia ongelmanratkaisuun, argumentointiin, päättelyyn ja asioiden yhteyksien huomaamiseen liittyviä taitoja.	L2 L7
T2 tarjota oppilaalle tilaisuuksia eritellä, ottaa kantaa ja suostutella sekä rohkaista häntä syventämään ymmärrystään viestijänä kannustaen häntä ilmaisemaan itseään, osallistumaan ja vaikuttamaan myös erilaisia välineitä käyttäen	S1	Harjoitellaan improvisaation perusasioita.	Oppilas oppii improvisaation perusasioita. Oppilas oppii toimimaan erilaisissa vuorovaikutustilanteissa ja havainnoimaan omasta ja	L1 L4 L6

		<p>Harjoitellaan toimimista erilaisissa vuorovaikutustilanteissa ja havainnoidaan omasta ja muiden viestinnästä syntyviä vaikutelmia ja merkityksiä.</p> <p>Kiinnitetään huomiota viittomisen selkeyteen, ymmärrettävyyteen ja viittomistoon.</p> <p>Harjoitellaan yleisön huomioon ottamista valmistellussa esityksessä sekä palautteen antamista ja ottamista.</p>	<p>muiden viestinnästä syntyviä vaikutelmia ja merkityksiä</p> <p>Oppilas osaa kiinnittää huomiota viittomisen selkeyteen, ymmärrettävyyteen ja viittomistoon.</p> <p>Oppilas osaa ottaa yleisön huomioon valmistellussa esityksessä sekä palautteen antamista ja ottamista.</p>	
Tekstien tulkitseminen				
T3 rohkaista oppilasta tarkkailemaan monimuotoisia esityksiä ja esitelmiä erittelevästi, tulkitsevasti ja kriittisesti auttaen häntä huomaamaan omien tulkintataitojensa kehittämistarpeet	S2	<p>Tunnistetaan kertovia, kuvaavia, ohjavia, kantaa ottavia ja pohtivia tekstejä.</p> <p>Tutkitaan kiinteiden ja produktiivisten viittomien sekä idiomien merkityksiä.</p>	<p>Oppilas tunnistaa kertovia, kuvaavia, ohjavia, kantaa ottavia ja pohtivia tekstejä.</p> <p>Oppilas oppii tutkimaan kiinteiden ja produktiivisten viittomien sekä idiomien merkityksiä.</p> <p>Oppilas oppii analysoimaan viittomakielen rakenteita, viittomien taipumista ja viittomien merkityksiä.</p>	L1 L4

		<p>Harjoitellaan analysoimaan viittomakielen rakenteita, viittomien taipumista ja viittomien merkityksiä.</p> <p>Tarkastellaan viittoman rakenteeseen ja kieliopillisiin prosesseihin liittyviä käsitteitä ja ilmiöitä.</p>	<p>Oppilas oppii tarkastelemaan viittoman rakenteeseen ja kieliopillisiin prosesseihin liittyviä käsitteitä ja ilmiöitä.</p>	
T4 innostaa oppilasta toimimaan kertovien, kuvaavien ja kantaa ottavien lisäksi myös ohjaavien ja pohtivien tekstien parissa, keskustelemaan niistä ja jakamaan kokemuksia viestintäympäristöissä eri tavoin	S2	Arvioidaan tiedon luotettavuutta ja pätevyyttä.	Oppilas osaa arvioida tiedon luotettavuutta ja pätevyyttä.	L2 L4 L5
Tekstien tuottaminen				
T5 ohjata oppilasta käyttämään yhtä yleisimmin käytössä olevaa viittomakielen merkintätapaa	S2	<p>Harjoitellaan eri tekstilajeille ominaisia kielen piirteitä ja argumentointia.</p> <p>Tutustutaan viittomakielen merkintätapoihin.</p>	<p>Oppilas oppii eri tekstilajeille ominaisia kielen piirteitä ja argumentointia.</p> <p>Oppilas tunnistaa viittomakielen merkintätavat.</p>	L1
T6 rohkaista oppilasta monipuolistamaan ilmaisuun ja syventämään tietoaan viittomakielen rakenteista, viittoman muodostumisesta ja ilmaisutavoista	S3	Harjoitellaan tekstin rakennetta, aloitusta, juonen kehittelyä ja lopetusta.	Oppilas oppii tekstin rakenteen, aloituksen, juonen kehittelyn ja lopetuksen.	L2 L4

		Tuotetaan monipuolisia fiktiivisiä ja ei-fiktiivisiä tekstejä ja hyödynnetään kielen kuvallisuutta omissa esityksissä ja esitelmissä.	Oppilas tuottaa monipuolisia fiktiivisiä ja ei-fiktiivisiä tekstejä ja osaa hyödyntää kielen kuvallisuutta omissa esityksissään ja esitelmissään.	
T7 kannustaa oppilasta vakiinnuttamaan yksin ja yhteisöllisesti tehtävien monimuotoisten tekstien tuottamisen prosesseja erilaisissa viestintäympäristöissä ja monipuolistamaan lähteiden käyttöä tekijänoikeuksia ja eettistä viestintää kunnioittaen	S3	Vakiinnutetaan oman tuotoksen luomisprosessia: ideointia, suunnittelua, luonnostelua, viimeistelyä viittomista ja pahlautetta.	Oppilas vakiinnuttaa oman tuotoksen luomisprosessia: ideointia, suunnittelua, luonnostelua, viimeistelyä viittomista ja pahlautetta.	L4 L5
Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen				
T8 ohjata oppilasta syventämään tietouttaan kielen ilmiöistä, tunnistamaan kielen rekistereitä, tyylipiirteitä ja sävyjä ja ymmärtämään kielellisten valintojen merkityksiä ja seurauksia	S4	Tarkastellaan suomalaisen viittomakielen viittomistoa sekä tiedostetaan eri viittomien merkityssisällöt.	Oppilas oppii tarkastelemaan suomalaisen viittomakielen viittomistoa sekä tiedostaa eri viittomien merkityssisällöt.	L1 L4 L7
T9 ohjata oppilasta tutustumaan suomalaisen viittomakielen kulttuuriseen ja kielelliseen monimuotoisuuteen ja ohjata häntä näkemään se voimavarana sekä auttaa oppilasta pohtimaan viittomakielen merkitystä ja asemaa ja ymmärtämään sen historiaa tukien oppilasta viittomakielisen ja kulttuurisen identiteetin muodostamisessa	S4	Tutustutaan suomalaisen viittomakielen ja kuurojen kulttuurin historiaan ja nykytilanteeseen.	Oppilas ymmärtää suomalaisen viittomakielen ja kuurojen kulttuurin historiaa ja nykytilannetta.	L1 L2 L3
T10 rohkaista oppilasta avartamaan kulttuurinäkemystään, tutustumaan kulttuurin eri muotoihin ja instituutioihin sekä auttaa häntä pohtimaan kielen ja kulttuurin merkitystä sekä omassa elämässään että yhteiskunnassa	S4	Tutustutaan viittomakielen eri käyttäjäryhmiin, esimerkiksi kuurosokeisiin ja kuuroutuneisiin sekä heidän kommunikaationsa erityispiirteisiin.	Oppilas tunnistaa viittomakielen eri käyttäjäryhmät, esimerkiksi kuurosokeat, kuuroutuneet ja heidän kommunikaationsa erityispiirteisiin.	L1 L2 L3

Kielen käyttö kaiken oppimisen tukena				
T11 tarjota oppilaalle mahdollisuus vakiinnuttaa taitoaan käyttää tulkkipalveluja ja toimia yhteistyössä viittomakielen tulkin kanssa erilaisissa asiomis-, opiskelu- ja kulttuuritilanteissa	S5	Monipuolistetaan tulkkipalvelun käyttöä.	Oppilas oppii käyttämään tulkkipalvelua monipuolisesti.	L2 L3 L7
T12 ohjata oppilasta laajentamaan tekstimaailmaansa kohti jatko-opintoja ja yhteiskunnan kannalta keskeisiä tekstejä sekä kehittämään eri tiedonalojen kielen hallintaa	S5	Harjoitellaan viittomakielen sanakirjan käyttöä. Tutustutaan synonymiaan, homonymiaan, polysemiaan, kielen kuvallisuuteen, viittomien syntyyn ja muuttumiseen.	Oppilas osaa käyttää viittomakielen sanakirjaa. Oppilas tunnistaa synonymian, homonymian, polysemian, kielen kuvallisuuden, viittomien synnyn ja muuttumisen.	L1 L6 L7

8. luokka

VIITTOMAKIELI JA KIRJALLISUUS

Tavoitteet	S	Opetuksen tavoitteet	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	L
8. luokka				
Vuorovaikutustilanteissa toimiminen				
T1 rohkaista oppilasta kehittämään kykyään selviytyä erilaisista vuorovaikutustilanteista mielipiteitä esittäen ja hyödyntäen toisten näkemyksiä sekä kykyään antaa ja vastaanottaa palautetta opastamalla häntä vastuullisuuteen eri kielenkäyttötilanteissa ja ohjaten tunnistamaan kielen kautta välittyviä arvoja ja asenteita	S1	Syvennetään ja monipuolistetaan aiemmin opittuja tietoja ja taitoja. <i>(kts. 7. lk:n tavoitteet ja sisällöt)</i>	Oppilas syventää aiemmin opittuja taitoja ja tietoja monipuolisesti.	L2 L7
T2 tarjota oppilaalle tilaisuuksia eritellä, ottaa kantaa ja suostutella sekä rohkaista häntä syventämään ymmärrystään viestijänä kannustaen häntä ilmaisemaan itseään, osallistumaan ja vaikuttamaan myös erilaisia välineitä käyttäen	S1	Syvennetään draaman toimintamuodoin kykyä käyttää itsensä ilmaisemisessa viittomisen ja kokonaisilmaisun keinoja. Harjoitellaan lukemaan ympäristön moninaisia kulttuurisia viestejä.	Oppilas syventää draaman toimintamuodoin kykyään käyttää itsensä ilmaisemisessa viittomisen ja kokonaisilmaisun keinoja. Oppilas oppii lukemaan ympäristön moninaisia kulttuurisia viestejä.	L1 L4 L6
Tekstien tulkitseminen				

T3 rohkaista oppilasta tarkkailemaan monimuotoisia esityksiä ja esitelmiä erittelevästi, tulkitsevasti ja kriittisesti auttaen häntä huomaamaan omien tulkintataitojensa kehittämistarpeet	S2	Syvennetään ja monipuolistetaan aiemmin opittuja tietoja ja taitoja. <i>(kts. 7. lk:n tavoitteet ja sisällöt)</i>	Oppilas syventää aiemmin opittuja taitoja ja tietoja monipuolisesti.	L1 L4
T4 innostaa oppilasta toimimaan kertovien, kuvaavien ja kantaa ottavien lisäksi myös ohjaavien ja pohtivien tekstien parissa, keskustelemaan niistä ja jakamaan kokemuksia viestintäympäristöissä eri tavoin	S2	Laajennetaan tekstien käyttötaitoja tutkimalla painetun, sähköisen ja audiovisuaalisen median tekstejä, kuten verkkosivustoja ja viranomaistekstejä.	Oppilas oppii laajentavasti tekstien käyttötaitoja tutkimalla painetun, sähköisen ja audiovisuaalisen median tekstejä, kuten verkkosivustoja ja viranomaistekstejä.	L2 L4 L5
Tekstien tuottaminen				
T5 ohjata oppilasta käyttämään yhtä yleisimmin käytössä olevaa viittomakielen merkintätapaa	S2	Syvennetään ja monipuolistetaan aiemmin opittuja tietoja ja taitoja. <i>(kts. 7. lk:n tavoitteet ja sisällöt)</i>	Oppilas syventää aiemmin opittuja taitoja ja tietoja monipuolisesti.	L1
T6 rohkaista oppilasta monipuolistamaan ilmaisuun ja syventämään tietoaan viittomakielen rakenteista, viittoman muodostumisesta ja ilmaisutavoista	S3	Syvennetään ja monipuolistetaan aiemmin opittuja tietoja ja taitoja. <i>(kts. 7. lk:n tavoitteet ja sisällöt)</i>	Oppilas syventää aiemmin opittuja taitoja ja tietoja monipuolisesti.	L2 L4
T7 kannustaa oppilasta vakiinnuttamaan yksin ja yhteisöllisesti tehtävien monimuotoisten tekstien tuottamisen prosesseja erilaisissa viestintäympäristöissä ja monipuolistamaan lähteiden käyttöä tekijänoikeuksia ja eettistä viestintää kunnioittaen	S3	Syvennetään ja monipuolistetaan aiemmin opittuja tietoja ja taitoja. <i>(kts. 7. lk:n tavoitteet ja sisällöt)</i>	Oppilas syventää aiemmin opittuja taitoja ja tietoja monipuolisesti.	L4 L5
Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen				
T8 ohjata oppilasta syventämään tietouttaan kielen ilmiöistä, tunnistamaan kielen rekistereitä, tyylipiirteitä ja sävyjä ja ymmärtämään kielellisten valintojen merkityksiä ja seurauksia	S4	Syvennetään ja monipuolistetaan aiemmin opittuja tietoja ja taitoja. <i>(kts. 7. lk:n tavoitteet ja sisällöt)</i>	Oppilas syventää aiemmin opittuja taitoja ja tietoja monipuolisesti.	L1 L4 L7

T9 ohjata oppilasta tutustumaan suomalaisen viittomakielen kulttuuriseen ja kielelliseen monimuotoisuuteen ja ohjata häntä näkemään se voimavarana sekä auttaa oppilasta pohtimaan viittomakielen merkitystä ja asemaa ja ymmärtämään sen historiaa tukien oppilasta viittomakielisen ja kulttuurisen identiteetin muodostamisessa	S4	Syvennetään ja monipuolistetaan aiemmin opittuja tietoja ja taitoja. <i>(kts. 7. lk:n tavoitteet ja sisällöt)</i>	Oppilas syventää aiemmin opittuja taitoja ja tietoja monipuolisesti.	L1 L2 L3
T10 rohkaista oppilasta avartamaan kulttuurinäkemystään, tutustumaan kulttuurin eri muotoihin ja instituutioihin sekä auttaa häntä pohtimaan kielen ja kulttuurin merkitystä sekä omassa elämässään että yhteiskunnassa	S4	Syvennetään ja monipuolistetaan aiemmin opittuja tietoja ja taitoja. <i>(kts. 7. lk:n tavoitteet ja sisällöt)</i>	Oppilas syventää aiemmin opittuja taitoja ja tietoja monipuolisesti.	L1 L2 L3
Kielen käyttö kaiken oppimisen tukena				
T11 tarjota oppilaalle mahdollisuus vakiinnuttaa taitoaan käyttäen tulkkipalveluja ja toimia yhteistyössä viittomakielen tulkin kanssa erilaisissa asiomis-, opiskelu- ja kulttuuritilanteissa	S5	Syvennetään ja monipuolistetaan aiemmin opittuja tietoja ja taitoja. <i>(kts. 7. lk:n tavoitteet ja sisällöt)</i>	Oppilas syventää aiemmin opittuja taitoja ja tietoja monipuolisesti.	L2 L3 L7
T12 ohjata oppilasta laajentamaan tekstimaailmaansa kohti jatko-opintoja ja yhteiskunnan kanalta keskeisiä tekstejä sekä kehittämään eri tiedonalojen kielen hallintaa	S5	Syvennetään ja monipuolistetaan aiemmin opittuja tietoja ja taitoja. <i>(kts. 7. lk:n tavoitteet ja sisällöt)</i>	Oppilas syventää aiemmin opittuja taitoja ja tietoja monipuolisesti.	L1 L6 L7

9. luokka

VIITTOMAKIELI JA KIRJALLISUUS

Tavoitteet	S	Opetuksen tavoitteet	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	L
9. luokka				
Vuorovaikutustilanteissa toimiminen				
T1 rohkaista oppilasta kehittämään kykyään selviytyä erilaisista vuorovaikutustilanteista mielipiteitä esittäen ja hyödyntäen toisten näkemyksiä sekä kykyään antaa ja vastaanottaa palautetta opastamalla häntä vastuullisuuteen eri kielenkäyttötilanteissa ja ohjaten tunnistamaan kielen kautta välittyviä arvoja ja asenteita	S1	Syvennetään ja monipuolistetaan aiemmin opittuja tietoja ja taitoja. <i>(kts. 7. lk:n tavoitteet ja sisällöt)</i>	Oppilas syventää aiemmin opittuja taitoja ja tietoja monipuolisesti.	L2 L7
T2 tarjota oppilaalle tilaisuuksia eritellä, ottaa kantaa ja suostutella sekä rohkaista häntä syventämään ymmärrystään viestijänä kannustaen häntä ilmaisemaan itseään, osallistumaan ja vaikuttamaan myös erilaisia välineitä käyttäen	S1	Syvennetään ja monipuolistetaan aiemmin opittuja tietoja ja taitoja. <i>(kts. 7. lk:n tavoitteet ja sisällöt)</i>	Oppilas syventää aiemmin opittuja taitoja ja tietoja monipuolisesti.	L1 L4 L6
Tekstien tulkitseminen				

T3 rohkaista oppilasta tarkkailemaan monimuotoisia esityksiä ja esitelmiä erittelevästi, tulkitsevasti ja kriittisesti auttaen häntä huomaamaan omien tulkintataitojensa kehittämistarpeet	S2	Syvennetään ja monipuolistetaan aiemmin opittuja tietoja ja taitoja. <i>(kts. 7. lk:n tavoitteet ja sisällöt)</i>	Oppilas syventää aiemmin opittuja taitoja ja tietoja monipuolisesti.	L1 L4
T4 innostaa oppilasta toimimaan kertovien, kuvaavien ja kantaa ottavien lisäksi myös ohjaavien ja pohtivien tekstien parissa, keskustelemaan niistä ja jakamaan kokemuksia viestintäympäristöissä eri tavoin	S2	Syvennetään ja monipuolistetaan aiemmin opittuja tietoja ja taitoja. <i>(kts. 7. lk:n tavoitteet ja sisällöt)</i>	Oppilas syventää aiemmin opittuja taitoja ja tietoja monipuolisesti.	L2 L4 L5
Tekstien tuottaminen				
T5 ohjata oppilasta käyttämään yhtä yleisimmin käytössä olevaa viittomakielen merkintätapaa	S2	Syvennetään ja monipuolistetaan aiemmin opittuja tietoja ja taitoja. <i>(kts. 7. lk:n tavoitteet ja sisällöt)</i>	Oppilas syventää aiemmin opittuja taitoja ja tietoja monipuolisesti.	L1
T6 rohkaista oppilasta monipuolistamaan ilmaisuun ja syventämään tietoaan viittomakielen rakenteista, viittoman muodostumisesta ja ilmaisutavoista	S3	Syvennetään ja monipuolistetaan aiemmin opittuja tietoja ja taitoja. <i>(kts. 7. lk:n tavoitteet ja sisällöt)</i>	Oppilas syventää aiemmin opittuja taitoja ja tietoja monipuolisesti.	L2 L4
T7 kannustaa oppilasta vakiinnuttamaan yksin ja yhteisöllisesti tehtävien monimuotoisten tekstien tuottamisen prosesseja erilaisissa viestintäympäristöissä ja monipuolistamaan lähteiden käyttöä tekijänoikeuksia ja eettistä viestintää kunnioittaen	S3	Syvennetään ja monipuolistetaan aiemmin opittuja tietoja ja taitoja. <i>(kts. 7. lk:n tavoitteet ja sisällöt)</i>	Oppilas syventää aiemmin opittuja taitoja ja tietoja monipuolisesti.	L4 L5
Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen				

T8 ohjata oppilasta syventämään tietouttaan kielen ilmiöistä, tunnistamaan kielen rekistereitä, tyylipiirteitä ja sävyjä ja ymmärtämään kielellisten valintojen merkityksiä ja seurauksia	S4	Syvennetään ja monipuolistetaan aiemmin opittuja tietoja ja taitoja. <i>(kts. 7. lk:n tavoitteet ja sisällöt)</i>	Oppilas syventää aiemmin opittuja taitoja ja tietoja monipuolisesti.	L1 L4 L7
T9 ohjata oppilasta tutustumaan suomalaisen viittomakielen kulttuuriseen ja kielelliseen monimuotoisuuteen ja ohjata häntä näkemään se voimavarana sekä auttaa oppilasta pohtimaan viittomakielen merkitystä ja asemaa ja ymmärtämään sen historiaa tukien oppilasta viittomakielisen ja kulttuurisen identiteetin muodostamisessa	S4	Syvennetään ja monipuolistetaan aiemmin opittuja tietoja ja taitoja. <i>(kts. 7. lk:n tavoitteet ja sisällöt)</i>	Oppilas syventää aiemmin opittuja taitoja ja tietoja monipuolisesti.	L1 L2 L3
T10 rohkaista oppilasta avartamaan kulttuurinäkemystään, tutustumaan kulttuurin eri muotoihin ja instituutioihin sekä auttaa häntä pohtimaan kielen ja kulttuurin merkitystä sekä omassa elämässään että yhteiskunnassa	S4	Syvennetään ja monipuolistetaan aiemmin opittuja tietoja ja taitoja. <i>(kts. 7. lk:n tavoitteet ja sisällöt)</i>	Oppilas syventää aiemmin opittuja taitoja ja tietoja monipuolisesti.	L1 L2 L3
Kielen käyttö kaiken oppimisen tukena				
T11 tarjota oppilaalle mahdollisuus vakiinnuttaa taitoaan käyttäen tulkkipalveluja ja toimia yhteistyössä viittomakielen tulkin kanssa erilaisissa asiomis-, opiskelu- ja kulttuuritilanteissa	S5	Syvennetään ja monipuolistetaan aiemmin opittuja tietoja ja taitoja. <i>(kts. 7. lk:n tavoitteet ja sisällöt)</i>	Oppilas syventää aiemmin opittuja taitoja ja tietoja monipuolisesti.	L2 L3 L7
T12 ohjata oppilasta laajentamaan tekstimaailmaansa kohti jatko-opintoja ja yhteiskunnan kanalta keskeisiä tekstejä sekä kehittämään eri tiedonalojen kielen hallintaa	S5	Syvennetään ja monipuolistetaan aiemmin opittuja tietoja ja taitoja. <i>(kts. 7. lk:n tavoitteet ja sisällöt)</i>		L1 L6 L7